

Computer

PANORÁMA

XIII. ÉVFOLYAM 2. SZÁM • 1145 FT

JELSZÓ
SZIGORÚAN TITKOS!
FELTÖRÉS

3 CD!

CD-melléleteken:
16 teljes verzió

• Windows-turbó:

500%-kal hatékonyabban

• Profi fotóstúdió otthon

• **Harry Potter és a Gyűrűk Ura**

SÜSÜ, a sárkány (II/1.)
Magyar bábfilm

PhotoModeler Lite
(teljes verzió)

Tesztek

- **36** számítógépház
- **22** monitor
- **11** videodigitalizáló

Pallas
Nagy Lexikona (2.)
(teljes verzió)

Gyakorlat

- Trendelemzés Excellel
- Hogyan válasszunk monitort?
- JavaScripttel egyszerűbb

OpenOffice 641

Windows és Linux alá (teljes verzió)

Számadó
ügyviteli rendszer
(teljes verzió)

Internet

- Az **50** legjobb tipp (5.)
- Ingyen böngészőprogramok
- Fájlcserélő rendszerek • Vigyázat, filmklázok

Image Converter
Basic (teljes verzió)

Szorítóban

- Adobe Photoshop 6.0 kontra Jasc Paint Shop Pro 7.04

Mennyi időt tölt Ön monitor előtt?
Szemének kímélése mellett
a **FLATRON™**
monitorral ez több is lehet.

A Magyar Optikus Ipartestület
ajánlásával, **FLATRON™**

A Magyar Optikus Ipartestület
ajánlásával, 2000. november 14.

A **FLATRON™** monitor előnyei:

- Szemkímélő képernyő
- Torzításmentes képalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes kép

2001. legjobb terméke

FLATRON™

Szigorúan titkos?

Mindenkivel előfordulhat, hogy hirtelen szüksége lesz egy régi dokumentumra, tömörített állományra, netán le szeretné porolni régi 486-os gépét, hogy csemetéje is megtehesse első lépéseit a számítástechnika csodálatos világában. Azonban mi van akkor, ha biztonsági okokból jelszóval védjük le az állományainkat vagy éppen jó öreg PC-nk BIOS-át, és a jelszó az idővel a feledés homályába veszett?

Nos vagy nekiállunk és rászánunk néhány órát, napot a jelszó visszaidézésére, és próbaképpen pézere karakter begépelésével koptatjuk a billentyűzetet, vagy lemondunk az adott állományról, dokumentumról, gépről, vagy belépünk e havi számunk lemez mellékletének CIKKEK\PASSWORD CRACKING KIT könyvtárába, és kiválasztjuk a nekünk megfelelő jelszófejtőt. Nem lesz nehéz dolgunk, a könyvtárak ugyanis annak a programnak a nevét viselik, amelyek kódjainak megfejtésére az adott alkalmazás hivatott. Vagyis a MICROSOFT EXCEL könyvtárban az Excel táblák jelszavainak megfejtésére „szakosodott” alkalmazás bújik meg, míg a MICROSOFT W2000 NT könyvtárban a Windows login jelszavának kinyerését végző programra lelünk. De nemcsak Microsoft-os programok esetében élhetünk a lehetőséggel, találunk Lotus, ZIP, ARJ, Filemaker, képernyőkímélő és BIOS jelszófejtőket is. Az élet persze nem fenéki tejfel, szinte biztos, hogy akadnak olyan verziók, amelyekhez jelenlegi válogatásunkban sajnos még nincs ködtörő (ilyen például az Office XP), de idővel minden bizonnyal egy ilyen összeállítással is szolgálnak majd. A kódfejtők úgysis régi állományaink kibogozására hivatottak, hiszen az XP még nem elég öreg ahhoz, hogy a vele készült dokumentumok jelszavát elfelejtjük. Ezek a programok tehát nem arra készültek, hogy titkosgyőnöki énünket feltámasztva a főnökünk gépén kutakodjunk, hanem arra, hogy feledékenységünket ne egészségromboló készítményekkel kelljen kikúrálunk. Ez így minden bizonnyal egészségesebb és egyszerűbb is, ráadásul nem kell érte sorban állni a patikában.

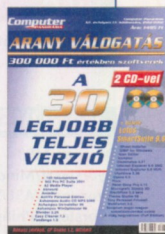
NÁKOVICS LÁSZLÓ
SZERKESZTŐ

MÁR AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL!

ARANY VÁLOGATÁS

Mint minden hónapban, most is jó néhány (számszerint 16) teljes verziójú programot kínálunk CD-mellékletünkön. Ám ha ennél többre vágjuk, ne mulassa el megvásárolni Arany Válogatás külön számunkat, hiszen ennek CD-mellékletein 30 teljes verziós programot adunk közre, amelyek a számítógépes tevékenység valamennyi területét lefedik. Találhatnak közöttük tuningoló programokat, képfeldolgozót, szövegszerkesztőt, CD-másolót, képfájlrendezőt, böngészőt, tűzfalat, s ráadásul még egy népszerű irodai programcsomagot is mellékelünk. Az amúgy 300 ezer forint értékű szoftverek az újsággal együtt mindössze 1495 Ft-ba kerülnek.

Az Arany Válogatás különszám megvásárolható az újságárusoknál vagy a kiadóban (1091 Bp. Üllői út 25.), megrendelhető telefonon (456-6963), faxon (456-6970) vagy e-mailben (terjesztes@cpanorama.hu), illetve a 129. oldal előtti megrendelőlapon.

ÚJ AKCIÓ!

Fizessen elő
a Computer Panorámára
most még

10999 Ft-ért,

és válasszon egyet az alábbiak közül!

Az akció a készlet erejéig érvényesül!

**Beszélő szótár 1. (Angol)/
Nemzetközi sportlexikon 1. (Az olimpiák története)/
A család orvosa/**

Computer Panoráma Kiadó Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, 456-6964, E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

JOG

Hogyan viselkedjünk házkutatáskor? – Tűrópróba 26

PIAC

Műholdas adatátviteli szolgáltatások –
VSAT kínálati piac Magyarországon 28

HARDVER

Devision MP3 – Zene két hónapon át 37 ■ TESZT
Gyorsteszt/Minolta QMS Magicolor 40 ■ TESZT
Gyorsteszt/ASUS B1 40 ■ TESZT
Gyorsteszt/Philips DVD+RW 208K 40 ■ TESZT
Gyorsteszt/TDK Cyclone 41 ■ TESZT
Gyorsteszt/LG GCC 4120B 41 ■ TESZT
Gyorsteszt/JMTEK Flash USB Drive 41 ■ TESZT
Gyorsteszt/Philips Jackrabbit 42 ■ TESZT
Gyorsteszt/Dell 1503FP 42 ■ TESZT
Gyorsteszt/Toshiba Tecra 9000 42 ■ TESZT
Videodigitalizálók – Képek a komputerben 44 ■ TESZT
17"-os monitorok – Vegyes a kép 52 ■ TESZT
Számítógépházak tesztje - Az én házam az én várom 64 ■ TESZT

SZOFTVER

ImageConverter Plus – A tökéletes megoldás 73 ● CD
ZonerDRAW 4 Plus – Grafikus program mindenkinek 74

SZORÍTÓ

PhotoShop 6.0 és Paint Shop Pro 7.04 – Mindenre képesek 76

LINUX

Linux disztribúciók (1.) – A bőség zavara 79

GYAKORLAT

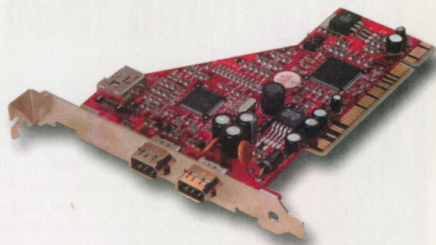
JavaScript tippek és trükkök – Áramvonalas HTML 82 ● CD

INTERNET

Az 50 legjobb internetes fogás (5.) – Tippet mindenkinek 84
Böngészőprogramok (3.) – Bő a választék 86 ● CD
Harry Potter és a világháló – Minden ízü oldalak 88
A Gyűrűk Ura a háló „fogságában” 90
Filmkalózok 92
A Gnutellától a KaZA-ig – Internetes adok-kapok 93

WINDOWS/GYAKORLAT

Tipppek számszáma (1.) – Windows a csúcson 95
System Cleaner 2001 – A rendszertakarító 101 ● CD
Excel – Trendelemzés 102

Videodigitalizálók

44

A számítástechnika és a videózás rohamos fejlődésével mára lehetővé vált a kamerával, illetve videóval rögzített családi filmek számítógépre töltése. Amint az tesztünkben is kiderül, egy mai, átlagosnak számító konfiguráció minden gond nélkül megbirkózik az otthoni felhasználó által támasztott igényekkel.

17"-os monitorok tesztje

52

Legutóbbi tesztünkre elsősorban a sikképcsöves monitorokat vártuk, hiszen ezen a területen lehettünk tanúi a legnagyobb fejlődésnek. Az igények és a pénztárcák tartalma persze változó, ezért határoztunk úgy, hogy ezúttal a ma tipikus méret, a 17" volt tesztünk egyetlen feltétele, így elég változatos tesztmezőny állt össze, jól tükrözve a jelenlegi piaci kínálatot.

ZonerDraw 4 Plus

74

Napjaink legnépszerűbb grafikus szerkesztői vitathatatlanul a CorelDRAW és az Adobe Illustrator: professzionális célokra fejlesztett termékek, „professzionális” árral. Magyarán az átlagfelhasználó valószínűleg soha nem fogja kihasználni az ezen termékek által kínált funkciók tetemes részét, mégis kénytelen teljes árat fizetni értük. Ezzel szemben a ZonerDraw4 Plus, amely megközelíti a fenti programok vektorgrafikus képességeit, inkább az átlagfelhasználóknak készült.

Linux disztribúciók

79

Évek óta beszélnek a Linux térnyeréséről, az ingyenes, szabadon fejleszthető kódú új operációs rendszer előnyeiről. Sokan elfeledkeznek azonban arról, hogy a Linux nem egyetlen rendszer. A különböző disztribúcióknak nemcsak a neve és tartalma, hanem sok esetben a célja is különbözik. Két-részes cikkünk szerzője arra vállalkozik, hogy rendet vágjon e disztribúciók olykor áttekinthetetlennek tűnő sűrűjében.

Digitális képfeldolgozás

A világ egyik vezető fotótechnikai cége, a Kodak, évekel ezelőtt bejelentette, hogy a kémiai eljárásokon alapuló fényképezési eszközeinek és anyagainak gyártását 2005-ig befejezi, addigra ugyanis a digitális fotótechnika válik egyeduralkodóvá. Úgy tűnik, a cég időben megérezte, hogy a hagyományos kémiai eljárásokon alapuló fényképezés lassan a múlté, s az uralmat fokozatosan a digitális technika veszi át, amely alapjaiban változtatja meg a fotózást. Összeállításunkban a digitális fényképezés lehetőségeit boncolgatjuk.

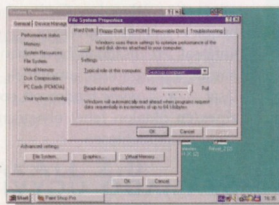
A világ egyik vezető fotótechnikai cége, a Kodak, évekel ezelőtt bejelentette, hogy a kémiai eljárásokon alapuló fényképezési eszközeinek és anyagainak gyártását 2005-ig befejezi, addigra ugyanis a digitális fotótechnika válik egyeduralkodóvá. Úgy tűnik, a cég időben megérezte, hogy a hagyományos kémiai eljárásokon alapuló fényképezés lassan a múlté, s az uralmat fokozatosan a digitális technika veszi át, amely alapjaiban változtatja meg a fotózást. Összeállításunkban a digitális fényképezés lehetőségeit boncolgatjuk.

FÓKUSZBAN

Digitális sötétkamra	30
Pontokból fájll	30
Vásárlási útmutató	32
Digitális kamerák	32
Hardverkövetelmény	32
Fényképező szoftverek	32
A képek tárolása, rendezése	33
Képszerkesztés	33
Photoshop Stúdió	34

Windows a csúcson

95

Egy PC sebességét a hardver- és szoftverösszetevők együttműködése határozza meg. A legmodernebb és leggyorsabb hardverelemek gyűjteménye is keveset használ önmagában, ha a szoftver elégtelen hozzá, vagy rosszul telepített és konfigurált. Csak a kettőből együtt áll össze a kép. Írásunkban tippek csokorjával mutatjuk meg, hogyan oldhatjuk fel a legkeményebb teljesítményfékezéseket, és hogyan járathatjuk csúcsüzemen a Windowst.

ÁLLANDÓ ROVATOK

Toptémák	1
Tartalom	2
CD-melléklet	4
Hírek, újdonságok	8
Olvasók fóruma	24
Computer Panoráma Business	113
ComPass	129
Osztályozzon bennünk	140
Adatbank	141
Előzetes	142
Impresszum	143
Segíthetünk	143
CP-interjú	144

DVD

Hőfehérke és a hét törpe	106
Taxi 2	106
Galaxy Quest	106
A Grincs	107
Csibefutam	107
1492: a paradicsom meghódítása	107

CD-MUSTRA

Magyarország nemzeti parkjai (I-II)	108
A magyar repülés 90 éve	108
Mons Sacer Pannonia	109

JÁTÉK

Warrior Kings	110
Star Wars Ghost Recon	110
Escape from Alcatraz	111

Jelen lapszámunk 28 450 példányban készült.

A MATESZ által auditált 2001. első félévi átlagos terjesztett példányszám 22 338 darab, az átlagos remittenda 741 darab.

A Szonda Ipsos és a GfK Hungária piacukat intézetek Média-analízis című munkája szerint olvasóink kimagasló jövedelemmel rendelkező, többnyire vezetőbeosztásban lévő fiatal, illetve középkorú férfiak. A számítástechnikán kívül kiemelten érdeklődnek a technikai témák – szórakoztatóelektronika, autók – iránt, de nagy jelentőséget tulajdonítanak a környezetvédelemnek is.

2000. őszén indult be a Median webaudit, amely honlapunk látogatottságát is méri. Nyitóoldalainkat, a kutatások alapján, havonta több mint 120 ezren töltik le, az ingyenes hírlevelünket előfizetői száma pedig meghaladta a 3000-et.

Egyéb programok

SHAREWARE
PROGRAMOK

GRAFIKUS PROGRAMOK

Able DXF manager 1.2
Access Image 4.0
Ai Picture Explorer 5.7.0
Aladdins Envelopes & Labels 5.6
AhaView 2.0
DivX AntiFreeze 0.4
Fractal Texture Composer 4.0
Image Plus 1.2
Zoom Studio 2
MegaView 5.3
Motion Studio 2.2
Algolab Photo Vector 1.4
Real-DRAW PRO 2.4
Rename 2.3
Radlight 3.03 R4
RasterVect 5.5
VideoCapture 1.1
Automatic Wallpaper Changer
2.2.0.1
ZoomPlay 2.2

HÁLÓZATI PROGRAMOK

ActiveXplorer 3.0
Agile HTML Editor 3.0
ALink 1.0
AllegroMail 2.4
AimingClick Beta
AVBroadcast 1.0
Bmail 1.02
MailArt 1.1.1(BETA)
FormPAL 5.0e
Netgame Talk 1.04
ICQ Plus 3.1
Kira Toolbar
Koolmoves 2.80.1
MailMaint 3.2
TweakMASTER PRO 1.60 Build
138
HNM Web Gallery Creator 2.05
WinAxe 6.2
Web Weaver 2002
WinAxe Plus 6.2

ZENEI PROGRAMOK

Audio Converter 4.0
AudioBlast

Computer Panoráma

OPENOFFICE 641
WINDOWSRA ÉS
LINUXRA

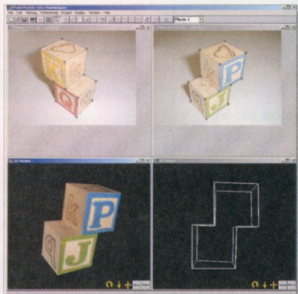
TELJES VERZIÓ

Az OpenOffice már többször is szerepelt mellékletünkön. Olyan gyorsan fejlesztik, hogy szinte havonta tehetnénk közzé az új verziókat. Íme a legújabb kiadás, sok újdonsággal és hibajavítással. Komplettródi rendszer Windows és Linux alá egyaránt.

PHOTOMODELER LITE

TELJES VERZIÓ

Aki 3D-s modellek készítésével foglalkozik vagy éppen most ismerkedik a számítástechnika e változatos területével, bizonyára örömmel fogadja majd a *PhotoModeler Lite* programot, amely leegyszerűsíti az objektumok élethű textúrázását.

SIREN XPRESS 2.0

TELJES VERZIÓ

Ennél egyszerűbben még sohasem katalogizálhattuk zenei gyűjteményünket számítógépünkön. A Siren XPress 2.0 össze gyűjti és katalógusba rendezi hangállományainkat, hogy minél egyszerűbben kigazodjunk köztük. Ráadásul RIP lehetőséget is tartalmaz és skinezhető médialejátszóként is funkcionál. A programot az interneten keresztül lehet ingyenesen regisztrálni. A program a Siren Jukebox menüit is tartalmazza, de annak funkciói csak upgrade-elés után érhetőek el.

SYSTEM CLEANER
VERSION 3.5

TELJES VERZIÓ

A *System Cleaner* 3.5 segítségével „gatyába rázhatjuk” ziliált rendszerünket és felszabadíthatjuk a fölöslegesen lefoglalt lemezterületet. Az újságban bővebben is olvashatnak a programról.

IMAGECONVERTER
BASIC

TELJES VERZIÓ

Az *ImageConverter* a tökéletes megoldást nyújtja a képállományok konvertálásához. Közvetlenül az Explorerből vezérelhetjük el a kívánt műveletet, egyetlen kattintással. Az újságban bővebben is olvashatnak a programról, amelynek regisztrálását a www.fcodersoft.com/magazines/cp oldalon lehet elvégezni, természetesen díjmentesen.

SZÁMADÓ ÜGYVITELI
RENDSZER ÉS
SZÁMLÁZÓ

TELJES VERZIÓ

A mai rohanó világban mindig jól jön egy ügyes és egyszerűen kezelhető számlázó program. A Számadó éppen ilyen. Ráadásul tartalmaz egy komplett ügyviteli szoftvert, kisvállalkozói csomagot és könyvelőprogramot is.

OLVASÓINK
PROGRAMJAI

Macikák

Egy aranyos memóriajáték, amelyen kedves macskós képek párijainak a helyét kell megjegyeznünk.

PlatINI

A programozók örömeire ezentúl sokkal egyszerűbben lehet majd kezelni a hatalmas INI állományokat, hála a PlatINI-nek.

Négyesély totóprogram

Megszállott totózók figyelem! Itt az ideje esélyeinket növelni a számítógép segítségével.

CD-ROM 2002/2

RESOURCE HACKER

Ha már unalmas, hogy néhány aprócska segédprogram angol menükkel jelenik meg, e kicsiny program segítségével könnyedén átírhatjuk a menürendszert magyarra.

CUSTOM CD MENU

CD-lemezeinket készíthetünk saját indítóprogramot e kicsiny alkalmazással. Használata könnyű, de egy szerkesztőt is mellékelünk hozzá, hogy még egyszerűbb legyen.

TWEAKALL 1.0

TELJES VERZIÓ

Turbózzuk fel Windowsunkat!

A TweakAll 1.0 a Windows 95/98 vonalon használható. Segítségével gyorsíthatjuk a rendszert és optimalizálhatjuk a memóriahasználatot.

TWEAKALL 2.0

TELJES, RC2 VERZIÓ

Ez pedig az előbbi program legújabb verziója, immár Windows NT/2000 rendszerekhez is. Az újítások között szerepel, hogy a program plug-in alapú, így a mellékelt kiegészítőket is telepíteni kell a program telepítése után. A későbbiekben valószínűleg jóval több beépülő modul is elérhető lesz a programhoz és feltehetően „fizetős” kiegészítők is napvilágot látnak majd.

CD-HOTLINE

Amennyiben kérdései, problémái lennének a Computer Panoráma

CD-mellékletével kapcsolatban, érdeklődjön e-mailben Nákovics

László kollégánknál.
laszlo.nakovics@cpanorama.hu

STRONGHOLD

DEMÓ VERZIÓ

A Stronghold segítségével a középkori várépítők illetve várurak bőrébe bújhatunk. Felépíthetjük virágzó gazdaságunkat, védelmező várunkat, amelyet alkalmasint meg is kell majd védenünk a képzett katonák segítségével.

ISOBUSTER

TELJES VERZIÓ

Az IsoBuster segítségével könnyen belezhetünk a legtöbb CD-image állományba (ISO, NRG stb.) anélkül, hogy valóban fel kellene őket írniuk CD-re.

INTERNET EXPLORER 6.0 HUN

TELJES VERZIÓ

Előző hónapban sajnos hiányos telepítőkészletet tettünk közzé a Microsoft új böngészőjének magyar verziójából. Most itt a javított változat.

A PALLAS NAGY LEXIKONA 2. RÉSZ

TELJES VERZIÓ

Természetesen folytatjuk előző hónapban megkezdett lexikonunk közreadását is. Íme a második rész, újabb érdekességekkel.

KDE 3.0 BÉTA 1

TELJES, BÉTA VERZIÓ

A Linux rendszerek népszerű grafikus felülete, a KDE immár a 3.0-s verziószám felé kacsingat. Mi most Mandrake 8.1 és SuSE 7.3 alá adjuk közre az első publikus béta változatot. Mivel ez még csak béta-változatot.

Egyéb programok

ZENEI PROGRAMOK

Bookmark Manager 2.19
 MP3 To Wav 3.0
 CDmax 1.8 Build 1.8.5.0
 MP3 Maker 0.2
 CDczar
 jambient 0.9.0
 KaraWin 95 1.0
 Luonge Skin for Winamp3
 Muse 1.20
 Midi Quartet 1.0
 Probe Skin for Winamp3
 Reproduction Control 1.34
 CDP 32 1.2 build 011213
 ShareAmp 1.0
 SI Works Signal Processing Toolkit
 Twins Stream Ripper 1.1
 Better Text To Mp3 1.5
 Winamp3 beta 2.5
 XPlosive Player 0.85

FELHASZNÁLÓI PROGRAMOK

Broken Cross Disk Manager 2.25
 Boxer Text Editor 9.0
 AnalogX Cache Booster
 CD Menu Maker Pro 1.0
 CleanDisk Pro 4.2
 CDRoller 2.40
 ClickBook 5.0
 CatalogMAX 1.414
 Ninotech Date Edit 4.0
 Desktop Lock 2.1
 Directory Toolkit 3.6
 ERS 9x
 File Merge Express 2.4
 Iconid 3.0
 IEradicator 2001
 AnalogX Maxmem 1.01
 MinMaxExtender 1.2.0.0
 Master Booter 3.2
 Mutilate File Wiper 2.33 build 318
 PC Cleaner 2.1
 PowerStrip 3.12 build 244
 System Cleaner 2001 4.1.2.38
 StepUp 4.08c
 SuperCat 4.2
 System Sentry 1.5.03
 Patch for Turbo Pascal 7.x
 Watchman 4.82

SHAREWARE

DIVX ANTI FREEZE 0.4 DIVXAF.0_4.ZIP

GRAFIKA Bizonyára sokan találkoztak azzal a problémával, amelyek egy-egy DivX kódolású filmmel jelentkeznek, miszerint megakad a kép, a hang pedig továbbmegy. A képet ismét mozgásba hozni csak a csúszka megmozdításával lehet. Ezzel a javítással az ilyen megállásokat okozó képkockákat a codec egyszerűen átgorja. Az ilyen hibás képkockákat sajnos csak videoszerkesztő programmal lehet javítani, ami azért szükséges, mert a darabolt fájlok összefűzése általában csak hibátlan AVI esetén lehetséges.

FRACTAL TEXTURE COMPOSER 4.0 FTCDM4.0.ZIP

GRAFIKA Ezzel a programmal fraktál-alapú képeket, mintázatok készíthetünk, amelyek ugyan véletlenszerűek, de mindenképpen gyönyörködtetik a szemet. A felhasználói felület igen összetett, és a függőlegesen futó feliratok is nehezen olvashatók, de az biztos, hogy a be-

állítások nagy tárháza áll a rendelkezésünkre. Akár tizenhat rétegű mintát is készíthetünk, rajtuk az Emboss vagy a Bump Mapping effektet is alkalmazhatjuk, és természetesen mozgathatjuk, forgathatjuk őket. Az így elkészült textúrák háromdimenziós képekhez vagy akár weboldalak háttéréként is felhasználhatjuk.

RADLIGHT 3.03 R4 RL3.EXE

GRAFIKA Töretlen sebességgel fejlesztik ezt az egyre ígéretesebb programot, amely AVI (köztük DivX) és

MPEG fájlokat játszik le, és még feliratot is el tud helyezni a filmen. A használata kényelmes, indulás után a jobb alsó sarokban lévő gombbal megnyithatjuk a lejátszani kívánt fájlokat. Az F billentyűvel teljes képernyőre tehetjük a filmet, a többi sajnos a helyi menüből kell elérnünk. A lejátszó tizenharc különböző feliratozásmódot kezel, és a lejátszási sebesség is

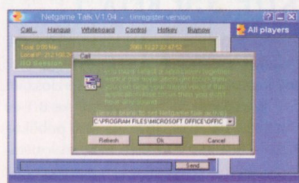
több fokozatban változtatható. A filterek (codec-ek) jellemzői is megváltoztathatók ott, ahol van rá lehetőség (például a DivX gammakorrekciója). Tetszetős és hasznos program!

VIDEO CAPTURE 1.1 VC11.EXE

GRAFIKA Videófelvétel program, amely ugyan nem túl bonyolult, s a 2 GBájtos területi határ leszmítva igencsak egyszerű vele filmet felvenni. Még a felvétel idejét is megadhatjuk, de itt látszik, hogy még csak béta, és nem teljes verziós a program. A felvételhez legalább egy tévétunerkártyára vagy egy videobemeres kártyára van szükség. A fenti ikonokkal sorban beállíthatjuk a kép jellemzőit, az overlay módot (a program csak élőnézetben tud felvenni), a codec-et (például DivX vagy MPEG4), a képméretet (384x288!), a hangot. A jobb oldali ikonokkal időre indíthatjuk, a megadott ideig vagy egyszerűen kézzel a felvételt. A legfelsővel kiválaszthatjuk a felvételi eszközt. A program a saját könyvtárba menti az AVI fájlokat.

NETGAME TALK 1.04 GAMEEN.EXE

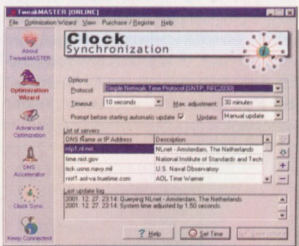
HÁLÓZAT Íme egy hasznos segédprogram azoknak, akik a hálózati játék vagy bármi más mellett előszóban is szeretnének beszélgetni. Hasonló a

Roger Wilco-hoz, de ebben szöveges chat s néhány ötletes szolgáltatás is szerepel. Akár közös rajztáblán is rajzolhatunk csevegőóráinkkal. A program hatvszorc használható, de ennyi talán elég egy ideig. A program a tálcára ül, de ha a Control menüpontban megadjuk a kiválasztott alkalmazást (játékot), az csak akkor lesz aktív, ha a kijelölt program is az. A helyes működéshez elengedhetetlen, hogy a felvétel és a lejátszás is jól be legyen állítva: a felvételt a MIC bemenetről történjen, a lejátszásnál pedig ez a bemenet el legyen névtá (különben gerjedhet). A hangfelvétel ki is próbálhatjuk ennek helyes működését. A program nagy előnye, hogy megkeresi az IP-címeket, így kisebb hálózatban is biztosan működik.

TWEAKMASTER PRO 1.60 BUILD 138 TMPROS.EXE

HÁLÓZAT Ezzel a kis segédprogrammal optimalizálhatjuk az internet-kapcsolatot, akár automatikus, akár manuális módokban. A számítógép óráját is beállíthatjuk a neten keresztül, és az inaktívitás miatti kapcsolatbontást is megelőzhetjük vele. A bal oldali ikonok közül az optimalizációs varázsló a leghaszno-

sabb, három előre elkészített beállítást próbálhatunk ki, de az egyes változtatások miatt újra kell indítani a gépet. Ugyanezt kézzel is megtehetjük az Advanced pontban. A DNS Accelerator a hosts.txt fájlba írja az MSIE ablakában előfordult honlapok adatait, így gyorsabb lesz a szerverekhez kapcsolódás. A Clock Synchronization pont alatt sorba rendezhetjük a szervereket (ajánljuk a Holland szert), és a Set Time-mal beállíthatjuk az órát. Ügyeljünk arra, hogy ekkor ne le-

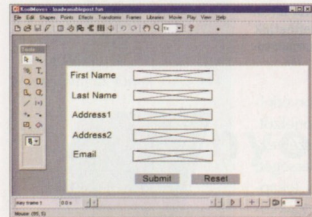

gyen más adatforgalom. A kapcsolattartó opció mellett még az ISP rész lehet érdekes, elég, ha bekapcsoljuk.

KOOLMOVES 2.80.1 KOOLMOVE.ZIP

HALÓZAT

Egyszerű animátor program, amely vektoros képfájlokhoz (clipartokhoz) csatol látványos effekteket és zenét, majd visszajátssza azokat. Az idők folyamán elég sok újtáson ment keresztül – akiket érdekel a Flash, nézzék

meg! A kezelői felület jól használható, olyan, mintha egy vektoros rajzolóprogrammal dolgoznánk, amely az animációt is lehetővé teszi. De ez még semmi, hiszen a „kód” HTML alapú, tehát nagyobb a szabadságunk. Olyan program is írható, amely kérdőívet készít, és adatokat küld a szervernek, sőt, olyan is, amelyek a Flash fájlok minőségét követelményeinek is megfelel.

BOOKMARK MANAGER 2.19 BMNGR219.EXE

ZENE

Winamp alá telepíthető plugin, amely az interneten keresztül, előre definiált stílusadatbázisba

tölti a *Shoutcast* szerverek címeit, amelyek egyetlen kattintással lejátszhatunk. A kínálat a kapcsolat sebességétől függ, de ezek még egy 33,6 kbit/s modemmel is hallgathatók. A Winamp indítása után a helyi menüből válasszuk a *Bookmark Manager-t*, amely külön ablakban jelenik meg. A szerverek frissítése, valamint a kapcsolat sebességének beállítása (a helyi menüből) után már csak a nekünk tetsző stílust kell kiválasztani, ezen belül pedig a kérdéses rádiót. Egy kis puferelés után már indul is a zene!

MUSE 1.20 MMSETUP.EXE

ZENE

Igen tetszetősen megvalósított zenei csomag, amely a manapság oly divatos tevékenységek mellett az általában szükséges funkciókat is megvalósítja. Így a hagyományos audio-CD és MP3-CD írás mellett le tudja menteni a számokat WAV formátumban a mezelemezre, de zenelejátszóként, konverterként és hangfelvételként is funkcionál. A CD íráskor a *CD-Text* formátumot is támogatja (remélhetőleg a CD-lejátszónk is), és van még egy pár apróság, amiért érdemes megnézni ezt a programot.

SHAREAMP 1.0 SHAREAMP.EXE

ZENE

Ezen a programon látszik, hogy „igazi” programozók írták. A feladata nem más, mint szerver üzem módban a kijelölt könyvtár zenéit lejátszani, kliens módban pedig megszólaltatni a szerveren játszott számokat. A használatához ezért hálózatra van szükség, és valós IP-címre is a szerver elindításához. Az IP-cím beállításával mellett csak a zenéket tartalmazó könyvtárat kell kiválasztanunk, és indulhat a zene! A program érdekessége, hogy a hallgatóság zenéket kérhet a felkínált könyvtárból.

SI WORKS SIGNAL PROCESSING TOOLKIT SPKIT.EXE

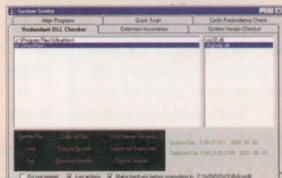
ZENE

Ezzel a programmal hanghullámok, illetve különféle jelek előállítását és analizését lehet elvégezni. A rendelkezésre álló komponensek alapján

A HÓNAP PROGRAMJA

SYSTEM SENTRY 1.5.03 SYSENTRY.ZIP

Windows környezetben ritkán látni ilyen programot, amely nemcsak a szokásos rendszertakarító funkciókat hivatott elvégezni, hanem a DLL fájlok verzióazonosítását, CRC kóddal való ellátását és ellenőrzését, valamint a programok optimalizálását is elvégzi a gyorsabb indítás érdekében. De hogy mire jök is ezek a funkciók, melyeket a különféle oldalakon aktiválhatunk? Nos, az *Align Programs* alatt vagy a programokat, vagy a rendszert hozhatjuk olyan helyzetbe (mintha defragmentálnánk), hogy gyorsabban elinduljon. A *Quick Scan* alatt a rendszerhez nem illeszkedő fáj-

lok kereshetők és törölhetők. A CRC alatt a rendszerfájlokhoz vagy egyes fájlokhoz számíthatjuk ki az ellenőrzőkódot, amely a vírusmenteséget is garantálja a későbbi ellenőrzéskor. A *Redundant DLL Checker* is érdekes: a fájlok közül a régi verziójú fájlokat törölhetjük, az újakat megtarthatjuk. Az *Extension Association* alatt a fájlokhoz rendelt programokat tekinthetjük meg, míg a *System Version Checker*-rel a Windows telepítő CD-jén lévő fájlokat hasonlíthatjuk össze a rendszeren lévővel, kiszűrve az esetleges hibák forrásait. A program használatához azért nem árt egy kis angol nyelvtudás.

tetszőleges hangfeldolgozó algoritmus modellezhető, az ezekből generált kódok pedig az ismertebb nyelvekbe közvetlenül beácsolhatók. A program mintái mellett említésre érdemes, hogy a bemeneti forrás nemcsak szoftveres generátor, hanem akár a mikrofon-bemenet vagy egy WAV-fájl is lehet, tehát a módosítás után meghallgathatjuk és hasonló módon elmenthetjük a hangokat.

Havi Top 10

1. KaZaa Media Desktop
2. ICQPlus 3.1
3. ICQ2001b
4. DivX Player and DivX Codec
5. Download Accelerator Pro
6. Powerstrip
7. ZoneAlarm
8. Acrobat Reader
9. Winamp
10. Incremail XE

gyorshírek

1 GHz-es mobil Duron

Az *Advanced Micro Devices* (AMD) kibővítette mobil processzorcsaládját egy *Duron* típusú, 1 GHz-es változattal. A mobil *Duron* a cég mobil *Athlon* 4 lapkájához hasonlít, azonban alacsonyabb órajelű és kisebb másodsztízt gyorsítótár tartalmaz. Előnye természetesen a kedvezőbb ár.

Az új *Duron*-lapka technikai adatai röviden: 200 MHz-es rendszerbusz, 192 Kbájtos lapkára integrált gyorsítótár, hardveres adat-előbővítés, szuperskalár lebegőpontos egység, az *AMD 3DNow!* *Professional* utasításkészlet támogatása, valamint a hordozható számítógépeknél elengedhetetlen energiatakarékosságot elősegítő *PowerNow!* technológia.

A *Compaq* kedvezően fogadta az új lapka megjelenését, és bejelentette a mobil *Duron*nal felszerelt új *Presario 700*-as noteszgépeit.

INFO www.amd.com

2,2 GHz-es Pentium 4 • Az *Intel* bejelentette, hogy a 0,13 mikronos gyártástechnológia, valamint az immár 30 cm átmérőjű szilíciumlapkák használatával ezentúl nagyobb teljesítménnyel és az eddigiekénél nagyobb termelékenységgel tudja majd előállítani új processzorait.

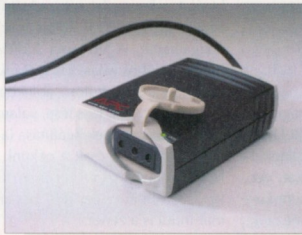
A 2,2 GHz órajelű és az ennél gyorsabb későbbi processzorok ezáltal olcsóbbak lesznek, s az *Intel* minden bizonnyal nagyobb vásárlóerőre számít a processzorok területén.

INFO www.intel.com

Mobil adapter az APC-től

Az *American Power Conversion* (APC) az új, 75 wattos *Travel Power DC/AC* feszültségátalakító bővítette mobil termékkínálatát. A felhasználó a kompakt *Travel Power* adapterrel autóban és repülőgépben is dolgozhat anélkül, hogy tartalék akkumulátort kellene magával vinnie. Az eszköz folyamatosan 75 watt teljesítményt nyújt. Az autóban közvetlenül a cigarettagyújtóba csatlakoztatható, és az akkumulátorról tölti fel a noteszgépet, míg repülés közben az ülésnél található csatlakozóból veszi az elektromos energiát.

A *Travel Power*be több biztonsági szolgáltatást is beépítet-

Az APC *Travel Power* adapter birtokában akár otthon is felelhetőnek noteszgépek tartalék akkumulátorát

tek, például az áramkörvédelmet és a kétszínű állapotjelzőt. Ez utóbbi, hogy ne veszélyeztesse az autó üzemelegességét, azonnal pirosra vált és lekapcsolódik, amint az autó akkumulátorának feszültsége 10,8 V alá süllyed.

INFO www.apc.com

Compaq SAN

A legutóbb forgalomba került *Enterprise Virtual Array* és *NAS Executor* tárolótermékek vonalát követve a *Compaq* bejelentette a *StorageWorks Modular SAN Array 1000* elnevezésű tárolóhálózati (*SAN, Storage Area Network*) termékét, elsősorban a nagyvállalati alkalmazások számára.

Könnyű átállás DAS-ról SAN-ra: *Compaq StorageWorks Modular SAN Array 1000* tárolórendszer

Az új 2 gigabájtos, *Fibre Channel* csatlóval ellátott tárolórendszer úgy terveztek, hogy áthidalja a közvetlenül csatlakoztatott (*DAS, Direct Attached Storage*) és a *SAN* rendszerek közötti szakadékot:

a *DIS (DAS to SAN)* architektúra lehetővé teszi a felhasználóknak a gyors és könnyű átállást a *Compaq ProLiant* kiszolgálókon való adattárolásról az új, *SAN* alapú *MSA1000* tárolórendszerre.

Az *MSA1000*-et fejlett integrált adatvédelemmel is ellátták, amely megóvjaa a felhasználók adatait a sérüléstől és az elvesztéstől. Mindez egyben azt is jelenti, hogy az adatok még akkor sem vesznek el, ha egyidejűleg két lemez meghajtó hibásodik meg.

A *Compaq* moduláris *ENSA-2* architektúráján alapuló *MSA1000* megoldást kifejezetten azoknak a felhasználóknak tervezték, akik kiszolgáló vagy tároló konszolidációt terveznek a tárolási erőforrásaik jobb kihasználására.

INFO www.compaq.com/storage

Hordozható PC-k a MicronPC-től

A *MicronPC* két új *Pentium III-M* mikroprocesszor alapú *TransPort* hordozható PC-t jelentett be. A *TransPort GX2* 14,1"-os XGA (1024x 768 képpont felbontású) vagy 15"-os SXGA+ (1400x 1050 képpont felbontású) TFT aktív mátrix képernyőt, valamint *ATI M6* grafikus alrendszer, integrált 10/100 Mbps-os Ethernet interfészt, egy *IEEE 1394 (FireWire)* és két *USB* kaput tartalmaz. A

TransPort GX2: hordozható teljesítmény a *MicronPC*-től

15"-os képernyőt tartalmazó konfiguráció 1 GHz-es *Pentium III-M* processzorral, 256 Mbájti *SDRAM* memóriával, 20 Gbájtos merevlemez meghajtóval és *Windows XP Professional* operációs rendszerrel 2249 dollárba kerül.

A *TransPort XT2* hordozható PC-t a *GX2*-höz hasonlóan előkészítették a 802.11b vezeték nélküli csatlakozásra, és belső modemmel, valamint Ethernet kapuval szerelték fel. A notebook 1 GHz-es *Pentium III-M* processzorral, *Intel 830M* integrált lapkakészlettel, 256 Mbájti *SDRAM* memóriával, 20 Gbájtos merevlemez meghajtóval és *Windows XP Professional* operációs rendszerrel 2049 dollárba kerül.

INFO www.micronpc.com

Nyomtatót
keres?

www.nyomtato.com

Világelső technika és minőség

ASUS®

Erősebb!!!

DVD!

CHIP TIPP 2001:
ASUS A1300, 13.3" XGA TFT
24x768), 8x DVD, TV-out
900 MHz, 128 MB, 20 GB,
modem + LAN
329,900 Ft

Csúcs!

ASUS B1
• új 15.0" SXGA (1400x1050)
• PIII - 1 GHz, 256 MB, 40 GB
• ujjlenyomatvédelem

• 1394 Firewire
(400 Mbps
data transfer)

AKCIÓ!
149,900 Ft

• 900 MHz, AMD K6-2 300 MHz,
128 MB, 10 GB, FDD + CD ROM
• LI-ION Akkumulátor
29,900 Ft

CD RW + DVD 599,900
CD RW 549,900
8X DVD 499,900

„Az év legjobb vétele“
- Computer Panoráma

ASUS L8400 "L"
új TUALATIN PIII-1.13 GHz
→ 512 cache, ←
új ATI 16 MB videokártya
14.1" TFT, 128 MB, 40 GB HDD
8x DVD, FDD, modem, LAN
429,900 Ft

ASUS L8400 "C"
CD RW, FDD, modem, LAN,
Mobil CPU - 3 óra akku,
14,1" XGA (1024x768),
C-900 MHz, 128 MB, 20 GB
399,900 Ft

Aránik az AFA-t nem tartalmazza.

TARGUS Defcon
Mobil riasztó és zár
12,900 Ft

USB Numeric keypad
jól kell számolni!
9,900 Ft

auto adapter
Szivargyújtóról!
15,900 Ft

2 év garancia
a notebookokhoz
20,000 Ft

Minden típusú notebook javítását vállaljuk!
Égyi notebookját visszavásároljuk, ha újat vesz!

CRITO

1137 Budapest, Szent István krt. 18.
Tel./fax: 329 3063 vagy 349 2624
www.crito.com

gyorshírek

Fluoreszcens tinták • A DayGlo Color Corp. új fluoreszkáló tintakészleteket dobott piacra a széles formátumú ENCAD tintasugaras nyomtatókhoz. Az új tintákat eredeti, kifejezetten a széles formátumú ENCAD nyomtatókhoz kifejlesztett patronokkal árulják. A fluoreszkáló tinták segítségével a feliratkészítők és a kiállítási installációkat forgalmazó cégek szórakoztató, egyedi és figyelemfelkeltő grafikat készíthetnek ügyfeleik számára. A DayGlo tintákat Magyarországon a Digit Számítástechnika forgalmazza.

INFO www.digit.hu

Új Smart UPS-ek az APC-től

Az American Power Conversion (APC) bejelentette az új 1000 és 1500 VA teljesítményű, toronykivitelű Smart-UPS szünetmentes tápegységeit. Ezek az egységek nyolc csatlakozójelzón adnak áramot, és teljes tápfeszültség-kezelést kínálnak az APC PowerChute plus szoftver segítségével. Ez a minden operációs rendszerrel együttműködő szoftver tápellátási zavarok esetén előre megadott sorrendben képes kikapcsolni a védett berendezéseket. A berendezés kezelése már USB csatlakozón keresztül is megvalósítható, a szokásos soros csatlakozás mellett. Ráadásul két új, az akkumulátorok élettartamát meghosszabbító szolgáltatás révén a berendezés megbízhatósága is megnőtt. Az

Nyolc berendezés tápellátásáról gondoskodik az új APC Smart-UPS

egyik új szolgáltatás a hőmérő-sékellet-kompenzált akkumulátortöltő, amely folyamatosan optimalizálja a teljesítményt, a másik pedig az AVR Boost és az AVR Trim tervezés, amely a számítógépekhez előírt feszültséget adja ki a legmélyebb feszültség-esés vagy túlfeszültség idején is anélkül, hogy szükség lenne az akkumulátor bevetésére.

INFO www.apc.hu

Linuxos zseb-PC

A Sharp Electronics Linux operációs rendszerrel szállítja legújabb kézisámítógépét. A Zaurus SL-5500 a Lineo Linux beágyazott változatát használja. A 399 dollárért kapható kéziszköz a zseb-PC-khez hasonlóan 206 MHz-es Intel Strong-ARM processzort, QWERTY billentyűzetet és 3,5 colos reflektív TFT LCD képernyőt tartalmaz (270 x 320 képpont felbontással). A kis masinába a PIM-et (Personal Information Manager) is beépítették. A Zaurus SL-5500-ban több bővítőhely is helyet kapott (Compact II csatlakozó, USB).

INFO www.sharpelectronics.com

Mercury

EGY IGAZÁN JÓ VÁLASZTÁSI!

ALAPLAPJAINKRA 2 ÉV TELJES KÖRŰ GARANCIA!

KT 133 FSX

VIA KT133 chipset
Socket A
(Duron/Thunderbird)
266 MHz alapórjel
AC'97 32-bit Sound
UDMA 33/66/100
4x AGP

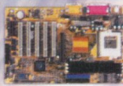
PLE 133

VIA PLE133 chipset
S370/FC-PGA
Tualatin CPU
66/133 MHz, 2x AGP
AC'97 32-bit Sound
Integrált AGP VGD
ATA 100, modem

ALL-IN-ONE

694X

VIA 694x chipset
S370/FC-PGA
66/150 MHz
AC'97 32-bit Sound
ATA 100, 4x AGP

I815 EP

Intel 815EP chipset
S370/FC-PGA
66/150 MHz
AC'97 32-bit Sound
ATA 100, 4x AGP

KT266 DDR

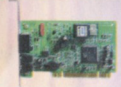
VIA KT266
266 MHz alapórjel
ATA100
AC'97 sound
AMR modem csatlakozó
4x AGP

I845 NFSX

Intel 845 chipset
Socket 478
Pentium 4 - Northwood
400 MHz alapórjel
AC'97 32-bit Sound
4x AGP, ATA 100

BELSŐ MODEM

Motorola chipset
PCI interface
56000 bps óvítvel
AC'Plug & Play
Full duplex
V.90 Data funk./K56flex

KÜLSŐ MODEM

56000 bps óvítvel
V.90 / K56flex
Védelmi funkciók
RS232 port
Full duplex

KÖB SW-980

Műlti Channel hangszóró (2:1)
Subwoofer rendszer
Mágneses védelem
Surround hangzás
Mélyhang szabályozó
980W PMP0 teljesítmény

TÁPEGYSÉG

250W/300W teljesítmény
115V/230V feszültség
AMD/P3/P4 támogatás,
Legégs védelem,
Rövidáram védelem
Pentium 4-es
rendszerre kész is

KÖB-O1 HÁZ

250W v. 300 W-os táppal,
AMD/P3/P4 támogatás,
3x5,25 és 2x3,5
Legégs védelem,
Rövidáram védelem
Pentium 4-es
rendszerre kész is

Acotec Kft. 4028 Debrecen, Apolló u. 121. Tel.: 52/446 825
Automax Kft. 1077 Bp., Wessalykó u. 21. Tel.: 461-5743
Aqua Computer Kft. 1074 Bp., Dohány u. 36. Tel.: 322-4658
Case Hungary Kft. 1135 Bp., Tóth új 69. Tel.: 450-2930
CHS Hungary Kft. 1139 Bp., Váci út 117-119. Tel.: 451-3549
DuoComp Trade Kft. 6723 Szeged, Jászai F. sgt. 47. Tel.: 62/486-487
Expert Computer Kft. 1139 Bp., Fuváros u. 33. Tel.: 320-3310
HardVerComp Kft. 1117 Bp., Budai új 64. Tel.: 481-9590
Juventus Team Kft. 1145 Laky Adólf u. 36. Tel.: 469-5847
PC-Partner Kft. 1144 Bp., Limanovai tér 25. Tel.: 363-3738
Prof. Szeged Kft. 6723 Szeged, Kőrös u. 1. Tel.: 32/520-540
Romiris Rubin Rt. 1134 Bp., Kárpácz u. 9. Tel.: 412-4300
Sowah Kft. 1134 Bp., Lőporút u. 9-11. Tel.: 350-4539
Szárv Buda Kft. 1027 Budapest Margit krt. 26. Tel.: 316-9445
Unitec City Computer Kft. 1139 Bp., Tere u. 41. Tel.: 239-4800

Mercury Magyarország Kft. 1141 Budapest, Miskolci út 51.

Tel.: 221-3020, 222-4254 Fax: 222-1909 E-mail: mercury.info@ahol.com

Lapos monitor a Hitachitól

Helytakarékosság és kedvező paraméterek jellemzik a Hitachi új 17 colos LCD monitorát

A Hitachi új, 17 colos lapos monitor mutatót be, amelyet kategóriájában nagyon költség-hatékony terméknek minősített. A CML171 típusú TFT LCD kijelző – korszerű kialakításának köszönhetően – helytakarékosan helyezhető el az íróasztalon. A monitor legfeljebb 1280x1024 pixeles felbontást kínál, megfelelő fényerőt, és 300:1 kontrasztarányt jellemzi.

A CML171 telepítése és használata nagyon egyszerű. A különböző paraméterek beállítását jelentősen megkönnyíti a képernyőn megjelenő menürendszer. A kijelző nemcsak a hagyományos PC-khez csatlakoztatható, hanem a Macintosh számítógépekhez is. Az új Hitachi monitor természetesen számos egyszerű előírással kompatibilis, így például támogatja a VESA FPMPI (Flat Panel Monitor Physical Mounting Interface) szabványt, és a TCO 99 követelményeknek is megfelel.

INFO www.hitachi.com

„Autókiller” járgány

December 3-án bemutatják a Segway, egy különleges, egyszemélyes közlekedési eszközt, az amerikai Dean Kamen találmányát. Kamen szerint a Segway alapvetően érinti az emberek életét, a környezetet, és forradalmi változásokat idéz elő a városok szerkezetében, közlekedési rendszerében is. A Segway magyarországi bevezetésével a Weber Shandwick / GJW kommunikációs tanácsadó cég foglalkozik.

A Segway kiválóan alkalmas a belvárosi közlekedésre. Az elektromos energiával – elemekkel – hajtott jármű mintegy 27 km/órás sebességgel tud közlekedni, és egy feltöltéssel körülbelül 30 kilométert tud megtenni. Így kifejezetten ideális a könnyed és gyors belvárosi mozgásra, és egy nap kiszoríthatja a környezetszennyező autót a dugóktól szűfolt városrészekből.

A Segway titka a dinamikus egyensúlyozó rendszer, amely a felhasználó legkisebb mozdulatára oly módon reagál, hogy lehetetlen vele elesni. Kerekai egymás mellett helyezkednek el. Gíroszkópokkal (pörgettyűkkel) és szenzorokkal folyamatosan figyel a használó súlypontját. A mozgást a három PC-re való teljesítményt nyújtó tíz processzor koordinálja. Ha a jár-

Segway: forradalom a városi közlekedésben

gány használója kicsit előredől, a Segway elindul előre. Ha hátradól, a Segway is hátrafelé halad.

Dean Kamen a *Time* magazinban adott nyilatkozatában kijelentette: a Segway „az autóhoz viszonyítva olyan lesz, ami az autó egykoron a lóhoz viszonyítva volt”. Elismerte: „hosszú utak megtételéhez továbbra is szükség lesz autóra, de a városokban semmi értelme nincs két tonna súlyú fémedényekkel közlekedni.”

Jeff Bezos, az Amazon.com tulajdonosa és Steve Jobs, az Apple vezérgazgatója a *Credit Suisse First Boston* bankkal közösen harmincnegyelemió dollárt fektetett a találmányba. A New Hampshire-i Manchesterben felépített gyárcastrak 2002-ben megkezdte a tömegtermelést.

INFO www.segway.com

Belépőszintű Sun szerver

A Sun Microsystems bejelentette a 900 MHz-es UltraSPARC III processzorral épülő, belépőszintű *SunFire 280R* rack szervert. A 8 Mbájtos L2 cache-sel ellátott CPU 4-8-szor nagyobb teljesítményt kínál, mint a hasonló kategóriájú Wintel/Lintel szerverek – állítja a Sun.

Nagy teljesítményt és rugalmas bővíthetőséget kínál a Sun belépőszintű főszervere

Az új szerver 8 Gb-ít memória kezel, és a Solaris 8 operációs rendszert futtatja. A rendszer két forráscsere tápegységet és FC-AL merevlemez meghajtót, 4 PCI bővíthető helyet és 10/100 BaseT Ethernet kaput tartalmaz.

A belépőszintű konfiguráció két 900 MHz-es UltraSPARC III processzorral, 8 Mb-ít gyorsítótárral, 2 Gb-ít (8 Gb-ítig bővíthető) ECC SDRAM memóriával, két tápegységgel, két 36 Gb-ít 10000-rpm FC-AL belső merevlemez meghajtóval és DVD-ROM meghajtóval kerül forgalomba.

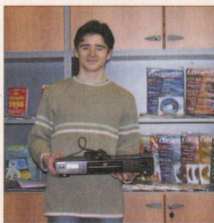
INFO www.sun.com

A 2001/12 számunkban meghirdetett InterCom játék nyertesei

InterCom ajándékosomagot nyert:
Jámbor Krisztián,
Mezőkovácsháza
Máté Zsolt, Győr
Béli Norbert, Székesfehérvár -
Kisfalud

Computer Panorama ajándékosomagot nyert:
Vajda Milán, Kisvárd
Madarász László, Szeged
Andorné Pongrácz Andrea,
Tatabánya

Az egy éven keresztül tartó játék fődíját, egy Sony asztali DVD lejátszót
Balogh Zoltán budapesti olvasónk vehette át.

Projector 36 ezerért*?

NetProjector®
Standard v1.11

Ha már van hálózata,
miért ne vegyene vele?

Letölthető demó:
<http://www.blumsoft.com>

Tel.: 06-20-98-16-668,
E-mail: info@blumsoft.com

*ÁFA nélkül, oktatási intézményeknek

gyorshírek

Átszervezet CA • A *Computer Associates* bejelentette, hogy átszervezi az *eBusiness* felületei megoldásokból álló portfólióját, és új márkanéveket vezet be. A három most bevezetett termékcsalád egyike a *CleverPath*, amely piacvezető portáltechnológiát és tudáskezelő megoldásokat foglal magában, beleértve a vizualizációt és az előrejelző elemzést is; az *AllFusion* átfogó felületei megoldásokat tartalmaz, többek között a modellezést és a konfiguráció menedzsment megoldásokat; az *Advantage* termékcsalád különféle alkalmazásfejlesztő és alkalmazásintegráció megoldásokat, valamint adatbázisokat foglal magába.

INFO www.ca.com

Norton AntiVirus 2002 magyarul • A *Symantec* kiadta a *Norton AntiVirus 2002* magyar nyelvű változatát. A termék automatikus vírusfelismerő és helyreállítási képessége, az automatikus interneten keresztüli frissítés lehetősége és a Windows Intézőjével való kiváló integrációja miatt kedvelik a felhasználók. Az új verzió Windows XP-kompatibilis, és az úgynevezett proaktív *Script Blocking* technológia alkalmazásával hatékonyan szűri a kimenő és bejövő e-mail forgalmat.

A *Norton AntiVirus 2002* új-donságai közé tartozik a teljesen megújult felhasználói interfész, a leegyszerűsített, diszkrét figyelmeztetés, az aktív linkek az online vírusenciklopédiához, és az új felhasználói dokumentáció.

INFO www.symantec.hu

Beszédfelismerő szoftver a Wordhöz

A *Sigmoid Kft.* olyan beszédfelismerő szoftvert készített, amellyel magyar nyelven lehet vezérelni a legelterjedtebb szövegszerkesztő programot, azaz a *Word*-öt. A *FülElek 1.0* beszédfelismerő program jelentős mértékben megkönnyíti a szövegszerkesztéssel járó formázó, szerkesztési és fájlkezelő műveleteket.

A program több mint 40 parancsot ismer fel és hajt végre, amelyek között sok olyan is szerepel, amelyet az egérrel csak bonyolult módon lehet előhívni. A programot nem szükséges a felhasználónak előzetesen betanítania a saját hangjára, mert a beszéd felismerése személyfüggetlen, azaz a program mindenkinek ugyanolyan jól ismeri fel a hangját. A beszédfelismerés biztonsága legalább 95%-os.

A *FülElek 1.0* program Win-

Szöböl is ért a Word a FülElek 1.0 beszédfelismerő program jóvoltából

dows 95/98/ME/NT/2000 operációs rendszerek alatt fut és a Microsoft Word 6.0/95/97/2000 szövegszerkesztőkhöz használható. A program által igényelt hardver nem jelentős, használatához már egy 166 MHz-es Pentium kategóriájú gép is megfelelő.

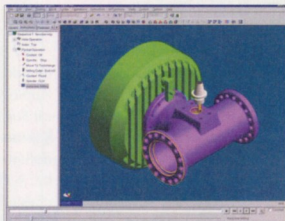
INFO www.sigmoid.hu

EdgeCAM magyarul

A *UNITIS Rendszerház Rt.* disztribútori szerződést írt alá a *Pathtrace Inc.* céggel, a középkategóriás *EdgeCAM* szoftver magyarországi forgalmazásáról. A *UNITIS* által forgalmazott *Pro/ENGINEER* high-end CAM technológia – az ára miatt – sokak számára továbbra is nehezen elérhető, így a középkategóriás *EdgeCAM* megjelenésével teljessé vált a *UNITIS Rt.* CAM kínálata.

Az *EdgeCAM* jóvoltából a szerényebb anyagi lehetőségekkel bíró felhasználók is be tudnak lépni a 3D-s CAD/CAM világába, ugyanakkor nyitva marad az út számukra a csúcskategória felé is. Az *EdgeCAM* képes a *Pro/ENGINEER* modelleket is megmunkálni.

A szerződés értelmében a *UNITIS Rt.* kiemelt figyelmet

EdgeCAM: belépő a 3D-s CAD/CAM világba

szentel az *EdgeCAM GRANITE ONE* alapú változatának, amely lehetővé teszi a *Pro/DESKTOP* modellek asszociatív beolvasását és megmunkálását.

A *UNITIS Rt.* az *EdgeCAM* szoftverhez teljes magyar nyelvű támogatást nyújt, amely magában foglalja a magyar nyelvű felhasználói felületet és a tanfolyvet is.

INFO www.unitis.hu/cad

Információgyűjtő portálok

A *Computer Associates (CA)* számos új, portálokra épülő eszközt jelentett be, *CleverPath* márkanévén. Az új termékínálat lehetővé teszi, hogy a vállalatok könnyebben, rugalmasabban és változatos szempontok alapján gyűjtsenek össze, elemezzenek és jelenítsenek meg különböző forrásokból származó információkat.

A *CleverPath* megoldásai egyszerűsítik a dinamikusan változó, személyes igényekhez szabott tartalom eljuttatását a felhasználókhöz. Az általuk szolgáltatott vizuális megjelenítési formák előnye, hogy könnyen érthetők és egyedi szempontokhoz alakíthatók.

A *CA CleverPath Portalja* kiváló integrációt valósít meg az adatbázisokkal, alkalmazásokkal, alkalmazás-szerverekkel és világhálós szolgáltatásokkal.

A műveletek végrehajtása ultragyors, a rendszer skálázható, s lehetővé teszi a funkciók globalizálását a több országban tevékenykedő vállalatok számára.

A *CleverPath Portal 3.5*-ös változata széles körű, az asztali berendezésekre nem kötött támogatást nyújt a vezeték nélküli készülékekhez, például a *WAP* funkcióval ellátott telefonokhoz vagy például a *PDA*-khoz.

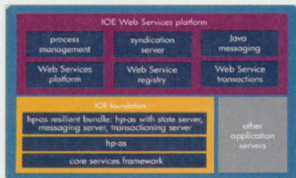
Eme szolgáltatások révén a szervezetek az intranet és az extranet portáljainak lévő információit és alkalmazásokat hozzáférhetővé tudják tenni az utazó szakemberek számára.

INFO www.ca.com

hp Application Server 8.0 ingyen

A Hewlett-Packard ingyenesen hozzáférhetővé tette a *hp Application Server 8.0* teljes verzióját. Ugyanakkor a rendkívül kedvező áron, processzoronként 5500 dollárért megvásárolható *hp Application Server 8.0 Resilient Edition* piaci bevezetéséről is beszámolt.

Az ingyenes *hp Application Server (hp-AS)* egy teljes funkcionalitással rendelkező, skálázható J2EE alkalmazásszerver, amely különösen a működéskritikus megoldások fejlesztése és bevezetése terén használható sikeresen. Most, hogy a *middleware* ingyenesé vált, a fejlesztők jóval alacsonyabb összköltség mellett ter-

A *hp Application Server 8.0* képezi a *hp middleware* termékeiből felépülő *hp Internet Operating Environment (IOE)* alapját

vezhetik meg, fejleszthetik ki és vezethetik be *hp-AS* alapú megoldásaikat. A *hp-AS* alapját képező harmadik generációs alapszolgáltatás-architektúra (*Core Services Framework*) már önmagában is izgalmas újítás.

INFO

www.hpmiddleware.com/hp-as

HP menedzsment szoftverek

A Hewlett-Packard új szoftvertermékekkel és -megoldásokkal bővítette a *hp OpenView* és a *hp Netaction* szoftvercsaládot. A fejlesztések révén a HP ügyfelei könnyedén menedzselhetik a vegyes környezeteket, és az új platformra támaszkodva új, beszédcélú és adatátviteli szolgáltatásokkal gazdagíthatják kínálatukat. Az új termékek egyszerűen beilleszthetők a *hp Utility Data Center* megoldásába.

A *hp OpenView* szoftvercsalád legújabb eleme a *hp OpenView Integrated Service Assurance*, amely a szolgáltatások rendelkezésre állásáról és teljesítményéről gondoskodik. A továbbfejlesztett *hp OpenView Internet Usage Manager* a konvergens adat-továbbítással szemben támasztott követelmények teljesítését hivatott garantálni. A

továbbfejlesztett *hp OpenView Dynamic Netvalue Analyzer* emelt szintű modellezéssel bővíti ki a DNA jelenlegi interaktív üzleti tervezési képességeit.

A HP mindemellett új és továbbfejlesztett *hp OpenView* adattárolás-menedzselő megoldások bevezetéséről is beszámolt. Ezek a termékek az adattárolási erőforrások hatékonyságát és az információk elérhetőségét optimalizálják.

A *hp Netaction* család is új termékekkel egészült ki. A HP bevezette például az összetett webes szolgáltatások, üzleti tranzakciók és mobil megoldások gyors kifejlesztését támogató *hp Opencall S57* szoftverfejlesztői készlet és a *hp Internet Operating Environment (IOE)* linuxos változatát.

INFO www.hp.com

Új IDS verzió

Az IBM bejelentette az *Informix* adatbázisszoftvere – az *IDS* – új verzióját. Az *IDS 9.3* új tulajdonságai között említhetők a fejlett térbeli elemző képességek és a továbbfejlesztett vállalati replikáció. Ezenkívül még könnyebb lett a terméksomagok használata.

Az új változat bejelentésén túlmenően az IBM felgyorsította az *IDS 9.3 DB2 Relational Connect* támogatását, megkönnyítve ezzel, hogy az *IDS* vevők a *DB2-t* választhassák a következő generációs alkalmazásaihoz.

Az *IDS 9.3* tartalmazza a *Spatial DataBlade 8.11-et*, amely lehetővé teszi, hogy az *IDS* számoljon a földrajzi elhelyezkedésekkel. Ez a datatabase a „legközelebbi szomszéd” funkciót használja, amelynek segítségével a mobil felhasználók megtalálhatják a hozzájuk legközelebb eső pontokat, például a legközelebbi taxiállomást.

Az adatbázisomrost használata még könnyebb lett az *IDS* csomaghoz tartozó *ServerStudio JE*, az *IBM/Informix System Administrator*, illetve a dinamikus logkezelés jövőtárból. Mindezek az új elemek csökkentik a rendszerleállási időt és a teljes működési költségeket.

A fejlett vállalati replikáció lehetővé teszi, hogy az adatok akadály nélkül mozogjanak több telephely és gép között. A multinacionális vállalatok így gyorsan és könnyen kivonathatnak, illetve mozgathatnak adatokat a helyi vagy a regionális irodákból, nemzetközi telephelyekről és vállalati központokból, a szervezeti hierarchiától függetlenül. Az *IDS* vevők mostantól könnyen fejleszthetnek új alkalmazásokat a *DB2-n*, miközben folytathatják a már meglévő *IDS* környezetük támogatását.

INFO www.ibm.com

Pro/DESKTOP Express 2001 - ingyen

A PTC szoftverfejlesztő cég bejelentette, hogy stratégiai döntése értelmében középkategóriás *Pro/DESKTOP Express 2001* szoftvert díjmentesen az érdeklődők rendelkezésére bocsátja. A szoftverhez Magyarországon is bárki hozzájuthat, miután regisztrálta magát a *UNITIS Rendszerház Rt.-nél*. A *Pro/DESKTOP Express 2001* a csúcskategóriás *Pro/ENGINEER* modellező magjára, a *GRANITE ONE-ra* épül.

Pro/DESKTOP Express 2001-rei tervezett futómű

A szoftverhez egy mindenre kiterjedő szolgáltatás-csomag vásárolható, amely magában foglalja a teljes magyar nyelvű felhasználói felületet, a magyar nyelvű tankönyvet, az ötnapos oktatást és a telefonos hot-line szolgáltatást is.

A szoftver főbb előnyei között említhető a könnyű tanulhatóság, az erőteljes 2D-s előtervezési szolgáltatás a gondolatok gyors rögzítésére, a parametrikus építőelem-alapú testmodellelés a *GRANITE ONE* modellező kernellel, a 3D-s összeállítások tervezése (2D-s és 3D-s kinematikai mozgásanalízissel).

INFO www.unitis.hu/cad

gyorshírek

Biztonságos B2B • A Sun Microsystems bejelentette az elektronikus tranzakciók feldolgozását megkönnyítő új szoftverét, amellyel a pénzügyi intézmények online fizetési szolgáltatásokat kínálhatnak vállalati ügyfeleiknek. A Sun iPlanet Trustbase Payment Services elsőként fektet meg az IdenTrust „Project Eleanor” fizetési kezdeményezés előírásainak. Az új szoftver mérőrdökvét jelent a Sun Open Net Environment nyílt, integrálható, a webes szolgáltatások infrastruktúrájának kiépítéséhez tervezett szoftverplatformjakterjesztésében.

INFO www.sun.com

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagutnál

Fuji - Canon - Nikon
Casio - Sony - Minolta
Olympus - HP - Kodak

digitális fényképezőgépek hatalmas választéka

- Fuji FinePix 6000 4800 2800 3600 A101
- Nikon CoolPix 5000 995 885 775
- Canon PS Pro90 G2 540 A20/10 IXUS 300/V
- SONY F707 585 PS P50 P30 CD300
- Casio QV 4000 3500 3000 2900 2400
- Olympus E20 4040 3020 700 C-12-100

- CompactFlash 32 - 512 MB
- SmartMedia 32 - 128 MB
- MemoryStick 32 - 128 MB
- MMC 32 - 64 MB SD 32 - 128 MB
- IBM microdrive 1 GB
- FireWire - USB - PCMCIA olvasók
- Nikon dia/filmszkennerek

DIVA MP3 lejátszó (CF kártya, digitafon, USB)

3. IO, 20 GB Digital Wallet mobil háttértár fényképekhez
DigiFénykép - MEDIKER
 1013 Budapest I. ker., Attila út 47.
 hé-pé: 10-18h sző: 10-14h T: 225-0000
www.digifenykep.hu

CINEMA 4D: mindent a szemnek

A Nemetschek AG bemutatta a CINEMA 4D vizualizációs program legújabb verzióját. A CINEMA 4D XL 7 újdonságai között említhetők az átdolgozott szimulációs lehetőségek, a fényforrások és megvilágítások alkalmazása, valamint a renderelési funkciók gazdagsága. Az új verzióval még valóságosabb fotorealistikus képek készíthetők, ráadásul az eddigieknél lényegesen rövidebb idő alatt.

Az új verzióban továbbfejlesztették a természetes fényeloszlás szimulációját és a különböző felületekről való visszatrükközés kezelését. Új lehetőség az adaptív élsimítás, amely azt jelenti, hogy egy képen található éles átmenetek gombnyomásra élsimíthatók anélkül, hogy a teljes modell újra kellene renderelni. Újdonság még, hogy a megvilágítási effektusok, az átlátszóság, illetve a csillogás, mint felületi jel-

A CINEMA-nak nem okoz gondot a hullámzó vízfelület megjelenítése, példa erre Jan Schneider úszoda-terve

Wolfgang Meusch látványtervét emberi alakok népesítik be

lemzők, most kényelmesen, külön is renderelhetők.

A legújabb programverzió néhány új funkcióját bővült. Könnyedén és hatékonyan ábrázolhatók olyan különleges felületek, mint az érdesített fém, a térbeli faerezet, a valóságú levedlések stb. A CINEMA 4D Dynamics lehetővé teszi a mozgásoknak a fizika törvény-szerűségei szerinti szimulációját is. Ide tartozik a szél, a légmozgás, a hullámzás megjelenítése, valamint a tárgyak üt-

kötetése, a fizikai hatások szerinti alakváltozások. Egy további újdonság, hogy csökkenteni lehet a filmek fájlméretét az interneten való egyszerűbb publikálás érdekében.

A Nemetschek a program mellé ingyen adja a CINEMA 4D XL-4, amelyet kifejezetten az építészeti látványtervek készítéséhez állítottak össze. Egy külön CD-n összegyűjtve található látványtervi elemek: textúrák, bútorok, közlekedési eszközök, mozgásra is képes alakok.

INFO www.nemetschek.hu

Citrix portál

A Citrix bejelentette legújabb portáltermékét, a South Beachet. A termék jelentős mértékben megkönnyíti a felhasználók számára a portálok létrehozását. A tervek szerint 2002 első felében piacra kerülő South Beach, a jelenleg 7200 tagból álló, folyamatosan bővülő Citrix Solutions Network (CSN) hálózat kijelölt egységeinél lehet majd beszerezni. A Citrix Business Alliance internetes megoldásokat fejlesztő programjába illeszkedő termék biztonságos, méretezhető megoldást kínál a belső és külső forrásból származó tartalom, továbbá a népszerű üzleti alkalmazások, a valósidejű együttműködést lehetővé tevő szolgáltatások, és persze a webtartalom menedzselő rendszerek számára.

INFO www.citrix.com

Intelligens HP infrastruktúra

A Hewlett-Packard bemutatott egy új - szoftverekből és szolgáltatásokból álló - intelligens informatikai infrastruktúrát, amely jelentősen mérsékli a kiterjedt számítástechnikai környezetet fenntartó vállalatok infrastruktúra-bevezetési és -üzemeltetési költségeit. A hp UDC (Utility Data Center) az informatikai eszközök kihasználtságának javítása, az informatikai túlkészletezés kockázatának mérséklése, valamint az adatközpontok fizikai újrakonfigurálásának kiiktatása révén ér el számottevő költségmegtakarítást.

A dinamikus újrakonfigurálható hp UDC az informatikai erőforrások konszolidálásával és szabványosításával, valamint az adatközpont belülről zajló folyamatok automatizá-

lásával egyszerűsíti az adatközpontok menedzselését.

A hp UDC „motorját” az alkalmazások és szolgáltatások informatikai erőforrásainak tervezését, elosztását és számlázását leegyszerűsítő utility controller szoftver adja. A hp UDC-vel csupán egyszer kell fizikailag csatlakoztatni az adatközpont infrastruktúráját, az üzembe állítás már virtuálisan zajlik, a menedzselés pedig akár menet közben is elvégezhető.

A nyílt szabványokra épülő hp UDC más szállított szervereit, valamint adattárolási és hálózati berendezéseit is képes befogadni. A felhasználók így zökkenőmentesen állhatnak át korábbi környezetükről az UDC architektúrára.

INFO www.hp.com

Vivendi Telecom Hungary

Összeköt minket

A V-com – üzleti kommunikációs megoldásainak körében – mostantól digitális minőségű hangszolgáltatást is kínál az Ön cége számára.

A V-com, a Vivendi Telecom Hungary csoport üzleti kommunikációs szolgáltatója folyamatosan azon dolgozik, hogy teljes körű és minőségi szolgáltatásaival járuljon hozzá ügyfelei üzleti sikereihez. Távolsági, nemzetközi és mobil irányú hangszolgáltatásunk az ország csaknem egész területén igénybe vehető. Percdíjaink könnyen áttekinthetőek, és minden napszakban egységesek. Áraink rendkívül kedvezőek, hiszen akár havi 30%-os megtakarítást is elérhet, amennyiben az Ön cége a V-com hangszolgáltatását veszi igénybe.

Ha február 28-ig köt velünk szerződést, további kedvezményeket is kínálunk.

Részletes információkkal készségesen állunk rendelkezésére a 06-80-88-55-88-as díjmentesen hívható telefonszámon, valamint a www.vcom.hu weboldalon.

com

üzleti kommunikációs szolgáltató

Összeköt minket a siker

www.vcom.hu

gyorshírek

Taxisok honlapja ● A *Webconsult.hu Kft.* elkészítette a *Taxi 2000* honlapját. Az oldalon információt kaphatunk a taxicég szolgáltatásairól, tarifáiról és a reptéri transzferek árairól. Az érdeklődők igénybe vehetik az új hírlevél-szolgáltatást is. A honlapon egy játék is található, ahol értékes nyemrények várnak gazdjára.

INFO www.taxi2000.hu

EMV tranzakció ● November 29-én a *K&H Bank* központi fiókjában lezajlott az első sikeres magyarországi élve *EMV* kártyás *Visa* tranzakció (pénzfelvétel). A POS terminál programját a *Bull Magyarország* és egyik partnere fejlesztette ki, az *Ingenico ELITE 510-16* típusú termináljára. A terminál a *GBC Base24* rendszeren keresztül autorizál, az *SPDH/EMV* protokoll szerint, az autorizációs központ pedig a *Visa* központba továbbítja az üzenetet.

INFO www.bull.hu

Kormányzati portál ● A kezdeti nehézségek leküzdése után immár biztonságosan működik a kormányzati portál.

A december 10-i induláskor – a vártnál nagyobb érdeklődés miatt – fennakadások keletkeztek a rendszer működésében. Az IBM által készített portálon jelenleg három nagy állami nyilvántartás adatai, valamint több száz közigazgatási ügymenet részletes leírása érhető el.

INFO www.ekomanyzat.hu

Ablakok az interneten

Nyílászárók értékesítésére szakosított internetes áruház kezdte meg működését a **www.ablaknet.hu** címen. Az *Ablaknet Internetes Nyílászáró Szakáruház* az ablakok, ajtók, kapuk, télikertek iránt érdeklődőket segíti termék- és árinformációkkal, sőt a termékek online megvásárlására is lehetőséget kínál.

A termékek kiválasztásán kívül az áruház azok teste szabására is módot ad: a különféle paraméterek beállításával a felhasználó maga állíthatja elő a megfelelő épülelelemet. A szabad konfigurálhatóság arra is kiterjed, hogy a látogatók teljesen egyedi nyílászárókat is „leszerkeszthetnek”, különféle gyártmányú és típusú műanyag, fa és alumínium profilokból, tetszés szerinti színben, méretben, alakban stb. Az egyedi kívánalmak szerint összeállított termékről részletes árajánlatot kaphatnak, amelyből kiderül, mekkora felárat kell fizetni az „extráért”.

Az Ablaknet oldalain intelligens *GDL* elemekkel is talál-

Az Ablaknet oldalain ki-ki megszerkesztheti – és meg is rendelheti – álmai nyílászáróját

kozhatunk. A *Graphisoft Rt. GDL Technológia Kft.*-je által fejlesztett és forgalmazott új technológia az épülelelemek, berendezési és egyéb tárgyak térbeli leírására, elektronikus termékkatalógusokban való megjelenítésére, valamint ezek internetes publikációjára alkalmas.

Az Ablaknet Áruházban nincs „virtuális bevásárlókosár”, ehelyett a látogatók egy áltuk választott jelszóval védett területen munkamappákat hozhatnak létre, amelyekben tetszés szerint helyezhetnek el nyílászárókat. Ezeket azután később szabadon módosíthatják, fejleszthetik.

INFO www.ablaknet.hu

Fizetős zenék az AOL-tól

Az *America Online (AOL)* elindította fizetős zeneletöltő szolgáltatását, *MusicNet* néven. A *Real Networks*, az *America Online*, a *Bertelsmann* és az *EMI Group* által gründolt *MusicNet* a törvények útján tönkretett ingyenes fájlletöltő szolgáltatások helyett kínál fizetős alternatívát. Az új szolgáltatás keretében 78 ezer dalcimből lehet válogatni egy kereshető adatbázisban. A zene-számok letölthetők a számítógépre, de a készítőik szerint egy speciális eljárás miatt nem írhatók ki CD-re. Az adatbázishoz

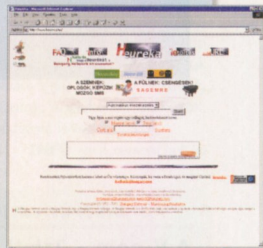
MusicNet: tíz dollárért száz zene-szám havonta

való hozzáférés havi 9,95 dollárba kerül, ezért havonta 100 zene-szám tölthető le.

INFO www.musicnet.com

Metakeresőt készíti a Hungary.Network

A Széchenyi-terv támogatásával ingyenes magyar nyelvű *metakereső* fejlesztésébe fogott a *Hungary.Network Rt.* A metakereső a felhasználó által megadott szó vagy szavak alapján egyidejűleg több internetes kereső adatbázisában keres majd, és a találatokat fontossági sorrendben jeleníti meg. Az új szolgáltatás két-féle – kliens-, illetve szerveroldali – változatban érhető majd el. A kliensoldali alkalmazást bárki letöltheti a sa-

A népszerű Heurék keresőrendszert is a Hungary.Network jegyzi

ját számítógépére és a programot onnan futtathatja. A szerveroldali változat indításához elegendő egy böngészőprogram is. Mindkét rendszert platformfüggetlen Java programnyelven írták, így a legtöbb operációs rendszer alatt futtatható lesz.

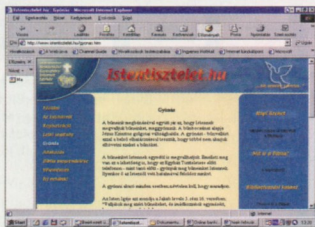
Az alkalmazás teljes mértékben a magyar nyelvhez alkalmazkodik, s a keresőprogramba ágyazott szövegmutató és szinonima szótárak segítségével a kereséskor javul a találati arány. A teste szabható alkalmazás bármikor bővíthető lesz újabb keresőprogramokkal.

INFO www.hungary.com

Online istentisztelet

A televízióból jól ismert László atya december 12-én megalapította a Magyar Keresztény Internet Egyházat, amely a www.isten-tisztelet.hu oldalon már elérhető. László atya szerint a XXI. századi keresztény embereknek vallásuk gyakorlásához új, a korábbiaknál kevésbé műveltség- és technológiai eszközökre van szükségük, s ilyen például a világháló is. Az atya Jézus szavait idézi: „... az új bört új tömlőkbe töltik és akkor mind a kettő megmarad”, és szerinte ez az „új tömlő” nem más, mint az internet.

A hívők problémáikkal, kérdéseikkel a tiszteletes@istentisztelet.hu címen érthetik el a lelkesüket, aki a levelekre a lehető legrövidebb időn belül vá-

A vallásgyakorlás új módja: istentisztelet az interneten

laszól. Gyónként telefonon lehet, vasárnaponként 20 és 21 óra között, ám ha valakinek ez az időpont nem felel meg, a honlapon külön időpontot kérhet a tiszteletestől. Az oldalon zenékül társkeresőt, könyvajánlót, bibliaolvasási kalauzt, valamint aktuális híreket is talál a látogató.

INFO www.istentisztelet.hu

Szerelem utolsó végig

A 20-as éveiben járó korosztály bizonyára élesen emlékszik még a *Szerelem első végig* c. filmre – a romantikus fiatalok (és melyik tinédzser nem az?) számára kötelező darab volt mind a film, mind pedig *Demjén Ferenc* azóta klasszikussá vált betétdala. Szinte törvényszerű volt, hogy 1987-ben elkészült a folytatás, s most, 2002 elejére a harmadik, befejező rész. Habár a szerelm és a romantika még mindig központi kérdés életünkben, *Bery Ary* legutóbbi története óta lett mobiltelefonunk, palmtopunk, és a zene sem a Polimer kazettáról szól már, hanem MP3 lejátszóból dübörög. És főleg: megérkezett a világháló! Az érdeklődő pedig manapság nem a „November 7 filmszínház” bejáratánál lévő előzetest nézi meg, hanem beírja internetes keresőjébe a kulcsszavakat... vagy nemes egyszerűséggel begépel a **szerelem.cp.hu** címet, és máris a film honlapján találja magát.

Lám az eltellet sok-sok év dacára *Füge és Ágota* (illetve a mögöttük álló stáb) tud és akar is haladni a korral: az érdeklődő minden információhoz hozzájut a filmről, ha szakít pár percet a honlap átböngészésére.

A honlap készítői nemcsak statikus információkkal hanem sok egyéb érdekességgel is kedveskednek a látogatóknak. Ilyen például a játék rovatban a „szerelem totó”. Itt gyorsan lesetelhetjük memóriánkat, és felidézhetjük a trológia előző részeivel kapcsolatos információkat. Helyes válaszokat megadva, minden héten két szerencsés honlap-látogatót sorsolnak ki a honlap fenntartói. A nyere-

<http://szerelem.cp.hu> - a szerelm és a romantika marad – csak a média változik.

mény – a film premierjére szóló belépő – kívánság szerint igénybe vehető vidéken vagy a fővárosban. A készítőik szerint az oldal ezen szekciója változni is fog, folyamatosan új és érdekes játékok várják majd a látogatókat. A szörfözést érdemes a *sajtó* menüponttal kezdeni – itt már megjelent cikkeken, íráson keresztül megtudhatjuk, miről szól majd a befejező rész, valamint érdekes háttérinformációkat kapunk a szereplőkkel és a stábbal készült interjúkból.

A legérdekesebb része a honlapnak minden kétséget kizáróan a „sztori” elnevezésű gombocská mögött rejlik – a film eredeti forgatókönyvébe nyertünk bepillantást. Persze nem teljes egészében, hanem a film elejének illetve egy-egy kulcsjelenetének forgatókönyvet publikáltak a szerkesztők. Az oldalon helyett kapott a stábla lista is, és itt tudhatjuk meg, hogy az utolsó rész zenéjét *Presser Gábor* komponálta – s ez már önmagában is izgatott várakozásra ad okot a márciusi premierig. De persze a *Computer Panoráma* olvasóinak már addig sem kell várniuk, hiszen a következő számunk CD-mellékletén megtalálhatják a film előzetesét.

NYERTESEINK

A *Computer Panoráma*, a filmszemle.hu, a *Best Hollywood* és a *KinoWelt* közös játékában megkértük olvasóinkat, írják meg, melyik volt szerintük a 2001. év legjobb mozifilmje. A beérkezett szavazatok alapján a **Top 10 lista** a következő:

1. **Shrek**
2. **Blöff**
3. **Tomb Raider**
4. **Hannibal**
5. **Bridget Jones naplója**
6. **Kardhal**
7. **A sárkány csókja**
8. **Mélyvíz**
9. **Fübenjáró bűn**
10. **Moulin Rouge**

A szavazatok beküldői közül a filmszemle.hu által felajánlott **kétszemélyes hétvégét** a festői Lapis-patak völgyében **Földesi Márk, békécsabai olvasónk** nyerte.

További nyertesek:

Best Hollywood ajándékok:
Murányi Zoltán, Nagymaros ifj. Rácz János, Berettyóújfalui Maté Zsoltné, Győr Krakkó Károly, Nyireghódos Sánta István, Nagykanizsa Estók Előd, Eger Kántor István, Magyarnádor Balogh Gábor, Komló

Kinowelt ajándékok:
Várkonyi Péter, Eger Bányai Csaba, Nyiregyháza Siska Adám, Budapest Dr. Horváthy Balázs, Tatabánya Szijártó Péter, Budapest

Computer Panoráma ajándékok:
Szilágyi Sándor, Budapest Göcse László, Sóstófürdő Zarnóczay Klára, Nyiregyháza Ifj. Havasi Sándor, Csolnok Manczúr Géza, Gerendás

gyorshírek

Cisco COMET • Az internetes hálózati eszközeiről ismert Cisco bemutatta a *Cisco Complete Optical Multiservice Edge and Transport (COMET)* nevű portfólióját, amely megteremtí az alapijt az IP + optikai rendszerek hatékony működésének.

A Cisco COMET átfogó, modulárisan bővíthető termékcsoport, amely megfelelő megoldásokat kínál a kialakulóban lévő nagyvárosi perem- és gerinchálózatok, a szolgáltatási pontok (PoP) és a nagytávolságú hálózatok egyedi igényeinek kielégítésére. Az új portfólió támogatja valamennyi széles körben használt optikai interfészt, topológiát és átviteltechnikai protokollt.

INFO www.cisco.com

Cisco router a GTS-Datanetnek • Január elején rendszerbe állt Magyarország legnagyobb kapacitású ISP gerinchálózati routere, a *GTS-Datanet* és a *Számalk Rt. Distribúció* között 2012 decemberében létrejött megállapodás értelmében. A beruházás az internet és *Voice over IP* szolgáltatás területén jelentősen növeli a GTS-Datanet versenyelőnyét a liberalizált távközlési piacon.

Az újonnan rendszerbe állított *Cisco 12016* router 80 Gbps sebességet kínál, és másodpercenként több millió adatsomagot képes kezelni. A berendezés ugyanakkor egyedülálló rugalmassággal skálázható a hálózat változó igényeinek megfelelően.

INFO www.gts.hu

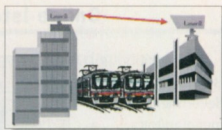
Lézeres kapcsolat

A *LaserBit Kommunikációs Részvénytársaság* nyerte el a *Magyar Kockázati és Magántőke Társaság (MKMT) „Év vállalata”* díját 2001-ben. A LaserBit Rt. saját szabadalmon alapuló, új telekommunikációs termékpalettájának, gyors világméretű terjeszkedésének, folyamatos növekedésének és kiváló vezetésének köszönheti a díjat.

A cég termékínalátát elsősorban a saját fejlesztésű, lé-

zertechnológián alapuló, vezeték nélküli rendszerek alkotják. A berendezés két pont (pl. háztetők) között a levegőben kapcsolatba állítja számítógép-hálózatokat, telefonközpontokat vagy videocsatlókat, mégpedig rendkívül nagy sebességgel.

A célcsoport elsősorban a távközlési szolgáltatók – köztük a GSM, UMTS cégek – bankok, iparvállalatok, internet szolgáltatók, egyetemek, kör-

A LaserBit technológiája segítségével nagysebességű vezeték nélküli kapcsolat építhető ki különféle készülékek között

házak. Mivel a rendszer lehallgathatatlan, komolyan érdeklődnek iránta a katonai, határőrizeti és egyéb területek is.

INFO

www.laserbitcommunications.com

3Com bridge munkacsoportoknak

Ethernet eszközök vezeték nélküli csatlakoztatását oldja meg a 3Com új munkacsoportos hídja

A *3Com* által bejelentett *3Com 11 Mbps Wireless LAN Workgroup Bridge* – mint a neve is elárulja – az iparág első és egyetlen Wi-Fi minősítésű munkacsoportos hídja, amellyel bármely vezeték nélküli Ethernet eszköz gyors és költséghatékony módon csatlakoztatható bármely Wi-Fi minősítésű vezeték nélküli LAN-infrastruktúrára.

Az új híd és egy hub – például a *3Com OfficeConnect Dual Speed Hub 5* – összekapcsolásával a szervezetek akár négy Ethernetes eszköz – PC, nyomtató, telefon vagy internetes készülék – vezeték nélküli csatlakoztatását oldhatják meg. A híd a *3Com NBX* hálózati rendszerével együtt használva teljes körű felügyelettel ellátott, vezeték nélküli beszéd- és adatátvi-

teli hálózat alakítható ki.

Az új eszköz ideális az oktatási intézmények, különösen a felsőoktatás számára: segítségével az iskolák Macintosh gépeket és PC-ket is csatlakoztathatnak a vezeték nélküli hálózatra. A bridge jól használható a mobil oktatás területén is, ahol létfontosságú a könnyű telepítés és a rugalmasság.

A *3Com 11 Mbps Wireless LAN Workgroup Bridge* egy beépített webszerverrel is magában foglal, amely böngésző segítségével könnyű helyi vagy távoli konfigurálást és felügyeletet tesz lehetővé.

A *3Com* új terméke az adatok védelmére támogatja mind a 40 bites *WEP (Wireless Equivalent Privacy)* szabványt, mind a 128 bites megosztott kulcsos titkosítást, ezenkívül átlátszó a virtuális magánhálózatok (VPN) számára: speciális egymásba ágyazó protokollja révén nem ütközik más alagútprotokollokkal. A *3Com 11 Mb/s-os* vezeték nélküli LAN-megoldásával együtt használva ugyanakkor dinamikus védett összeköttetést (Dynamic Security Link) kínál, amely támogatja a „felhasználónev/jelszó” védelmet és a 128 bites titkosítást.

INFO www.3com.com

HÁLÓZATOK
különszám

Ha további érdeklődéséget, különleges megoldásokat szeretne megismerni a hálózatok világából, feltétlenül lapozza fel HÁLÓZATOK

különszámunkat. Olvashat a hálózat tervezés, építés fortlyairól, megismerheti a legfontosabb hálózati fogalmakat, ezek mellett megtudhatja, hogyan építhet egyszerűen otthoni hálózatot, hálózati kártyák tesztjét tanulmányozhatja, s még egy egyszerű, de annál hatékonyabb hálózatfelügyeleti rendszerrel és a virtuális magánhálózatok titkaival is megismerkedhet.

A különszám mindössze 595 Ft-ba kerül, s megvásárolható az újságárusoknál vagy a kiadóban (1091 Bp. Üllői út 25.), megrendelhető telefonon (456-6963), faxon (456-6970) vagy e-mailben (terjesztes@cpanorama.hu), illetve a 129. oldal előtt található megrendelőlapon.

COMPUTEX TAIPEI Taipei International Computer Show

Interact
with the
Future

2002
June 3-7

www.TaipeiTradeShows.com.tw

Organizers:

China External Trade
Development Council (CETRA)
www.taiwantrade.com.tw

5 Hsin-yi Rd., Sec. 5, Taipei, Taiwan 110, R.O.C.
Tel: 886-2-2725-1111 Fax: 886-2-2725-1314
E-mail: computex@cetra.org.tw

Taipei Computer
Association (TCA)

Sponsor:

Taipei World
Trade Center

Venue:

Taipei World Trade Center

For more information, please contact: BUDAPEST Tel:36-1-2664663/4 Fax:36-1-2664665 E-mail: budapest@cetra.org.tw

gyorshírek

Nokia-Lycos MMS együttműködés • A Nokia és a Lycos Europe a multimédiás üzenetküldési szolgáltatások (Multimedia Messaging Services, MMS) közös fejlesztésébe fogott. A Lycos Europe nemrég indította be a Mobile Channel (mobilcsatorna) szolgáltatását, amely a Lycos közösséget a mobiltechnológia rejtelmeibe avatja be. A Lycos Mobile most új MMS funkciókkal és tartalmakkal bővül.

INFO www.nokia.hu

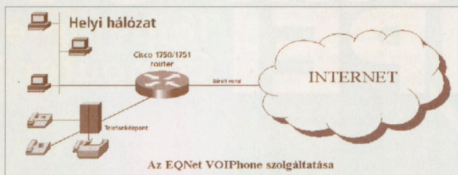

Önkormányzati válaszórendszer

• Az *Informatikai fejlesztések az önkormányzatokban* című konferencián az *Euronet Rt.* az önkormányzatok ügyfélszolgálati munkáját támogató, telefonos megoldáson alapuló *IVR (Intelligent Voice Response)*, intelligens válaszórendszer) megoldást mutatott be. A demórendszerben az üdvözlőszöveget követően egy fantáziaváros, az „Eurovár” igényei szerint kialakított menürendszeren keresztül érhető el az információk: az ütleveigényléshez szükséges okmányok listáját, a vállalkozói igazolvány kiállítás feltételeit, vagy akár a helyi adóra vonatkozó egyenlegközlés az integrálható adatbázis (CTI) információi alapján. A telefonszám alapján történő azonosítását követően a telefonáló polgár folyamatban lévő ügyei azonnal megjelennek a magyar nyelvű kezelő felületen, megkönnyítve és hatékonyabbá téve az ügyintézését.

INFO www.euronetr.hu

IP-telefonálás az EQNet-től

Az EQNet Rt. VOIPhone szolgáltatásának sémája

Az EQNet Telekomunikációs és Informatikai Részvénytársaság VOIPhone néven elindította VoIP (Voice over Internet Protocol, azaz hangátvitel Internet Protokollal) szolgáltatását.

Az internet telefónia rendszere a felhasználók számára „észrevétlen” módon működik, azaz nem kell hozzá sem különleges végponti eszköz, sem szaktudás. Alkalmazásával a bérlet vonali internetet használó EQNet ügyfelek a magas díjszabású távközlési szolgáltatás helyett meglepően

kedvező feltételekkel telefonálhatnak a világ bármely országába, valamint a belföldi és mobil célállomásokra. A szolgáltatás igénybevételével drasztikusán (30-40%-kal) csökkenthető a nemzetközi hang- és faxforgalom költségei.

A VOIPhone szolgáltatásnak nincs alapdíja és kapcsolási díja. A felhasználónak csak az internetkapcsolat díjával és a VoIP beszélgetések – a vezetékesnél jóval kedvezőbb – másodpercalapú díjával kell számolnia.

INFO www.eqnet.hu

Trium Mystral GPRS mobiltelefon

Kedvező áron kínált GPRS funkciókat az új Trium Místral mobiltelefon

Az új Trium Mystral mobiltelefon különlegessége, hogy a szelesebb fogyasztói piacra készült, s ennek megfelelően az ára sem túlzottan magas, mégis GPRS nagysebességű csomagpakcsint adatátviteli képességekkel látták el.

A Trium Mystral 115x44x28 mm méretű, tömege pedig 115 gramm. A 65x96 pixeles grafikus kijelző öt szöveg sor megjelenítésére alkalmas.

A négyirányú navigációs gomb, valamint az adott menüponttól függő feladatot softkey-k segítségével a Trium

Mystral kezelése nem jelent különösen bonyolult feladatot még a kezdő felhasználóknak sem, bár meg kell jegyezni, hogy néhány funkció elérése elsősre nem teljesen magától értetődő.

A 29 elérhető csengőhangból 19-et a Marsból örökölték át, a 10 új viszont polifonikus, azaz több hang szól benne egyszerre. A készülékre letölthető a Nokia csengőhangok, a polifonikus dallamok internetes megjelenésére azonban még várni kell. A készülék nagyméretű hangszóróján jól hangzanak a csengőhangok, amelyekből más-más rendelhető a telefon és a SIM kártya telefonkönyvében tárolt számokhoz. Nem választható viszont egyéni csengőhang minden számhoz.

INFO www.trium.net

Mobil Világ különszám

Ha további újdonságokra, érdekességekre kíváncsi a mobiltelefonok világából, feltétlenül lapozza fel a Mobil Világ különszámunkat.

57 mobiltelefon tesztje mellett olvashat a mobil kereskedelem új útjairól, a harmadik generációs fejlesztésekről, a GSM eszközökkel történő azonosításról.

A 495 Ft-os különszám megvásárolható az újságárusoknál vagy a kiadóban (1091 Bp. Üllői út 25.), megrendelhető telefonon (456-6963), faxon (456-6970) vagy e-mailben (terjesztes@cpanorama.hu), illetve a 129. oldal előtti megrendelőlapon.

NetDomino+

A VIVAnet Kft. útjára indította a NetDomino+ elnevezésű szolgáltatását, amelynek igénybevételéért nem számláz telefonhasználati díjat a telefonszolgáltató.

A Matáv Rt. és a VIVAnet közötti szerződés értelmében a 06/51 601-206-os telefonszámon keresztül internetező felhasználóknak a Matáv nem számít fel sem használati, sem kapcsolási díjat.

A használati díj szolgáltatáscsomagtól függően 4,40 forint/perc + áfa és 5,80 forint/perc között alakul. Emiatt napközben kedvezőbb, mint az úgynevezett „ingyenes internet szolgáltatók” hívása, amelyek a telefondíja 6 forint/perc + áfa.

INFO www.vivanet.hu

Vezetéknélküli USB adapter

A hálózat-specialista SMC Networks cég új vezeték nélküli USB adapterével az otthoni felhasználók és a kisebb vállalkozások minimális beruházással vezeték nélküli hálózatot alakíthatnak ki. A rádiós adatátvitel miatt a hálózat nagyon rugalmas és messzemenően független a meglévő térbeli adottságtól. Az egyszerűen telepíthető SMC2662W típusú USB adapter az SMC olcsó vezeték nélküli LAN megoldásait egészíti ki.

Az USB adapterrel a mobil felhasználó elérheti a meglévő Ethernet hálózat multimédia-alkalmazásait és perifériáit. Ehhez először egy vezeték nélküli PCI- vagy

PCMCIA-adapterrel egy PC vagy egy hordozható számítógép USB-portjára kell csatlakoznia. Az adapter ezután a rádió-összeköttetésen egy olyan elérési ponttal kommunikál, amely a vezeték nélküli hálózattal áll kapcsolatban. Így hozzáférhetővé válnak a hálózat eszközeinek erőforrásai, valamint az internet is.

INFO www.smc-europe.com

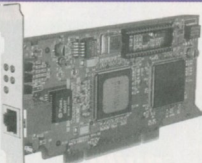

Olcsó és kényelmes vezeték nélküli kapcsolatot kínál az SMC új USB adaptere

Gigabites kártya az SMC-től

Az SMC Networks Europe egy új szub-Gigabit Ethernet PCI hálózati kártyát hozott forgalomba, amely a cég állítása szerint lehetővé teszi a vállalatok számára, hogy kliens-gépeket Gigabit sebességűvé fejlesszék, a Fast Ethernet árértékéért. Az EZ Card 10/100/1000 a Fast Ethernet adaptereknél tízszer gyorsabb átvitelt kínál, a hálózat átkabélzése nélkül.

Az EZ Card 10/100/1000 kártya (típuszáma SMC9452TX) 32 bites PCI üzemmódban, 2 Gbit/s duplex hálózati kapcsolattal működik; automatikusan érzékeli az összeköttetés sebességét és egyeztetni a lehető legnagyobb teljesítményt adó sebességet. Fejlett szolgáltatásai közé tartozik az intelligens megosztás-kezelés (Intelligent Inter-

Gigabites teljesítmény a Fast Ethernet árértékéért: EZ Card 10/100/1000 adapter az SMC-től

rupt Management), a Jumbo Frame Support, a szolgáltatási minőség és a VLAN támogatása.

INFO www.smc-europe.com

Együttműködő partnerünk a hírek összeállításában:

PRIM

ON-LINE

SCRIPTUM

INFORMATIKA RT.

NYELVI TUDÁSBÁZISOK
cégeknek, intézményeknek!

Professionális szótárak,
fogalomtárak
intraneten!

6771 Szeged, Mályva u. 34.
Tel.: (62) 406-133, fax: (62) 405-722
www.scriptum.hu

Megjelent az Enterprise Server!

Megkönnyítheti webes fejlesztéseit...

...a Borland Enterprise Server Web Edition használatával.

A Borland Enterprise Server Web Edition egy komplett, skálázható és robusztus fejlesztői platform a webes alkalmazásokhoz. A Web Edition gyakorlatilag az Apache Web szerver és a Tomcat Web container, valamint a JDataStore Borland által továbbfejlesztett változata – az adatbázis teljes egészében Java-ban íródott – átmeneti tárolásra, session menedzselésre és általános adatbázis-szükségletek kielégítésére.

A Weben történő megjelenésre vagy a jelenléti erőtejesebb tételére. A Borland Enterprise Server Web Edition egy komplett, integrálható „out of the box” terméket ajánl a webes alkalmazások működéséhez. Egy skálázható web-alkalmazást hozhat létre, a JSP/Servlet-ek automatikus skálázhatóságával. Továbbá a fejlesztőeszközök optimális készlete biztosítja minden nagyvállalati WEB-es alkalmazás beindítását vagy a már működő alkalmazás paramétereinek javítását.

A Web Edition az első üzemeteltől környezetet a Borland Delphi Web alkalmazásai számára. A fejlesztők így az üzleti logika fejlesztésére koncentrálnak a webes technológiák integrálására és konfigurálására helyett. Növele meg a fejlesztők munkájának hatékonyságát a Java alapú konzollal! A Web Edition egyetemesül képességgel központi biztonsági a web-alkalmazások felügyeléséhez és monitorozásához.

A Web Edition integráns része a JDataStore, a teljes egészében Java-ban íródott JDBC kompatibilis objektum relációs adatbázis. A JDataStore kiváló teljesítményt nyújt a lokális adatbázisok átmeneti tárolására és a session menedzselésre, kiterjesztve a rendelkezésre álló adatbázis infrastruktúrát. A Web Edition a JDataStore licenstét a tartalmazza, jelentős többlet értéket biztosítva ezáltal a web-alkalmazások fejlesztői számára.

Oktatási kedvezmény!

Diplomákat, leveleket és oktatási intézményeknek egyeztetésenként.

Cross-Platform RAD akció!

**MOST CSAK
177 900,-
Ft + áfa!**

* CSAK Visual Basic felhasználóknak!

TANFOLYAMAINK

Továbbra is várjuk mindezen oktatások jelentkezőit, akik fejlesztésbeavatkozók minél többet szeretnének megtudni!

Delphi – Kylix kezdő: február 4. 18. haladé: február 11. 25.

InterBase – SQL server: február 18. 28.

C++-Builder kezdő: február 4. 18. haladé: február 11. 25.

Java – JBuilder alap: február 11. haladé: 2. február 18. haladé: 11. február 25. E.B: március 4. 11.

Borland

Borland Magyarország Kft.
1143 Budapest, Hungaria Kör 1-5.

telefon: (06-1) 467 17 80
fax: (06-1) 363 00 98
e-mail: info@borland.hu

www.borland.hu

Felkészült már az Európai Unióra? Mi segítünk Önnek!

Amennyiben most fizet elő a Computer Panorámára mindössze 13.333 Ft-ért, ajándékba adunk Önnek egy ECDL-vizsgapéldatárt!

Most érdemes előfizetnie a Computer Panorámára, mert

- ★ most 6990 Ft értékű ECDL-vizsgapéldatárt adunk ajándékba
- ★ kényelmes, hiszen minden hónapban házhoz jön
- ★ nem marad le egyetlen lapszámról sem
- ★ nem érinti Önt a lap árának emelése
- ★ az előfizetési ár tartalmazza a postaköltséget is
- ★ csak a Computer Panoráma CD-mellékletein találhat **teljes filmeket**
- ★ a Computer Panoráma büszkélkedhet a **legtöbb termék tesztjével, és a legtöbb CD-ROM-mal is.**

12x

Amennyiben ajánlatunk elnyerte tetszését, úgy kérjük fizesse be az újságba behúzott csekken szereplő összeget. (A feldolgozás érdekében kérjük, hogy a csekket nyomtatott betűkkel szíveskedjen kitölteni, a pontos cím és a *Közlemény* rovatban a telefonszám feltüntetésével.)

Az előfizetést megrendelheti weboldalunkon a www.cpanorama.hu/akciok címen, vagy ügyfélszolgálatunkon a **456-69-64**-es telefonszámon, illetve a terjesztes@cpanorama.hu e-mail címen. Ajánlatunk a készlet erejéig érvényes!

**Az Európai
Számítógép-használói
Jogosítvány
vizsgafeladatai**

- információ-technológiai (IT) alapismeretek
- operációs rendszerek
- szövegszerkesztés
- táblázatkezelés
- adatbázis-kezelés
- prezentáció
- információ és kommunikáció

Csatlakozzon a közel másfél millió európai ECDL tulajdonoshoz Ön is, a Computer Panoráma segítségével!

A parancsikont jelző nyíl eltüntetése

Szeretném, ha segítenének, hogy tudnám eltüntetni a parancsikonokról a nyílakat.

Segítségüket előre is köszönöm!

A legkényelmesebb megoldás a Windows telepítő CD-jén, a *tools/res-kit/ powertoy* könyvtárban lévő *TweakUI* program telepítése, a *Tweakui.inf* fájl feltelepítésével (a helyi menüből választható). Ez után a *Vezérlőpult* alól indítható program *Explorer füle* alatt található az erre vonatkozó beállítás. Akár saját jelölést is alkalmazhatunk.

DOS-os játékok

Windows ME alatt jó néhány régebbi DOS-os játékot azért nem tudok futtatni, mert nincs EMS memória. Amit tudtam mindent megpróbáltam már, de sehogyan sem sikerült. A *config.sys*-be beírtam az *emm386*-ot, majd a rendszerbeállítással felvettem, de ez sem segített. Van-e valamilyen módszer, vagy csak régebbi Windows-zal lehet futtatni a játékokat?

A tapasztalatok alapján úgy tűnik, hogy bizonyos játékok még DOS ablakban sem futnak, pedig általában a hangkártya meghajtóprogramja miatt csak itt van hang. Windows ME alatt (és később) ugyanis nincs DOS, tehát egyedül csak az segíthet, ha egy régebbi DOS lemezről indítjuk a számítógépet.

Az *EMM386* a RAM kapcsolóval indítható, de előtte a *HIMEM.SYS* betöltése is szükséges.

Ismét ABIT, BH6!

A napokban vettem egy *Maxtor 540DX (ATA133 csatolás, 7200 rpm) 40 Gb*ájts *winchestert*. A számítógépm konfigurációja *Intel Celeron 400A processzor, Abit BH6 BX-es alaplap (BIOS dátuma 1999/01/19), 128 Mb*ájts *SDRAM, 6,4 Gb*ájts *Seagate winchestert (primary master)*. A most vásárolt *winchestert* nem ismeri fel a gépem. Megoldódna-e a problémám a maguk tesztgépében lévő *Promise FastTrak ATA100-as RAID vezérlővel* (ha igen, akkor szeretnék tájékoztatást kapni hogy hol vehetnék

ilyen vezérlőt, és kb. mennyibe kerül), vagy elég egy *BIOS frissítés* is.

A tesztünkben használt *RAID* vezérlővel a probléma egészen biztosan megoldódik, hiszen ilyenkor a kártya *BIOS*-a ismeri fel a merevelemet, így minden problémás gépben működik. Ebben az esetben azért nem érdemes plusz pénzt kiadni, mivel egy *BIOS frissítéssel* is megoldódik a probléma (mint ahogyan az *Abit-nál* szokás). Az *1999.11.08.-a* utáni *BH6 1.1-es BIOS*-ok mind felismerik a *40 Gb*ájts merevelemeket.

Egy szoftver, egy hardver

1. A gépemen a *Windows 98 2. kiadása* van és az *Internet Explorer 6-os*, magyar verziója. Remekül működik, de nem tudom sehogyan sem feltenni a *FrontPage Express* programot. Az *5.0-s Explorer* lemezén rajta van, de azt mondja, hogy régi verzió és nem engedje a telepítést. Hogyan tudnám újra használni *FP Express*-t?

2. Gyanezen a gépen van egy *tévékimenet (HP OmniBook XE3)* és *DVD is*, de

sehogy sem tudom a *televízió*n megjeleníteni a képet. Esetleg speciális kábelre van szükség hozzá? A *BIOS*-ban mindenestre engedélyezve van.

1. Ezzel a problémával mi még nem találkozunk, és a neten sem panaszkodnak ilyen tünetekről, tehát azt ajánljuk, hogy a *CD-mellékleten* lévő programmal (*IERadiator 2001*) távolítsa el az *Internet Explorer 6-ot*, telepítse fel az *Internet Explorer 5-öt* és a *FrontPage Express*, és végül az *Internet Explorer 6-ot*.

2. A *tévékimenet* általában akkor aktíválódik, ha a *külső eszköz* már a bekapcsoláskor rá van kötve, de lehet, hogy csak a meghajtóprogram tudja aktiválni. Ekkor a képernyő tulajdonságai alatt, esetleg a speciális opcióban lehet bekapcsolni a kimenetet. Ha ilyen opció nem szerepel, akkor érdemes frissíteni a videokártya meghajtóprogramját.

Egyébként megjegyezzük, hogy a *HP* kifogástalan terméktámogatást nyújt, ezért akár náluk is lehet érdeklődni a második esetről.

Filmfelvétel tévé tunerrel

A *decemberi hardvertesztben* levő *tévékártyák* közül melyik tud *640x480-as* képméretben *capture-özni*, mert ez egyik kártyánál sincs feltüntetve, pedig ez szerintem fontos. Egy *PCI-os Hauppauge Win TV* kártyám van, aminek *kitűnő minőségű* a képe, de ez is csak *max. 384x284 méretben* tud felvenni.

Megpróbáltam a *640x480-as* méretet is, de sajnos sok *frame-et* eldobált, a visszajátszott résznek viszont sokkal szebb volt a képmínősége, mint a *384x284-nek*. Milyen kártyát kellene felhajtanom? [...]

Örök probléma, hogy a *tévéunerrel* felvett kép minősége nem tökéletes. Nos, a tesztünkben szó volt arról, hogy mely tí-

pusokkal lehet jó minőségben digitalizálni (általában *PAL felbontásban*, *MPEG-2 tömörítéssel*), de általános igazság, hogy ezek a kártyák legfeljebb fél *PAL felbontásban*, *25 fps-sel* tudnak felvenni. Ez a szoftveres felvétel hátránya, aki ennél többre vágyik, az a hardveres digitalizáló kártyák vásárlását fontolgassa, amelyek a tesztjeink között is láthatók.

CD-írás, particionálás

Nemrég vettem egy LG 12X 8X 32X CD írót. Programkét az Easy CD Creator 4-es verzióját kaptam hozzá, de később megszereztem az 5-öt is. Az adat CD-eket többnyire (90%) megírja 12X-esen is, csak néha ront el 1-2-t. A CD-másolás már nem így van. Ez kb. 70%-osan sikerül, pedig ezt csak 4X-esen írom. Egyszerűen hibát jelez, és a CD-nek annyi! ...volt CD, amit (MP3-akból) több példányban is meg tudtam írni, de volt olyan szám, amit egyáltalán nem sikerült a CD-re égetni. ...ha az MP3-akat előre átkonvertálom WAV-ba, és nem az Easy CD Creator-ra bízom, és így, konvertáltan írom fel CD-re, az eddig kivétel nélkül sikerült. (A CD írás az 5-ös verzióval nagyobb arányban sikerült.)

2. A második kérdésem: ha egy winchestert formátlok, hogyan lehet ezután particionálni 2-nél több részre, és hogyan tudom kiválasztani, hogy melyik rész induljon a bekapcsolás után, ha mindegyikben különböző operációs rendszer van?

Egy kis jogi eset

A kérdésem, hogy ha a Computer Panoráma CD-mellékletén található shareware programokat regisztráltak, és átutalom a megfelelő összeget a forgalmazónak, és – mivel külföldi megrendelésről van szó – milyen mértékben terhelnek még a vám és egyéb költségek. Esetleg jogilag rendezett a program csupán a vételár megfizetésével? Mennyire változik a helyzet cég nevére történő megrendelés esetén? Válaszokat előre is köszönöm!

Szeretném a gépemet fejleszteni, gyorsítani. A tapasztalatom szerint nem vagyok egyedül, s bármelyik számítógépes „szaküzletbe” mentem, csak néztek rám mint a Windows a kékhálálra :-). A „vas” a következő: Abit BE6 alaplap, Cel 400, Intel BX 440, 64 Mb-át RAM, PC 100-as. Szerintem melyik processzort, és még mennyi RAM-ot érdemes beletenni, esetleg cserélni kell az alaplapot? Támogatja-e az alaplap a 100

1. A CD-írás sikeressége több mint mindentől függ: elsősorban a forrást tartalmazó lemez fájljainak a töredezettségére a kérdés, és az, milyen hibával áll le az írás. Ez az író ugyanis 8 Mb-át puffert, nem pedig kis puffert és Buffer Underrun (LG-nél Seamless Link vagy SuperLink) technikát alkalmaz. Kérdéses még az írható CD-lemez, és az íróprogram is. Ezek közül a meghajtó töredezettség-mentesítését, valamint az író szabad IDE vezérlőre kötését javasluk.

2. Ahhoz, hogy particionálni lehessen a merevlemezt, nem kell leformázni. Elég törölni a particiókat. A létrehozás már nehezebb, ugyanis attól függ, milyen operációs rendszer kell a gépre. Ha két Windows kell, akkor két elsődleges particiót kell létrehozni (Partition Magic, 2001/9-es CP CD-melléklet), és boot-menedzserrel (mint például a magyar Master Booter) kell választani közülük. Ha az egyik operációs rendszer a Linux, akkor csak szabad helyet kell neki hagyni, és azt a Lilo választja ki bootoláskor.

Arról, hogy jogilag mi az álláspont, én sajnos nem tudok nyilatkozni, de néhány tapasztalatom és ötletem azért van. A shareware programok általában kóddal védettek, azokat a szerzőjük általában e-mailben küldi el. Ez után nem kell adózni. Ha csomagban küldi, akkor a vámáru nyilatkozaton rajta kell lennie, hogy mennyit ér a program. Shareware program lévén nagy a valószínűsége, hogy az ára alapján még a vámmentes kategóriába tartozik, de ez esetében a kézbesítés ideje nőhet jelentősen.

Gépbővítés

MHZ-es procikat, valamint behelyezhető-PC 133 RAM, és ezek elhelyezésének mi a módja (Slot 1-FC-PGA átalakító, BIOS frissítés stb).

A legegyszerűbb új processzort venni, de néha jó az alaplapot meghagyni. Ha az alaplap Slot1-es (és BX-es), akkor csak egy FC-PGA-Slot1 átalakító kell a régi helyett, és új processzor. Ilyenkor néha a BIOS-t is frissíteni kell, de a feszültség általában az átalakítón, az órajel az alaplap

AKTUÁLIS

A Windows XP-ről

E havi aktualitásunk aporóját az a sok kérdés adta, amely a Windows XP és a vele kapcsolatos hardvereszközök telepítésére vonatkozott.

A jelek szerint ugyanis nagyon sokan vannak, akik az első adandó alkalommal hozzájutnak az új operációs rendszerhez, és rögyest felleteleptik. Ezzel nincs is semmi baj, legalább mindenki szerez egy kis tapasztalatot a telepítések gyönyörteljes világából. De ez esetben sokan többet vártak az XP-től, mint amire az képes. Mint ahogyan a Windows NT és 2000 közötti átmenet sem volt zökkenőmentes, úgy a 2000 és XP, különösen a 9x/ME és az XP közötti nem az. A meghajtóprogramok ugyanis nem kompatibilisek egymással, tehát XP alatt sem 2000-es, sem pedig 9x/ME-s meghajtóprogram nem használható, ritka kivételektől eltekintve.

Mekkora UPS-t?

Hogyan lehet megállapítani, hogy milyen UPS kell a gépemhez. (Hány VA-os, 300VA, 500VA)

Érdemes egy kicsit túlméretezni, abból baj nem lehet. Legfeljebb akkora kell, amekkora a gép tápegységének a teljesítménye (pl. 300W), és a monitor fogyasztásának az összege. Ez kevesebb valammivel (150-200W körüli), de számoljunk összesen 400W fogyasztással. Ehhez már csak a wattot kell átszámolnunk VA-á, tehát meg kell szoroznunk 1,6-del.

pon állítható be. A PC133-as memória természetesen 133 MHz-en, és ez alatt működik, tehát használható, konkrét megkötés nincsen.

Továbbra is várjuk leveleiteket, észrevételeiteket a c.panorama@cpanorama.hu vagy a zsolt.kohler@cpanorama.hu címen.

KÖHLER ZSOLT (ZSOL®)

8 JOGI ESETEK

Az alábbi írás 1999 tavaszán, az akkoriban kirobbant „pécsi házkutatási botrány” nyomán született. A „piszkos 91-ek” néven elhíresült ügyre a minap tett pontot a Pécsi Megyei Bíróság: az időközben 12-re olvadt vádlottak esetében elmarasztaló ítéletet hozott, s (péNZ)büntetést szabott ki.

Az előzmények: a pécsi ügyben érintettek egy illegális szoftverek másolását és terjesztését üzletszerűen végző, önmagát hirdetésekkel népszerűsítő kereskedői postai utóvételért programokat vásároltak. A kereskedő – gondos ember lévén – a feladóvényeket gondosan ellette. Mikor lebukott, a rendőrség e nyilvántartás alapján országsszerte megkereste a vévöket. Kibört „99 csengőfőrsza”: senki sem tudta, holnap nem éppen nála óhajtanak-e majd körül nézni a rend éber őrei. Még kevésbé tudta, hogy mit tegyen, hogyan viselkedjen abban a szituációban, amit a népnyelv csak úgy emleget, hogy „házkuti”.

Sokunk fejében megfordult a gondolat: mi lesz, ha holnap nálunk kopogtat a Hatóság, ha a mi otthonunkat akarják átkutatni? Valóban teljesen ki vagyunk-e szolgáltatva ilyenkor, vagy még e kellemetlen szituációban is vannak jogaink – amelyet a hatóságnak is tiszteletben illik, sőt kell tartania?

Házi jog

Egyik leglényegesebb, alaptörvényi szinten oltalmazott jogunk a *házi jog*, a *magánlakás sérthetlensége*. Ezt a jogot azonosítják a személyi szabadsághoz való jogot – a törvény *különbösen indokolt esetben* korlátozhatja, s korlátozza is. Ez a korlátozás azonban törvény – a

HOGYAN VESELKEDJÜNK HÁZKUTATÁSKOR?

Tűrópróba

büntető eljárásról szóló 1973. évi III. törvény (Be.) – szintjén szabályozott, s ugyancsak ez a törvény számos előfeltételhez, garanciához köti. A házkutatás – csakúgy, mint a személyi sérthetlenség, emberi méltóság, magántitok alkotmányos védelmét érintő motozás, a vagyoni jogainkat érintő *lefoglalás* vagy a *zár alá vétel* – nem sérti ezeket a jogainkat: csak korlátoz minket azok gyakorlásában. Bizonyos körben – a büntetőjog által bűncselekmények körében – az állam, a közhatalom a büntető eljárás sikere érdekében kimondja: az alkotmányos alapjogokat kényszerintézkedésekkel lehet korlátozni, s ezeknek az intézkedéseknek türesére a törvény kötelezően kell eljárni: azaz a törvény betűje,

módunkban: kénytelenek vagyunk eltűrni azt. Ám akár az azt elrendelő határozattal, akár a foganatosítás során hozott határozatokkal, intézkedésekkel kapcsolatosan *panasszal, fellebbezéssel* élhetünk: s ha a hatóság az eljárás során törvényt sértett, lényeges következményekkel kell számolnia.

A Be. 103. § (1) szerint ház, lakás, egyéb helyiség vagy azokhoz tartozó bekerített hely, továbbá jármű átkutatásának a hatóság határozata alapján akkor van helye, ha azonos lehet, hogy az a bűncselekmény elkövetésének kézzrekerítésére, a bűncselekmény nyomainak felderítésére vagy tárgyi bizonyítási eszköz megtalálására vezet. A házkutatásnak alapvető (általános) feltétele: bűncselekmény alapos gyanúja és az eljáró hatóság házkutatást elrendelő indokolt írásbeli határozatának elkészítése.

A pécsi ügy nyomán tartott házkutatásoknál ez az alapos gyanú kétségkívül fennállt: a hatóságok célja – a jogtalan másolással foglalkozó kereskedő ügyfélkörének felderítésével – épp a *bizonyítás* volt: annak bizonyítása, hogy az illető kalózszoftvereket forgalmazott, amelyeket bizonyos személyek megvásároltak tőle.

A házkutatás különös feltétele akkor fogorognak fenn, ha alaposan feltehető, hogy a házkutatás megtartása a bűncselekmény elkövetésének kézzrekerítésére, a bűncselekmény nyomainak felderítésére vagy tárgyi bizonyítási eszköz megtalálására vezet (Be. 103. §/3).

A házkutatás „tárgyai” – azaz ahol azok foganatosítására sor kerülhet – a ház, lakás, egyéb helyiség (ezt elég tágan kell értelmezni: társasház esetében pl. a közös használatú helyiségek is ide tartoznak), az azokhoz tartozó bekerített hely és a jármű.

A Be. 130. § (2) szerint a nyomozás elrendelése előtt halaszthatatlan nyomozási cselekményeknek van helye, ha a késedelem veszéllyel jár, így különösen a megkezdett bűncselekmény befejezésének, újabb bűncselekmény elkövetésének, az elkövető elrejtőzésének, a bizonyítékok eltüntetésének vagy megsemmisítésének megakadályozása érdekében.

Az Index rendszeresen beszámol az illegális szoftverhasználatról összefüggő házkutatásokról

sőt, szelleme szerint. Ha a hatóságok nem így tesznek, törvényt sértenek – az érintett állampolgár, magánszemély számára pedig ugyanez a törvény egyrészt kötelező, garanciális elemek sorát írja elő, másrészt jogorvoslati lehetőségek sorát biztosítja. S ne feledkezzünk el még valamiről: a jogszertlenül beszerzett bizonyíték a büntető eljárásban nem használható fel!

A házkutatást – ha annak törvényi feltételei fennállnak – *megakadályozni nincs*

Jogi szakértőnkől

Halaszthatatlan és sürgős nyomozati cselekmények esetében a nyomozó hatóság alakszerű határozat nélkül is foganatosíthat házkutatást. Ezekben az esetekben a törvényhozó a „nagyobb rossz” (lényegében a bűncselekmény felderíthetőségének megakadályozása vagy az elkövető szökése) érdekében az amúgy lényeges eljárási garanciákat (indokolt írásbeli határozat) nem követeli meg. Hogy az ilyen intézkedés mennyiben indokolt, a nyomozást vezető szubjektív döntése szabja meg – e döntésének azonban anyagi eljárásjogi következményeit viselnie kell.

Kétségtelen, hogy az eljáró rendőrszervek is nehéz helyzetben vannak. Intézkedniük kell, miközben nem biztos, hogy tudják, pontosan mit is keresnek. Ha a hatóság elbizonytalanodik, néha kemény fellépéssel próbálja ellensúlyozni. Talán itt is ez történik. A kibertér polgárai azonban nem ehhez szoktak: ha itt valaki felkiált, másnap rendőri önkényről visszhangzik a világháló.

Hogyan kell „házkutatni”?

A Be. 103. § (2) szerint a házkutatást rendszerint az érdekelt jelenlétében kell elvégezni; a megkezdése előtt közölni kell vele a házkutatást elrendelő határozatot, és fel kell őt szólítani, hogy a keresett tárgyat önként adja elő. Ha az érdekelt távol van és megbízottja sincs, érdekeinek védelmére a hatóság képviselőt rendel ki.

Az „érdekelt” jelenléte tehát nem nélkülözhetetlen feltétel: távollétében is átkutatathatók otthonát, ha jelen van a „képviselője”. A gyakorlat szerint ez lényegében bárki lehet, akiről feltehető, hogy „a házkutatást szenvedő érdeket megfelelően képviseli”. Hogy ki ez a „bárki”, lényegében ismét a nyomozás vezetője – vagy akár a helyszínen a foganatosító rendőrszert – dönti el.

Mi történik, ha a „keresett tárgyat” az érdekelt önként előadja? Vajon ez a házkutatás befejezését jelentheti-e? Nem szükség szerűen. Maga az eljárásjogi szakirodalom (Tremmel Flórián) is hangsúlyozza: „A házkutatás elvezethet az eljárás tárgyát még nem képező bűncselekmények tárgyi bizonyítékainak megtalálásához, avagy jó alkalmat nyújt a házkutatást szenvedő életmódjának, anyagi helyzetének felmérésére...”

A törvény előírja azt is, hogyan kell foganatosítani a házkutatást: az érintett kíméletével, lehetőleg nappal kell végezni. Biztosítani kell, hogy az intézkedés folytán ne kerüljenek nyilvánosságra a magánélet-

nek az ügyvel össze nem függő körülményei, s kerülni kell a szükségtelen károkozást. A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni, hogy a tárgyi bizonyítási eszközök hol és milyen körülmények között találtak meg (Be. 105. §). A házkutatásnál két hatóság

Mindenkinek hasznos olvasmány dr. Verebics „Házkutatási túlélési útmutatója”

tanú jelenléte ugyancsak törvényi előírás (135. §/1.). Aki a lefoglalást, a házkutatást vagy a motozást akadályozza, ezek *tűrésére kényszeríthető* és – a terhelt kivételével – *rendbírósággal sújtható*.

Tűrés és együttműködés

Mi a teendő tehát akkor, ha az ajtónkon kopogtatnak, s közlik, hogy az otthonunkban házkutatást tartanak? Belépnek a nyomozók, s vagy mutatnak egy házkutatási parancsot, vagy közlik, hogy „halaszthatatlan nyomozati cselekményként” kívánunk kutakodni?

Semmi esetre sem célszerű vitába szállni velük, vagy ügyvédet emlegetni. A házkutatásnál nem kell az „érintett” ügyvédjének jelen lenni. Ha úgy érezzük, hogy jogsérelem ért bennünket, később forduljunk ügyvédhez, ám emlegetése ott és akkor aligha fog segíteni.

Természetesen tisztázzuk, hogy mit is keresnek tulajdonképpen, s ha tudjuk, miről van szó, legyünk a segítségükre. A nyomozók a dolgukat végzik, s ők is örülnek, ha együttműködésre, s nem nyílt ellenségeskedésre találnak. A rövidebbet – megint hangsúlyozom – akkor és ott mi húzzuk: a nyomozók lehetőségei elég tágak, nekünk pedig törvényes kötelezettségünk, hogy el-
tűrjük a kényszerintézkedést.

Ha valamit el akarnak vinni, elmagyarázhatjuk ugyan, hogy nem ez a keresett dolog, ott és akkor azonban ezt nem biztos, hogy el tudják dönteni. Ahhoz azonban ragaszkodjunk, hogy amikor a jegyzőkönyvet felveszik, az ilyen – kulturáltan megfogalmazott – tiltakozásunk maradjon nyoma.

A házkutatás a jegyzőkönyvezéssel járul. A nyomozók írják, s szükséges tartalmi elemi vannak. Ha úgy érezzük, hogy az eljárás méltánytalan volt, törvénytelen vagy szükségtelen, élhetünk azonnali panaszjoggal (már a jegyzőkönyvben rögzítve). Nem feltétlen kell pontosan megjelölni, miért teszünk panaszt, elég, ha az alapra utalunk: a házkutatás során károkozás történt, az ügyhöz nem tartozó, személyes adatokat tartalmazó adatrögzítő került lefoglalásra, az eljárás lefolytatásának módja (udvariatlanság) ellen van panaszunk stb. A tanúk is élhetnek észrevételezési jogokkal. A jegyzőkönyvből természetesen mi is kapunk egy példányt.

A procedúra vége a szokásos „itt írja alá, kérem”. Mielőtt aláíránk, gondosan olvassuk el a jegyzőkönyvet. Ha nem azt, vagy nem úgy tartalmazza, amit mondtunk, vagy valamit még hozzá kívánunk fűzni, jelezzük, kérjük, határozatosan. Megtagadhatjuk-e az aláírást? Igen. Ebben az esetben ezt rá fogják vezetni a jegyzőkönyvre, amelyből egy példányt át kívánunk majd adni. Lehet, hogy kérni fogják, hogy aláírásunkkal igazoljuk az átvételt. Erre sem vagyunk kötelesek.

Jogorvoslat

Jogorvoslattal akkor is élhetünk, ha „hunyók” vagyunk (megtalálták az illegálisan másolt szoftvert), s akkor is, ha kiderült: tiszta a gépünk, miként a lelkiünk maga.

Egy valamit ne felejtsünk: a nyomozók bizonyítékot keresnek. Panaszt tehetünk ugyan azért, mert például „megfélemlítően viselkedtek”, ezt azonban nekünk kell bizonyítani. Emberi, alkotmányos jogaink nem szünetelnek, azokat csak az indokolt mértékben korlátozhatja a törvény. A hatóságok néha mértéktelen viselkednek, s az nyilvánosságra, a nem jogi eszközök sora, hogy erre a veszélyre felhívja figyelmüket.

Más a helyzet, ha a kutatás szükségtelen vagy túlzott károkozásnál járt (miközben a winchestert kikapták a gépből, az súlyosan károsodott stb.). Az ilyesmi kárterítésre adhat alapot.
DR. VEREBICS JÁNOS

MŰHOLDAS ADATÁTVITELI SZOLGÁLTATÁSOK

VSAT kínálati piac Magyarországon

Az Ipargazdasági Kutató és Tanácsadó Kft. az elmúlt évekhez hasonlóan 2001-ben is kutatásokat végzett az infokommunikáció egyes szegmenseiben. Írásunkban a VSAT kínálati piac magyarországi helyzetéről készült felmérésükből csemegézünk.

A VSAT mint adatátviteli szolgáltatás bizonyos szempontokból kedvezőbb, mint a hagyományos, földi adatátviteli szolgáltatások.

A földi adatátvitellel szemben a VSAT földrajzi korlátozás nélkül (a kiszolgáló műhold lefedettségétől függően) szinte bárhova telepíthető. Ez főleg az olyan szolgáltatók számára hasznos, akik a központoktól távoli, kis településeket látnak el. Ilyenek például a benzinkutak és a bankautomaták.

Fontos és bizonyos esetekben (pl. bankoknál) prioritással bíró szempont a *megbízhatóság*. A VSAT az adatátviteli szolgáltatások közül talán a *legbiztonságosabbnak* nevezhető. A szolgáltatók méretei alapján a rendelkezésre állás 99,9 százalékos *földi*.

A főleg a pénzügyzetek által igényelt előnyök közé tartozik a *biztonság*. A VSAT szolgáltatás a többi adatátviteli szolgáltatáshoz képest biztonságosabb, és a szolgáltatás tartalma nem kerülhet jogszolgáltatás kezékbe.

A VSAT szolgáltatás hátránya az *adatátviteli késleltetés*, hiszen az adatsomagoknak 2 x 36 000 kilométert kell megtenniük, aminek kb. 250 ms *késleltetés* és következménye. A VSAT szolgáltatás má-

sik korláta a *viszonylag lassú adatkommunikáció*, hiszen alapesetben az adatátviteli sebesség (sávszélesség) az üvegszálas kábelrel elérhető adatátviteli sebesség töredéke. Természetesen a VSAT esetében is van lehetőség gyorsabb adatátvitellelre, de ennek az ára a többszöröse a földi kábelen alkalmazott szolgáltatás árainak. A másik korlát a *magas ár*. Majdnem ugyanaz a szolgáltatás földi kábel segítségével a VSAT árak töredékéből megoldható.

A magyarországi VSAT piac mérete

A magyarországi VSAT szolgáltatók 2001 közepén összesen kb. 4300 db *terminál* üzemeltettek. Táblázatunk e terminálok számának megoszlását mutatja az egyes szolgáltatók között.

Terminálok számának megoszlása 2001-ben	
Szolgáltató	Terminálok száma (db)
GTS Magyarország Kft.	1500
Banknet Kft.	600
Hungaro DigiTel Kft.	1500
Matáv Rt.	700
Összesen	4300

(Forrás: az egyes VSAT szolgáltatók közlése)

A mai helyzet szerint Magyarországon százezer lakosra kb. 40-45 VSAT végpont jut. Ez a szám az *európai átlag többszöröse*. A magyarországi VSAT penetráció közel áll az amerikai szinthez.

A szolgáltatók

Magyarországon a VSAT mint adatátviteli lehetőség 1993 óta van jelen. A piac négy szolgáltatója két csoportba osztható.

A *GTS Magyarország Kft.* és a *Hungaro DigiTel Kft.* a két „nagy” szolgáltató. A két cég közel azonos számú terminált (1500-

1600) üzemeltet, valamint árbevételük a VSAT üzletágból is hasonló. A két cég között a legjelentősebb különbség az, hogy míg a GTS Magyarország egyetlen domináns nagy partnerrel rendelkezik (*Szerencsajáték Rt.*), addig a Hungaro DigiTel Kft. *több láncon áll*.

A piac két másik szereplője a *Matáv Rt.* és a *Banknet Kft.* A kevesebb VSAT végpontot kiszolgáló két szolgáltató szintén egymáshoz hasonló terminálszámmal (6-700) rendelkezik.

A Matáv Rt. a VSAT üzletágról a kezdettekkel lemaradt, és a hátrányát az elmúlt években ebben az üzletágban megfigyelhető dinamikája ellenére sem sikerült behoznia. Ugyanakkor a többi üzleti kommunikációs szolgáltatás területén (menedzsel bérlet vonal, behívós internet, ATM, Frame Relay) a Matáv Rt. vagy a kezdetektől fogva piacvezető volt, vagy pedig az utóbbi öt évben szerezte meg a piacvezető pozícióját.

E négy szolgáltató szereplővel a VSAT piac több ok miatt is *telítettnek* látszik. A szolgáltatás indításának a beruházás-igénye magas, ugyanakkor egyre gyorsabban fejlődnek és terjednek a konkurens földi adatátviteli technikák. Vannak ugyan olyan új távközlési szolgáltatók Magyarországon, akik külföldön jelentős VSAT szolgáltatók, de nem várható, hogy ezek a cégek különösebb versenyt támasztának a meglévő VSAT piacon.

A hazai VSAT piacon korrekt, de éles verseny zajlik, amelynek legfőbb terepe az *árszínvonal*. Sem új műszaki megoldásokkal, sem marketing innovációkkal (szolgáltatások összekapcsolt értékesítése, áttekinthetőbb egyszerűbb tarifák, listaárak) nem élénkíthető fel a piac, így a *nyomott árak további csökkenése* jelenti az egyetlen versenyképességi tartalékot.

A következőkben egyenként mutatjuk be a VSAT szolgáltatást nyújtó cégeket.

Matáv Rt.

A *Matáv Rt.* a magyarországi távközlési piac legnagyobb szereplője. A cég VSAT üzletága a cégen belül sajátos helyzetben van, mert a VSAT az egyetlen olyan üzleti kommunikációs üzletág, ahol a MATÁV nem piacvezető.

A *Matáv Rt.* VSAT és ehhez kapcsolódó szolgáltatási palettája sokrétű. Több olyan szolgáltatást is nyújtanak, amelyek közvetlen végpont-értékesítéssel nem járnak, de bevételi forrásként mégis jelentősek az üzletág egészét vizsgálva. Alapvető szolgáltatás a *SAT-STAR*, amely a lényegét tekintve *standard VSAT szolgáltatás*: lehetővé teszi, hogy cégek központi telephelye a fiókokkal, más telephelyekkel kétirányú üzemmódban kommunikáljon. Emellett a cég egyirányú, műsorszórás jellegű szolgáltatást is nyújt, amelynek a neve *BROAD-SAT*. Ennek legnagyobb megrendelője az *MTI (Magyar Távirati Iroda)*, amelynek hírványait országszerte több mint 40 szerkesztőség veszi. A VSAT-ot lehet *hangátvitelre* is használni, de csak keveseknek éri meg. Nem sokan tudják, hogy VSAT alapon mű-

ködi az Eurosport magyar hangjának „megszólatlaltása”: egy magyarországi stúdió VSAT-on keresztül juttatja el a magyar hangot az Eurosport központjába, Párizsba a *Matáv* segítségével, és ott keverik össze a hangot a képpel. A *Matáv* alvállalkozóként részt vett a *Sulinet* programban, amelynek keretében több helyen is a VSAT szolgáltatás juttatta internet-eléréshez az iskolákat.

A VSAT terminálok általában nem lesznek a megrendelő tulajdonai, hanem a szolgáltatóé maradnak. A többi VSAT szolgáltatótól eltérően, a *Matáv* olyan VSAT terminál telepítést, vámu-ügymintézést, engedélyeztetést és üzemeltetését is elvállalja, amely nem a saját tulajdona. Ilyenkor jellegzetesen egy külföldi cég létesít VSAT kapcsolatot egy magyarországi leányvállalattal. A cég legnagyobb ügyfelei a *VPOP (Vám és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága)*, valamint a hozzá kapcsolódó vámdudvarok, a *Szerencsejáték Rt.* és az *OTP Bank Rt.*

Hungaro Dig iTel Kft.

A *Hungaro Dig iTel Kft.* az *Antenna Hungária* többségi tulajdonában lévő, de jelentős részen portugál érdekeltségű, mintegy 20 fős, 1 milliárdos árbevételű cég, amely 1994 óta kizárólag VSAT szolgáltatásokat nyújt. A cég központi telephelye az *Antenna Hungária Rt.* szigetszentmiklósi telephelyén van. A karbantartást a *Hungaro Dig iTel* teljes mértékben *outsourcing partnernek* adja ki. A vállalat nem egyetlen kimagaslóan nagy megrendelővel áll kapcsolatban, hanem több, kicsinek azonban semmiképpen nem nevezhető megrendelőt szolgál ki. E partnerek közül mintegy 10 nagy ügyfélnek számít: többségük a banki és a kereskedelmi szférából kerül ki, olyan cégek, amelyeknek több telephelyük, képviseltek van szerte az országban. A legnagyobbak: a *Budapest Bank Rt.*, az *EuroNet Rt.*, az *OTP Bank Rt.*, az *ARAL Rt.*, az *OMV Hungaria*, a *SHELL Hungary Rt.* a *TOTAL Hungaria Kft.*, a *METRO Áruházlánc* és az *American Express*.

Banknet Kft.

A *Banknet Kft.* 1991-ben alakult a *SatNet Ltd.* brit cég érdekeltségeként. A mintegy egymilliárdos árbevételű cég mai tulajdonosa az amerikai *Dynamic I-T Inc.* nevű cég, amely megvette a *Banknet*-et a *Satnet*-től. A vállalat 1992 óta nyújt VSAT szolgáltatást, és 1995 óta internet-szolgáltatást, valamint ehhez kapcsolódó szolgáltatásokat is.

A VSAT részesedés az elmúlt években ugyan abszolút értékben növekedett, de a

cég más üzletágai ennél gyorsabb ütemben fejlődtek. Több olyan VSAT megrendelőjük is van, akik a külföldi központ és a magyarországi leányvállalat adatkommunikációját bonyolítják ily módon.

A legfontosabb ügyfelek a VSAT szolgáltatásban az *ABN AMRO Bank Rt.*, a *Büntetés Végrehajtás Országos Parancsnoksága*, az *Euronet Bonttechnikai Szolgáltató Kft.* és a *GIRO Bankkártya Rt.*

GTS Mo. Távközlési Kft.

Az öt és fél milliárdos árbevételű *GTS Magyarország* az amerikai *Global Tele-Systems Group, Inc.* leányvállalata. 1993 óta nyújt távközlési szolgáltatásokat pénzügyintézeteknek, nagyvállalatoknak és kormányzati szerveknek, országos és nemzetközi szinten útvázközlési, mikrohullámú és optikai eszközök felhasználásával. A közép-európai piacon a *GTS* a legnagyobb VSAT szolgáltató. A *Magyarországon* és a környező országokban működő *GTS* végpontokat budai átlomásról szolgálja ki.

Magyarországon a cég elsőként kínált VSAT szolgáltatást 1992-ben. A gyors feljutási szakasz után, a cég VSAT üzletága szinte stagnál, bár a legnagyobb megrendelővel között szerződésnek köszönhetően az üzletág jövője további évekre biztosított: a *GTS* által működtetett terminálok 90 százaléka a *Szerencsejáték Rt.* telephelyeit látja el.

Mi a VSAT?

A magyar lottóárusítóhelyek és bankautomaták zöme olyan épületben vagy annak közelében található, amelynek a tetején műholdas adás-vételre alkalmas parabolaantenna látható. A szóban forgó adatátviteli szolgáltatást és a hozzá tartozó eszközöket *VSAT rendszereknek* nevezik. A VSAT (Very Small Aperture Terminal – nagyon kis átmérőjű antennával működő terminál) rövidítés olyan kisméretű (kb. 0,5-3,5 méte-

res átmérőjű) antennával rendelkező *úrtávközlési földi állomást* jelent, amely könnyen, gyorsan telepíthető a rendelkezési helyére. A hálózat logikai központjában egy centralizált, központi, nagy (kb. 8 méter) átmérőjű antennát és a hozzá csatlakozó hálózati földi állomást és elosztó pontot (hub) találunk, amely többek között ellenőrzi és felügyeli a vele kapcsolatban álló VSAT terminálokat.

DR. FUTÓ PÉTER, ILYÉS MIHÁLY
Ipargazdasági Kutató és Tanácsadó Kft.

Digitális
képfeldolgozás

Digitális képfeldolgozás

FÉNYKÉPFELVÉTELEK KORREKCIÓJA

Digitális
sötétkamra

A világ egyik vezető fotótechnikai cége, a Kodak, évekel ezelőtt bejelentette, hogy a kémiai eljárásokon alapuló fényképezési eszközeinek és anyagainak gyártását 2005-ig befejezi, addigra ugyanis a digitális fotótechnika válik egyeduralmukodóvá.

A digitális fotózás a képdigitalizálási technika megjelenésével kezdődött a nyomdaiiparban. A Kodak korán felismerte az ebben a technikában rejlő lehetőségeket, és még a digitális kamerák megjelenése előtt – a CD-k elterjedésének korai szakaszában – kidolgozta a Photo-CD eljárást, amely azóta szabvánnyá vált. Ez az eljárás lényegében a negatív film jó felbontású digitalizálását és CD-n való rögzítését jelenti, speciális tömörítésű pcd fájlok formájában. A Photo-CD képeit a számítógép monitorán vagy tévéképernyőn nézgethetjük, de színes nyomtatóval bármikor másolatokat is készíthetünk róluk.

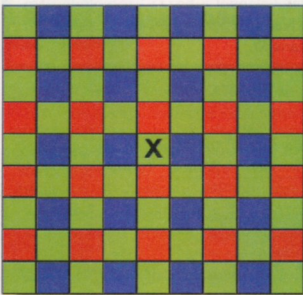
A digitális fényképezésre is igaz, hogy sok múlik ugyan a képek utólagos számítógépes feldolgozásán, de már a felvétel során a lehető legrészletdúsabb képre kell törekedni, mert ami nincs rajta a felvéte-

A hagyományos kémiai eljárásokon alapuló fényképezés lassan a múlté, s az uralmat fokozatosan a digitális technika veszi át, amely alapjaiban változtatja meg a fotózást.

Összeállításunkban a digitális fényképezés és képfeldolgozás lehetőségeit boncolgatjuk.

len, azt semmilyen program, trükk nem tudja előállítani.

A digitális fényképezőgépek olyan képerzőkélő (általában CCD – Charge

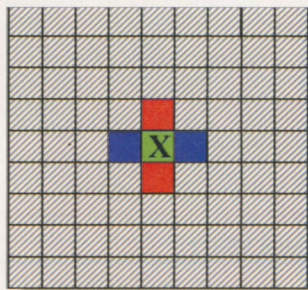
A mozaikszűrő

Coupled Device) segítségével rögzítik a fényt, amelyet érzékeny területekre, úgynevezett képpontokra osztottak fel fizikailag. A digitális fényképezőgépek esetén a színeket általában úgy rögzítik, hogy minden képpont fölött vörös, zöld vagy kék szűrőt helyeznek sakktableszerű elrendezésben. Ezt az elrendezést hívják mozaiknak.

Egy-két professzionális megoldástól eltekintve, a kereskedelemben kapható kamerákban – takarékosági és méretbeli okokból – ugyanazt a CCD képszenzort használják a fény intenzitásának és színének érzékelésére és rögzítésére, mégpedig csökkentett felbontásban, mivel az egyes képpontoknál nincs jelen mind a három

színtartomány. Így a képinformációt mozaikitalanítani kell.

Ez azt jelenti, hogy a mozaikszűrő-min-tával ellátott érzékelőn rögzített adatok leolvasása után helyes információkat kell hozzárendelni azokhoz a képpontokhoz, ahol nem volt közvetlen mérés. Ez úgy történik, hogy az adatokról eltávolítják a mozaikmintát, és három, teljes felbontású színadat-csatomát hoznak létre a rögzített képhez. Ezt általában numerikus interpoláció segítségével hajtják végre: összehason-

Az interpoláció az ismeretlen színek legközelebbi szomszédait vizsgálja

lítják egymással az adott színcsatorna (pl. a piros) legközelebbi mért képpontjait és a hiányzó képpontokat helyére átlagértéket határoznak meg. A gyártók ennek a technikának számos variációját alkalmazzák. A legtöbb változat jól működik, de még mindig előfordulhat, hogy nem kívá-

Pontokból fájl

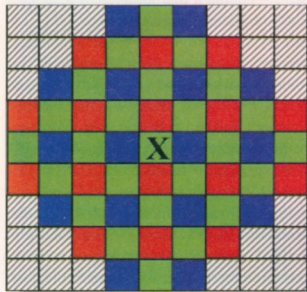
A digitális fényképezésnél az optika mögött egy fényelektromos átalakító, az úgynevezett képbontó eszköz helyezkedik el, amely a rávetített kép vilamos jeltérképét állítja elő. A képet sor-oszlop elrendezésben képpontokra bontjuk, fényességi- és színinformációt tartalmazó számot rendelünk ezekhez a pontokhoz, majd a képet fájlként tároljuk. A kameráknál a képbontó eszköz egy szilícium lapka, amelyen mátrix elrendezésben helyezkednek el a képpontok; a szkennerekéknél csak egy sor-érzékelőt használnak, amelyet oszloponként léptet egy mechanika. Az eljárás hasonló, a végeredmény pedig itt is egy képfájl.

natos digitális hatások jelennek meg a képen.

Mint említettük, a kamerák a beléjük épített intelligenciában különböznek. A *Hewlett-Packard* például egyedülálló interpolációs algoritmust fejlesztett ki, amelynek gyors végrehajtásához nem is a CPU-t, hanem egy hardveres gyorsítót – speciális ASIC áramkört – alkalmazzák.

A HP új algoritmus a fényképezőgép lenszérének, érzékelőjének és az érzékelhető világ objektumainak ismert fizikai jellegzetességeiből indul ki, és rendkívül fejlett matematikai eljárást alkalmaz az érzékelőről nyert színdatok optimális helyreállítására.

A HP mozaikalanító eljárása

Az algoritmus – statisztikai és tenzor módszerek alkalmazásával – információkat gyűjt az ismeretlen színértékekkel rendelkező képpontot körülvevő képpontokról. Ezt követően becslést ad az érintett képpont legvalószínűbb színértékeire. A HP eljárása egy 9x9 képpontos terület valamennyi mért képpontját felhasználja mind a három színérték megbecslésére.

A képek mozaikalanítása még nem minden, a fényképszerű megjelenítéshez sok egyéb korrekcióra is szükség van. Az alkalmazott módszerek között kiemelkedik a HP PPR megoldása (*Preferred Photographic Reproduction*, azaz optimális fényképeszeti megjelenítés). A digitális sötétkamra munka tehát már a fényképezőgépben elkezdődik.

A képadatok korrekciójára több okból is szükség van. Egyfelől az érzékelő, az elektronika és az optika által okozott torzítások, másfelől a fényképezett téma jellegzetességei miatt. Valamennyi fényképezőgép-érzékelőnél megjelenik a sötétáram, és minden fényképezőgép-lencsénél fellép

némi reflexfény, amelyeket az esztétikus és valóság-hű megjelenítés érdekében el kell távolítani a képről.

A kép színösszetételét a gép színérzékenységének, a helyszín fényviszonyainak és színtartományának megfelelően kell korrigálni. A PPR is ezt teszi: korrigálja a téma dinamikatartományát, tónusát, világossági fokát és színeit.

A PPR-műveletek az érzékelő adatai alapján, különleges módszerrel határozzák meg a fényképezett objektum dinamikatartományát (a feketétől a fehér színig terjedő tartományt). A dinamikatartomány meghatározása után a képet az RGB-kijelző méretéhez illesztik. Mivel az RGB-kijelző 100:1 aránnyal dolgozik, egyes képeket tömöríteni, másokat pedig nagyítani kell. A kontrasztot, a színeket, valamint a sötét és világos pontok részleteit a PPR nem változtatja meg.

A tónus korrekciója során a PPR eljárás abból indul ki, hogy a kép összhatása alapvetően világos, sötét, avagy a kettő között helyezkedik el. A folyamatos korrek-

PPR-rel korrigált kép és nyers felvétel

ción úgy módosítja a megjelenített tónusokat, hogy ne vesszenek el a kép domináns területéhez tartozó részletek.

A világossági fok korrekciója a dinamikatartomány és a tónus beállításának természetes velejárója. Amikor ezeket a tényezőket minden egyes képnél külön módosítják, általában a világossági fok is optimális értéket vesz fel.

A digitális fényképezőgépeknél nagyon

lényeges a *fehérégyensúly beállítása* is. A különböző színű megvilágítás ugyanis megváltoztatja az objektumokról reflektált fényt. Az ultraibolyában gazdag reggeli napfényben a tárgyak kékes tónusban, a lenyugvó nap fényében vöröses tónusban látszanak, a nagy felületű színes tárgyak befolyásolják a kisebb színes felületeket stb. Agynuk mindezt korrigálja, így a tárgyakat úgy látjuk, ahogy megszoktuk. A fényképezőgép érzékelője viszont a „fizikai” színeket látja és jeleníti meg. A színkorrekciót, azaz a fehérégyensúly beállítását a digitális „sötétkamrában” kell elvégezni. Sok kamera már a felvételen érvényesíti ezt a korrekciót. Itt is a HP technikára hivatkozhatunk, mint az egyik legfejlettebbre.

A HP technológiája pontosan a szem által észlelt képet állítja elő, függetlenül attól, hogy a képek hol készültek. Az új algoritmusok összehasonlítják a fényképe-

HP-korrigált kép és korrigálatlan kép, amely fénycsóvilágítás és lila plüssállatok környezetében készült

Vásárlási útmutató

A digitális fényképezőgépek beszerzésénél járjunk el körültekintően. Ne feledjük, a fejlődés itt hihetetlenül gyors, ezért lehetőleg ne adjuk alább 2,1 megapixeles felbontásnál. A mai gépek többnyire zoom-optikásak, ezen felül a digitális zoomra is képesek. Ne döljünk be a szép számoknak: a digitális nagyítás szemmel látható minőségromlással jár, és a hagyományos szemcsés nagyításnál sokkal kiábrándítóbb a „pixeles” nagyítás.

Jó dolog a vakuval felszerelt kamera, de ennek is megvannak a korlátai. A többnyire automata megvilágításnál a vaku villanásával a gép úgy érzi, hogy teljesítette kötelességét, az eredmény azonban gyakran alulexponált kép. Külső vaku alkalmazására kevés gép képes, ilyenkor ugyanis a beépített automatika nem használható, hiszen nem ismeri a külső vaku kulcsszámát.

A gép kiválasztásánál érdemes figyelembe venni a féhéregyensúly beállításának a lehetőségét is, illetve az automatikus beállítás módosíthatóságát. Ezzel tudjuk kompenzálni a zavaró szembevilágítást, a környezet színkorrekcióját stb., bár ezek módosítására a képfeldolgozás során is mód nyílik.

A legtöbb gépen a felbontás és a képtömörítés mértékét is beállíthatjuk. Kisebb felbontással ugyanazon az információhordozón több kép fér el, viszont a részletek kinagyítása csak jó felbontású eredeti felvételtől lehetséges, észrevehető minőségromlás nélkül.

zöggé által felfogott színeket a különféle világítótestek színjellemzőivel, kiválasztják az adatbázisból a legvalószínűbb világítótestet, majd ennek figyelembevételével alakítják ki a kép színezégsúlyát. Az egész bonyolult folyamat egyetlen szempillantás alatt játszódik le a fényképezőgép belsejében.

Digitális kamerák

A digitális fényképezőgépek immár az amatőr fényképezés világába is betörték. Az amatőr gyakorlatban jól használhatók az 1,3 – 2,1 megapixel (millió képpont) felbontású kamerák. Nagyon terjednek a

webkamerák is, amelyek kisebb felbontásúak ugyan, ám digitális fényképezőgépként is megállják a helyüket, persze csakis számítógéphez csatlakoztatva. A kamerák tárolóeszköze a legtöbb esetben a *flash* memória, de szép számmal akadnak olyan kamerák is, amelyek merevlemezben, flopin vagy CD-n rögzítik a felvételeket.

A digitális fényképezőgép ma még néhány paraméterében lemarad hagyományos társától. Legzavaróbb tulajdonsága a *lassúság*. A hagyományos fényképezésnél megszoktuk, hogy gyorsan egymás után csattogtathatjuk a zárat, az egyes exponálás közötti időt csak a zárszerkezet mechanikájának működési ideje korlátozza. Az elektronikus exponálás természetesen ennek törzsrésze, a gép mégis átlag 1 másodperccel dolgozik, amíg az új képet exponálhatjuk. Ennek oka a kép memóriába írása, amely együtt jár egy tömörítési processussal. A megoldás az *átméleti tár*, amely viszont ár kérdése. Csak a legjobb kamerák képesek gyors sorozatfelvétel készítésére.

A mai digitális fényképezőgépek eléggé energiafálok. Ha elemlről működnek, akkor nagyobb fényképezésre (kirándulás, rendezvény stb.) mindig legyen nálunk elelendő elemkészlet. Ha a gép akkumulátoros, akkor jobban kiszámíthatjuk a kapacitását, de itt is célszerű tartalék akku beszerzése.

A legtöbb energiát a LCD képmegjelenítő emésztí fel, amelyet a legtöbb gépnél ki lehet kapcsolni. Ha megtehetjük, éljünk ezzel a lehetőséggel.

Hardverkövetelmény

A képek feldolgozásához, rendezéséhez, archiválásához és kinyomtatásához számítógépre is szükség van. Lényegében a számítógép tölti be a „digitális sötétkammera” szerepét. Szükség esetén egy Pentium I-es géppel is elboldogulhatunk, ám a minimális követelmény a 200-300 MHz-es processzor (pl. Celeron, Duron vagy jobb), valamint olyan grafikus kártya, amely 1024x768-as felbontásban 16 millió szint tud megjeleníteni. A képfeldolgozásához nincs szükség gyors grafikai feldolgozásra (pl. GeForce processzorokra), mert állóképekről van szó. Szükség van azonban legalább 128 Mb-ot memóriára, de a kényelmes munkához a 256 Mb-ajos vagy még nagyobb memória az ideális. Merevlemezünkön is legyen elegendő hely (lehetőleg Gb-ajtokban mérve) a

képfájlok tárolására. Nem nélkülözhetetlen, de nagyon jó szolgálatot tehet a CD-író, hiszen a képekkel bizony hamar megtelik a 10 Gb-ajos lemez.

Lényeges kérdés a *képek fogadása*. A legtöbb digitális kamera az információátvitelt más soron vonalon vagy USB porton keresztül adja ki, de a képek közvetlenül memóriakártyáról is beolvashatók.

Az RS232 soros portot lehetőleg mellőzzük, hacsak nem akarunk órákat szánni egy kirándulás képeinek a letöltésére. Az USB jól használható, de a letöltéshez különleges programra is szükség van, amelyet a kamerához mellékelnek.

Nagyon kényelmes – egyben a leggyorsabb – eljárás a memóriakártya (Compact Flash rendszerű) közvetlen beolvasása. Ehhez PCMCIA (röviden PC-Card) kártyaolvasóra van szükség. Ilyen létezik USB csatlakozás formában is, de választgatunk gépbe épített olvasót is, amely egyben minden compact flash kártyán rögzített információt (akár programot is) tud írni-olvasni. A noteszgépekben található PC-Card csatlakozás többnyire „szériatartozék”.

Jó, ha a monitorunk legalább 17"-os. Beszerzőskor törekedjünk a minél kevesebb grafikai hibára: a képernyő legyen minél laposabb a torzítások elkerülésére (a legjobb a lapos Flatron vagy az LCD). A képek megfelelő kidolgozásához legalább 1024x68-as felbontás kell, de az ennél nagyobb még jobb. A nagy képréssítés megóvjaa a szemünket az elfáradástól a munka során (legalább 80, de jó, ha 200–240 Hz).

A digitális fényképezés végeredménye a kinyomtatott kép. A színes, fényképmínőség-

Fényképező szoftverek

A számítógépes fényképkidolgozás-hoz szoftver is kell, ebben az esetben azonban szerencsére nem kell nagyon mélyen a pénztárcánkba nyúlni. A hardverrel mekkorai ugyanannyi jól használható programot kapunk, hogy valóság-gal dűskálhatunk közöttük. Ezenkívül sok shareware program is segítheti a munkánkat. A vezető képfeldolgozási szoftvergyártók (Adobe, Ulead, Microsoft stb.) ismert programjait kapjuk fényképezőgépünkhöz, sőt néhány esetben a videokártyánkhoz is. Nincs más dolgnak tehát, mint megtanulni a használatukat.

get nyomtató készülékek immár elérhető árúak, de még mindig a „nagy beruházás” nagyságrendjébe esnek. A „phaser” rendszerű nyomtatók sajnos túlságosan drágák, a színes lézernyomtatók szintén, pedig igazán értékálló képeket ezekkel készíthetünk. A gyakorlatban széles körben terjednek a tintasugaras nyomtatók, amelyek beszerzése ár kedvező, de a nyomtatási költségekre sajnos nem mondható el ugyanez. A nyomtatóhoz ugyanis elég drága a festékpátrón és a papír. Nem kell viszont számolni a film árával, az archiválásra szolgáló CD ára szintén jelentéktelen, a számítógépes kidolgozás lehetősége viszont mindenért kárpótol.

A képek tárolása, rendszerezése

A számítógépes képfeldolgozás velejárója, hogy a képek nyilvántartására óhatatlanul be kell vezetnünk valamilyen rendszert. Egy-két hónap elteltével bizony megeshet, hogy nem tudjuk már, hova tettük a születésnapj képeket vagy a prezentációhoz összeszedett ábrákat.

Merevlemezünkön nyissunk külön könyvtárat a képeinknek. Ezt a könyvtárat mindjárt osszuk fel két alkönyvtárra: a nyers képekre és a kidolgozott képekre. A nyers képek könyvtára azután annyi további alkönyvtárra osztható, amennyire szükségünk van. A képek között különbséget tehetünk rögzítési idő, hely, téma stb. szerint. A képkidolgozás során a nyers képek átalakuláson mennek keresztül, és hasonló bontású alkönyvtárakba kerülnek. Ha úgy döntünk, hogy a nyers felvételekre többé már nem lesz szükségünk, akkor törölhetjük őket, helyet biztosítva a merevlemezzen az új képeknek.

A kidolgozott képek egyre gyűlnek a gépen, míg végre eljön az archiválás ideje, amikor is visszakereshető formában CD-re írjuk őket. A képeket a megszokott tiff, bmp, jpeg, cdr stb. formátumokban is CD-re írhatjuk, de használhatjuk a Kodak Photo-CD formátumát is. Ne feledjük el, hogy az *Adaptec-Roxio Easy CD Creator 5.0* verziója ezt a formátumot is „tudja”.

Nehéz általános érvényű szabályt megfogalmazni arra nézve, hogy milyen formátumban tároljuk a képeinket. A legtöbb fényképezőgép ma már jpeg-be tömöríti az eredeti képeket is, ami kétségkívül némi minőségromlással jár. Példaként hasonlítunk össze egy Photo-CD-ről vett, egy standard és egy progresszív jpg-be tömörített képrészletet. Az 1000-szeres nagyítású pixelhalmaz az eredeti pcd-ben részletűsabb.

A képtömörítés veszteségei

A különbség persze csak ilyen „észbontó” nagyításban jön ki, a gyakorlatban szabad szemmel észrevehetetlen. A tömörítetlen tiff és bmp fájl viszont olyan hatalmas, hogy nehéz dolgozni vele, ilyenkor legalább 512 Mb-ait memóriára van szükség. Célzerű a leg részletűsabb, tömörítetlen képeket archiválni, mert abból bármikor lehet gyengébbet csinálni.

Hamarosan az *íráható DVD* is az elérhető formátumok közé tartozik majd. A 15–18-szor nagyobb kapacitású eszköz nagyon vonzó tároló ott, ahol egy-egy jó felbontású jpeg tömörítésű kép közel 1 Mb-ajtot foglal el.

LAMBERT MIKLÓS

Képszerkesztés

A képfarmátumok tekintetében a mai állapotok némileg kaotikusak: az eredeti nagy szoftvergyártók speciális kiterjesztésű fájlformátumokat használnak (pl. Photoshop: psd, Corel: cdr, Paint Shop Pro: psp stb.), ezek átkonvertálhatók ugyan egymásba, de nem minden program hajlandó elfogadni a másik formátumát. Vagy ha el is fogadja, előfordulhat, hogy minőségromlást tapasztalunk. Ez különösen igaz, ha a két alapvető képfarmátum, a bittérkép és a vektorgrafikás formátum között konvertálunk át. Az egyik „legkészségesebb” program ebből a szempontból a Paint Shop Pro.

Képszerkesztéskor gyakran kényszerülünk több képből közös kompozíciót készíteni. Ekkor törekedjünk azonos képfarmátumra és felbontási értékre, hogy a képrészletek minőségben és méretben összeilleszthetők legyenek. A feliratozás szinte minden programban megtalálható.

ÖSSZEGRÉS

A digitális fotózás technikája most van kialakulóban, ám kétségtelenül fényes jövő előtt áll. Aki ma kezdi el a digitális képfeldolgozást, együtt fejlődhet a technikával. Ma még nehéz megjósolni, milyen fejlődésnek nézünk elébe, de egy biztos: a digitális fotózás a jövő élményképeinek technikája.

2-333-333

06-209/333-333

136,- Ft/km*

*telefonos rendelés esetén, a nap 24 órájában, Budapest bármely pontjáról

PHOTOSHOP STÚDIÓ

Varázslat néhány perc alatt

Az Adobe Photoshop valóságos etalonnak számít a számítógépes grafikával foglalkozók körében, hisz legyen szó bármilyen képszerkesztési vagy fotóretusálási feladatról, az elvárt eredmény szinte garantált. Ahhoz, hogy valaki a szakemberekhez hasonlóan tudja kezelni e remek programot, sok-sok tanulásra, és rengeteg gyakorlásra van szüksége, de néhány alapismeret birtokában is már nagyszerű eredményeket érhet el.

Egyes felmérések szerint az Adobe cég képszerkesztő programja az idevágó piac mintegy nyolcvan százalékát uralja. Ez is alátámasztja azt a tényt, hogy a *Photoshop* esetében nem egyszerű kis programocskáról van szó, hanem egy olyan eszközről, amelynek a segítségével

günkre lehet többek közt a nagyszerű kezelőfelület a lebegő ablakaival, a rétegek használatának a lehetősége, az eszközök széles palettája, valamint a számos különleges effektus is.

Talán a legelső dolog, amit egy Photoshop-felhasználó azonnal ki szeretne próbálni, a különböző effektusok hatása. Az ehhez szükséges *filtereknek* se szeri, se száma: a már alaphelyzetben is rengeteg lehetőséget különböző „plug-in-ekkel” is bővíthetjük, sőt mi magunk is készíthetünk ilyeneket. A számos hatást ráadásul keverhetjük is, így növelve az elérhető eredmények változatosságát.

Kiinduló fotónak a Photoshop példaképei közül választottunk egyet

besszennelt vagy digitális kamerával készült képeket szerkeszthetünk, de létrehozhatunk például logókat, posztereket, brosúrákat, szórólapokat, esetleg építészeti terveket is. Mindeközben segítség-

Szűrők és effektek

A Photoshopban használt *szűrők* segítségével számtalan különleges hatást adhatunk a képeinkhez. Bár ezek eredetileg a fényképek megvilágítás- és perspektívabeli hibáinak a javítására szolgálnak, ezzel a programmal sok más területen is felhasználhatjuk őket. Nem árt azonban tekintettel lenni arra, hogy ha túlzásba vesszük a használatukat, munkánk könnyen áttekinthetelenné, fantáziátlanná válhat. A Photoshop filtereit általában két nagy csoportra bonthatjuk: *javító* és *romboló* hatásúakra.

Az első csoportba tartozó effektek főként a digitálizált fotók korrekciójában segítenek; legfőbbjük hatása annyira finom, hogy szinte észre sem vesszük őket. Ide tartoz-

Egy érdekes filter, a Crosshatch hatása

nak például az élesítő szűrők; az élesítés (*sharpen*), a több élesítés (*sharpen more*), a szegélyek élesítése (*sharpen edges*), az életlen maszk (*unsharp mask*) és a magasan átteresztő szűrő (*high pass*). Ezekkel az eszközökkel javíthatunk a kép ama részén, amely a főtűzés vagy a szkennelés során kissé életlenné vált. Működésükről annyit érdemes megemlíteni, hogy a szomszédos képpontok közötti kontrasztot növelve érik el a kívánt eredményt. Természetesen amennyiben a helyzet úgy kívánja, a képek lágyítására is lehetőség nyílik; ilyenkor az egymás mellett lévő képpontok közötti különbséget csökkenthetjük az életlenítés filterekkel. Ide tartozik a *blur*, a *motion blur*, a *blur more*, a *Gaussian blur*, a *radial blur*, valamint a *smart blur*. Életlenítésre esetleg más effekteket is használhatunk, mint például a szélifűvást (*wind*), de ezek már inkább a roncsoló filterek csoportjába sorolhatók. Javító hatást hozhatunk még létre a zaj (*noise*) menü alatt található kapcsolókkal is: ezek segítségével főleg a képre véletlenül

került karcolásokat, gyűrődéseket tüntethetjük el.

A másik nagy csoportba tartozó roncsolás szűrőket olyan különleges hatások elérésére használhatjuk, mint például a *domborítás*, a *fémes bevonat* látszatának keltése, a *háromdimenziós elforgatások* vagy különféle *megvilágítások*, *csillanások* létrehozása. Ide tartoznak a művészi szűrők (*artistic*), a *háromdimenziós elforgatások* vagy különféle *megvilágítások*, *csillanások* létrehozása. Ide tartoznak a művészi szűrők (*artistic*), az ecsetvonások (*brush strokes*) és a rajz szűrők (*sketch*) is, ezek használatával kézzel készített képekre emlékeztető nyomatok hozhatók létre, de ide soroljuk többek között a felület (*texture*) menü alatt található lehetőségeket is, amelyekkel üvegre, de akár vakolatra is „felhordhatjuk” festményeinket. E szűrők számos más testvérükkel együtt hasznos jószágok, de óvatosan kell bánni velük! Mint már korábban is figyelemztettünk rá, és mint az a szűrőcsoport nevében is benne van, sokat ronthatunk a szerkesztett kép végeredményén.

Ceruzák és ecsetek

A digitális képkidolgozás során jelentős szerep jut néhány további eszköznek is, amelyek között találjuk például a *ceruzát*, a *festékszórót*, a *szín-mintavételezőt*, a *festékes vödört* vagy a *szivacsos elmosót*.

Ugyancsak itt lehetők fel a különböző kijelölések készítéséhez szükséges kellek kapcsolói is, ezek segítségével szabályos négyzet, ovális, valamint egyenes vonalakkal álló szabálytalan sokszög, esetleg szabadkézi rajzzal készült *kijelölések* hozhatók létre. Ilyen eszköz a *téglalap* vagy az

Ismét egy filter: a *Crystallize* effektel kristályhatást érhetünk el

ovális kijelölő, az *egyszeres* vagy *egyszörös kijelölő*, a *lasszó*, a *sokszögű lasszó*, a *mágneses lasszó*, a *varázspálca*, a *toll*, a *mágneses toll* vagy a *szabadkézi toll*.

Mindegyik közül talán a toll elsajátítása a legnehezebb, de a legpontosabb körvonalatokat is ezzel készíthetjük el. Miután egy

Különleges hatást érhetünk el a *Glowing Edges* használatával

adott területet kijelöltünk, bármint teszünk is a képpel, az csak a kijelölt területen belül fog érvényesülni. A kijelölések segítségével klónozzhatunk is képrészleteket, ugyanis a kijelölt területeket a vágólapra másolhatjuk, majd onnan ismét behelyezhetjük őket a szerkesztett képünkbe.

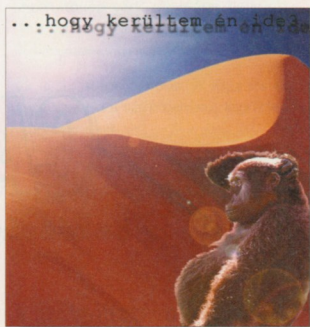
Érdeemes még néhány szót szólni az eszközökről is. A Photoshop alaphelyzetben három festőeszközt kínál: a *ceruzát* (*pen-cil*), az *ecsetet* (*paintbrush*), valamint a *szóró* vagy más néven *retuspisztolyt* (*air-brush*). Ezek közül mindegyik különböző vonalvastagságokkal használható, és megadhatjuk a keletkezett vonalak/felületek áttetszőségét is. A ceruzát vonalzó helyzetben is használhatjuk, ilyenkor csak egyenes vonalakat húzhatunk, az ecsettel pedig akár olyan hatást is elérhetünk, mintha túlságosan felhígított vízfestékkel festenénk.

A szórópisztoly valóban úgy működik, mint a valóságban: gyorsan húzva csak kevés festéket hord fel a felületre, ám egy helyben tartva valóságos pacákat hoz létre. Természetesen számos *ecsetformát* használhatunk mindhárom esetben, sőt sajátokat is készíthetünk. A szerkesztőeszközök sorába sorolható a *fakító* (*blur*), a *mazsoltó* (*smudge*), a *szivacs* (*sponge*), az

Hasznos rétegek

Fotóretusálás, képszerkesztés közben nagyon fontos még a *rétegek használatának* az ismerete. Ezeket a rétegeket valahogy úgy kell elképzelni, mint az egymásra helyezett fólialapokat egy írásvetítőn. Így lehetőségünk nyílik egy-egy képrészlet szerkesztésére anélkül, hogy tönkretennénk vele a teljes eredeti dokumentumot. A Photoshopban lehetőség nyílik a rétegek sorrendjének a felcserélésére, külön-külön árnyékolására, filterezésére vagy megvilágítására, áttetszőségük beállítására, esetleg ki-be kapcsolására is. Természetesen munkánk befejeztével a rétegeket összevonhatjuk, így véglegesítve képünk állapotát.

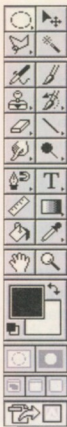
égető (*burn*), a *sötétítő* (*dodge*) és az *élesítő* (*sharpen*) lehetőségek, ezek körülbelül úgy működnek, mintha egy efekttel egy vonal mentén szeretnénk alkalmazni. A már említett kijelöléseket és a kitöltőeszközöket együtt használva színekkel vagy színátmenetekkel tölthetjük ki az aktuális dokumentum valamely részletét vagy akár

Szöveg, árnyék és megvilágítás effektus alkalmazásával akár egy vicces képsaját is készíthető néhány perc alatt

teljes egészét. Természetesen ez esetben is megadható az áttetszőség, de beállíthatjuk a kitöltés peremének lágyágát is.

Szöveget is elhelyezhetünk a képek felületén, mégpedig az írás eszköz segítségével. Ebben az esetben is rengeteg beállítási lehetőségünk van: a szöveg irányát, méretét, betűtípusát ugyanúgy megváltoztathat

Eről a palettáról minden fontos eszközt könnyen és gyorsan elérhetünk

juk, mint ahogy árnyékolhatjuk, megvilágíthatjuk, netán áttetszővé tehetjük azt. A szövegek alkalmazásakor legyünk tudatában annak, hogy a betűk mindig egy új rétegen szerkeszthetők, így ha összevonjuk azokat, a szöveg többé már nem módosítható.

A képet elkészülte után rengeteg fájlformátumba elmenthetjük, ugyanúgy, mint ahogyan a megnyitható képek formátuma is gyakorlatilag bármelyik elterjedt formátum lehet.

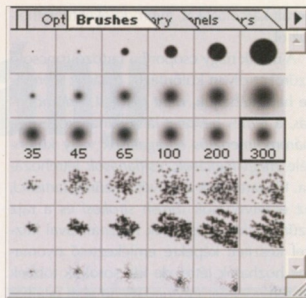
Hátulütők

Az eddigiekben csak a pozitívumokról volt szó, ám fontos megemlíteni néhány olyan negatív tényit is, amely felett nem lehet csak úgy átsiklani. Az első ezek közül

a program nagy hardverigénye. Vetélytársaihoz hasonlóan, a Photoshop sem érzi jól magát egy gyenge felszereltségű számítógépen. Bár a működéséhez elvben akár 64 Mb-át RAM és egy Pentium I-es processzor is elegendő, ám ez esetben két bonyolult effekt alkalmazása közben – enyhe túlzással – akár egy kávéra is jut ideje a felhasználónak.

A másik negatívum az, hogy a kezdő felhasználónak könnyen meggyűlhet a baja a programmal. Bonyolult monitor-, nyomtató-, RGB-, CMYK- és egyéb színkezelési beállításokról van szó, amelyek egy grafikai stúdióban megszokottak és egyértelműek, de az otthoni használat során meglepő lehet, amikor a nyomtató teljesen más színekkel nyomtat ki egy képet, mint ahogyan az a monitoron megjelenik.

Nem volt még szó sem a textúrák, kitöltések használatáról, sem a bonyolult színmenedzselési alkalmazásokról, a nyomdai előkészítésekről, sem pedig a weboldalak készítéséről és még számos más lehetőségéről. Valamennyi alkalmazási mód bemuta-

A festőeszközök alkalmazásakor számos eset-típus áll rendelkezésünkre, de lehetőség van egyedi esetek készítésére is

tására talán egy egész könyv terjedelme is kevés lenne. Összegzésül azért megállapíthatjuk, hogy az Adobe Photoshopkal a profi felhasználók ugyanúgy megtalálhatják a számításukat, mint a kezdők, akik még csak most kóstolnak bele a fotóretusálás édes almájába. MIDA GÁBOR

CASH-FLOW

Gazdasági magazin, amiből Ön profitál

CASH FLOW KIADÓ KFT.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
1025 Budapest, Ózgyida u. 15.
Telefon: 325-5049 Telefex: 325-5029
titkarsag@cashflow.hu
www.cashflow.hu

DENISION MP3

Zene két hónapon át

A magyarok zseniális ötleteikről, újító szellemükről (is) híresek. A múltban azonban rendre külföldön végezték az ötletek (mint például a 3,5"-os floppy). Éppen ezért különösképp örültünk, hogy részesei lehettünk egy ízig-vérig hazai, a világpiacon is versenyképes MP3-lejátszó bétatesztelésének.

A Denison Audio Systems Kft. a merevlemez hátterétárolóval ellátott MP3-lejátszók fejlesztését tűzte ki célul. Ennek első hírnöke az autóba építhető, DMP3 jelű lejátszó.

A hardver

A DMP3 fő ismérve, hogy merevlemezeken tárolja az MP3 fájlokat. Külsőre akár egy autómagnó is lehetne, és ami a legfontosabb: teljesen kompatibilis a merevlemez beépítőkeretekkel. Ez azt jelenti, hogy ha a készüléket a PC-be tesszük, akkor a számítógép felismeri a benne lévő lemezt, és ugyanúgy másolhatók rá a számok, mintha egy másik winchesterre vennénk azokat.

A merevlemez természetesen igen érzékeny a rázkódásra, ezért belső lengéscsillapító gumibakokkal kell rögzíteni a készülékbe. Mivel alapkiépítésben a készülék ezt nem tartalmazza, vagy a régebbi beépítőkeretünkéből szereljük át azt,

vagy vásárolunk újat. A készülék az összes ATA csatolós merevlemez felismeri, a feltétel csak az, hogy a partíciónak FAT32 típusúnak kell lennie. Egészen egyszerűen létrehozunk egy partíciót az FDISK-kel, majd megformázzuk.

A készülék a lehető legegyszerűbben kezelhető: négy funkciógombbal (előre, hátra, igen, nem), valamint egy megnyomható, digitális forgatógombbal navigálhatunk a menüben. Ez a jól olvasható, kék színű LCD kijelzőn bukkann fel, egyébként pedig az ID3 kiegészítést, tehát az éppen játszott szám adatait láthatjuk. A kijelző teljesen univerzális, a frissíthető firmware segítségével szinte bármit meg lehet rajta jeleníteni.

A DMP3 elsősorban autókhoz készült, ezért azt induló csomag tartalmazza az autómagnó méretű beépítőkeretet, a hozzá tartozó csavarokkal és csatlakozókkal. Ezen a kereten helyezkedik el az erősítő, amelynek vonali (line out) kimenete is van, de ha tetszik, akkor az FM kimeneten keresztül, rádióként is az autórádióhoz kapcsolhatjuk. A fő csatlakozón megkapja a gyújtás pluszt is, ezzel értelemszerűen engedélyezhetjük a készülék működését. A CD changer szimuláció pedig hamarosan a legismertebb autórádiókhoz is elkészül, ezért a lejátszót akár a csomagtartóba is elhelyezhetjük, az opcionális kijelző pedig az utastérbe kerülhet. Ha netán mégsem építenénk be a DMP3-at, akkor a szivargyújtóról is táplálhatjuk, a hangot pedig egy kazetta adapterrel vihet-

ÉRTÉKELÉS

Több mint egy hónapos bétatesztünk alatt rengeteg kellemes meglepetés ért bennünket, az esetenként felmerülő gondokat pedig a lelkes csapat napokon belül kijavította. A teszt alatt nemcsak azért voltunk boldogok, mert egy teljes értékű MP3-lejátszót használhattunk, hanem azért is, mert – magyar termékéről lévén szó – érezhetük a nagyszerű terméktámogatást.

Összességében elmondhatjuk, hogy a DMP3 vitathatatlanul kiemelkedik az MP3-lejátszók közül, és bár nem hordozható (tehát futás, biciklizés közben nem használható), ahol számítógép van, ott máris hallgathatjuk kedvenc zenéinket.

jűk át az autómagnóba. A rögzítés ilyenkor a mellékelt szimmetrikus tépőzárral is megvalósulhat.

A készülék, a keretből kiemelve, a 230 V-os hálózatról is működik, ekkor a mellékelt hálózati adaptert kell használnunk, a fejhallgató kimeneten keresztül pedig bármelyik otthoni hifi-készülékhez csatlakoztathatjuk.

A szolgáltatások

A készülék az összes MP3 formátumot ismeri és lejátszza, köztük a 320 Kbit/s, valamint a VBR kódolásúakat is. A felhasználók igényei alapján folyamatosan bővülő funkciói egy könnyen megtanulható menürendszeren keresztül érhetők el. A zenehallgatásban triviális opciók mellett említést érdemel a *dinamikus mélykiemelés*, valamint a hangerő automatikus szabályozása – ugyanis nem minden MP3 azonos hangerejű.

A lejátszás módokból is több áll a ren-

NÉVJEGY

Gyártó, típus: Denison

Music Player 3

Forgalmazó: Denison

Audio Systems Kft.

Internet: www.denision.com

+ A végleges változat már most láthatóan tökéletes lesz

- Reméljük, hogy a gyár bírja majd a megrendeléseket ☺

Magyar utakon

Joggal merül fel a kérdés: vajon milyen a meghajtó adatbiztonsága a magyar utakon töltött autózás alatt. A rack-es kivétel ugyanis tálcán kínálja, hogy az otthonunk és a munkahelyünk között ezzel mozgassuk a nagyobb mennyiségű adatot.

Az eltelt idő alatt közel ezer kilométert vezetünk le a városban, a jó minőségű úttól a legrosszabbig, nem kímélve az autónkat.

Cikkünk megírása előtt megnéztük a 20 Gb-ajos Maxtor merevlemez SMART értékeit, és a felpörgési idő kis mértékű csökkenésén kívül semmi nem változott. Ez szerencsére nem játszik közvet-

len szerepet az adatok biztonságának a megőrzésében, ezért nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk el, hogy az *adataink teljes biztonságban vannak*. Próbaként azért a *Scandisk*-et is lefuttattuk, mégpedig teljes módban, de mint vártuk, nem talált hibát.

A merevlemezgyártók honlapjain utánanéztünk egy-két adatnak, és arra jöttünk, hogy a *Seagate* merevlemezek a sokkszerű rázkódást, míg a *Maxtorok* a rezonanciát bírják jobban a többiek-nél. A *Seagate*-et tehát szinte mindenhova, a *Maxtor*-t pedig a macskaköves utakra ajánljuk. Az átviteli sebesség MP3-lejátszásnál minimális, ezért a biztonság az elsődleges szempont.

delkezésre. Mivel a meghajtó képes kiolvasni a lemezen lévő könyvtárakat, a leggyorsabb módban *könyvtár szerint* játszhatunk le számokat, akár véletlenszerűen is.

A mellékelt programmal (*DMP3 Manager*), amelyet minden MP3 feldolósá-

vagy törlése után le kell futtatnunk, lehetőség van *virtuális könyvtárak*, valamint *lejátszólisták* készítésére is. Programozott módban a kikapcsoláskor megjegyzi, hogy melyik szám melyik részén tartottunk, így bekapcsoláskor pontosan ott folytatódik majd a zenék lejátszása.

A lejátszó tervezése során *egyedi ötletek* is előkerültek. Ilyen például a *MyRadio* opció, amelynek a használatakor a számok közé, a megadott könyvtárban elhelyezett spot-ok közül véletlenszerűen játszik le egyet-egyet a készülék. Mondanunk sem kell, a spot-ok szintén MP3-ak, ezért könnyen egyénivé tehetjük a zenekollekciót. Sőt, még az alkalmi hallgatóság megtréfálására is van lehetőség.

Bulikon jöhet jól a *Jukebox* funkció: a készülék tizenhat számot jegyez meg, amelyeket a kiválasztásuk sorrendjében játszik le. A használata pofonegyszerű, és a buli hangulatának legjobban megfelelő számokat válogathatjuk össze.

A zene hallgatása mellett tetszés szerint vándorolhatunk is a menüben. A beállítás a készülék minden elemére kiterjed, tehát akár saját nyelvű menüpontjaink is lehetnek, vagy akár logót is definiálhatunk, amely a be- és kikapcsoláskor tűnik fel.

Említést érdemel még a merevlemez *energiatakarékos üzemmódja*, amely a meghajtó élettartamát növeli.

KÖHLER ZSOLT

Write

Spreadsheet

Database

Draw

Photopaint

Legális szoftver
reális áron!
38 000,- Ft.

ability
office 2002

Teljeskörű irodai programcsomag

- Szövegszerkesztő
(* .doc formátum támogatás)
- Táblázatkezelő
(* .xls formátum támogatás)
- Adatbáziskezelő
(* .mdb formátum támogatás)
- Képszerkesztő
(* .psd formátum támogatás)

Ability Office Kft.

1054 Budapest

Zoltán u. 11.

Tel.: 472-0485

Email: info@ability.hu

<http://www.ability.hu>

ARANY VÁLOGATÁS

Megrendelhető:
Computer Panoráma Kiadó Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu
Ára: 1495 Ft

Computer
PANORÁMA

Computer Panoráma
XII. évfolyam 13. különszám, 2001/2002

Ára: 1495 Ft

ARANY VÁLOGATÁS

300 000 Ft értékben szoftverek

A

30

**LEGJOBB
TELJES
VERZIÓ**

2 CD-vel

+ ajándék:

**Lotus
SmartSuite 9.6**

- ★ 100 fotóobjektum
- ★ 602 Pro PC Suite 2001
- ★ A2 Media Player
- ★ Abiword
- ★ Anim8or
- ★ AntiVir Personal Edition
- ★ Ashampoo Audio CD MP3 2000
- ★ Ashampoo Uninstaller 99
- ★ Ashampoo WinOptimizer 99
- ★ Blender 2.20
- ★ Easy Cleaner 1.5
- ★ Fandango 1.3
- ★ Ghost Installer
- ★ GIMP for Windows
- ★ Icon Editor
- ★ Iconator
- ★ Illuminatus 4.51
- ★ Internet Explorer 6.0 ENG
- ★ Internet Explorer 6.0 HUN
- ★ IrfanView 3.36
- ★ Opera 6.0
- ★ Pixia
- ★ Paint Shop Pro 4.15
- ★ Micrografx Simply 3D
- ★ StarOffice 6.0 beta
- ★ Theme Studio 99
- ★ Tiny Personal Firewall
- ★ WebFerret 3.5
- ★ Scriptum angol-magyar számítástechnikai szótár
- ★ A világ nagyvárosai (Full Edition)

Bónusz játékok: CP Snake 1.2, WinGolf

Lézersnyomtató

Minolta QMS Magicolor 2200 DeskLaser

A Magicolor 2200 elsősorban kisebb irodákba vagy akár otthoni munkára szánt színes lézersnyomtató. A kategóriájában rendkívül olcsó, az ára megközelíti a fekete-fehér lézersnyomtatókét. Nagyon jól használható LCD kijelzőjű kezelőpanellel látták el, a készülék szinte minden funkcióját elérhetjük a segítségével. Egy alsó, automatikus adagolójú és egy oldalsó manuális adagolójú papírtálcája is van. Opcionálisan bővíthető duplex egységgel is, amelynek a használatával kétoldalas nyomtatásra is lehetőségünk nyílik. Alapkizerelésben 32 Mb-ot memóriát tartalmaz, amely természetesen bővíthető. A Magicolor dobozában taláunk egy minden részletre kiterjedő, magyar nyelvű kézikönyvet is, külön hibajavítással foglalkozó fejezettel. A készülék telepítésekor ki is

kell választanunk, hogy helyi vagy hálózati nyomtatóként akarjuk-e használni az új készülékünket. Ha az előbbi választjuk, akkor párhuzamos porton keresztül csatlakoztathatjuk a számítógéphez, ha az utóbbit, akkor a hálaton található hálózati csatlakozó segítségével köthetjük be helyi hálózatunkba. A meghajtóprogram egyébként minden gond nélkül, problémamentesen települt a merevlemezre. A tesztesorán rendkívül gyorsnak bizonyult, 20 fekete-fehér szöveges oldalt állított elő percenként.

NÉVJEGY	
Név: Minolta QMS Magicolor 2200 DeskLaser	
Kategória: színes lézersnyomtató	
Forgalmazó: Minolta Magyarország Kft.	
+ olcsó, nagyon gyors	
- kicsit hangos, a színes képek minősége jobb is lehetne	

DVD-újrairó

Philips DVD+RW 208K

A Philips legújabb DVD-író készüléke a DVD+RW-, valamint a CD-lemezeket írja, az előbbieket 2,5-szeres, az utóbbiakat pedig 12-, illetve 10-szeres sebességgel. Ez azt jelenti, hogy egy DVD-lemez teljes írása kevesebb, mint egy óra alatt készül el, CD-ket pedig kb. 7 perc alatt írhatunk. A DVD+RW szabványnak megfelelően készült DVD-lemezek az eddigi szabványok közül a legnagyobb mértékben kompatibilisek, így a DVD+RW-lemezek DVD-ROM-meghajtókkal és asztali lejtázzokkal egyaránt olvashatók.

A lemezeket egyébként UDF formátumban készíthetjük, ennek megfelelően formázni is kell őket. A 4,7 Gb-ot kapacitás 240 perc kiváló minőségű felvételt elkészítéséhez elegendő. Az írás folyamatosságáról a Seamless Link technológia és a 2 Mb-ot adatpuffer gondoskodik. Az egységbe a Philips TBW technológiáját is beépítették, amely az újrairható médiumok az írandó felület minőségétől függetlenül állítja be a maximális írási sebességet. A CD-író programon kívül a Sonic MyDVD programot is ajándékba kapjuk. Segítségével a már meglévő felvételek megőrkítése mellett lehetőség van DVD-lemezek másolására.

NÉVJEGY	
Név: Philips DVD+RW 208K	
Kategória: DVD-újrairó	
Forgalmazó: Napfény Kft.	
Internetcim: www.multimedia.hu, www.philips.hu	
+ gyors írás, saját felvételek készítésének a lehetősége	
- egyelőre kissé drága	

Notebook

ASUS B1

Az ASUS notebookjai mindig is jó hírnévnek örvendtek. Ez a horodozható készülék sem szégyenkezhet, belső és külső téren egyaránt a profi eszközök közé tartozik. A számításo körül 1000 MHz-es Pentium III-as processzor gondoskodik, 256 Mb-nyi memóriával erősítve. A készülék LCD kijelzője 15"-os. Emellett rendkívüli biztonságtechnikai szolgáltatásokkal is felvértezték, például egy ujjlenyomat-leolvasó is a kezelőszervek között gyarapítja. A

bővíthetősége sem hagy kívánnivalót maga után, a beépített CD-író helyére flopiolvadó, DVD-, vagy combo-drive, esetleg plusz akkumulátor is beépíthető. Az alapkiépítéshez tartozó telep nagy terhelés mellett három órán keresztül szolgáltatja a működéséhez szükséges energiát, de átlagos használat során ez az érték több órával is megnövelhető. A memóriák a hűtéshez szükséges légáramlást a billentyűzet és a kijelző közti területen helyezték el, így ha ágyra, párnára vagy más puha felületre tesszük a készüléket, akkor semmi sem akadályozza a levegő szabad áramlását. Ennek a remek ötletnek azonban legfőbb hátulütője a zaj, ami csendesebb környezetben zavaró lehet.

NÉVJEGY

Gyártó, típus: ASUS B1

Kategória: notebook

Forgalmazó: Crito

Internetcim: www.crito.com

+	gyors, jó biztonságtechnikai megoldások
-	hangos hűtés

CD-író

TDK Cyclone 24x/10x/40

79:58 mp hivatalos idejű CD-re például 81:30-nál is többet sikerült írni. UDF fájlformátum esetén az újraírható CD-ket a merevlemezekhez hasonlóan használhatjuk, és a drag and drop technika is bevetethető.

A csomagban a Nero 5.5 magyar nyelvűen is használható szoftverje mellett más hasznos programokat is találunk, úgy mint a TDK Digital MixMastert és az InCD 2-t. Ezen kívül része a csomagnak egy toll is, amellyel sérülés nélkül írhatunk a lemez hátoldalára.

Mára az IDE felületű CD-írók sebessége elérkezett oda, ahol pár éve még az olvasás tartott.

A TDK mindig is az elsők között volt a sebesség és a megbízhatóság tekintetében is. A 24-szeres írási és a 10-szeres újraírási sebességgel mindössze pár percig tart a másolatok, az audio-CD-k vagy a VideoCD-k elkészítése. A megbízhatóságáról a Burnproof technológia mellett a 2 Mbájtos adatpuffer gondoskodik.

Az író természetesen a 74 és 80 perces CD-ket is képes kezelni. A meghajtó segítségével a túlírás is lehetséges; egy

NÉVJEGY

Név: TDK Cyclone
Kategória: CD-író
Forgalmazó: Conflex
Internetcím:
www.conflex.hu

- + gyors, megbízható
- elég zajos működés közben

Hordozható adattároló

JMTEK Flash USB Drive

Az adatok hordozhatóságát segíti elő a különböző kapacitási igényekhez igazodó USB Drive. Pehelykönnyű, egy ingzebben is elér, a tárolási kapacitása mégis 16 Mbájttól és 1 Gbájtól között mozog. Fizikailag kétféle méretben kapható: 128 Mbájttal 65 x 20 x 7 mm, efelől 90 x 20 x 7 mm. A csomagban találunk egy USB hosszabbítást, amelynek a segítségével elkerülhető, hogy mindig hátul kelljen bogarászni a csatlakoztatásnál. A hordozhatóság nagy megbízhatósággal párosul, mivel a készülék nem tartalmaz

mozgó alkatrészeket. Saját áramforrása természetesen nincsen, beéri az USB port által szolgáltatott mennyiséggel. Az oldalán kétszínű LED jelzi a készenléti állapotot, illetve a használatba vételt. A meghajtó akár NTFS fájlrendszerrel is egyszerűen gondoskodhatunk. A sebességre sem lehet panaszkodni, a nálunk vendégeskedő 128 Mbájtos modell teleírása mindössze másfél perccel vett igénybe. A meghajtóprogram könnyen és gyorsan telepíthető Windows operációs rendszer alá. A program segítségével a továbbiakban biztonságosan kivehetjük az eszközt, jelzi ugyanis, amikor befejeződött az írás.

NÉVJEGY

Név: JMTEK Flash USB Drive
Kategória: hordozható adattároló
Forgalmazó: Corwell Kft.
Internetcím: www.corwell.hu

- + kényelmes megoldás lehet mobil rack helyett
- az ára egyelőre még elég magas

Combo meghajtó

LG GCC 4120B

Napjainkban egyre több számítógépben megtalálható a CD-író egység, a DVD-kölcsönzők térnyerésével azonban egyre jobban felgyorsul a DVD-olvasók terjedése is.

Sokak számára gondot jelenthet a két optikai egység beépítése, ha nincs elég bővíthető hely a PC-ben. Számukra lehet megfelelő megoldás az LG Combo meghajtója. A GCC 4120B meghajtó 32-szeres sebességen olvasza a CD-ket, a CD-R médiumot 12x-esen, CD-RW lemezeket pedig 8-szoros sebességen képes írni. Amennyiben DVD-lemezt helyezünk a tálcára, az olvasó szintén nyolcszoros értéken teljesít.

Technikai paraméterek tekintetében az olvasó az átlagosnál jobb eredményt képes felmutatni, a CD-k elérési ideje 100 ms körüli, és DVD-k

esetében sem több 115 ms-nál. A meghajtó bármilyen CD olvasásával elboldogul, DVD-k esetében a DVD-ROM, DVD-R és DVD-RW lemezeket kezeli.

Az LG GCC 4120B olvasónak 2 Mbájtos adatpuffere van. Kétféle ki szerelésben kapható, a dobozos változat a CD-író szoftver mellett még a PowerDVD szoftver 3-as változatát is tartalmazza.

NÉVJEGY

Név: LG GCC 4120B
Kategória: Combo meghajtó
Forgalmazó: LG Magyarországi Kft.
Internetcím: www.lge.com

- + helytakarékos megoldás
- a CD-k olvasása csak 32x-es

Külső CD-újrairó

Philips Jackrabbit

Nem mindennapi perifériát vehettünk a kezünkbe, a *Philips* fantáziadús *Jackrabbit* (tapsifüles) névre hallgató termékét. Ez a külső, alapvetően CD-írásra (-újrírásra) tervezett készülék USB vagy FireWire interfészben keresztül csatlakoztatható a számítógéphez. USB esetén négyszeres írási és újrírási, valamint hatszoros olvasási sebességet érhetünk el. Ha viszont a jóval gyorsabb FireWire csatlakozót használjuk, akkor a meghajtó 16x8x36x sebességeket produkál, ami valljuk be, nem is rossz. Írásnál a *Seamless Link* technológiát használja, ami garantálja, hogy az interfész vagy a rosszul összeállított számítógép hibájából írási puffer alulcsordulás nem okozza a CD-írás hibáját. A *Thermo Balanced Writing* funkcióval a készülék a

lézer írási erejét a lemez minőségéhez mérten állítja be. Az író igazi különlegessége, hogy az MP3 fájlokat tartalmazó lemezeket is le tudja játszani, ehhez pedig az „előlapon” található gombokat és a különleges pozícionáló görgőt használhatjuk. Ez valószínűleg infravörös sugarakkal pártáz egy átlátszó gombot, és ennek forgási irányából állapítja meg, hogy a számok között választunk vagy a hangerőt állítjuk-e be. Hozzáadott programként a *Roxio Easy CD Creator 5*, Mac-hez pedig a *Toast* programot is megkapjuk.

NÉVJEGY

Gyártó, típus: Philips

Jackrabbit

Kategória: CD-újrairó

Forgalmazó: Napfény Kft.

Internet: www.multimedia.hu

- + biztonságos írás, szinte minden gépen működik
- nincs beépített akkumulátor, ezért MP3-lejátszóként nem hordozható

kiváló

Notebook

Toshiba Tecra 9000

Milyen alapon döntünk vajon el, hogy egy notebook csúcscategóriás-e vagy sem? Eddig minden esetben a TFT kijelző mérete, valamint a processzor volt a döntő. Nos, a Tecra 9000-ben, az elsősorban cégek érdeklődésére számot tartó hordozható készülékben az *Intel* egyik legújabb chipkészlete, az *i830*-as dobog, amely a szintén új, 1 GHz-es Pentium III mobil processzort szolgálja ki megfelelően. A Processor-M névre hallgató chipset javított SpeedStep technológiával (amely a processzort a tápellátásától függően két kü-

lönböző órajellel képes hajtani), valamint ehhez illeszkedő, tápegységgel dicselkedhet. A 14,1" méretű kijelző csak hab a tortán, a Toshiba igényes tervezéssel és még néhány szolgáltatással igyekszik a felhasználók kedvében járni. A nagyobb cégek számára hasznos az integrált 802.11p szabvány szerinti *wireless hálózati kártya*, amely tényleg mobilra varázsolja a készüléket. A digitális fényképezőgéppel (is) rendelkezők az SD-kártyaolvasónak vehetik nagy hasznát. A notebook mindössze 2,54 kg, amely a rengeteg funkciót és az egy töltéssel közel három óras működési időt tekintve igencsak elismerésre méltó.

TFT LCD kijelző

Dell 1503FP

A *Dell* aktív mátrix TFT LCD kijelzője nemcsak asztali gép monitoraként használható, hanem akár notebookhoz vagy más digitális jeleket használó eszközökhöz kapcsolva is. Köszönhető ez annak, hogy a gyártó cég mind D-Sub, mind DVI csatolófelülettel ellátta. A 15"-os flat panel által megjelenített kép teljesen tiszta és éles, a maximálisan használható felbontás 1024 x 768 pixel. Ez ekkora képpontsűrűséghez ajánlott frissítési frekvencia 60 Hz, ami

nem túl magas érték, ám használat közben mégis elegendőnek bizonyult. Onscreen menüje segítségével minden fontos beállítást elvégezhetünk, a fényerő és a kontraszt értékek megváltoztatásáért pedig külön gombok felelnek az egyszerűbb kezelés jegyében. Arról pedig, hogy éppen analóg vagy digitális üzemmódban működik-e a készülék, zöld fényel világító LED-ek tájékoztatják a felhasználót. A mellékelt CD-n a használathoz szükséges INF és ICM fájlokon kívül egy alapos dokumentáció is helyet kapott. Az utóbbi írásos formában is együtt jár a kijelzővel tizenegy nyelven, sajnos azonban a magyar változat kimaradt. A kijelző külseje rendkívül megnyerő, elegáns.

NÉVJEGY

Név: Dell 1503FP

Kategória: TFT LCD kijelző

Forgalmazó: EMJ Hungary Kft.

Internetem: www.emj.hu

- + éles kép
- alacsony képfrikkvencia

kiváló

NÉVJEGY

Gyártó, típus: Toshiba

Tecra 9000

Kategória: notebook

Forgalmazó: Technotrade

Internet: www.technotrade.hu

- + minden extrával ellátva
- nincs

kiváló

SYNCMASTER TECHNOLÓGIA

Elmúlt már az az idő, amikor egy monitor jellemzésére elégnek bizonyult az a néhány száraz adat, amely a készülék teljesítőképességét volt hivatott jellemezni. Ezek fontossága ma sem csorbult, de éppen olyan fontossá vált azt is tudnunk, hogy az általunk használt monitor milyen többletszolgáltatást nyújt. A SAMSUNG mint világelső monitorgyártó, ezen a téren is a töle megszokott minőségben jeleskedik. Monitorait újabb és újabb szolgáltatásokkal, értékekkel gazdagítja, ezzel is támogva a felhasználók lehetőségeit, illetve növeli a számukra nyújtott kényelmi tulajdonságok körét.

A DFX technológiáról szóló cikksorozatunkban befejeztük a képcső ismertetését, a további néhány írásban a SAMSUNG monitorok felhasználási lehetőségeit bővítő tulajdonságokról adunk áttekintést, amelyek túlmutatnak a DFX monitorokon. Ezek a többletszolgáltatások minden olyan SAMSUNG monitornál megtalálhatóak, ahol a gyártó ezt fontosnak és szükségesnek találta, figyelembe véve az adott típus jellemző felhasználási körét.

HIGHLIGHT ZONE

A HIGHLIGHT ZONE funkció már ismerős lehet a multimédia, a digitális video, a Web TV, a DVD használóinak, hiszen a kép egy részének fokozott világosságú, élénkebb kiemelése a fotó, a mozgókép, a látványtervezés vagy akár a játékok területén bizonyulhat hasznos szolgáltatásnak. Hiszen a különböző videojelforrások némileg eltérhetnek egymástól a színvilág és a fényerőviszonyok tekintetében. A kép egy részének a többitől eltérő

megjelenítése a HIGHLIGHT ZONE funkció feladata.

A SAMSUNG jelentősen kiterjesztette a HIGHLIGHT ZONE használhatóságának határait, egyrészt a könnyebb kezelhetőség biztosításával, másrészt gazdagabb beállítási funkció választékkal.

Ez a szolgáltatás azonnal elérhető a monitor Highlight nyomógombjának működtetésével, vagy ha egyébként is használjuk a MouScreen programon keresztül (a következő számban ezen funkció kerül ismertetésre).

A SAMSUNG által kifejlesztett HIGHLIGHT ZONE minden operációs rendszerrel működik, ellentétben a vetélytársak korlátozott működési képességeivel.

Ezekhez képest jóval több lehetőséget nyújt a SAMSUNG a kijelölt területen belüli kép megjelenésének beállítására. Állítható a HIGHLIGHT ZONE helyzete, vízszintes és függőleges mérete, kontrasztja, színesszetevei, élessége, illetve zoomolható vagy teli képpé kiterjeszthető.

A zóna képminőségét tekintve itt nem lép fel az élvezeti értékent rontó szétkenődési hatás és a színtelítettség sem.

Ezen kívül egy háromórás automatikus kikapcsolással rendelkezik a SAMSUNG HIGHLIGHT ZONE funkció.

Ilyen bőséges kínálattal valóban gazdagabbá tehetjük látványainkat.

Következő írásunkban a MouScreen programot ismertetjük.

www.samsung.hu
info@samsung.hu

SAMSUNG DIGITall
everyone's invited™

VIDEODIGITALIZÁLÓK

Filmek a komputerben

A számítástechnika és a videózás rohamos fejlődésével mára lehetővé vált a kamerával, illetve videóval rögzített családi filmek számítógépre töltése. Amint az tesztküzből is kiderül, egy mai, átlagosnak számító konfiguráció minden gond nélkül megbirkózik az otthoni felhasználó által támasztott igényekkel.

Digitális kamerával készített felvételeinket sokkal pontosabban és gyorsabban szerkeszthetjük a PC-n, mint a videokamera -videó párosítással, ráadásul az elkészült felvétel mindenféle minőségromlás nélkül akár az eredeti kazettára is visszatölthető. A DV kamerák fejlődése és terjedése miatt elsődlegesen azokat az eszközöket szeretnénk volna tesztelni, amelyek alkalmasak az ilyesfajta összeköttetésre, de gondoltunk azokra is, akik régebbi analóg felvételeiket szeretnék CD-re, esetleg DVD-re rögzíteni.

A beérkezett eszközöket három kategóriába soroltuk. Az első kategóriába kerül-

tek az analóg, a másodikba a DV-rendszerek. A harmadik kategóriát azok az eszközök színesítették, amelyek mindkét típusú jel vételére alkalmasak. Meg kell azonban említenünk, hogy tesztünk kissé rendhagyóra sikerült. A második csoportba tartozó összes eszköz csomagolása egy egyszerű FireWire kártyát és egy képfeldolgozó programot rejtett. A FireWire kártyák tesztelésének nem sok értelmét láttuk (annál is inkább, mivel mindegyik ugyanazt az IC-t használta), így túlzás nélkül állíthatjuk, hogy ezeknél az eszközöknél a hardverteszt szoftverteszté szelődött. Az ilyesfajta összeállításoknál a digitalizálás egy egyszerű másolási műveletnek felel meg, a merevlemezre rögzített adatfolyam semmilyen formában sem kerül feldolgozásra. Ezért igényelnek a DV algoritmusra tömörített AVI fájlok olyan nagy méretet: egy óra felvétel közel 12 Gbájtnyi helyet foglal el a merevlemezben.

Műszaki adatok	Analóg			DV
	Pinnacle Studio DC10 Plus	Dazzle DVD.master	Leadtek VC-100	Pinnacle Studio DV
Interfész	PCI	PCI	PCI	PCI
Kártya típusa	Capture	Capture	Capture	Firewire
Analóg forrás	igen	igen	igen	nem
Digitális forrás	nem	nem	nem	igen
Bemenetek	Composit és S-VHS, belső videó	Composit Video, S-VHS, Composit Audio (2 db)	Composit, S-VHS	IEEE1394 (2 kábel belső)
Kimenetek	Composit és S-VHS, belső videó	Composit Video, S-VHS, Composit Audio (2 db)	nincs	IEEE1394
Ismert videoszabványok	PAL / NTSC	PAL / NTSC	PAL / NTSC	PAL / NTSC
Képráta	25/30 fps	25/30 fps	max. 30 fps	25/30 fps
Max data rate	48 Mbit/sec	2-10 Mbit/sec	n. a.	25 Mbit/sec
Analóg jelellorásnál hardveres támogatás	igen	igen	nem	-
Real time effektek	nem	nem	nem	nem
Rendelés	szoftveres	szoftveres	nincs	szoftveres
Max felbontás	720 x 576	720 x 576	320 x 240	720 x 576
Milyen formában ment	AVI	MPEG1, MPEG2	AVI (natív DV)	AVI (natív DV)
A szerkesztő program által ismert formátumok	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF, MOV, Real Media	MPEG1, MPEG2, RM, WMF	-	AVI, MPEG1, WMF, MOV, Real Media
Szoftverek	Pinnacle Studio 7, Real Player, Pinnacle Hollywood FX, Smart Sound	Moviestar, Mediamatics DVD Express, Sonic DVIDit, Real Player, Media Player 7, Smartsound	VideoLive Mail	Pinnacle Studio Real Player, Pinnacle Hollywood FX, Smart Sound
Minimális rendszerkövetelmény	Pii, 64MB RAM, 800x600 videofelbontás	Pii, 64 MB RAM	P133, 32 MB RAM	Pii, 64MB RAM, 800x600 videofelbontás
Támogatott operációs rendszerek	Win98/ME/NT/2000/XP	Win98/ME/2000	Win98/ME/2000	Win98/ME/NT/2000/XP

Tesztkörnyezet

A tesztesz egy PIII-as processzorrall felszerelt, Intel 440BX-es lapkakészlet köré épített, 256 Mbájt memóriával megerősített konfigurációt használtunk. A Windows 98 SE operációs rendszert egy IBM DJNA-351520-as jelzésű merevlemezre telepítettük, a digitalizálást pedig egy ATA100-as vezérlőre csatolt IC35L040AVER07-0 jelű Winchesterre végeztük.

A teszteléshez a Panasonic Magyarországtól kapott NV-D568-as jelzésű digitális kamerát és DVM60-as digitális videokazettát használtunk.

KISLEXIKON

Composite video: leggyakrabban tévéknél és videóknál, illetve analóg kameráknál használt adatátviteli módszer, amely ugyanazon a kábelen keresztül továbbítja a színértékeket és a fényerősség-értékeket.

Dobott képkocka (Dropped Frame): olyan képkocka, amely valamilyen okból nem került rögzítésre. Leggyakrabban a lassú merevlemez a jelenség okozója.

DV: A digitális videó rövidítése. A szabvány lényege, hogy a DV eszközök (pl. videokamera) a kép- és hanganyagot egyaránt digitális formában menti a mágnesszalagra. Ily módon minden további másolás minőségromlás nélkül végezhető. A DV formátum tömörítési aránya 5:1, a képminősége kiváló. A tömörítés ellenére 20 perc videó rögzítése a merevlemezen 4 Gb-át helyet igényel.

IEEE 1394 (FireWire, Hlink): Az Apple által kifejlesztett adatátviteli busz, amely maximálisan 400 Mbit/sec adatátvitelt.

Lineáris szerkesztés: az analóg felvételek szerkesztési módszere; az egyes részletek sorrendje adott, és nem módosítható anélkül, hogy az egész felvételt ne készítenék újra (pl. egy videokazetta középre nem vehetünk fel semmit úgy, hogy a felvétel helyén előzőleg elhelyezkedő anyag ne vesszen el).

MiniDV: A DV szabvány egyik változata. A forgalomban lévő digitális videokamerák általában ezt a formátumot használják.

Nemlineáris szerkesztési módszer: Eljárást, amelynek során az egyes részek sorrendje egymástól függetlenül változtatható, és az egyes részek önállóan és tetszőlegesen feldolgozhatók.

NTSC: Az USA-ban és Japánban hasz-

nált videójel szabvány, amely másodpercenként 30 képképváltást (60 félképpel) használ és a függőleges felbontása 480 sor.

PAL: Európában elterjedt videoszabvány, másodpercenkénti 25 képkocka frissítéssel (50 félkép) és 576 sor felbontással.

Rendelés: Az a folyamat, amelynek során (mozgó)képet, illetve hanganyagot dolgozunk fel.

Storyboard nézet: Az elsősorban videoszerkesztőknél használt nézet tematikus áttekintést nyújt az egyes összetevőkről, az időarányok érzékeltetése nélkül.

S-Video: a composit videóhoz hasonlóan a képsávok átvitelére alkalmas szabvány, amely azonban külön szálon kezeli a színértékeket és a fényerőt.

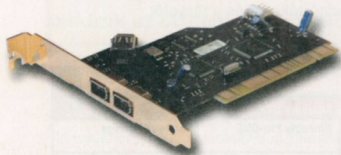
Hauppage DV-Wizard		ADS Pyro Basic DV	ADS Pyro Platinum SE	Panasonic Motion Studio DV 3	Terratec	Analog + DV	Pinnacle Pro-ONE	Dazzle DV-Bridge
PCI	PCI	PCI	PCI	PCI	PCI	PCI	Firewire	Firewire
Firewire	Firewire	Firewire	Firewire	Firewire	Firewire	Video szerkesztő, *	-	-
nem	nem	nem	nem	nem	nem	igen	igen	igen
igen	igen	igen	igen	igen	nem	igen	igen	igen
IEEE1394 (2 külső, 1 belső)	IEEE1394 (2 külső, 1 belső)	IEEE1394 (2 külső, 1 belső)	IEEE1394 (2 külső, 1 belső)	IEEE1394 (2 külső, 1 belső)	IEEE1394 (2 külső, 1 belső)	IEEE1394 (2 külső, 1 belső), Composit Video, S-VHS, Composit Audio (2 db)	IEEE1394, Composit Video, S-VHS, Composit Audio (2 db)	IEEE1394, Composit Video, S-VHS, Composit Audio (2 db)
IEEE1394	IEEE1394	IEEE1394	IEEE1394	IEEE1394	IEEE1394	IEEE1394, Composit, S-VHS, Composit Audio (2 db), audio kimenet (jack)	IEEE1394, Composit Video, S-VHS, Composit Audio (2 db)	IEEE1394, Composit Video, S-VHS, Composit Audio (2 db)
PAL / NTSC	PAL / NTSC	PAL / NTSC	PAL / NTSC	PAL / NTSC	PAL / NTSC	PAL / NTSC / 16:9 PAL / 16:9 NTSC	PAL / NTSC	PAL / NTSC
25/30 fps	25/30 fps	25/30 fps	25/30 fps	25/30 fps	25/30 fps	25/30 fps (egy stream), 50/60 fps (két stream)	25/30 fps	25/30 fps
25 Mbit/sec	25 Mbit/sec	25 Mbit/sec	25 Mbit/sec	25 Mbit/sec	25 Mbit/sec	2 x 25 Mbit/sec	n. a.	n. a.
-	-	-	-	-	-	igen	igen	igen
nem	nem	nem	nem	nem	nem	igen	nem	nem
szoftveres	szoftveres	szoftveres	szoftveres	szoftveres	szoftveres	hardveres	szoftveres	szoftveres
720 x 576	720 x 576	720 x 576	720 x 576	720 x 576	720 x 576	720 x 576	720 x 576	720 x 576
AVI (natív DV)	AVI (natív DV)	AVI (natív DV)	AVI (natív DV)	AVI (natív DV)	AVI (natív DV)	AVI / AVI (natív DV)	AVI	AVI
AVI, MPEG1, MPEG2, WMF, MOV, Real Media	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF, MOV, Real Media	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF, MOV, Real Media	AVI, MPEG1, MPEG2, ASF	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF, MOV, Real Media	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF, MOV, Real Media	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF, MOV, Real Media	AVI, MPEG1, MPEG2, RM, WMF	AVI, MPEG1, MPEG2, RM, WMF
DirectX 8, Ulead VideoStudio SE 5, Ahead Nero 5.5	Ulead Video Studio 4, Ulead PhotoExplorer, TeVeo VIDI Suite, FireNet, MyDVD (próbaverzión)	Adobe Premiere 6 LE, MyDVD, Acid Style, TeVeo Live Suite, Sonic Forge, Sonic Foundry, FireNet, Ulead PhotoExplorer	MotionDV Studio, Acrobat Reader, DirectX 8	Ulead Media Studio, Adobe Magic FX, Cool 3D FX, DV Patch, DV Patch 2	Ulead Media Studio, Adobe Magic FX, Cool 3D FX, DV Patch, DV Patch 2	Pinnacle Pro-ONE, Adobe Premiere 6, Pinnacle DVTools, Hollywood FX, Title Doko, Alpha Magic FX, Impression DVD SE, DVD Express	Dazzle MainActor, MGI-VideoWave, Adobe Acrobat Reader,	Dazzle MainActor, MGI-VideoWave, Adobe Acrobat Reader,
PII, 64 MB RAM, 4 GB merevlemez	PII (vagy ennek megfelelő AMD)	PII 400, 128 MB RAM, 4 GB merevlemez, AGP videokártya (vagy PCI 4 MB VRAM-mal)	PII, 64 MB RAM	PII, 64 MB RAM	PII, 64 MB RAM	(PII)700+, 128 MB RAM, dedikált merevlemez (legalább 20 GB), AGP videó- valamint PCI hangkártya	PII 400, 64 MB RAM, firewire kártya	PII 400, 64 MB RAM, firewire kártya
Win98/ME/2000	Win98/ME/2000, Mac OS 9.0+	Win98/ME/2000/XP	Win98/ME	Win98/ME	Win98/ME/2000	Win98/ME (béta: 2000/XP)	Win98/ME/2000, Mac OS 9.0+	Win98/ME/2000, Mac OS 9.0+

* capture és FireWire (egy kártyán)

Pontozás

A pontozási szempontok meghatározásakor nehéz dolgunk volt, egyfelől az eszközök sokfélesége miatt (3 analóg, 6 digitális, 1 kombinált és egy félprofi eszköz érkezett a tesztlaborunkba), másfelől pedig azért, mert a digitális kategória jelöltjeit FireWire kártya + videoserkesztő szoftver páros alkotta. A kártyákat három szempont alapján értékeltük. Elsőként megnéztük a kártyák hardveres támogatását, maximum 30 pontért (a csak DV eszközök itt egységesen 15 pontot kaptak – ezt az értékelésnél vegyük figyelembe). Második szempontként a kártyákhoz adott (felvétel készítésére és szerkesztésére alkalmas) szoftvereket vizsgáltuk, összesen 40 pontért. Harmadik, egyben utolsó szempontként a kártyához kapcsolódó szolgáltatásokat (garancia, telepítési útmutató, képfeldolgozáshoz közvetlenül nem kapcsolódó ajándéksoftverek) értékeltük, 30 pontért.

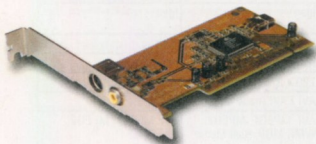
Terratec Cameo400 DV

A fekete-arany színkombináció felhasználásával készített kártya a gyártótól már megszokott köntösben, ízléses csomagolásban került hozzánk. A CD-re az *Ulead MediaStudio Pro* alkalmazáscsomagja került, amely három fő részből áll. A használata során először a *Video Capture* modulal találkozunk. Ennek a segítségével má-

solhatunk adatokat a DV kazettáról a merevlemezre. Gyengébb gép esetén elképzelhető, hogy felvétel közben az előkép megakad, a merevlemezre került AVI fájlra azonban ez nincs hatással. A másik két modul a *Video* és az *Audio Editor*. Az előbbi segítségével a kép- és hanganyagot, az utóbbival csak a hangszóvat szerkeszthetjük. Az elkészült anyagot elmenthetjük a merevlemezre vagy a kamera szalagjára is. Külön érdekesség és mindenképpen figyelemre méltó, hogy a kártya képes együttműködni a SuSE Linux operációs rendszerrel, valamint az, hogy a szokásos egy év helyett a Cameo 400-ra két év garanciát vállalnak.

Leadtek VC-100

A *WinFast VC100* kártya tesztünk legyszerűbb résztvevője volt, s ez az árában is tükröződik. A kártya meglehetősen apró dobozban a *capture* kártya mellett csak a drájvert tartalmazó CD-t és egy ajándék-szoftvert találtunk. A kártya gépigénye alacsony, igaz, az ajánlott videofelbontása is. A minimális konfiguráció 320 x 240 pixel

felbontású mozgóképpel képes megbirkózni. A processzor teljesítményével ez a felbontás növelhető. A mellékelt programmal a bemeneti jel alapjellemzőit (kontraszt, fényerő, színtelítettség) állíthatjuk. A felvételeket AVI formátumba menthetjük, viszont minden telepített codecet használhatunk, és így egy óra felvétel akár 200 Mb/ít helyen is elfér. A kártya előnye, hogy *WDM meghajtóprogramot* is mellékelnek hozzá, és így külső alkalmazások használatával sokat javíthatunk a hatékonyságon. A kártyán található chip a tévétunereknél már megismert *CN878*-as lapka (a régi BT 878), amelyből azonnal kitalálható, hogy a kártya csak analóg jel vételére alkalmas.

Értékelés

A háromféle kategória nem tette lehetővé egy egységese első helyezett kiválasztását, így minden kategóriának saját győztese lett. A *Pinnacle Systems Pro-ONE* kártyája a tökéletességig kidolgozott szoftverrel kategóriájának maximumát nyújtotta.

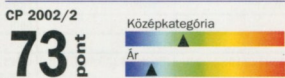
Úgy érezzük, hogy a fél-profi kategóriában ennél többet már nem lehet elvárni, ezért mindenképpen jogosnak gondoljuk a maximális pontszám megítélését, annak ellenére, hogy a tesztben nem szerepelt másik, azonos súlycsoportú videoserkesztő.

Az analóg eszközök közül a *DazzleFast DVD Master* bizonyult a legjobbnak, főleg azért, mert a segítségével a felvételeket egyből MPEG2-es formátumba menthetjük el. A DV kategória győztesévé a *Pyro Platinum SE-ET* választottuk, a kártyához adott szoftver sokoldalúsága miatt.

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Terratec
Típus: Cameo400 DV
Forgalmazó: RCE
Ár: 24 700 Ft
Internetcím: www.rce.hu, www.terratec.com

Értékelés	1	2	3
Hardver: 18	1	2	30
Szoftver: 32	1	2	40
Szolgáltatások: 23	1	2	30

- + a szokásosnál hosszabb garancia
- a hozzáadott szoftver csak átlagos

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Leadtek
Típus: VC-100
Forgalmazó: Enternet 2001
Ár: 8 500 Ft
Internetcím: www.enternet.hu, www.leadtek.com

Értékelés	1	2	3
Hardver: 15	1	2	30
Szoftver: 20	1	2	40
Szolgáltatások: 20	1	2	30

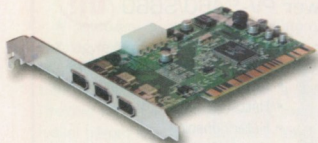

- + olcsó
- csak az alapműveletekre képes

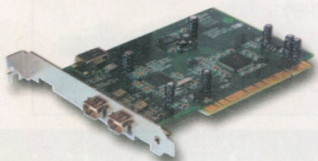
Hauppauge DV-Wizard

A nevéből adódóan, a *Hauppauge DV-Wizard* kártyáját a digitális eszközök csatlakozására készítették fel. Igazából itt sem beszélhetünk digitalizálásról, mert a csomagolás csak FireWire kártyát rejt. A munka teljes egészét az *Ulead VideoStudio* végzi. A felvételt készítésének módja a hagyományos sémát követi: a felvételt

AVI formátumban kerül a merevlemezre, majd a szerkesztési munkák után az általunk kiválasztott munkáit algoritmus segítségével készül el a végleges kép- és hanganyag. A programmal minden házi videófilm elkészítéséhez szükséges művelet elvégezhetünk. A vágási munkálatok után egész sor átmeneti hatás közül választhatunk. A képanyag elkészültét követően a hangsvótot is szerkeszthetjük, kicsérelhetjük vagy újalkalt keverhetünk a meglévő mellé. Ajándékba kapjuk a Nero CD-író programot is, amellyel CD-re írhatjuk a felvételeinket, akár olyan formátumban is (VCD), hogy azt az asztali készülékek is olvashassák.

PYRO Basic DV

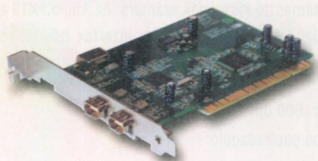

Kétféle kiserelésben érkezett hozzánk A *PYRO DV* videoszerkesztője. A Basic DV és a Platinum SE közötti egyetlen különbséget a CD tartalma jelenti. A *Basic DV* – ahogyan a neve is mutatja – az alapfeladatokra koncentrál, így a CD-re az *Ulead VideoStudio* program került. Extra program a *PhotoExplorer*, amely egy kép-

nézegető sok hasznos funkcióval (pl.: album készítése). Az elkészült MPEG 1 és MPEG 2-es felvételeket a MyDVD 30 napos változatával DVD-formátumban is elmenthetjük, a lemezhez akár saját induló menüt is készíthetünk. A *TeVeO VIDEO Suite* program lehetőséget kínál arra, hogy a kameránk által „látott és hallott” anyagot az interneten keresztül is hozzáférhetővé tegyük.

A *FireNet* program segítségével a FireWire kártya a hálózat számára is láthatóvá válik, külön IP-címmel, így a csatlakoztatott eszközök is megoszthatók lesznek. A kártya szoftvere a PC mellett a Mac OS-szel is elboldogul.

PYRO Platinum SE

A *Platinum SE*-hez járó videoszerkesztő szoftver már a professzionális kategóriából való: a csomagban az *Adobe Premiere LE* rejtőzik. Az LE rövidítés a *Limited Edition* szavakra utal, ami annyit jelent, hogy azok a funkciók, amelyek csak az igazán professzionális felvételek készítéséhez kellenek, nem kerültek a programba. A projekt

indítása a bemeneti jel tulajdonságainak kiválasztásával kezdődik. Az előre meghatározott típusok mellett lehetőség van egyéni beállítások használatára is. A program sebességére sem lehet panasz, a készített médiafájl is nagyon jó minőségű. A háromdimenziós effektusok előnézete viszont egy picit akadozik.

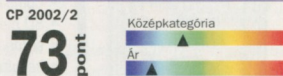
Az *Adobe* programja mellé két *Sonic* hangkezelő alkalmazás és a MyDVD teljes változata is felkerült a CD-re. Sajnos ez a videodigitalizáló nem támogatja a Macintosh rendszereket.

A *Platinum SE* PCMCIA kártya formájában is kapható, így notebookon is használható.

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Hauppauge
Típus: DV-Wizard
Forgalmazó: Enternet 2001
Ár: 24 700 Ft
Internet cím: www.enternet.hu, www.hauppauge.com

Értékelés	
Hardver: 20	1 30
Szoftver: 30	1 40
Szolgáltatók: 23	1 30

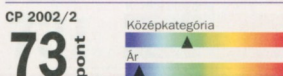

- + sokféle támogatott formátum
- a hozzáadott szoftver tudása átlagos

INFORMÁCIÓK

Gyártó: ADS Technológiés
Típus: Pyro Basic DV
Forgalmazó: AT Comp
Ár: 14 200 Ft
Internet cím: www.atcomp.hu, www.adstech.com

Értékelés	
Hardver: 19	1 30
Szoftver: 28	1 40
Szolgáltatók: 26	1 30

- + Mac OS támogatás
- a hozzáadott szoftver nem a legújabb verzió

INFORMÁCIÓK

Gyártó: ADS Technológiés
Típus: Pyro Platinum SE
Forgalmazó: AT Comp
Ár: 27 800 Ft
Internet cím: www.atcomp.hu, www.adstech.com

Értékelés	
Hardver: 20	1 30
Szoftver: 38	1 40
Szolgáltatók: 26	1 30

- + sokféle ajándéksoftver
- a Basic DV-vel ellentétben nincs Mac támogatás

comHouse

comHost

comFlow

comTr@ck

matávcom

Az információ érték

Az információ érték A MatávCom nem kisebb célt tűzött maga elé, mint hogy az üzleti kommunikációs hálózat és az informatikai alkalmazások integrációjával az egész országra kiterjedően megteremtse a rendszerszemléletű, nagy biztonságú üzleti és társadalmi kommunikáció feltételeit, az információs társadalom fejlődésének alapjait. Mindezt szeretnénk Önnek is biztosítani termékeinken keresztül ...mert az információ érték.

Információs zöldszám: 06 80 40 80 88, internet: www.matavcom.hu

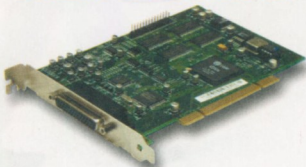
Panasonic Motion Studio DV3

A teszthez biztosított DV-kamerán kívül a Panasonic saját videószerkesztőjét is megvizsgálhattuk (amely természetesen DV eszközökhöz készült). Installáció után a Motion Studio kissé futurisztikus, ugyanakkor nagyon tetszetős külseje tárul elénk. A – véleményünk szerint – jól sikerült dizájn egyszerűen kezelhető megoldások-

kal és funkciók sokaságával párosul. A felvétel elkészülte után az egyes videóreszleteket egyszerű áthúzással rendezhetjük a kívánt sorrendbe, s könnyen készíthetünk egyedi 3D-s animációkat és feliratokat. Nagyon hasznos lehet *Multi Moving Pictures* (többszörösén mozgó kép) funkció, amelynek a segítségével több videoszortot is egymásba illeszthetünk, és így *kép a képen* hatást érhetünk el. Ha elkészültünk az utómunkával a felvételt merevlemezre menthetjük, vagy visszamásolhatjuk DV kazettára. Ha az első megoldást választjuk, az MPEG1 és MPEG2, valamint az AVI formátum mellett az ASF-et is választhatjuk.

Dazzle DVD.master

Az analóg jel digitalizálására alkalmas *DVD.master* kártya igazi erőssége, hogy hardveres támogatása révén az analóg jelet egyből MPEG2-es formátumba digitalizálhatjuk. A kiváló minőség megtartása mellett így egy órányi anyag mérete akár a hatodára is csökkenhet (kb. 2 Gbájtra). A digitalizáláshoz a Dazzle saját programját,

a *MoviStar*-t használhatjuk. A program minden fontos funkciót tartalmaz és még keretprogramként is szolgál. Az elkészült felvételt az MPEG formátum mellett RealPlayer vagy WMF formátumba is konvertálhatjuk.

Archiválási célra a *Sonic DVDIt* programot használhatjuk. A Sonic programjával elkészített korongokat asztali lejátszón vagy számítógépen is lejátszhatjuk. Utóbbihoz nyújt segítséget az ugyancsak a CD-n lévő *DVD Express*. A csomagolásban a kártya és a CD mellett egy részletes használati útmutató, valamint az analóg eszközök bekötéséhez szükséges valamennyi kábel is megtalálható.

Dazzle Hollywood DV-Bridge

A *Hollywood DV-Bridge* előnye, hogy analóg és digitális jel vételére egyaránt alkalmas, hátránya viszont, hogy a PC-vel FireWire kártyán keresztül kommunikál, ami viszont nem része a csomagnak. A telepítő CD behelyezése után a szükséges programok automatikusan a gépre kerülnek. Az egyik alkalmazás a Dazzle

MainActor, amely tulajdonképpen sok kisebb programból áll, amelyekkel egy-egy konkrét feladatot végezhetünk el. Ez a megoldás nem a legkényelmesebb, de kis megszokással azért jól használható. A videószerkesztő mellett a DV és az analóg felvételre külön programok állnak rendelkezésre. A kép és hangsavók digitalizálása AVI formátumba lehetséges, azután viszont MPEG1-re vagy MPEG2-re is konvertálhatunk. Amennyiben sokszor szeretnénk végrehajtani ugyanazt a műveletet, segítségünkre lesz a *batch processing* menüpont. A szoftver motorja elég gyorsan végrehajtja a renderelési műveleteket, még a 3D-effekteket használatakor is.

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Panasonic
Típus: Motion Studio DV3
Forgalmazó: Panasonic Magyarország
Ár: 57 600 Ft
Internet cím: www.panasonic.hu

Értékelés		
Hardver: 18	1	30
Szoftver: 35	1	40
Szolgáltatások: 23	1	30

CP 2002/2

76 pont

Középkategória

- + érdekes speciális effektek
- elég borsos az ára

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Dazzle
Típus: DVD.master
Forgalmazó: AT Comp
Ár: 69 800 Ft
Internet cím: www.atcomp.hu, www.dazzle.com

Értékelés		
Hardver: 25	1	30
Szoftver: 37	1	40
Szolgáltatások: 24	1	30

CP 2002/2

86 pont

Felsőkategória

- + hardveres tömörítés
- kicsit lassú a szoftver

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Dazzle
Típus: Hollywood DV Bridge
Forgalmazó: AT Comp
Ár: 69 800 Ft
Internet cím: www.atcomp.hu, www.dazzle.com

Értékelés		
Hardver: 23	1	30
Szoftver: 34	1	40
Szolgáltatások: 23	1	30

CP 2002/2

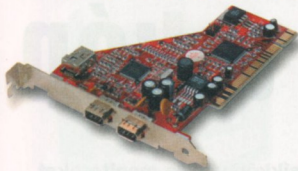
80 pont

Felsőkategória

- + beépíthető a videó és a tévé közé is
- kár, hogy nincs hardveres MPEG támogatása

Pinnacle Systems Studio DV és DC10 Plus

A két csomag csak a bővítőkártábon tétel egymástól, ezért együtt ismertetjük őket. A DV dobozában egy FireWire kártya, a DC10-esében pedig egy analóg ki- és bemenetekkel felruházott digitalizáló kártya kapott helyet. A DC10-es csak videojelek fogadására alkalmas, a hangfelvétel így a hangkártya közbeiktatásával történik. A két

kártya szoftvere teljesen azonos: a *Pinnacle Studio 7*. A saját fejlesztésű szoftver használható bármilyen FireWire kártyával, minden Pinnacle Studio termékkel, sőt a legtöbb tévétunerrel is. A szoftver kezelőfelülete az első verzió óta semmit sem változott, a belső tartalom viszont dinamikusan fejlődött. Az alapprogram telepítése során több száz átmeneti effektus és akár 200 Mb-ot hanganyag is a merevlemezünkre kerülhet. A kezelőfelület összeállításánál minden apró részletre ügyeltek. A CD-n találjuk még a *Hollywood FX* nevű programot, amely látványos szűrőket tartalmaz. Amennyiben a kártya támogatja, ezek hardveres úton is rendelhetők.

Pinnacle Systems Pro-ONE

Pinnacle saját szoftverének speciális változatát, a *Pinnacle Pro-ONE*-t, (Hollywood FX-szel) kapjuk a kártyában rejlő lehetőségek teljes kihasználására. Ez a program sokban hasonlít a *Studio 7*-es al-

kalmazáshoz, azonban képes kihasználni a kártya hardveres képességeit is. Ily módon mindenféle előnézet várakozási idő nélkül azonnal rendelkezésre áll. A kártya erőssége a valós idejű effektvezésben és a dualstream képességben (két sáv párhuzamos feldolgozása) rejlik. A kártya képeldolgozási minősége megfelel a televízióadatok készítésekor használatos képeldolgozási technikáknak. Az előre definiált átmeneti effektusok mellett a *Pro-ONE* segítségével saját típusokat is generálhatunk. A kártyát nem ajánljuk otthoni felhasználásra, mert biztos, hogy rengeteg funkciója kihasználatlanul maradna.

HIGYED GÁBOR

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Pinnacle Systems
Típus: Studio DV / Studio DC10 Plus
Forgalmazó: Axico
Ár: 31 870 Ft / 58 010 Ft
Internet cím: www.axico.hu, www.pinnaclesys.de

Értékelés

Hardver: 17/20	1	30
Szoftver: 34/34	1	40
Szolgáltatások: 22/22	1	30

CP 2002/2

73/76
pont

Középkategória

- + kétirányú adatforgalom/saját fejlesztésű szoftver
- az importált fájlban lassú a jelenetkérés/nincs audio-bemenet

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Pinnacle Systems
Típus: Pro-ONE
Forgalmazó: Axico
Ár: 345 300 Ft
Internet cím: www.axico.hu, www.pinnaclesys.de

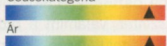
Értékelés

Hardver: 30	1	30
Szoftver: 40	1	40
Szolgáltatások: 30	1	30

CP 2002/2

100
pont

Csúcskategória

- + hardveres effektvezés, dualstream képesség
- nagyon drága

OLYMPUS E-20

QWERTY PC

Az elégedett digitális fotós receptje

www.qwerty.hu

QWERTY
COMPUTER
Alapítva: 1984-ben

Qwerty Computer Szaküzlet 1111 Budapest, Bartók B. út 14. Tel.: 466-9377
További üzleteink: **Mammut Üzletház - Budai Skála Áruház - Centrum Kispest Áruház**
Minden, ami számítástechnika

A mai monitorok a gyors és jó minőségű videokártyák elterjedésével egyre jobban közelítenek technikai tudásuk teljes kihasználtsága felé. Míg egy átlagos 15"-os monitor 800x600-as felbontásban vigan produkálja a 85, esetleg a 100 Hz-et, addig egy 17"-os ugyanezt a szemkímélő képráfrissítést már 1024x768-ban produkálja. Abban, hogy magasabb képráfrissítéssel is éles képet kapjunk, nemcsak a monitor képcsöve, hanem az alkalmazott elektronika minősége is fontos szerepet játszik.

Megvizsgáltuk az OSD menük kezelhetőségét és ezek funkcióit, valamint a kezelőszervek kialakítását. A pontozásnál ezeket együttesen, a *kezelhetőség* alatt vettük figyelembe.

Azokat a monitorokat, amelyekhez nem volt telepítőlemez, nem a Plug and Play használatával telepítettük, hanem a PowerStrip meghajtóprogram-készítő funkció

17"-OS MONITOROK

Vegyes a kép

Legutóbbi teszttinkre elsősorban a síkképcsöves monitorokat vártuk, hiszen ezen a területen lehettünk tanúi a legnagyobb fejlődésnek. Az igények és a pénztárcák tartalma persze változó, ezért határoztunk úgy, hogy ezúttal a ma tipikus méret volt teszttink egyetlen feltétele, így elég változatos teszttémához állt össze, jól tükrözve a jelenlegi piaci kínálatot.

ójjával készített INF-fájllal. A program képes kiolvasni a DDC-t, és egy monitor-specifikus fájlt készíteni. Mindezt azért tettük, hogy biztosak legyünk abban, hogy a Windows felismerte az új monitort, és még véletlenül se alkalmazzon más monitorvezérlést.

Miután a monitor bemelegedett, már nem változtatta a képméretét, amelyet üzem közben kísértünk figyelemmel. A teszt 1024x768-as felbontásban, a legnagyobb elérhető képráfrissítésben (tipikusan 85 és 100 Hz) zajlott, de a vizsgálatunk a kisebb és a nagyobb felbontásokra is kiterjedt. Az üzemmódváltás idejét is figyeltük, és azt is, milyen simán és csendesen történik meg mindez. Mivel magasabb képráfrissítésnél az erősítő fokozottabb igénybevételnek van kitéve, a kép hibái is jobban láthatók. A kép beállítás után a Nokia monitor-tesztelő programmal megvizsgáltuk a kép beállításának a sikerességét (magyarárnak: a rendelkezésre álló eszközökkel milyen arányú képet kaphatunk), a fókuszát, a konvergenciát, valamint az erősítő szabályzási képességét.

A színérek is nagy figyelmet fordítottunk, hiszen jellemző, hogy egy-két monitor színei nem egyenletesek, ha gyengébb intenzitással jelennek meg a képen. Ilyen hiba a kép szélein is fennállhat, ahol világosabb vagy sötétebb (koszosabb) szín jelenik meg, mint a képernyő közepén. Ez a jellemző a *színtisztaság* (purity), amely az ennél nagyobb monitorok állítható jellemzője. Ezekből a jellemzőkből az *elektronika* pontszámát határoztuk meg.

A kép minőségének vizsgálata után az

ergonómiai vizsgálat következett, amelynek egyik része a mágneses tér mérésére összpontosult, de a képcső tükröződési jellemzőit is feljegyeztük, ha kirívó esetről volt szó. Általában ez utóbbira már alig van nincs panasz, a sugárzás tekintetében pedig a különösen alacsony sugárzású eszközök mellett plusz ponttal.

A négy értékből állt tehát össze a szokásos pontszámunk, és eredményt elsősorban ezektől függően hirdettünk a különböző kategóriákban.

Tesztgyőztesek

Az igen széles piacot átfogó teszttink résztvevői közül nem könnyű a választás, hiszen az igények és a megcélzott vevőkör is eltér. Eredetileg két csoportba osztottuk a monitorokat, a *belépőszintet*, valamint a *professzionális minőségű* képviselő résztvevőkre.

Belépőszinten elsősorban az *ár-teljesítmény* viszony a döntő, és szerencsére fontos a visszaadott kép minősége. A kifejezetten olcsó kategóriát képviselő 110 MHz-es, 0,27 milliméter képponttávolsággal rendelkezők közül a legjobbnak a *Belinea 103025* monitorát tartjuk. Az 1024x768-as felbontás főlé is merészkedők, és a jó képmínőséget szem előtt tartóknak az olcsóbb kategóriában a *Daewoo 720D2* ajánljuk.

A komolyabb modellek közül a *legjobb vétel* díj a *Samsung 757DFX*-et illeti, amely nem csak jó képmínőségűnek, hanem bőséges szolgáltatásainak is közönhöz, s hasonlóan jó választás az *LG 700B* típusjelű monitora.

Mindenképpen szót kell ejtenünk a legutóbbi tesztünk képet adó monitorról, az *ilyama HM704UTC*-ről, és a legsebbebb színekkel rendelkezőről (mely képfeldolgozásban igazán hasznos), a *Miro A17F95* készülékéről.

Technikai adatok

Gyártó, típus	Gyártási idő (év/hét)	Képcső típusa
Acer V771	2001/36	FST
Belinea 103025	2001/44	FST
Belinea 103075	2001/42	Shadow Mask Flat
CTX PR711P	2000/0	FD Trinitron
Daewoo 7198F	2001/49	DynaFlat
Daewoo 720D	2001/53	FST
Dell E771p	2001/37	FST
Dell 793	2001/38	Trinitron
Hitachi CM621F	2001/21	Flat Faced
HP 72	2001/35	Trinitron
Hyundai ImageQuest B790+	2001/43	DynaFlat
Hyundai ImageQuest Q770	2001/43	DynaFlat
ilyama HM704UTC	2001/44	DiamondTron NF
LG 700B	2001/0	DynaFlat
Miro A1785F	2001/36	Nem lapos :)
Miro A17F95	2001/36	DynaFlat
Philips 107B	2001/34	FST
Samsung 757p	2001/17	DynaFlat
Samsung 757DFX	2001/33	DynaFlat
Vibrant VM7VRDA-E11	2001/36	FST
ViewSonic E70	2001/03	FST
ViewSonic PF775	2001/41	PerfectFlat

Megjegyzés: FST-hagyományos képcső

Acer V771

Első ránézésre talán játékosnak is tűnhet ez a monitor, ennek ellenére apróbb hibái mellett olyan ötleteket is tartalmaz, amelyek másoknál nem láthatók. Az EDID adatok kiolvasásakor feltűnt, hogy a monitor nagyon magas, 2,95-ös gammaszintre

van felállítva, ami azt eredményezi, hogy a még sötét részek is világosabbak lesznek. Ez sok 3D-s játéknál és a DivX-es videóknál előny, s általános felhasználásnál még éppen elfogadható. A fényerő ezek mellett magasnak, a kontraszt pedig alacsonyabbnak tűnik, tehát a változó fényviszonyok közti felhasználás nem éppen célszerű. Az OSD menü tájékozott a felbontásról és a képfrekvenciáról is, de a tematikus elrendezés ellenére mi egy kissé zsúfoltnak találtuk. Az erősítő megítélésünk szerint egy kissé túlkompenzált, ha fehér a kép, azt összehúzza. Előnyös viszont a két, felhasználó által állítható színhőmérséklet.

Értékelési szempontok

Az ár nem minden esetben tükrözi egy monitor tudását, ami inkább a lyukmaszk kép pontjainak a távolságától és az erősítőinek (az eltérítés vízszintes- és függőleges erősítőiről van szó) a sávszélességétől függ. No persze a sávszélesség nem minden, azt valamilyen módon még *vezérelni és szabályozni* kell, ezekre a tapasztalati úton megállapítható tulaj-

donságokra is nagy súlyt fektettünk. A *kezelhetőség és az egyéb szolgáltatások*, mint például az installációs lemez vagy a dokumentáció mellett a monitorok *ergonómiai szempontból* is vizsgáztattuk.

Nem célunk vitni a sugárzási értékek be- vagy nem betartását – hiszen ezek határértékek –, de észrevehető, hogy egy-egy modell nagyon jó is lehet, jóval túlszárnyalva ezeket a határokat.

INFORMÁCIÓK

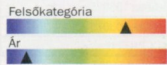
Gyártó, típus: Acer V771
 Forgalmazó: RCE Kft.
 Ár (nettó): 43 500 Ft
 Internet: www.acer.com, www.rce.hu

Értékelés

Elektronika: 21	1	25
Szolgáltatások: 20	1	25
Kezelhetőség: 20	1	25
Ergonómia: 20	1	25

CP 2002/2

81 pont

+ Átlag feletti monitor

- Kiegészítőzotan fényerő- és kontrasztállítás

Tesztünkéről

Tesztünkőhöz egy ATI Rage Fury Pro (Rage 128 Pro) kártyát használtunk, amelynek RAMDAC-ja az ezekhez a monitorokhoz tartozó üzemmódokat és képfrekvenciákat gond nélkül produkálta. A monitorok géphez csatlakoztatása után közel háromnegyed órát megfigyeltük őket. Ez alatt minden paramétert feljegyeztünk, és ezeket a mellékelt táblázatokban rögzítettük.

Teljesített szabvány	Képpont-távolság [mm]	Sávszélesség [MHz]	Elterítés [kHz]	Képfrekvencia [Hz]	Maximális felbontás	Legnagyobb képfrekvencia	Csatlakozók	Üzemmódok [gyári/saját]	Fogyasztás [W, Max/Standby/Off]	Méret, tömeg [mm/kg]
MPRII, opc TC099	0,27	110	30-72	50-120	1280x1024/60	640x480/120	VGA	6/10	75/5	406x422x412,5/15,4
MPRII, TC099	0,27	110	30-70	50-160	1280x1024/60	640x480/120	VGA	10/8	75/3/3	410x424x425/15,5
MPRII, TC099	0,25	110	30-70	50-160	1280x1024/60	640x480/120	VGA	10/8	75/3/3	410x429x426/17,5
MPRII, TC099	0,24	202,5	30-95	50-160	1600x1200/75	800x600/150	VGA, USB Hub	n. a.	125	419x447x447/17,6
MPRII, TC099	0,25	90	30-70	50-160	1024x768/75	640x480/120	VGA	8/n. a.	85	410x407x419/16
MPRII, TC099	0,26	210	30-95	50-160	1600x1200/75	640x480/120	VGA	7/37	80	420x440x440/16,2
n. a.	0,27	110	30-70	50-160	1280x1024/60	640x480/120	VGA	5/n. a.	n. a.	409x409x399/15
n. a.	0,25	210	30-96	50-160	1600x1200/75	640x480/160	VGA	6/n. a.	130(100)/5/1	418x398x430/17,6
MPRII	0,25	110	30-70	50-160	1280x1024/60	640x480/120	VGA	6/18	75/15/5	434x404x434/17,8
MPRII	0,27	110	30-70	50-130	1280x1024/60	640x480/120	VGA	6/n. a.	100/5/4	452x420x432/15,5
MPRII, TC099	0,25	n.a.	30-97	50-150	1600x1200/75	800x600/120	VGA	6/n. a.	100/5/5	404x408x414/16
MPRII, TC0100	0,25	n.a.	30-70	50-150	1280x1024/60	640x480/120	VGA	4/n. a.	70/15/5	380x372x411/15,5
MPRII, TC095	0,25	200	30-96	50-170	1600x1200/75	640x480/120	VGA	10/20	110/5	400x406,6x423/16,6
MPRII, TC099	0,25	110	30-70	50-160	1280x1024/60	640x480/120	VGA	11/36	105(74)/15/5	400x395x424/16
MPRII, TC099	0,25	165	30-85	50-160	1600x1200/60	640x480/120	VGA	10/20	120/15/5	410x411x430/16
MPRII, TC099	0,25	200	30-95	50-160	1600x1200/75	640x480/120	VGA	12/20	120/5	410x411x430/17,5
MPRII, TC099	0,26	180	30-86	50-160	1600x1200/60	640x480/160	VGA, USB Hub	n. a.	n. a.	406x376x434/17,2
MPRII, TC099	0,20	250	30-96	50-160	1600x1200/75	640x480/120	VGA, USB, 5 BNC	n. a.	90	398x412x412/17
MPRII, TC099	0,20	250	30-96	50-160	1600x1200/75	640x480/120	VGA, USB	n. a.	90	398x412x412/17
MPRII, TC099	0,27	110	30-70	50-160	1280x1024/60	640x480/120	VGA	6/20	75/5	410x420x420/15,5
MPRII	0,27	110	30-70	50-120	1280x1024/66	640x480/120	VGA	12/n. a.	75/15/3	405x418,5x421/16,5
MPRII, TC099	0,25	200	30-97	50-180	1600x1200/77	640x480/180	VGA, Opc. USB Hub	12/n. a.	130/15/3	417x430x450/20

Beállítások

Gyártó, Típus	Fényerő, kontraszt	Méret, képhelyzet (vízszintes, függőleges)	Nagyítás, torzítás	Pálya- Irányér- varázslóga- ma korrekció, pályaegyenlítő	Sarkotörzés (elől., elül)	Minél korábbi (vízszintes, függőleges)	Fóbusz (vízszintes, függőleges)	Konvergencia (vízszintes, függőleges)	Linearitás (vízszintes, függőleges)	Lemágnaszás	Színintézés (Purty)	Nyelvek száma	Scintómákételek
Acer V771	I, I	I, I, I, I	N, I	I, I, I, I	I, I	I, I	N, N	N, N	N, N	I	N	5	9300, 6500, U, U
Belinea 103025	I, I	I, I, I, I	N, I	I, I, I, I	I, I	I, I	N, N	N, N	N, N	I	N	5	9300, 6500, U
Belinea 103075	I, I	I, I, I, I	N, I	I, I, I, I	I, I	I, I	N, N	N, N	N, N	I	N	5	9300, 6500, U
CTX PR711F	I, I	I, I, I, I	N, I	I, I, I, I	N, N	I, N	N, N	I, I	N, N	I	N	5	9300, 6500, 5000, U
Daewoo 7198F	I, I	I, I, I, I	N, I	I, I, I, I	I, I	I, I	N, N	N, N	N, N	I	N	5	9300, 6500, U
Daewoo 720D	I, I	I, I, I, I	I, I	I, I, I, I	I, I	I, I	I, I	N, N	I, I	I	N	5	9300, 6550, 5000, U
Dell E771p	I, I	I, I, I, I	I, I	I, I, I, I	N, N	I, I	N, N	N, N	N, N	I	N	5	9300, 6500, U
Dell P793	I, I	I, I, I, I	I, I	I, I, I, I	N, N	I, I	N, N	I, I	N, N	I	N	5	9300, 5000, U
Hitachi CM621F	I, I	I, I, I, I	N, I	I, I, I, I	N, N	N, N	N, N	N, N	N, N	I	N	-	9300, 6500, 5000
HP 72	I, I	I, I, I, I	N, I	I, I, I, I	N, N	I, I	N, N	N, N	N, N	I	N	6	9300, 6500, U
Hyundai ImageQuest B790+	I, I	I, I, I, I	N, I	I, I, I, I	I, I	I, I	N, N	N, N	I, I	I	N	10	9300, 6500, U
Hyundai ImageQuest Q770	I, I	I, I, I, I	N, I	I, I, I, I	I, I	I, I	N, N	N, N	N, N	I, I	N	10	9300, 6500, U
Iiyama HM704UTC	I, I	I, I, I, I	I, I	I, I, I, I	N, N	I, N	N, N	I, N	N, N	I	N	6	9300, 6500, 5000, sRGB, U
LG 700B	I, I	I, I, I, I	I, I	I, I, I, I	I, I	I, I	N, N	N, N	N, N	I	N	-	9300, 6500, F, U
Miro A1785F	I, I	I, I, I, I	I, I	I, I, I, I	N, N	I, I	N, N	N, N	N, N	I	N	1	6500, 9300, U
Miro A17F95	I, I	I, I, I, I	I, I	I, I, I, I	N, N	I, I	N, N	N, N	N, N	I	N	1	6500, 9300, U
Philips 107B	I, I	I, I, I, I	I, I	I, I, I, I	N, N	I, I	N, N	N, N	N, N	I	N	6	9300, 6500, 5500, F, U
Samsung 757p	I, I	I, I, I, I	I, I	I, I, I, I	I, I	I, I	N, N	I, I	N, N	I	N	10	5000-9300, 3user
Samsung 757DFX	I, I	I, I, I, I	I, N	I, I, I, I	I, I	I, I	N, N	I, I	N, N	I	N	10	5000-9300, 3user
Vibrant VM7VRDA-E11	I, I	I, I, I, I	I, I	I, I, I, I	N, N	I, I	N, N	N, N	N, N	I	N	6	6500, 9300, U
ViewSonic E70	I, I	I, I, I, I	N, I	I, I, I, I	N, N	N, N	N, N	N, N	N, N	I	N	5	9300, 6500, 5000, U
ViewSonic PF775	I, I	I, I, I, I	I, I	I, I, I, I	I*	I, N	N, N	I, I	I, I	I	I	5	9300, 6500, 5000, U

Megjegyzés: U - User (felhasználó), F - Folyamatos állítási lehetőség, * - Egyszerre mind a két oldalon

Véleményem

A monitor vásárlásakor kell a legkörültekintőbben eljárni, hiszen ez az a periféria, amelyet akár több évig is nézni fogunk. A megjelenítők néhány éve már mind megfelelnek az MPRI-es, újabb legalább a TCO '95 vagy a TCO '99 szabványoknak. Ezért nem is annyira a káros sugárzás okozhat bajokat (már ha ezt kellőképpen bizonyítják), hanem a rossz elhelyezett, gyenge tulajdonságokkal bíró monitor, amelyik vagy túl alacsony képrészletet produkál, vagy a képmínősége nem teszi lehetővé az éles betűk megjelenítését. A rossz minőséget okozhatja a túl nagy képpont-távolság (ha nagy felbontást szeretnénk, vegyünk minél kisebbet, és használjuk az ajánlott felbontásban a monitort), vagy a gyenge erősítő (a kép vagy vibrál, vagy homályos, tehát az erősítő legyen minél nagyobb sávszélességű).

Köhler Zsolt
tesztlaborvezető

Mérések

Gyártó, Típus	Sugárzás (mágneses tér) [mGauss]				Üzemmodváltás	Erősítő	Fó-kusz	Konver-gencia	Törzi-tás
	Elöl, a képcső-nél	Elöl, 30cm-re	Oldalt (max)	Hátul (max)					
Acer V771	8,9	0,8	48,4	26,9	halk, <1s	7	9	8	9
Belinea 103025	9,2	0,8	39,0	20,2	halk, 0,5-1,5s	9	8	10	10
Belinea 103075	8,8	0,8	44,1	19,8	halk, 1s	8	8	9	8
CTX PR711F	13,6	1,1	56,5	27,1	halk, 1s	9	8	8	8
Daewoo 7198F	13,5	1,2	47,9	29,4	halk, 1s	6	7	8	8
Daewoo 720D	10,4	0,9	40,4	16,2	halk, 1,5-2s	10	7	7	9
Dell E771p	9,6	0,7	74,8	2,8	halk, 1,5-2s	9	7	8	9
Dell P793	16,6	1,3	68,0	30,9	halk, 1,5-2s	10	10	6	8
Hitachi CM621F	13	1,2	49,2	27,5	kattan, <1s	7	7	8	8
HP 72	12,6	1,1	51,1	20,7	kattan, 1-1,5s	6	9	9	9
Hyundai ImageQuest B790+	9,7	0,8	30,3	24,1	halk, <1s	7	7	7	7
Hyundai ImageQuest Q770	8,3	0,6	27,3	14,3	halk, 1s	10	8	7	8
Iiyama HM704UTC	16,1	1,3	66,4	38,2	halk, 2-3s	10	10	9	10
LG 700B	13,4	1,1	55,7	22,9	halk, 1s	7	9	7	9
Miro A1785F	12,8	1,1	48,5	24,1	halk, 1,5-2s	7	8	8	10
Miro A17F95	11,2	1,0	38,8	26,3	halk, 1,5-2s	5	9	9	10
Philips 107B	10,8	0,9	64,7	25,1	halk, 1,5s	9	7	10	9
Samsung 757p	10,9	0,9	42,4	20,0	halk, <1s	9	9	7	7
Samsung 757DFX	10,3	0,8	37,3	27,5	halk, <1,5s	9	9	8	7
Vibrant VM7VRDA-E11	10,2	0,9	33,6	18,4	halk, 2-3s	5	8	5	7
ViewSonic E70	10,0	0,9	27,2	25,3	kattan, 1-1,5s	4	8	8	9
ViewSonic PF775	16,2	1,3	42,9	23,8	kattan, <1s	9	8	9	8

Belinea 103025

A német Belinea olyannyira ragaszkodik a bevált külsőhöz és a kezelőszervekhez, hogy azon valószínűleg még jó ideig nem fog változtatni. A gombokkal ellentétben itt egy digitális forgatógombbal lehet megváltoztatni a paramétereket. Az

OSD menüje immár kör alakban helyezkedik el, ám ezt az elosztást csak azok tolerálják, akik nem lelkesednek az almenükért – itt ugyanis alig vannak ilyenek. Az aktuális üzemmódról szóló információk sajnos elég nehezen érhetők el. A digitális forgatógombot egyik irányba tekerve a fényerőt, a másik irányba tekerve a kontrasztot állíthatjuk át, ez pedig nagyon megkönnyíti a mindennapi kezelést. A monitorhoz ugyan nem kapunk meghajtóprogramot, ám a dokumentációban örömmel üdvözlöttük a magyar nyelvű részt. A kép tökéletesen beállítható, a nem állítható konvergencia gyári értéken tökéletes.

Belinea 103075

A Belinea nagyobb számot viselő modellje elektronikai szinten egyedül az OSD menüben tér el kistestvérétől: a menü itt már szögletes formát követ, tehát kevesebb helyet foglal el a képből. A DynaFlat (hengerpalást felületű) képcső itt már kisebb

képponttávolsággal, 0,26 milliméterrel büszkélkedhet, amely megfelelő párosítás ehhez az elektronikához. A képcső jellemzője, hogy a zöld szín kis intenzitás mellett erősebb a másik két alapszínnél, tehát a fényerővel arányosan változnak a színek színhőmérsékletei is. Ugyanez a jelenség több monitornál is megfigyelhető, így a fényképek retusálásához, színeinek kézben tartásához ez a monitor sem tökéletes. A felhasználók nagy többségének azért megfelelő, hiszen ez az eltérés csekély. A monitor torzításmentessége érdekes módon nem olyan jó, mint a társánál, de vélhetően a képcső kialakítása miatt jelentkező alul és fölül látható enyhe behorpadás miatt.

CTX PR711F

Tesztmezőnyünkben elég sok „különc” típus fellelhető, de ez talán a többin is túlzás. Méghozzá azzal, hogy igazi mintaként szolgál a monitor és az USB hub házasságára. Ez a hub ugyanis a talpazatban helyezkedik el, egy bemenete és négy ki-

menete, s még egy különleges csatlakozója is van. Alapesetben erről kapja a tápellátást, nélküle csak passzív hubként működik. A monitor nagyméretű, testes, ezért a masszívnak tűnő talpazat sajnos a gombok erőteljes nyomogatásakor már nemigen tartja meg a készüléket, így az lefele fordul. De legalább 180 fokban elforgathatjuk! Megjegyezzük, a mezőnyben nagyon kevesen tudták eltalálni azt az ideális beállítást, amikor még könnyedén forgatható a monitor, de biztosan megáll. Az OSD egészen egyedül, a megszokása becsülés szerinti akár egy hét is lehet, mert a menü bal és jobb értelmezése csak a fő- és almenü lépéseit jelenti (nincs kiválasztó gomb).

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Belinea 103025
 Forgalmazó: Enternet 2001 Kft.
 Ár (nettó): 49 800 Ft
 Internet: www.belinea.hu, www.enternet.hu

Értékelés	1	25
Elektronika: 23	1	25
Szolgáltatások: 18	1	25
Kezelhetőség: 23	1	25
Ergonómia: 20	1	25

CP 2002/2

84 pont

Felsőkategória

+ kiváló konvergencia, kis torzítású kép

- ehhez a képmérethez lassan már kevés a 0,27 mm képpontköz

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Belinea 103075
 Forgalmazó: Enternet 2001 Kft.
 Ár (nettó): 62 800 Ft
 Internet: www.maxdata.com, www.enternet.hu

Értékelés	1	25
Elektronika: 21	1	25
Szolgáltatások: 18	1	25
Kezelhetőség: 23	1	25
Ergonómia: 20	1	25

CP 2002/2

82 pont

Felsőkategória

+ magyar nyelvű leírás

- kevésbé jó elektronika

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: CTX PR711F
 Forgalmazó: RCE Kft.
 Ár (nettó): 91 100 Ft
 Internet: www.ctxintl.com, www.rce.hu

Értékelés	1	25
Elektronika: 23	1	25
Szolgáltatások: 16	1	25
Kezelhetőség: 16	1	25
Ergonómia: 20	1	25

CP 2002/2

75 pont

Középkategória

+ USB hub a talpban, igen jó átlagteljesítmény, konvergencia-állítás

- nagyméretű, állítgatások „bebólint”

Daewoo 719BF

A két, sorszámban egymáshoz közel álló monitor közül a kisebb a markánsabb kialakítást, a Dynafat-hez méltó egyes vonalakat képviseli. A kezelőszervek elrendezése tökéletes, ám a kisméretű gombok hosszas használata fárasztó lehet.

Még szerencse, hogy a fényerő és a kontraszt beállításához nem kell a menübe lépünk. Szó, ami szó, ehhez a képcsőhöz jobb erősítő dukált volna. A képcső színei közül a kéknek kevés a fényereje a halovány képeknel, a zöld pedig túlzottan gyors kialakulás, 85 Hz alatt jól láthatóan villog (ezzel szemben a másik két szín nem). A 90 MHz-es, meglehetősen kicsi sávzélesség sajnos behatárolja a megjelenítő képességeit, 1024x768 fölé nem igazán lehet vele menni, viszont a saroktorzítás és a moiré hatás kiküszöbölésére külön opciót találunk. Ezekkel együtt semmi akadálya annak, hogy 800x600-ban tökéletes képet kapjunk, egészen baráti áron.

Daewoo 720D

A hagyományos képcsővel felszerelt, 0,26 mm képponttávolságú monitor sokat lépett előre tudásban. Megleppő módon ennek a típusnak 210 MHz sávzélességű erősítője van, ami lehetővé teszi, hogy akár 1600x1200-as felbontásban 75 Hz-es

képfriessítést kapjunk. Kár, hogy ez a nagy tudás csak a kisebb felbontásokban lévő nagy képfriessítést teszi lehetővé, hiszen egy ilyen képcsővel 1024x768 a jó képhez tartozó felbontás. Az OSD menü érdekes, a négy kurzorgombbal tetszőleges irányba elkalandozhatunk, ha egy gombot elég sokszor nyomogatunk, biztosan eljutunk a megfelelő almenühöz.

A néhány éves hibából tanulva most ez a monitor képes eltárolni a legtöbb (37) felhasználó által beállítható üzemmódot. Kiemelnénk, hogy a színek erősítésén kívül egy bias-t, eltérést is definiálhatunk, így biztosan sikerül bekalibrálni a színeket.

Dell E771p

Mint minden monitor, ez is kilóg valamivel a sorból: most éppen a színénel. De persze nem csak emiatt említésre méltó ez a monitor. Ezt a fajta menüt ugyan már látuk valahol, ezért nem tartjuk kizártnak, hogy a Dell is OEM-ként forgalmazza mo-

nitorai egy részét. Erre a megállapításra az OSD menü és az LG-s hátsó rész alapján jutottunk. Néhány jó tulajdonság itt is szerepel, mint például a kiváló foszforréteg, amely minden szín esetén egyenleges fényerőt ad, és a jól kialakított menürendszer, amely a négy kurzorgombnak köszönhetően jól használható. Persze ennek is van azért hátránya: az OK gomb a négyesen kívül van, tehát nem esik kézre. Nem lett volna baj, ha a Daewoo-nál látható megoldással találkozunk. Az OSD menü elosztása átgondolt, de azért almenükből sincs hiány. Ötletes, hogy bekapcsolás után az OK-t nyomogatva a nyelvvalasztó menübe jutunk.

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Daewoo 719BF
 Forgalmazó: CASE Hungary
 Ár (nettó): 53 900 Ft (nagyker.)
 Internet: www.daewoo.com, www.case.hu

Értékelés

Elektronika: 18	1	25
Szolgáltatások: 20	1	25
Kezelhetőség: 19	1	25
Ergonómia: 17	1	25

CP 2002/2

- + tetszetős külső, néhány jó szolgáltatás
- kicsi a sávzélessége

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Daewoo 720D
 Forgalmazó: CASE Hungary
 Ár (nettó): 53 900 Ft (nagyker.)
 Internet: www.daewoo.com, www.case.hu

Értékelés

Elektronika: 21	1	25
Szolgáltatások: 23	1	25
Kezelhetőség: 18	1	25
Ergonómia: 24	1	25

CP 2002/2

- + 19 colos monitorral vetekedő elektronika, csak a konvergencia nem állíthat
- ennél jobb képcsővet érdemelt volna

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Dell E771p
 Forgalmazó: EMJ
 Ár (nettó): 54 980 Ft (nagyker.)
 Internet: www.dell.hu, www.emj.hu

Értékelés

Elektronika: 21	1	25
Szolgáltatások: 20	1	25
Kezelhetőség: 21	1	25
Ergonómia: 19	1	25

CP 2002/2

- + kiváló sugárzási értékek, jó erősítő
- az OSD gombja kívül van, kicsit gyenge a fókusz

Dell P791

A másik Dell monitor is sötétszürke, hű maradva a cég színéhez. Persze azért van változás, így például a kezelőszervek elrendezésében és az igen komoly: 210 MHz-es sávzárlásában, amely 0,25 mm apertúrarácsos Trinitron képcsővel párosul. Ezek

ben a képcsőekben két merevítőhuzal található, amely már jónéhány vásárlónak okozott nem kívánt meglepetést. Akit nem zavar, azok egy igen jól dokumentált, jól olvasható OSD-vel rendelkező monitorhoz juthatnak, amelynek nagy előnye a folyamatosan változtatható színhőmérséklet, valamint a *Control Lock*, amellyel a nem kívánt ellálgatás ellen védhetjük a monitort. Talán nem kell részleteznünk, hogy mennyire hasznos ez például egy kiállítás alkalmával. Mint minden monitornak, sajátos ennek is vannak hátrányai: nem találtunk olyan beállítást, amellyel a kép minden részén megszüntethetjük volna a konvergenciahibát.

Hitachi CM621F

A Hitachi saját képcsővel készíti a monitorait, amelyekben nincs semmi különös, legfeljebb a 0,13 mm vízszintes és a 0,22 mm függőleges képponttávolság, amelyet hagyományos *Invar* maszkkal valósítanak meg. Ha azonban a Pitagorasz tétel alap-

ján utána számolunk, a két képpont közötti legnagyobb távolságra éppen 0,25 millimétert kapunk, ami teljesen olyan, mint a többi. Íme egy kis trükk, amely nagyon hasonlít a merevlemezek kapacitásának a megadásához.

Ez a Hitachi típus általános és otthoni felhasználásra készült, ezért csak az éppen szükséges opciókat találjuk meg rajta, már ami a kép beállításához szükséges. A színhőmérsékletet csupán három, fix fokozatban állíthatjuk be, de a CD-n mellékelt *Colorific* és *OfficeColor Assistant* programokkal több helyen is korrekt színeket kaphatunk. A jobb videokártyákkal pedig ez a hátrány kiküszöbölhető.

HP 72

A monitor kialakítása meglehetősen extravagáns, hiszen olyan, mintha a HP logójával lenne megkoronázva. A kezelőszervek egyszerűen használhatók, a menü a négyesög oldalain elhelyezett pontokból áll. Ennél a kialakításnál talán csak az le-

het zavaró, hogy az alsó részén a jobbra gomb nyomogatásakor a kijelölés éppen az ellenkező irányba mozdul el. Sok különlegességet az OSD menüről nem tudunk mondani, hiszen minden megtalálható benne, ami szükséges. Talán csak a moiré korrekció extra, de ezt is csak azok veszik igénybe, akiket zavar a képen bizonyos minták megjelenésekor feltűnő interferencia, amely viszont alig látható. A színhőmérséklet két előre definiált és egy, a felhasználó által beállítható érték lehet, ez utóbbinál csupán két szín, a vörös és a kék zöldhöz viszonyított aránya állítható be (ez azért is indokolt, mivel a monitorok általában a zöld színhez szinkronoznak).

INFORMÁCIÓK

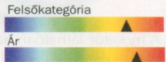
Gyártó, típus: Dell P791
 Forgalmazó: EMJ
 Ár (nettó): 90 390 Ft (nagyker.)
 Internet: www.dell.hu, www.emj.hu

Értékelés

Elektronika: 21	1	25
Szolgáltatások: 20	1	25
Kezelhetőség: 19	1	25
Ergonómia: 20	1	25

CP 2002/2

80 pont

+ kiváló erősítő, jó elektronika

- nagyon sugárzás, enyhe konvergencia hiba

INFORMÁCIÓK

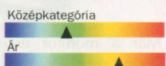
Gyártó, típus: Hitachi CM621F
 Forgalmazó: HRP
 Ár (nettó): 76 900 Ft (nagyker.)
 Internet: www.hitachidisplays.com, www.hrp.hu

Értékelés

Elektronika: 19	1	25
Szolgáltatások: 13	1	25
Kezelhetőség: 15	1	25
Ergonómia: 19	1	25

CP 2002/2

66 pont

+ hozzáadott programok

- nagyon alacsony fényerő, a színei a kép szélén nem tiszták

INFORMÁCIÓK

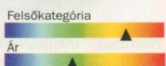
Gyártó, típus: HP 72
 Forgalmazó: HP Magyarország
 Ár (nettó): 57 040 Ft (webes rendeléssel)
 Internet: www.hp.hu

Értékelés

Elektronika: 23	1	25
Szolgáltatások: 18	1	25
Kezelhetőség: 21	1	25
Ergonómia: 22	1	25

CP 2002/2

84 pont

+ jó minőség, kiemelkedő jellemzők

- az erősítő jobb lehetne

Hyundai ImageQuest B790+

A monitor láthatóan nagy kávéja ellenére egyáltalán nem nagy és nem is nehéz. Hagyományos, Invar maszkos képcsővel van felszerelve, de ezt a „hátrányt” a többi síkképcsős monitorral szemben a Hyundai korrekt dokumentációval és jó

minőségű elektronikával pótolja. A hozzáadott meghajtóprogram bizony fontos, hiszen a monitor képfrissítési frekvenciái mellett egy ilyen jó minőségű fénypporral megáldott készülék az előnyös tulajdonságait csak megfelelő ICM profillal tudja kamatoztatni. A színei ugyanis egyenletesek, a színek közti egységű állandó a fényerősség egész tartományában. Az OSD menü az első látásra egy kissé zsúfolt, hiszen a lehető legkisebb helyet akarták megtakarítani a készítőik, ám hosszabb használat után ez megszokható. A moiré korrekció mellett a lineáritás is beállítható, de sajnos ezzel sem lehet tökéletes arányú képet előállítani.

Hyundai ImageQuest Q770

Már a monitor érzékezők kiderült, hogy itt valami meglepetés vár ránk, a monitor doboza ugyanis egy átlagos 15"-os monitor dobozával vetekedett. Kicsomagolás után elmondhatjuk, hogy ez a monitor a legkisebb kategóriájában, és a mely-

ségét nem számítva olyan, mintha egy kiváló TFT monitor előtt ülnénk. Az illesztések ugyan nem a legszebbek, de az biztos, hogy ez a monitor igazi egyéniség. A bekapcsológomb sajnos pont középre, a vezérlőgombok közé került, így valahogy az az érzésünk, mintha az is az OSD-t kezelő szervek része lenne. Az egészen furcsa kialakítású talp sajnos csak a bólintó mozgást teszi lehetővé, forgatni az egész monitort talppal együtt tudjuk, mivel nem nehéz. A menüje teljes értékű és jól kezelhető, a beállításai minden tekintetben megegyeznek testvérével. A kis méret érdekében módon meglepően alacsony elektromágneses sugárzással párosul.

Iiyama HM704UTC

Nemcsak megjelenésében különleges ez az Iiyama monitor, hanem – néhány monitorhoz hasonlóan – egy igencsak divatos újítást is tartalmaz, amely a filmek (tévétunnerről, DivX filmből) megtekintését teszi lehetővé a monitoron. A rejtelmes

OPQ (Optimal Picture Quality) az alapérték szerinti 125 cd (kandela) fényerősséget ennek duplájára emeli, amely már a televíziók fényerősségével vetekszik. Mivel egyre többen hódolnak a filmnézés szenvedélyének a számítógép monitorán, a képméret pedig egy kis tévének felel meg, szinte értelemszerű volt ez a megoldás. Megjegyezzük, hogy az ötlet nem új, hasonlóan láthattunk a MAG monitorán, amely a színhőmérsékletet állította át. Ha már a színhőmérsékletnél tartunk: egyedül ennél a monitornál láttunk sRGB rendszerű színkezelést, amely a monitor kalibrálása nélkül teszi lehetővé a fotók retusálását és a színek biztos azonosságát.

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Hyundai ImageQuest B790+
 Forgalmazó: HRP
 Ár (nettó): 62 500 Ft (nagyker.)
 Internet: www.hyundai.com, www.hrp.hu

Értékelés

Elektronika: 18	1	25
Szolgáltatások: 20	1	25
Kezelhetőség: 20	1	25
Ergonómia: 24	1	25

CP 2002/2

82 pont

- + szép színek, jó meghajtóprogram, alacsony sugárzás
- a menüt meg kell szokni

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Hyundai ImageQuest Q770
 Forgalmazó: HRP
 Ár (nettó): 59 300 Ft (nagyker.)
 Internet: www.hyundai.com, www.hrp.hu

Értékelés

Elektronika: 21	1	25
Szolgáltatások: 20	1	25
Kezelhetőség: 20	1	25
Ergonómia: 21	1	25

CP 2002/2

82 pont

- + akár egy LCD monitor, CRT színekkel
- a kép egy kicsit párnás alul és fölül

INFORMÁCIÓK

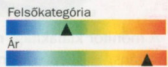
Gyártó, típus: Iiyama HM704UTC
 Forgalmazó: Eternet 2001 Kft.
 Ár (nettó): 94 900 Ft
 Internet: www.iiyama.hu, www.eternet.hu

Értékelés

Elektronika: 24	1	25
Szolgáltatások: 23	1	25
Kezelhetőség: 18	1	25
Ergonómia: 18	1	25

CP 2002/2

83 pont

- + kiváló színek, sRGB színkezelés
- picit magas fogyasztás

LG 700B

A meglepő módon DynaFlat jellegű képcsővel felszerelt monitor egy teljesen átlagos erősítőt kapott, hiszen a cél első-sorban az ajánlott felbontásban (1024x768-ban) a már ergonomikus 85 Hz-es képráfrissítés biztosítása. Ezt a monitor be is

tartja, egyedül talán csak a kép alsó sarkai magának kis kívánnivalót maguk után, mármint ami a fókuszot illeti. A könnyen kezelhető, egyesek számára nem túl tetszetős, de szerintünk hasznos OSD menüben a saroktorzítás kiküszöbölésére szolgáló opciót is megtaláljuk. Érdekesség, hogy a karbantartó menüben a video jel-szintet 0,7 V vagy 1 V között változtathatjuk, vagy éppen ki- és bekapcsolhatjuk a DDC-t. A színhő folyamatosan is állítható! Nagyon ötletes, hogy a monitor jelzi a képcső használati idejét, de igazán jónak mi a bekapcsolások számának kijelzését tartanánk, hiszen egy képcsőnek a bekapcsolások ártanak a leginkább.

Miro A17F95

A Miro még a minőségi grafikus kártyák jeles képviselőjeként tett szert hírnévre a világon, ám ez a Miro a grafikus megjelenítőkre specializálódott része, melynek székhelye Bécsben található. Ezért is érdekes, hogy Miro monitorot sokáig nem na-

gyon lehetett látni, ám ma már ismét itt van a piacon.

Az egészen technikai megnevezésben az F betű a síkképcsőves monitorra utal, de ez a külső felületre vonatkozik. A külső egyenes felületnek az előnye, hogy a kép kevesebb fényt tükröz vissza felénk, mint a domború üveg. A sík kávéval a sík képcső harmonizál, ám a kép jobb és bal oldalán, befelé hajlik a kép, mint azt egy DynaFlat-tól megszokhattuk. Az OSD menü a szükséges funkciók mellett arányosan nagyítani is tudja a képet (zoom), ami azért kényelmes, mert a gyári beállítású képet a keretig kihúzhatjuk és a geometria így a legjobb.

Miro A1785F

Akárcsak a nagytestvére, ez a szokatlan, 165 MHz sávzsélességű erősítővel és hagyományos képcsővel ellátott monitor is a konzervatív formákat őrzi. A kezelőszervei nemcsak a helyüket változtatták meg, hanem a szokottnál jóval keményebbek,

ezért határozottabban kell megnyomni őket. A talp nagy, ezen a monitor könnyen forog, talán túlságosan is könnyen, hiszen egy erőteljes bekapcsoláskor akár el is fordulhat a készülék. Az OSD menü meglehetősen egyszerű, csak a szükséges funkciókat kínálja. A kezelése egy picivel lehetne jobb is, de azért még megfelelő. A Miro monitorok nem minden területen jeleskednek (azért egy ekkora erősítő egy belépő-szintű monitorhoz képest elég jó), de az vitathatatlan, hogy a színek visszaadása a tesztünkben szereplő monitorok között a legtekélyesebb volt. Különösen magas belső gammakorrekció nélkül még a sötétebb részek is kiválóan láthatók.

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: LG 700B
 Forgalmazó: LG Magyarország
 Ár (nettó): 57 100 Ft (ajánlott, nettó)
 Internet: www.lgeus.hu

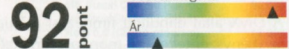
Értékelés

Elektronika: 24	1	25
Szolgáltatások: 23	1	25
Kezelhetőség: 24	1	25
Ergonómia: 21	1	25

CP 2002/2

92 pont

Csúcscategória

+ igen jó képcső, ötletes funkciók

- a menü nem túl tetszetős

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Miro A17F95
 Forgalmazó: EMJ Hungary
 Ár (nettó): 73 400 Ft (nagyker.)
 Internet: www.miro.de, www.emj.hu

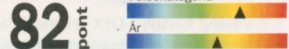
Értékelés

Elektronika: 21	1	25
Szolgáltatások: 20	1	25
Kezelhetőség: 18	1	25
Ergonómia: 23	1	25

CP 2002/2

82 pont

Felsőkategória

+ nagyon jó képmínőség, színhűség

- elforgatáskor előre bökint a monitor

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Miro A1785F
 Forgalmazó: EMJ Hungary
 Ár (nettó): 56 200 Ft (nagyker.)
 Internet: www.miro.de, www.emj.hu

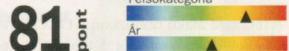
Értékelés

Elektronika: 22	1	25
Szolgáltatások: 18	1	25
Kezelhetőség: 21	1	25
Ergonómia: 20	1	25

CP 2002/2

81 pont

Felsőkategória

+ kiváló színvisszaadás és képarány

- túlságosan kemény billentyűk

Philips 107B

A DivX által elindított finnzési mánia arra kényszerítette a monitorgyártókat, hogy termékeiket is ebbe az irányba optimalizálják. Amíg eljutunk a teljes multimédiás központig addig lássuk a Philips megoldását: a neve *LightFrame*.

B790+

A monitorhoz adott telepítő CD-n egy hozzá tartozó alkalmazást, a *LightFrame2* című programot találjuk, amellyel a kép egy tetszőleges területén kijelölhetjük az egérrel a kontrasztban gazdag és élesített kép részletét. Ez azért érdekes, mert a monitor vezérlése hardveres a VGA csatlakozón keresztül; más monitorral ez a szoftver nem működik. A *CustoMax 4.3* nevű programmal a beépített USB hubon keresztül vezérelhetjük a monitort, az *ICEadjust* pedig a monitor beállításában segít. A telepítő CD-n INF fájlok is vannak, ezek közül sajnos nem volt világos, melyiket kell feltenni (107-ből háromféle is van, de egyik sem 107B).

Samsung 757p

A Samsung korábbi, DFX technológiát nem kamatoztató monitora megszólalásig hasonlít DFX-es társára. Ugyan előbb készült, mégis van USB csatlakozója, amelyen keresztül a monitor tulajdonságait könnyebben elérhetjük, mint az egyébként

Q770

is könnyen használható, magyar nyelvet is tartalmazó OSD használatával. Szolgáltatásai között immár megtaláljuk a forgatást, ami azért lényeges, mert a föld mágneses tere a monitorok pozíciójától függően valamelyik irányba elforgatja a rajtuk megjelenő képet. A monitor többi szolgáltatása a BNC bemeneteivel függ össze, ami elsősorban a professzionális alkalmazásoknál lényeges.

A kompozit szinkron vagy a színek szinkronozása a zöldhöz éppen ezzel kapcsolatos opció. A VGA és a BNC bemenetek között is átkapcsolhatunk, megfelelő körülmények esetén tehát akár két számítógép monitoraként is használható.

Samsung 757DFX

A téglatest alakú dobozban a DFX monitor mellett dokumentációt, telepítő CD-t és egy USB kábelt is találunk. Ez utóbbi azért lényeges, mert a monitor a számítógépre köthető. USB hubot nem tartalmaz, a csatlakozó feladata a monitor számítógépen

keresztüli beállítása a *MouScreen* programmal, egy tetszetős felületen. A *Natural Color* nevű kiegészítés a monitorhoz és a nyomtatónkhoz, a beállításaink alapján készített *ICM profil*. Ami az OPQ vagy a *LightFrame*, az itt *Highlight Zone*. Úgy gondoljuk, hogy itt sikerült a leghatékonyabban megvalósítani a színek és az élesség folyamatos változtatását. Ha úgy gondoljuk, a képet nem csak kiemelni, de akár tompítani is lehet. Sajnos a virtuális ablak mérete csak nagyobb lépésekben állítható, nem olyan gyorsan, mint mondjuk a Philipsnél. Igazi áttörés az lesz, ha a szoftveres lejátszó-program tudja majd megmondani a monitornak, hol is van ez a korrekció.

INFORMÁCIÓK

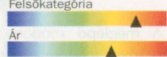
Gyártó, típus: Philips 107B
 Forgalmazó: Kronos
 Ár (nettó): 72 600 Ft
 Internet: www.philips.com, www.kronos.hu

Értékelés

Elektronika: 22	1	25
Szolgáltatások: 18	1	25
Kezelhetőség: 25	1	25
Ergonómia: 18	1	25

CP 2002/2

83 pont

- + nagyon jó kezelőszervek, kiváló konvergencia
- a menü kissé lassan reagál

INFORMÁCIÓK

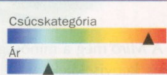
Gyártó, típus: Samsung 757p
 Forgalmazó: Samsung Magyarország
 Ár (nettó): 72 960 Ft
 Internet: www.samsung.hu

Értékelés

Elektronika: 20	1	25
Szolgáltatások: 24	1	25
Kezelhetőség: 25	1	25
Ergonómia: 22	1	25

CP 2002/2

91 pont

- + Magyar nyelvű, BNC és USB bemenetek
- A piros szín tisztasága (purity) a kép szélein nem a legjobb

INFORMÁCIÓK

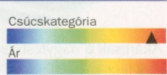
Gyártó, típus: Samsung 757DFX
 Forgalmazó: Samsung Magyarország
 Ár (nettó): n.a.
 Internet: www.samsung.hu

Értékelés

Elektronika: 21	1	25
Szolgáltatások: 24	1	25
Kezelhetőség: 25	1	25
Ergonómia: 23	1	25

CP 2002/2

93 pont

- + magyar nyelvű OSD, folyamatos színhőmérséklet
- nincs forgatás

Névgyártya és alakos
CD-ROM és CD-R
CD-DA
és
CD-ROM
gyártás
Ipari
CD-R és DVD-R
másoló- és nyomtató
berendezések
Floppy- és CD másolás,
szítázás, nyomtatás
és csomagolás,
betélap nyomtatás,
grafikai tervezés

TETA
TETA MAGNETIC KFT.
H-1131 BP. ROKOLYA U. 1-13.
Tel.: (1)340-2518 Fax: (1)350-6773
Email: tetamag@matavnet.hu
URL: http://www.tetamagnetic.hu

A KIMSOFT februári ajánlata

Akció (amíg a készlet tart)

Adobe Design Collection 4.0	339 900,-	Adobe Acrobat 5.0 /Uppr.	113 400,-/47 500,-
Borland Delphi 6 Prof. Upgrade	129 900,-	Adobe Photoshop 6.0 for Win.	289 900,-
CorelDRAW 10 "magyar" special	118 900,-	AutoCAD LT 2002 /Uppr.	239 900,-/64 900,-
Illuminatus Copus (multimédia-fej.)	27 400,-	Borland C++ Builder 5.0 Prof. Uppr.	106 900,-
Norton SystemWorks 2002 Spec.	20 900,-	Corel Bryce 5 /Uppr.	87 900,-/69 900,-
Recognita Omnipage 11 (OCR progr.)	34 900,-	Corel Gallery 1,3 millió	34 900,-
PaintShop Pro 7 Special	27 400,-	Crystal Reports 8.5 Prof.	159 900,-

Szoftver újdonságainkból

ACDSee v4.0 for Win32	20 800,-	DisKeeper 7.0 Workstation	22 400,-
Adobe PageMaker 7.0 /Uppr.	234 900,-/38 400,-	Easy CD Creator 5.0 Platinum Ed.	19 900,-
DesignCAD Express v12	39 900,-	Kaspersky Anti-Virus Personal	12 900,-
Drive Image 5.0 /Upgrade	15 900,-/10 900,-	Küics-Soft Készlet és Számla progr.	60 000,-
HomeSite 5.0 for Win32	44 900,-	Macromedia DreamWeaver 4.0	126 400,-
Magyar Office Alap változat	18 000,-	Macromedia Flash 5.0	153 900,-
MS Office 9.0 for Win32	61 900,-	McAfee VirusScan 6.0 Prof.	14 900,-
MS Visual FoxPro 7.0 Prof	175 900,-	McAfee VirusScan 6.0 Prof.	15 000,-
Norton Antivirus 2002 /Uppr.	17 800,-/11 200,-	MS Office XP for Win32 Hun.	151 900,-
Norton Internet Security 2002	22 400,-	MS Office XP Developer	256 400,-
SUSE LINUX 7.3 Prof. (magyar)	16 800,-	MS Proofing Tools 2002 Multilangaug	26 200,-
Windows XP Home /Uppr.	65 400,-/34 600,-	MS Visual BASIC 6.0 Pro.	167 900,-
Windows XP Prof. /Upgrade	97 900,-/65 900,-	MS Visual C++ 6.0 Pro. Uppr.	86 000,-

CD-ROM-ok, játékok

Encyclopaedia Britannica 2002 Dlx.	20 527,-	MS Visual Studio 6.0 Enterprise Uppr.	329 900,-
Magyarország nemzeti parkjai II.	3 562,-	Nero 5.5 (CD-rió program)	18 900,-
ManóQ /Manó Olvasás 2.	4 277,-/4 277,-	Norton Internet Security 2002	22 400,-
MiniManó Tavasz /Mini Tél	4 277,-/4 277,-	Norton pcANYWHERE 10 Win32	64 900,-
Világatlász (Cartographia)	7 946,-	Norton SystemWorks 2002 Uppr.	16 400,-
Várak, kastélyok, legendák 1.	4 902,-	PaintShop Pro 7.0 for Win32	34 900,-
Angol-magyar Országgh. négyesztár	15 170,-	PkZip 4.5 Win32	12 900,-
Német-magyar Halász-négyesztár	15 170,-	QuarkXPress 4.1 Win. Intern. Spec.	414 900,-
Settlers 4 magyar (játékprogram)	7 192,-	TurboCAD 8.0 Std. /Prof.	Hívjoni!
Világatlász (Cartographia)	7 946,-	Visio 2002 Std. /Upgrade	66 800,-/33 200,-

A közölt árak nem tartalmazzák a 25%-os áfát, és a helyszíni üzembehelyezés költségeit.

KimSoft '99 Szoftverkereskedelmi Kft.
1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
Telefon: 319-0219, 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760
Részletesebb ismertetőért, teljes árjegyzékért tekintse meg
Internete honlapunkat: www.kimsoft.hu

TÁVKÖZLÉS Különszám

Megrendelhető:
Computer Panoráma Kiadó Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Ára: 595 Ft

VoIP - telefonálás az interneten

Interaktív televízió

GSM privátálózat

Interjú - Élet a koncesszió után

Internet szolgáltatók

Járműkövetés

Computer Panoráma Kiadó Kft.
1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
Ára: 595 Ft

TÁVKÖZLÉS

KÜLÖNSZÁM

VoIP - telefonálás
az interneten

Alternatív szolgáltatók

Internet szolgáltatók

Interjú - Élet a koncesszió után

GSM privátálózat

Domain-névek és a törvény

Virtuális magánhálózatok

Interaktív televízió

Járműkövetés

Ami a tévéhálózatról tudni érdemes!

Vibrant VM7V9DA-E11

Ha ez a név talán nem lenne ismerős, akkor a *Tatung* talán mond valamit. A *Vibrant* ugyanis a DDC adatok (EDID) alapján a *Tatung*tól veszi át OEM-ként a monitorokat. A több variációban készülő monitor tesztünkre érkezett változata

megfelel a TCO'99 előírásainak. A monitor belépőszintű, 0,27 mm képpontközszel és 110 MHz-es erősítővel dicsekedhet. Mivel szerények a képességei, legalább a fogyasztása is az, csupán 75 W üzem közben. A kezelése a körkörös, szögletes OSD menüben történik, amelyet több monitornál is kielégítőnek találtunk. Sajnos a menü felbukkanásakor a fényerő megváltozik, a jellemzők megváltoztatásakor pedig a kép megváltozására az átlagosnál többet kell várunk. A monitor fókuszja átlag fölötti, a kovergencia viszont elég gyenge a kép sarkainál. Világos részeken a kép mérete jelentősen változik.

ViewSonic E70

A *ViewSonic Economy* sorozatának 17"-os tagja imponáns méretekkel büszkélkedhet. A markáns vonalakkal megáldott monitor a belépőszinthez hűen, egyszerű erősítőt kapott, és képponttávolsága is csak 0,27 milliméter. A kezelőszervek finoman

használhatók, az OSD menü kiválóan olvasható, kis helyigénye ellenére nagy betűket és ikonokat tartalmaz. A kép helyének beállítása, a hibák korrekciója után csak a színhőmérséklet marad, amelyen változtatni tudunk, de szerencsére három előre definiált és egy szabadon állítható érték is a rendelkezésünkre áll. A kép beállítás egy picit időigényesebb, mivel a méretek és a helybeállítás kerültek össze. A mellékelt CD-n meghajtóprogramok és segédprogramok is találhatóak, amely kevés más cégről mondható el. A telepítés gyorsan lezajlott, és a készlet a kérésünkre még egy képernyővédőt is felrakott, amelyet az interneten keresztül frissíthetünk.

Viewsonic Professional Series PF775

A *Viewsonic* monitorok közötti különbség első ránézésre nehezen állapítható meg, mivel a cég hű a már jól bejáratott kialakításokhoz. Ez persze egyben arra is garancia, hogy aki egyet megszeretett, az az újban sem fog csalódni. A nagyméretű és -

tömegű monitor *Trinitron* képcsöves, és ennek megfelelő 200 MHz-es erősítőt tartalmaz. Az OSD menüben minden beállítható, egyedül a fókusz nem, valószínűleg azért, mert ennek a pontos beállításához már műszer szükséges. Igazán csak a nagyobb képmérettel rendelkező monitoroknál láthatjuk a purity-t, azaz a szintizálásot, amelyel a kép szélein fellépő színváltozás küszöbölhető ki. A monitor hátrányos tulajdonságaiként csak apróbb hibákat hozhatunk fel: a jobb alsó sarkokban a képarány és a konvergencia gyengébb picikét, valamint azt, hogy ez a monitor is kattog, ha üzemmódot vált.

KÖHLER ZSOLT

INFORMÁCIÓK

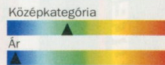
Gyártó, típus: Vibrant VM7V9DA-E11
Forgalmazó: Interboard Hungary
Ár (nettó): 40 700 Ft (nagyker.)
Internet: www.interboard.hu

Értékelés

Elektronika: 16	1	25
Szolgáltatások: 18	1	25
Kezelhetőség: 18	1	25
Ergonómia: 21	1	25

CP 2002/2

73 pont

+ áttekinthető OSD menü, kedvező ár

- belépőszintű

INFORMÁCIÓK

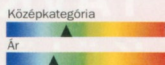
Gyártó, típus: ViewSonic E70
Forgalmazó: Pixel Multimédia
Ár (nettó): 56 900 Ft
Internet: www.viewsonic.com, www.pixel.hu

Értékelés

Elektronika: 18	1	25
Szolgáltatások: 13	1	25
Kezelhetőség: 20	1	25
Ergonómia: 21	1	25

CP 2002/2

72 pont

+ ötletes hozzáadott programok

- kevés funkció

INFORMÁCIÓK

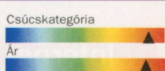
Gyártó, típus: Viewsonic PF775
Forgalmazó: Pixel Multimédia
Ár (nettó): 99 900 Ft
Internet: www.viewsonic.com, www.pixel.hu

Értékelés

Elektronika: 21	1	25
Szolgáltatások: 25	1	25
Kezelhetőség: 21	1	25
Ergonómia: 23	1	25

CP 2002/2

90 pont

+ sok funkció, jó minőség, teljes támogatás

- apróbb hibák

Kész

Letöltés
várakozás
nélkül!

A **PSINet ADSL** jó üzlet minden vállalkozásnak:

- megszakításmentes kapcsolat,
- telefonköltség nélkül,
- korlátlan adatforgalom!

És még:

- fix IP cím,
- domain név szolgáltatás,
- akár 15 db e-mail cím, 50 MB webtárhely,
- alapszintű tűzfal megoldás,
- ajándék dial-up hozzáférés!

Ráadásul:

- most kedvező áron!

Kész is!

PSINet

A világon minden elérhető.

SZÁMÍTÓGÉPHÁZAK TESZTJE

Az én házam az én váram...

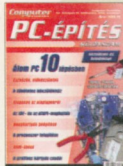

A legtöbb felhasználó, aki új számítógép összeszerelését tervezi, elhanyagolható, lényegtelen alkatrészként tekint a számítógépházra. Pedig ez a doboz fogja a későbbiekben a drágább alkatrészeket megóvni a külső veszélyektől, emellett erősen befolyásolja a gép élettartamát és további bővíthetőségét. Számos olyan szempont van, amit érdemes figyelembe venni egy új ház választásakor. Tesztlaborunkban ezeket szem előtt tartva vizsgáltuk meg néhány gyártó cég kínálatának főbb darabjait.

viszont a ház kialakításának minősége és ergonómikussága, a csendes működés, valamint fontos lehet, hogy a beépített eszközök könnyen elérhetők legyenek.

A következő nagy csoportba a haladabb felhasználóknak készül, *mid*- és *nagytorony* kialakítású házak sorolhatók. Itt már sokkal több döntő tényező lehet.

PC-ÉPÍTÉS különszám

Feltehetően nem kevesen vannak, akik elégedetlenekek az üzletek PC-kínálatával, és saját gép építésére szánják el magukat. A házvásárlás az első lépés ezen az úton, amely még számos akadályt, buktatót rejt. Hogy mindez ne okozzon fejfájást Önnek, lapozza fel, tanulmányozza át PC-ÉPÍTÉS különszámunkat, amelyben lépésről lépésre vezetjük végig a kezdő és a tapasztaltabb felhasználókat a számítógép összeállításának munkafázisain. No persze azok is méríthetnek ötleteket különszámunkból, akiknek jól működő számítógépük van, hiszen különszámunk valamennyi cikkét érdekes „infók”, jól hasznosítható gyorstippek egészítik ki.

A különszám mindössze 595 Ft-ba kerül, s megvásárolható az újságárusoknál vagy a kiadóban (1091 Bp. Üllői út 25.), megrendelhető telefonon (456-6963), faxon (456-6970) vagy e-mailben (terjesztes@cpanorama.hu), illetve a 129. oldal előtt található megrendelőlapon.

Tesztünk rendhagyó módon nem egyenként mutatja be a megvizsgált készülékeket, hanem mintegy általános leírásként végigvezet a számítógézházakkal kapcsolatos fogalmakon, érintve a kiemelkedő tulajdonságú vagy érdekes megoldásokat felmutató házakat. Összefoglaló táblázatunkban valamennyi termék főbb paramétereit megtalálhatók, így a tesztelt házak műszaki tulajdonságai egyenként is megvizsgálhatók. Fontos megjegyezni, hogy az ide tartozó, ropant nagyméretű piacnak csak egy részét tudtuk megvizsgálni, s információis „boxainkban” is csak a legegyszerűbb modellek szerepelnek.

Csoportosítás

A számítógépházakat felhasználási területük alapján több fő csoportba oszthatjuk. Ezek közül az elsőbe a *fékvő* és a *kisebb mini- vagy midtorony* kialakítású dobozok tartoznak. Ezek a kezdő és az irodai felhasználók igényeit elégítik ki, azokat, akik nem szerelik le szinte minden nap a fedelmet, hogy változtassanak gépük konfigurációján. Itt nem számít a bővíthetőség és a tágas belső sem, hiszen egy szövegszerkesztésre használt gép belsejébe nem kell erőművet rejtteni. Nagyon sokat számít

Hangcsillapítás-mérés

gyártó	típus	csillapítás
Acorp	Nice	85.2
Acorp	Imperial	84.1
Acorp	Mirror	83.8
Acorp	Feel-V	83.4
Acorp	744HA	88.5
Tsunami	42B	83.1
n.a.	P19B	84.8
n.a.	9018B	85.1
Albacom	YY-A102	85
Albacom	YY-5371	83.5
Albacom	YY-5505	84.1
Albacom	YY-1271	86.3
Albacom	YY-1281	86
Albacom	YY-6271	84.1
Agpen	HQ 45	83.8
Agpen	HQ 95	86.4
Agpen	KF45A	82.5
Avance	7C3	82.8
Eurocase	630A	85.1
DTK	CAS-FS	84.6
DTK	PT073	83.9
DTK	PL-01	84.1
DTK	PT074	84
EMKO	EM302	87.9
EMKO	EM304	87.6
Chieffec	JS1500	82.2
Chieffec	FN-01W	85.4
Chieffec	DA-01W	80.1
Chieffec	FT01W	81.8
Chieffec	TX10W	82.7
Chieffec	TG-103	80.1
Maxtro	M73	81.9
Senorg	1U	n.a.
SuperMicro	SC 750 A	82.7
Palto Alto	ATCX	82.1
Palto Alto	PA810	84.4

TESZTEK különszám

Ha további tesztekre lenne kíváncsi, érdeklí a hazai hardverkínálat, szívesen tanulmányozná a nyomtatók, monitorok, modemek, szkennerok, CD- és DVD-meghajtók, illetve írók részletes, összehasonlító, pon-

tozások tesztjét, akkor feltétlenül lapozza fel TESZTEK különszámunkat.

A TESZTEK különszám mindössze 695 Ft-ba kerül, s megvásárolható az újságárusoknál vagy a kiadóban (1091 Bp. Üllői út 25.), megrendelhető telefonon (456-6963), faxon (456-6970) vagy e-mailben (terjesztes@cpanorama.hu), illetve a 129. oldal előtt található megrendelőlapon.

Ilyen többek közt a *szerezhetőség*, a *szerelődés*, a *bővíthetőség* és a *tápegység teljesítménye* is. Ezek mindegyike fontos azoknak, akik szinte vissza sem teszik gépükre a fedelet, hiszen néhány óra múlva úgyis leszdnék azt. Természetesen itt is érvényben vannak a kisebb gépházaknál már említett szempontok, így mindent összevetve, egy ilyen torony már sok kihívással találkozhat.

A harmadik kategória tagjai a *szerverházak*. Nagyon nagy elvárásoknak kell megfelelniük, főképpen a megbízhatóság terén. Mivel az ide tartozó házakba rejtett szerverek általában nagyon nagy igénybevételnek vannak kitéve, nem fordulhat elő egy energiellátás-kimaradás vagy túlmelegedés

okozta leállás, ezért itt igen fontos a *nagyteljesítményű tápegység* és a *szellőzősről gondoskodó ventilátorok* nagy száma is.

Tesztünkről

Vizsgálódásunk során először a készülékházak külsejét és minőségét vizsgáltuk, ezt egy-egy huszonöt pontos skálán értékeltük. Eztán következett a dobozok szerelhetőségének és bővíthetőségének elemzése, ami ugyancsak az előbb említett pontrendszer segítségével történt. Két ide tartozó műszeres mérésünk közül az első a *zajcsillapításra* vonatkozott. Egy hangszórót helyeztünk el a ház belsejében, amelyen egy 200 Hz-es hangot szó-

laltattunk meg, 90 dB-es erősséggel. Miután visszaszereltük a borítást, lemértük a kiszűrődő zaj hangnyomását, az így nyert értékekből pedig kiszámítottuk a *csillapítást*. (A zajcsillapítás méréséhez szükséges hangnyomásmérőt a *Conrad Szaküzlettel* kaptuk.) Sajnos ebből a próbából a *Senorg* rack háza kimaradt, ugyanis annak alacsony magassága miatt nem tudtuk megoldani a hangszóró elhelyezését. A másik műszeres mérés a *tápegységek stabilitását* vizsgálta: megmértük a leadott feszültségeket mind minimális, mind nagy terheltség esetén, majd az adatok különbségeit felhasználva értékeltük a stabilitást.

Irodaházak

Amennyiben a számítógép nem egy műszaki beállítottságú, nagy szerelkedéssel megáldott felhasználó birtokába kerül, más szempontok szerint kezd értékelni annak dobozát (már ha egyáltalán értéke-li), mint ahogyan azt egy szakember tenné. A tápegység stabilitásával, a ház bővíthetőségével, vagy más belső tulajdonságaival csak akkor kerül közelebbi kapcsolatba, ha valami baj történt. Előérbe

P18B

Gyártó: n. a.

Típus: P19B

Forgalmazó: Kronos Trade Kft.

Internetcím: www.kronos.hu

Ár: 10 800 Ft

Értékelés:

Külső: 20	1	25
Szerelhetőség: 18	1	25
Minőség: 19	1	25
Műszaki tulajdonságok: 23	1	25

CP 2002/2

Felsőkategória

80 pont

9018B

Gyártó: n.a.

Típus: 9018B

Forgalmazó: Kronos Trade Kft.

Internetcím: www.kronos.hu

Ár: 9 640 Ft

Értékelés:

Külső: 21	1	25
Szerelhetőség: 19	1	25
Minőség: 19	1	25
Műszaki tulajdonságok: 21	1	25

CP 2002/2

Felsőkategória

80 pont

Acorn Nice

Gyártó: Acorn

Típus: Nice

Forgalmazó: Mycom

Internetcím: www.mycom.hu

Ár: 13 800 Ft

Értékelés:

Külső: 24	1	25
Szerelhetőség: 23	1	25
Minőség: 23	1	25
Műszaki tulajdonságok: 24	1	25

CP 2002/2

Csúcskategória

94 pont

kerül viszont a ház külseje és mérete, a kezelógombok elérhetősége, és az is, hogy a gép bekapcsolása vagy egy floppy-lemez behelyezése a meghajtóba ne legyen egyenlő egy nagy kényelmetlenséget igénylő mutatvánnyal. Éppen ezért az az elvárható gépeknél e szempontokat vizsgáljuk leginkább, nem pedig az aprólékos műszaki megoldásokat. Lényeges azonban, hogy az e kategóriába tartozó házak mindegyike támogatja az ATX, a Micro ATX és a Baby ATX formátumokat, a szellőzésükről általában egy, néha két ventilátor gondoskodik, a kihasználható hely pedig éppen elegendő. Tápegységek névleges teljesítménye nem haladja meg a 250 W-ot, a stabilitásuk pedig átlagosnak mondható.

A gyártó cégek ezen a területen sem

rukkolnak elő naponta újításokkal, leginkább minőségbeli különbség figyelhető meg az ide tartozó házak között. Kivételt képez a *Chieftec FN-01W*, amelynek a szétszereléséhez nincs szükség csavarozásra, az elejére pedig kikerültek az USB, az infra- és az audiosatlakozók. Kidalgozásának minősége és megnyerő külseje is a legjobbak közé emeli, ám rendkívül szűkös méretei miatt a győztesnek járó díjat elhódította előle az *Albacomp YY-6271*-ese, amely minden tekintetben megfelelt elvárásainknak. Bár nem a legújabb termékek közé tartozik, letisztult vonalaira, tágas belső térével, viszonylag nagy teljesítményű, stabil tápegységével, ha szoros versenyben is, de biztosan győzte le vetélytársait. Kezelőfelület rendkívül egyszerű: mindössze két kap-

csolóból és két LED-ből áll, na és persze az *Albacomp*-nál már megszokott biztonsági bekapcsoló gomb is helyet kapott a tetszetős készülékház elején. Két 3.5"-os, valamint három 5.25"-os eszközt szerelhetünk bele, amely egy irodai használat során bőven elegendő.

Toronyépületek

Egy nagy kategória, az *általános célra szánt toronyházak* csoportja a következő. Az ide tartozó alkatrészeknek már komolyabb szempontoknak kell megfelelniük, a felhasználók nagyobb elvárásokat támasztanak velük szemben. Itt már előtérbe kerül a nagy belső méret, fontos a jó szellőzés, de természetesen a külső sem válik elhanyagolható szemponttá.

Műszaki jellemzők

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Álló / fekvő / rack	5.25"-os helyek száma	3.5"-os helyek száma (b+k)	LED-ek száma	Méreték [mm]	Tömeg [kg]	Kártya-helyek száma
n. a.	P19B	Kronos	álló	3	2+1	2	n.a.	5	7
n. a.	9018B	Kronos	álló	3	2+2	2	n.a.	6	7
Acorp	Nice	Mycom	álló	4	2+2	2	n.a.	n.a.	7
Acorp	Imperial	Mycom	álló	4	2+3	2	n.a.	n.a.	7
Acorp	Mirror	Mycom	álló	4	2+5	2	n.a.	n.a.	7
Acorp	Feel-V	Mycom	álló	4	2+2	2	n.a.	n.a.	7
Acorp	744HA	Mycom	álló	4	2+1	2	n.a.	n.a.	7
Albacomp	YY-A102	Albacomp Rt.	álló	1	1+1	3	136-360-329	5	4
Albacomp	YY-5371	Albacomp Rt.	álló	3	1+2	2	210-445-418	7	7
Albacomp	YY-5505	Albacomp Rt.	álló	3	2+1	2	180-432-418	6	7
Albacomp	YY-1271	Albacomp Rt.	álló	5	2+2	2	190-425-578	11	7
Albacomp	YY-1281	Albacomp Rt.	álló	5	2+2	3	n.a.	n.a.	7
Albacomp	YY-6271	Albacomp Rt.	fekvő	3	1+1	2	n.a.	n.a.	7
Aopen	HQ 45	RCE	álló	3	2+1	2	420-198-410	7	7
Aopen	HQ 95	RCE	fekvő	3	2+1	2	418-428-154	8	7
Aopen	KF45A	RCE	álló	3	2+1	2	440-194-420	7	7
Avance	7C3	Kelly-Tech Kft.	álló	4	2+2	2	406-170-453	6	7
Chieftec	JS1500	Kelly-Tech Kft.	álló	15	-	15	710-410-470	28	7
Chieftec	FN-01W	Kelly-Tech Kft.	álló/fekvő	1	1+1	3	380-320-90	n.a.	4
Chieftec	FT-01W	Kelly-Tech Kft.	álló	6	2+2	2	620-195-445	17	7
Chieftec	TX-10W	Kelly-Tech Kft.	álló	3	2+6	2	475-205-522	12	7
Chieftec	TG-103	Kelly-Tech Kft.	álló	3	2+2	2	440-180-460	n.a.	7
Chieftec	DA-01W	Kelly-Tech Kft.	álló	6	2+6	2	475-205-670	15	7
DTK	CAS-FS	Komel Kft.	álló	7	1+2	2	210-626-535	22	7
DTK	CAS73	Komel Kft.	álló	3	2+1	2	190-430-468	n.a.	7
DTK	PL-01	Komel Kft.	fekvő	2	1+1	2	n.a.	n.a.	7
DTK	CAS74	Komel Kft.	álló	4	2+2	2	190-430-468	n.a.	7
EMKO	EM302	Macroda	fekvő	2	1+1	2	n.a.	n.a.	7
EMKO	EM304	Macroda	álló	3	2+1	2	n.a.	n.a.	7
Eurocase	630A	Albacomp Rt.	álló	3	2+1	2	405-210-430	7	7
Maxtiro	M73	Kronos	álló	4	2+1	2	n.a.	6	7
Senorg	1U	Senorg Hungary Rt.	rack	1	1+1	3	n.a.	n.a.	1
SuperMicro	SC 750 A	Pixel	álló	6	1+2	3	n.a.	n.a.	7
Palo Alto	ATCX	Pixel	álló/fekvő	2	3+1	2	161-434-434	9	7
Palo Alto	PA810	Pixel	álló	3	2+2	2	210-464-480	8	7
Tsunami	42B	Mycom	álló	4	2+2	2	208-410-450	6	7

A kínálat ebben a kategóriában a legnagyobbat, hiszen ide sorolható majdnem minden egyszerű torony felépítésű doboz. Sajnos azonban észre kellett vennünk, hogy itt adják ki a legtöbb kommersz házat. Az általunk megvizsgált nevesebb gyártók termékeire általában igaz az az állítás, hogy könnyen szerelhetők, a külsejük is megnyerő, ám mindegyikben van valami, ami lehetne egy kicsivel jobban kidolgozott. Van, ahol a tápegység stabilitása, van, ahol az alkatrészek gyártási minősége hagy kívánnivalót maga után. Kiemelkedő termék az Acorp cég Nice fantáziánévű háza: a kidolgozása igényes, részleteiben is meggyőzően jó. Szerelhetőség szempontjából is elsőrangú, bőven van benne hely valamennyi alkatrész számára, és azokhoz könnyen hozzá is lehet férni. Bár a legelső

helyre ezt a házat soroltuk, jó vételnek tartjuk az Acorp többi számítógépházatát, valamint az Albacom, az Aopen, a DTK és a Chieftec termékeit is.

Apró felhőkarcolók

A szerverházak közül nagyon sokféle van, mindegyiknek más célra kell megfelelnie. Fájlszerverek esetében például nagyon fontos a merevlemezek hűtése, gyors cserélhetősége, és lényeges a tápegység nagy teljesítménye is. A számítógépházak tervezőmérnökei ezen a területen fáradozhatnak a legtöbbet, részletekben menősen dolgozzák ki a legapróbb elemeket is. Ez esetben nem számít, ha hatnyolc ventilátor hűti a gép belsejét, és az sem, ha a készülékház nem fér el a moni-

Mida Gábor
tesztelő

Véleményem

Hogy a nagyobb jobb-e? Minden bizonnyal. És hogy a csendesebb az előnyösebb? Igen, ez is igaz.

Persze kivételek mindig vannak, amelyek erősítik a szabályt. Így például egy irodába nem a nagytorony házak illenek, a szerverek esetében pedig mit sem számít a zaj, sokkal inkább a hűtés.

Ezért azt tanácsolom, hogy vásárlás előtt mindenki vegye számításba a saját elvárásait, és ne a kereskedések csabító ajánlatai döntsenek ebben a jelentéktelenné tűnő, ám nagyon fontos kérdésben.

Ventilátorok száma (beépített / maximum)	P4 kompatibilis-e?	Tápegység max. teljesítménye (névleges) [W]	Aramerősség +5V-on	Aramerősség +12V-on	Tápcsatlakozók száma (kicsi/nagy)	Garancia [hónap]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
0/2	igen	300	25A	12A	1/4	12	10 800
0/2	igen	250	20A	10A	1/3	12	9 640
2/2	igen	400	30A	13A	2/5	12	13 800
2/2	igen	250	23A	10A	2/4	12	16 600
0/3	nem	300	20A	7A	2/4	12	15 800
2/2	igen	400	30A	13A	2/5	12	15 900
0/2	nem	235	19A	8A	1/4	12	6 000
0/1	igen	150	12A	5A	1/3	12	12 600
0/2	igen	250	25A	13A	2/5	12	18 900
0/2	igen	300	30A	8A	2/6	12	19 400
0/2	nem	250	25A	8A	2/5	12	27 700
0/2	nem	300	30A	8A	2/7	12	n. a.
0/1	nem	235	22A	8A	2/4	12	n. a.
0/1	nem	250	25A	13A	2/5	24	16 700
0/1	igen	250	27A	13A	2/5	24	17 900
0/1	igen	300	30A	11A	2/6	24	19 900
0/2	igen	250	23.5A	9.5A	1/4	24	10 560
5	igen	2-300	50A	28A	változtatható	élettartam	211 200
0/1	igen	150	16A	5A	1/2	élettartam	17 380
0/2	igen	300	30A	12A	2/7	élettartam	33 550
0/4	igen	300	30A	12A	2/7	élettartam	29 700
0/2	igen	250	25A	10A	1/5	élettartam	20 020
0/6	igen	300	25A	13A	2/6	élettartam	45 237
4/4	igen	2-300	50A	28A	2/9	24	118 000
0/2	igen	200	20A	10A	2/4	24	12 000
0/2	igen	200	20A	10A	2/4	24	12 300
0/2	igen	300	30A	15A	2/6	24	14 500
0/0	nem	200	13A	8A	2/4	15	8 140
0/1	nem	200	20A	6A	1/4	15	7 660
0/1	nem	250	22A	9A	1/4	12	9 681
0/2	igen	250	15A	9A	1/4	?	10 400
3/5	nem	200	16A	7A	1/3	36	csak géppel együtt
2/6	igen	400	50A	25A	2/7	12	49 900
0/1	igen	250	25A	13A	1/5	12	33 900
2/2	igen	300	30A	15A	2/6	12	56 900
0/2	nem	250	20A	9A	1/4	12	6 400

Vásárlási tanácsok

Mielőtt valaki vásárlásra szánja el magát, alaposan gondolja végig, hogy melyek a legfontosabb elvárások számára egy számítógépházal szemben.

Számít-e a későbbi bővíthetőség, játékra vagy inkább irodai alkalmazás futtatására vásárolt számítógép lesz a dobozba építve, inkább a csend vagy a jobb számít? Az ilyen és az ehhez hasonló kérdések kiértékelése után kezdődhet egy konkrét számítógépház kiválasztása.

Semmiképp se vegyük meg az első megfelelőnek tűnő dobozt, hiszen mint arról már korábban is volt szó, a kínálat nagyon nagy, szinte biztos, hogy egy kis utánajárással jobb alkatrészt találhatunk, akár még olcsóbban is.

Ha ráleltünk a megfelelő házra, vizsgáljuk meg annak minőségbeli tulajdonságait, főleg ha az nem egy nevesebb gyártó terméke. Figyeljünk oda többek közt a sorjás, éles peremekre és arra, hogy a fergalmazó mellékelje-e a szükséges csavarokat, a hálózati kábelt, esetleg egy rövid szerelési útmutatót. Így sok későbbi bosszúságtól megkímélhetjük magunkat.

Szerverek közé sorolható még néhány nagytornyos is, ám ezek nem kifejezetten ipari célra, hanem kisebb cégek, vagy otthoni felhasználók számára készültek például DTK, EuroCase, Albacom és Chieftec szerverházak is. Az egyik ilyen, a DTK CAS-FS-t még redundáns táppal is ellátták. Minden idetartozó készülékház masszív, stabil felépítésűnek bizonyult, megbízható, erős tápegységgel ellátva. A Dragon File Server névre keresztelt ház a teszt során minden mérés alatt nagyon jól szerepelt, így a legjobb nagytornyos díját nyerte el.

A tápegységekről

A számítógépházak és a tápegységek szinte egy alkatrésznek foghatók fel a vásárlás szempontjából, ugyanis a legtöbb esetben együtt csomagolják a kettőt. Bár külön-külön is megvásárolhatók, de erre igazából csak meghibásodás esetén van szükség, ugyanis egy jó minőségű ház bizonyosan jó tápot rejt magában, ha pedig

Tápegységmérési eredmények

gyártó	típus	normál		terhelt	
		12 V	5 V	12 V	5 V
Chieftec	DA-01W	12.1	5.03	12	5.09
Chieftec	FT01W	12.02	5.1	12.08	5.17
Chieftec	TX10W	12.04	5.11	12.06	5.13
Chieftec	TG-103	11.6	4.97	11.7	4.79
Maxxtro	M73	11.65	4.82	12.16	5.1
Senorg	1U	11.91	5.06	12.09	5.1
SuperMicro	SC 750 A	12.28	5.16	12.37	5.19
Palto Alto	ATCX	12.01	5.13	12.11	5.12
Palto Alto	PA810	11.94	5.11	12.06	5.07

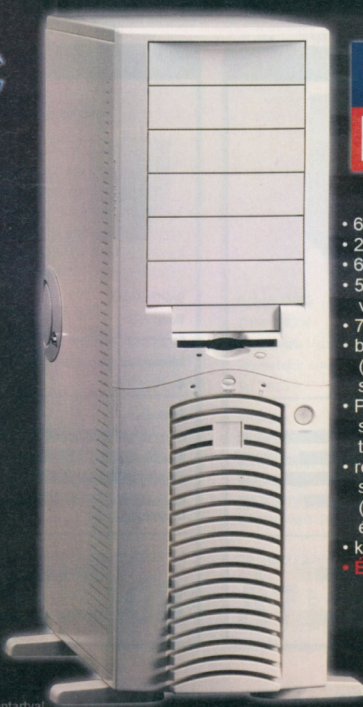
az olcsóság számít, akkor szóba sem jöhet a két elem külön megvásárlása.

Sajnos a tápegység nagyon érzékeny része a gépnek, a meghibásodása akár az egész komputer tönkremenetelét is okozhatja. Tesztelés közben egy érdekes megállapításra jutottunk: ahogy emelkedik a terhelés, úgy nő a tápegység által nyújtott feszültség is. Ennek azonban az a hátulütője, hogy ha csak az 5 V-os feszültséget terheljük le, akkor is emelkedik a 12 V-os feszültség pontos értéke is, ami meghibásodáshoz vezethet. Mindez azért követ-

kezhet be, mert a tápellátásról gondoskodó áramkörök közül ugyanaz vezérlő a két feszültség nagyságát, így ha az egyiknek emelkednie kell, a másik is azt teszi. Ez általában csak a túlzott áramnak kitett alkatrészek felmelegedésével, azok élettartamának csökkenésével, rosszabb esetben azonban instabil működéssel vagy az alkatrészek meghibásodásával járhat. A sok más bonyolult műszaki paraméteren kívül figyelni kell még az egység hűtőventilátorára is.

Élettartam garanciás
tápegységek és
számítógépházak
teljes választéka.

2002/02
Computer
PANORAMA

A legjobb termék

- 6*5,25" fiókhely
- 2*3,5 FDD hely
- 6*3,5 HDD hely
- 5*8cm és 1*9,2cm ventilátor hely
- 7 bővítőkártya panel
- bármilyen ATX alaplaphoz (akár duálprocessoros szerver alaplaphoz)
- PSII, PSII redundáns vagy standard PSU redundáns tápegységek fogadására
- rendkívül könnyen és sérülésmentesen (duplán visszahajtott élek és sarkok) szerelhető
- kihajtható stabilizáló talpak
- **ELETTARTAM GARANCIA**

www.kellytech.hu

Albacomp YY-1271

Gyártó: Albacomp

Típus: YY-1271

Forgalmazó: Albacomp Rt.

Internet cím: www.albacomp.hu

Ár: 27 700 Ft

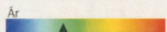
Értékelés:

Külső: 20	1	25
Szerelhetőség: 24	1	25
Minőség: 22	1	25
Műszaki tulajdonságok: 21	1	25

CP 2002/2

Felső kategória

87 pont

Albacomp YY-6271

Gyártó: Albacomp

Típus: YY-6271

Forgalmazó: Albacomp Rt.

Internet cím: www.albacomp.hu

Ár: 18 900 Ft

Értékelés:

Külső: 22	1	25
Szerelhetőség: 23	1	25
Minőség: 23	1	25
Műszaki tulajdonságok: 22	1	25

CP 2002/2

Csúcs kategória

90 pont

Aopen HQ95

Gyártó: Aopen

Típus: HQ95

Forgalmazó: RCE

Internet cím: www.rce.hu

Ár: 17 900 Ft

Értékelés:

Külső: 23	1	25
Szerelhetőség: 23	1	25
Minőség: 22	1	25
Műszaki tulajdonságok: 23	1	25

CP 2002/2

Csúcs kategória

91 pont

Aopen KF45A

Gyártó: Aopen

Típus: KF45A

Forgalmazó: RCE

Internet cím: www.rce.hu

Ár: 19 900 Ft

Értékelés:

Külső: 23	1	25
Szerelhetőség: 22	1	25
Minőség: 23	1	25
Műszaki tulajdonságok: 22	1	25

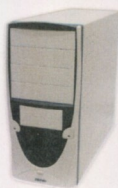
CP 2002/2

CSúcs kategória

90 pont

Avance 7C3

Gyártó: Avance

Típus: 7C3

Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.

Internet cím: www.kellytech.hu

Ár: 10 560 Ft

Értékelés:

Külső: 21	1	25
Szerelhetőség: 21	1	25
Minőség: 18	1	25
Műszaki tulajdonságok: 20	1	25

CP 2002/2

Felső kategória

80 pont

Chieftec FT-01W

Gyártó: Chieftec

Típus: FT-01W

Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.

Internet cím: www.kellytech.hu

Ár: 33 550 Ft

Értékelés:

Külső: 21	1	25
Szerelhetőség: 23	1	25
Minőség: 24	1	25
Műszaki tulajdonságok: 23	1	25

CP 2002/2

Csúcs kategória

91 pont

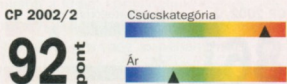
Chieftec TX-10W

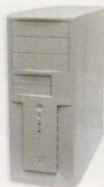
Gyártó: Chieftec
 Típus: TX-10W
 Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.
 Internetcím: www.kellytech.hu
 Ár: 29 700 Ft

Értékelés:

Külső: 24	1	25
Szerelhetőség: 23	1	25
Minőség: 23	1	25
Műszaki tulajdonságok: 22	1	25

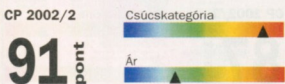
Chieftec TG-103

Gyártó: Chieftec
 Típus: TG-103
 Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.
 Internetcím: www.kellytech.hu
 Ár: 20 020 Ft

Értékelés:

Külső: 23	1	25
Szerelhetőség: 22	1	25
Minőség: 23	1	25
Műszaki tulajdonságok: 23	1	25

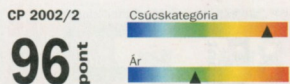
Chieftec DA-01W

Gyártó: Chieftec
 Típus: DA-01W
 Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.
 Internetcím: www.kellytech.hu
 Ár: 45 237 Ft

Értékelés:

Külső: 23	1	25
Szerelhetőség: 25	1	25
Minőség: 24	1	25
Műszaki tulajdonságok: 24	1	25

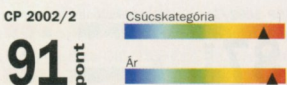
DTK CAS-FS

Gyártó: DTK
 Típus: CAS-FS
 Forgalmazó: Komel Kft.
 Internetcím: www.komel.hu
 Ár: 118 000 Ft

Értékelés:

Külső: 21	1	25
Szerelhetőség: 24	1	25
Minőség: 23	1	25
Műszaki tulajdonságok: 23	1	25

DTK PL-01

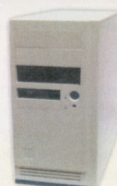
Gyártó: DTK
 Típus: PL-01
 Forgalmazó: Komel Kft.
 Internetcím: www.komel.hu
 Ár: 12 300 Ft

Értékelés:

Külső: 23	1	25
Szerelhetőség: 21	1	25
Minőség: 23	1	25
Műszaki tulajdonságok: 22	1	25

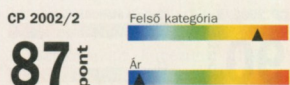
EMKO EM304

Gyártó: EMKO
 Típus: EM304
 Forgalmazó: Macroda Kft.
 Internetcím: www.macroda.hu
 Ár: 7 660 Ft

Értékelés:

Külső: 21	1	25
Szerelhetőség: 22	1	25
Minőség: 22	1	25
Műszaki tulajdonságok: 22	1	25

Eurocase 630A

Gyártó: Eurocase
 Típus: 630A
 Forgalmazó: Albacomp Rt.
 Internetcím: www.albacomp.hu
 Ár: 9 681 Ft

Értékelés:

Külső:	20	1	25
Szerelhetőség:	21	1	25
Minőség:	22	1	25
Műszaki tulajdonságok:	22	1	25

CP 2002/2

Felsőkategória

85 pont

Ár

Maxxtro M73

Gyártó: Maxxtro
 Típus: M73
 Forgalmazó: Kronos Trade Kft.
 Internetcím: www.kronos.hu
 Ár: 10 400 Ft

Értékelés:

Külső:	23	1	25
Szerelhetőség:	21	1	25
Minőség:	21	1	25
Műszaki tulajdonságok:	22	1	25

CP 2002/2

Felsőkategória

87 pont

Ár

Senorg 1U

Gyártó: Senorg
 Típus: 1U
 Forgalmazó: Senorg Rt.
 Internetcím: www.senorg.hu
 Ár: csak géppel együtt

Értékelés:

Külső:	19	1	25
Szerelhetőség:	20	1	25
Minőség:	24	1	25
Műszaki tulajdonságok:	23	1	25

CP 2002/2

Felsőkategória

86 pont

Ár

SuperMicro SC750A

Gyártó: SuperMicro
 Típus: SC750A
 Forgalmazó: Pixel Multimédia Kft.
 Internetcím: www.pixel.hu
 Ár: 4 9900 Ft

Értékelés:

Külső:	21	1	25
Szerelhetőség:	24	1	25
Minőség:	23	1	25
Műszaki tulajdonságok:	22	1	25

CP 2002/2

Csúcskategória

90 pont

Ár

Palo Alto ATCX

Gyártó: Palo Alto
 Típus: ATCX
 Forgalmazó: Pixel Multimédia Kft.
 Internetcím: www.pixel.hu
 Ár: 33 900 Ft

Értékelés:

Külső:	20	1	25
Szerelhetőség:	21	1	25
Minőség:	21	1	25
Műszaki tulajdonságok:	20	1	25

CP 2002/2

Felsőkategória

82 pont

Ár

Palo Alto PA810

Gyártó: Palo Alto
 Típus: PA810
 Forgalmazó: Pixel Multimédia Kft.
 Internetcím: www.pixel.hu
 Ár: 56 900 Ft

Értékelés:

Külső:	22	1	25
Szerelhetőség:	22	1	25
Minőség:	22	1	25
Műszaki tulajdonságok:	21	1	25

CP 2002/2

Felsőkategória

87 pont

Ár

IMAGECONVERTER PLUS

A tökéletes megoldás

ImageConverter Plus

A program demóváltozatát CD-mellékletünk Cikkek/ICplus könyvtárában találhatják.

A különböző képfarmátumok kavalkádjában néha nehéz eligazodni. Az internetről letöltött képek, a digitális gépekkel készült fotók és a különböző programok formátumainak széles választékával találjuk magunkat szemben minden nap. Akadnak azonban helyzetek, amikor egy meghatározott képtípusra lenne szükségünk, és a lehető leggyorsabban szeretnénk túlesni a konvertáláson, lehetőleg úgy, hogy mielőtt a képet konvertáljuk, esetleg bele is pillanthassunk, persze minél egyszerűbben. Nos, erre – és még jó néhány más - a feladatunkra teremtett az iCoder cég *ImageConverter Plus* programja, amelynek 6.0-s verziója sok hasznos újítást rejt.

Egyszerű és gyors

Az előző verziókhöz képest a program teljesen új grafikus motort kapott, amely jóval gyorsabban dolgozik, és természetesen több képfarmátumot ismer. Az *ImageConverter* több alkalmazásból áll össze. A névadó program beépül a *Windows Explorerbe*, és onnan segíti a munkánkat. Egyszerűen rákattintunk az egér jobb gombjával az adott kép ikonjára, és a legördülő menüben a szokásos menüpontokon kívül máris elénk tárul a nézőkép, néhány fontosabb információ a képről és persze egy új menüpont, amelyből

Beépül az Intézőbe? Így könnyű!

kiválaszthatjuk, milyen formátumra kívánjuk konvertálni az adott képet.

Ha több képet jelöltünk ki, a nézőkép természetesen elmarad, de egyetlen kattintással konvertálhatjuk át az őket. Ha nincs szükségünk a nézőképre, a *Shell Settings* menüpontban akár ki is kapcsolhatjuk ezt a szolgáltatást, illetve megváltoztathatjuk a méretét, a minőségét, sőt, azt is megadhatjuk, hogy amennyiben adott időn belül nem készíthető el, akkor ne bajlódjon vele a rendszer. A programcsomag indítója a tálcára is leül, így könnyen elérhetjük a többi alkalmazást is.

A képszerkesztő

A csomag másik programja az *ImageEditor*. Ezt nem nevezhetjük igazán professzionális képfeldolgozó programnak, de rendelkezik a legszükségesebb eszköztárral és néhány effektus lehetőséggel. Így például forogathatjuk vagy átméretezhetjük a képeket. Itt is van lehetőségünk csoportos konvertálásra, megváltoztathatjuk a fényerőt és a kontrasztot. Az

Aki sok képpel dolgozik, nap mint nap szembesülhet a számítástechnika egyik olyan hátrányával, amely éppen az előnyökből származik: nehéz eligazodni a számos képfarmátum között. Ilyenkor siet a segítségünkre az *ImageConverter Plus* program.

Az *ImageEditor* segítségével alapvető eszközök-höz jutunk

átméretezésnél választhatunk a gyors, de általános minőségű, vagy a lassú, ám kiváló minőségű „munka” között.

Az *ImageConverter Plus* nagyon hasznos eszköz lehet, ha nagymennyiségű képet szeretnénk a lehető legegyszerűbben feldolgozni. Nem kell különböző programokat elindítani, elég egyet kattintani az *Intézőben*, és máris elkészült az új állomány, vagy nyomtathatjuk a kívánt képet.

NÁKOVICS LÁSZLÓ

Universal Document Converter

A program „testvére” a különböző dokumentum formátumok képpé konvertálásában jeleskedik. Word dokumentumainkat, Excel táblázatainkat vagy HTML oldalainkat alakíthatjuk át különböző képfarmátumokra, köztük a több oldalas GIF, TIFF és DCX formátumokra is.

CD-mellékeltünkön e hónapban az *ImageConverter Basic* változatának teljes verzióját is megtalálják. A program telepítéséhez szükséges regisztrációs kód a www.fcodersoft.com/magazines/cp címen kapható meg, természetesen ingyen, mindössze egy nevet és e-mail-címet kell megadnunk. A demóverziót lemezünk CIKKEK\ICPLUS könyvtárában találják.

ZONERDRAW 4 PLUS

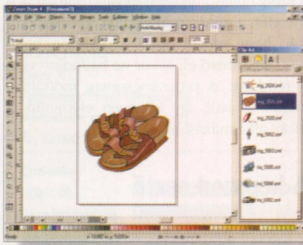
Grafikus program mindenkinek

Napjaink legnépszerűbb grafikus szerkesztői vitathatatlanul a CorelDRAW és az Adobe Illustrator: professzionális célokra fejlesztett termékek, „professzionális” árral. Magyarán az átlagfelhasználó valószínűleg soha nem fogja kihasználni az ezen termékek által kínált funkcióknak tetemes részét, mégis kénytelen teljes árat fizetni értük. Ezzel szemben a ZonerDraw4 Plus, amely megközelíti a fenti programok vektorgrafikus képességeit, inkább az átlagfelhasználóknak készült.

A vektoros grafika

A vektoros grafika egyszerű elemekből épül fel, és minden bonyolultabb objektumot lebonthatunk ezekre az alapvető elemekre, ha az objektumokat ezek szintjén szeretnénk szerkeszteni. A legalapvetőbb elem a *pont*, aztán következik a *görbe* – ez a legalacsonyabb szintű objektum, amelyet közvetlenül „rajzolhatunk”. A vektorgrafikában a „görbe” nem szükségesszerűen jelent hétköznapi értelemben vett görbét, hanem olyan objektumot takar, mely számtalan egyenesből és görbéből állhat. Ott vannak még a geometriai alakzatok, amelyeket görbék határolnak. Ezek alatt nemcsak a „hagyományos” matematikai alakzatokat (négyzet, háromszög, téglalap) értjük, hanem szabálytalanok is lehetnek – a lényeg, hogy a határoló görbék zárt alakzatot alkossanak. Végül van a *csoport*, amely több objektum együttese egy objektumként kezelése, és a szöveg, mely a vektorgrafika igen fontos eleme. A szöveget görbéké is alakíthatjuk, és így rengeteg izgalmas és főként látványos dolgot művelhetünk vele!

A ZonerDraw4 Plus kisebb „anyagi be-
ruházást” igényel, mint neves társai, ráadásul könnyen elsajátítható, egyszerű, áttekinthető a kezelői felülete, ahol pont annyi kezelőszerv fogad minket, amennyit az ésszerűség megkíván (pusztán azok, amelyek feltétlenül szükségesek – így garantáltan nem zavarodunk össze). A szoftverfelhasználási területei is igen tágak: készíthetünk vele promóciós szórólapokat, illusztrációkat, névjegykártyákat, képeslapokat, logókat, alaprajzokat vagy akár webes grafikákat.

Mindenből annyi, amennyi kell: a ZonerDraw kezelői felülete

A számítógépek kétféleképpen kezelik a képeket s ábrákat: mint vektorokat vagy mint bitképeket (bitmap). E két megközelítés közötti különbség olyan jelentős, hogy

Egy étlapsablon a második CD-ről

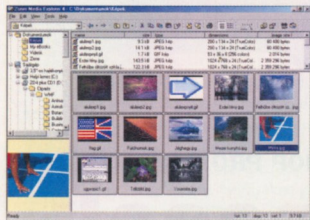
a legtöbb grafikai szerkesztőprogram csak az egyikben specializálja magát, és a másik típusnak csupán a legalapvetőbb funkciót kínálja. Nincs ez másként a ZonerDraw esetében sem, amely a *vektorgrafika mellett* kötelezte el magát. De mivel a szoftver szeretné az átlagfelhasználó valamilyen igényét kielégíteni, a programban a bitmapek szerkesztéséhez a leggyakrabban használt eszközök is helyet kaptak.

Egy kis fazonigazítás

A ZonerDraw jelentős „fazonigazításon” esett át a 3-as verzió óta. A kezelői felület letisztultabb és kényelmesebb lett, és számos új funkcióval egészült ki – ez dicsegetés. Az alapvető vektorgrafikus funkciók mellett a geometrikus alakzatok között új csillag és poligon eszközök találunk, minden objektum kaphat árnyékok (még lágy árnyékok is, amely vizuálisan közelíti a va-

lós árnyékokat), vagy készíthetünk áttetsző kitéltéseket is. Lehetőség van táblázatok egyszerű előállítására (pl. árlistákhoz).

A rétegekre bontott munka sokáig a CAD sajátja volt, mára azonban a legtöbb minőségi grafikus programban, így a ZonerDraw4-ben is megtalálható. A ZonerDraw 4 már a virtuális rétegeket is hozzáférhetővé teszi. Nem szabad elfeledkezni a szövegmanipulációs képességekről sem, ami erőssége a programnak, ezek közül is főleg az, hogy a szöveg görbéké alakítható, így szabadon formázhatóvá válik (akár saját fontkészletet is gyárthatunk). Lehetőség nyílik arra is, hogy a nyomtatónk maximális papírméreténél nagyobb dokumentumokat nyomtassunk ki a szoftver segítségével, aztán összeillesztjük a darabokat. Importálhatunk többek közt Adobe Illustrator, CorelDRAW és Kodak állományokat vagy akár JPEG vagy GIF fájlokat.

A Media Explorerrel miniatűr formában böngészhetjük a képeket

kítható, így szabadon formázhatóvá válik (akár saját fontkészletet is gyárthatunk). Lehetőség nyílik arra is, hogy a nyomtatónk maximális papírméreténél nagyobb dokumentumokat nyomtassunk ki a szoftver segítségével, aztán összeillesztjük a darabokat. Importálhatunk többek közt Adobe Illustrator, CorelDRAW és Kodak állományokat vagy akár JPEG vagy GIF fájlokat.

Bőséges kínálat

A szoftver, azon túl, hogy könnyen kezelhető vektorgrafikus szerkesztő, számos további szolgáltatást nyújt, nem véletlenül „érkezik” két CD-n. Az első lemezen találjuk magát a ZonerDraw4-et és egy clipartgyűjteményt, amely több mint 5000 képet tartalmaz ZMF (Zoner Metafile) és univer-

zális WMF (Windows Metafile) formátumban. Ugyanezen a lemezen kapott helyett négy, igencsak hasznos segédprogram. A Zoner Media Explorerrel, kényelmesen böngészhetjük multimédiás állományainkat (képeket, videókat, sőt MP3-as fájlokat is). A ZonerViewer bitmapes képek nézegetésére, konvertálására és (egyszerű) szerkesztésére szolgál. Szabályozhatjuk vele a képek fényerejét, kontrasztját, a színeket (RGB, HSV összetevőket), az élességet és a lágyítást. Lehetőség nyílik arra is, hogy közvetlenül ide szkenneljük be képeket. A ZonerViewer támogatja az Adobe bitmapes szűrőt bedolgozómodulok (plugin) formájában. A Zoner GIF Animator webes célokat szolgál: animált GIF-eket készíthetünk vele, bannereket, gombokat, animált linkeket és így tovább. A programmal importálhatunk FLI, FLIC és AVI fájlokat, továbbá optimalizálhatjuk az animációkat, hogy lerövidítsük a letöltési időt. A PageScope Image a Minolta által kifejlesztett digitális fotójavító technológia. A szoftverrel többek közt javíthatunk az alacsony kontrasztú, a túl- vagy alulexponált képeken, s a csomag része még egy 111 darabos TrueType fontkészlet is.

Egy alulexponált kép javítása a PageScope Image segítségével

A második CD-n az asztali kiadvány-szerkesztést támogató sablonokat találjuk. Vannak itt étlapok, szórólapok, utazási irodák, ingatlanügynökségek ajánlatai – tehát nekünk már csak a megfelelő képeken és szövegezen kell elgondolkodnunk.

CSÖNDES ÁRON

Kétféle megközelítés

A vektorgrafika a sík alakzatok matematikai leírásán – a geometrián – alapul. Ez a megközelítés úgy kezeli a képeket mint objektumok (vonalak, szövegek, geometriai alakzatok, stb.) együttesét, amelyek tangens vektorokból állnak. A számítógép ezeket az adatokat, és még egyes további tulajdonságokat (szín, árnyék) jegyzi meg, és ebből képes minden egyes alkalommal „újraszámolni” a képet, ha azt átmeretezik. Ebből az is következik, hogy a nagyítás mértékétől függetlenül, nem változik a megjelenítés minősége. Ugyanez nem mondható el a bitmapes képekről. A bitképes megközelítés esetében a képeket pontok mozaikjaként (raszter) kezeli a gép, s minden egyes pontot, azaz képelemet (pixel) a helyzete és a színe határoz meg. A számítógépeknek ezért minden egyes pont adataira emlékeznie kell – ezért a bitmapes adatfájlok mérete a kép méretével egyenes arányban növekszik. A kép nagyítása ront a minőségen, a kép „pixelesedik”. A Photoshop és a PhotoPaint például ilyen, pixel-alapú szoftver. Természetesen mindkét megközelítésnek megvannak a maga vitathatatlanságai.

ÖSSZEZÉS

A ZonerDraw egy remek program, amelynek kétségtelen előnye, hogy viszonylag könnyű beletanulni (legalábbis a többi hasonló kategóriájú programhoz képest), és a számos DTP-s feladat gyorsan és egyszerűen megoldható vele.

www.computerpanorama.hu

codra digital

www.codra.hu

481-2160

Kezébe adjuk a

digitális világot

Adobe Photo-shop 6.0 Jasc Shop Pro 7.04

ADOBE PHOTOSHOP 6.0 ÉS JASC PAINT SHOP PRO 7.04

Mindenre képesek

Ezúttal két „mindenre képes”, elszánt vetélytárs helyezkedett el ringünk két sarkában. A mérkőzés izgalmasnak ígérkezik, és már halljuk is a gongot!

Nem kevesebbről van szó, minthogy összemérje tudását a két legnépszerűbb és legtöbbek által használt képfeldolgozó és fotóretusáló program. A dolog korántsem olyan egyszerű, mint amilyennek látszik, ugyanis mindkét program rendelkezik jó

néhány olyan tulajdonsággal, amely éppen az ő irányába mozdítja el a mérleg nyelvét. Azt persze előrebocsáthatjuk, hogy az árát tekintve már megvan a győztes. Vannak azonban helyzetek, amikor az ár még nem minden. A telepítésről ezúttal

nincs értelme külön szólni, hiszen gyakorlatilag mindkét program esetében egyformán zajlik. Kiválaszthatjuk a kívánt alkotóelemeket, és a Next gombok egymás utáni nyomkodásával a gépünkre varázsolhatjuk az alkalmazásokat.

Photoshop 6.0

A Photoshop áttekinthető és átgondolt felülete

A menürendszeren, és a lebegő ablakokat bármikor testre szabhatjuk. A rétegkezelésre hivatott ablak informatív és jól átte-

Az Adobe cég programjai szinte sugározzák magukból a profizmust. Jól átgondolt menürendszerek, visszafogott, nem túl cirádás ikonok és gyors grafikai megjelenítés. Ez alól a Photoshop sem kivétel, gyorsan megszeretjük eszköztárát, hamarjában kiismerjük magunkat a

PSP 7.04

A Paint Shop Pro kissé „shareware” külsejű

rája. Szerintünk a menük esetében érdemes eltüntetni az ikonokat, sokkal rendezettebb képet kapunk. Az egyetlen valódi

A Jasc Paint Shop Pro-jának felülete már korántsem olyan dinamikus, mint vetélytársáé. Erősen érződik rajta a shareware programokra jellemző egyszerűség és a „minél több funkciót a menübe” jelleg. Ez azonban kis gyakorlás után megszokható és gyorsan kiigazodhatunk rajta. Szerintünk a menük esetében érdemes eltüntetni az ikonokat, sokkal rendezettebb képet kapunk. Az egyetlen valódi

FELÜLET

Képfeldolgozók

kinthető, valóban tökéletes a gyors munkához, s kellemes ráadás, hogy még a maszkok állapotát is figyelemmel kísérhetjük benne.

ESZKÖZTÁR

Eszköztárat tekintve a Photoshop: jeles

A Photoshop mindent felvonultat, amire csak szükségünk lehet. A szakosas rajzeszközök mellett van klónozási és elmosási lehetőségünk, szövegbevitel, mintavetvő és persze különböző kijelölési lehetőségek. Utóbbiak közül a legérdekesebbek a „mágneses” szabadkézi lasszók, amelyek automatikusan igyekeznek tartani egy adott terület határait, miközben körberajzoljuk azt. Ezt persze csak akkor tudjuk kihasználni, ha a kijelölendő terület közel azonos színű körvonallal rendelkezik. A kijelölés útvonallát a későbbiekben is módosíthatjuk, így nem kell rögtön újrameznie, ha valamiért elrontottuk. A szövegek beírásakor jó dolog, hogy bármikor újraszerkeszthetjük azokat és nem külön ablakban kell beírunk, hanem közvetlenül a képen. Azt viszont már nehezményezzük, hogy a CE-s változat sem képes kezelni a régebbi TTF karakterek hosszú ékezeteit (pontosabban kódokkal ez megoldható, de nem túl kényelmes), az unicode karakterekkel viszont nincs gond.

negatívum, hogy a rétegkezelésre hivatott ablak kissé nagyra sikerült és alacsony felbontáson zavaróan belóg a feldolgozandó képbe, amikor éppen legördített állapotban van.

Eszköztár szempontjából a Paint Shop Pro: kitérő

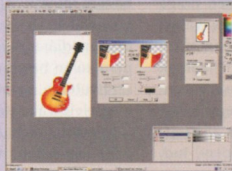
A Paint Shop Pro eszköztára gyakorlatilag azonos a Photoshop felszereltségével, ám, minthogy az otthoni felhasználókat is megcélózták, rengeteg olyan lehetőséget találunk benne, amelyek kifejezetten a fotóretusálást segítik elő. Így például automatikusan megszüntethetjük a piros szem effektust, színkorrekciót végezhetünk, sőt a bőrszín élethűségét is javíthatjuk. Ugyancsak pluszt jelentenek a Picture Tube eszközök, amelyek segítségével egyszerűen „szórhatjuk meg” képünket különböző előre definiált objektumokkal (lepkék, gyertyák, lukik stb.). A program másik előnye, hogy tartalmaz vektorgrafikus eszközöket is, így akár vektoros ábrákat is készíthetünk, sőt, lehetőségünk van vektoros szövegek készítésére is. A szövegek itt is újraszerkeszthetők, de sajnos külön ablakban kell beírunk őket. Az ékezetekkel viszont nincs gond. Mágneses lasszó nincs, sőt maga a kijelölés is kicsit furcsán működik, a varázspálca esetében például megszáthatjuk, hogy egy teljes réteget jelöljön-e ki, vagy az általános funkcióit adja és az azonos, vagy közel azonos színeket válassza ki.

HASZNÁLHATÓSÁG ÉS EFFEKTEK

A Photoshop beépített effektjei a rétegekkel

A rétegkezelés, maszkolás és nyomdai előkészítés terén a Photoshop egyértelműen kényelmesebb és hatásosabb eszköznek bizonyul. Ha tehát bonyolult, nagy felbontású ábrákkal dolgozunk, valószínűleg velem járunk jobban. A felülete is sokkal inkább sugallja a „mi most dolgozunk” hangulatot, bár az esetek többségében minden nekünk kell megoldanunk, kevés automatizált funkció van, szinte biztos, hogy a végeredmény sokkal egyénibb és tehetségétől függően szebb lesz, mintha a másik programban dolgoznánk. Előszörban új képek és montázsok készítésére szolgál, bár a fotóretusálásban is megállja a helyét. Beépített effektjei segítségével az árnyékok, domborulatok, ragyogások stb. elkészítése gyerekjáték, ráadásul egy-egy effekt bármikor módosítható utólag, vagy éppen eltüntethető, illetve átmásolható más rétegre is. History listájának köszönhetően biztonságosan kísérletezhünk a képen, hiszen bármikor visszavonhatunk lépéseket, egészen a kép megnyitásáig. Actions lehetőségével a gyakran ismétlődő feladatokat billentyűködökkel rendelhetjük, így végül mégiscsak automatizálhatjuk saját munkafázisaink elvégzését. A hatos verzió *Styles* lehetősége is az egyszerű-

A Paint Shop Pro effektjei jól kezelik

mentrendezhető. A maszkolás szinte tragikus, jó ideig szokni kell, mire az ember képes dolgozni vele, de minden megoldható végül. Effektek mennyiségében a PSP magasan veri a Photoshop-ot, különösen, ha az *Anniversary Edition*-ra tesszünk szert, ahol több kereskedelmi forgalomban lévő effekt csomag integrálódott még a programba. És akkor még nem beszélünk a csoportos fájlkonvertálási lehetőségről (*Batch convert*) és a kimagasló nyomtatási megoldásokról (például egy lapra több képet nyomtatunk, nekünk tetsző vagy automatikus elrendezéssel). El ne felejtjük megemlíteni a képernyő fotózási lehetőséget, amelyet mi nap mint nap használunk egy-egy cikk megírásakor. Vektoros eszköztára szintén kiemeli a PSP-t, ami pedig az internetet illeti itt, az *Image slicer* és az *Image mapper* segítségével a HTML-kódot is megkapjuk a szétdarabolt képhez, ha mondjuk egy komplett me-

sítést szolgálja, előre definiált, leginkább gombok készítésére használható effektsorozatokat tartalmaz. A Photoshop természetesen plug-inekkel is kiegészíthető, így az eszköztára a végtelenségig bővíthető, jó pénzért. Elkészült képeinket optimalizálhatjuk az internetre is, ha pedig nyomtatni szeretnénk, végére a Photoshop is engedi rendesen elhelyezni (pozícionálni és méretezni) a képet a papíron.

nüt készítettünk el. Ami még szintén a PSP előnyére válik, a kitöltések egyszerűsége, vagyis bármikor kitölthetünk egy kijelölést színnel, textúrával, képpel, színátmenettel, egyetlen kattintással. Képfarmátumok terén a PSP szinte mindent ismer, beleértve a Photoshop PSD-t is, igaz, csak az 5.5-ös verzióig, a 6.0-s Photoshop-ban készült képek már nem tudja megnyitni.

ANIMÁCIÓK KÉSZÍTÉSE

Az internetes csínyekre és animációk készítésére a Photoshop mellett az Image Ready hivatott

nem kell újrakismerkedni vele. Az internetes eszközöket (Image map, Slice és Rollover stb.) ebbe a programba különítették el.

A Photoshophoz mellékelte Image Ready 3.0 elsősorban a webes grafikák és animált GIF-ek elkészítésében jeleskedik. Kicsit megbízhatatlan program (mármint összeomlásilag), de amúgy mindent tud, ami egy ilyen jellegű szoftvertől elvárható, ráadásul megszokottáság hasonlít a Photoshopra, így nem kell újrakismerkedni vele.

Az Animation Shop nevéhez hűen animációk, bannerek és animált kurzorok készítését vállalja magára

hivatott. Akár animált kurzorokat is készíthetünk vele, sőt, tartalmaz egy banner készítő varázslót is.

Az Animation Shop a Paint Shop Pro Image Ready-je. Gyakorlatilag ugyan arra hivatott, tudásunk is nagyrészt egyezik, bár, mivel a Paint Shop Pro már tartalmazza a webes előkészítési lehetőségeket (Image map, Slice, Rollover stb.) az Animation Shop elsősorban és nevének megfelelően animációk készítésére hivatott.

Összegzés

Nehéz igazságot tenni, mert a Photoshop kényelmes, gyors és professzionális eszköz, ennek megfelelően drága is, így eleve valószínűtlen, hogy valaki otthonra vásárolja meg. Inkább grafikai stúdiók, újságok és nyomdák állhatnak sorba érte. Ám ha azt nézzük, az ár nem feltétlenül mond el mindent egy programról, hiszen a Paint Shop Pro alig harmincezer forintos árával mindent tud,

amit a Photoshop, sőt, valljuk be, még többet is. Csak egy kicsit „fapadosabb”. Ráadásul nemcsak az árával igyekszik meghódítani az otthoni felhasználókat, hanem fotóretusálási és Picture Tube eszközeivel is. Sőt, egy kis internetre vagy multimédiára fejlesztő cégnek, amely nem kíván hatalmas összegeket költeni a szoftverekre, szintén a Paint Shop Pro a megfelelő választás.

Mindezt talán a saját példánkkal tudjuk a legjobban megvilágítani. Hirdetése-

ink elkészítésére és az újság képeinek feldolgozására tördelőink a Photoshop-ot használják, miközben szerkesztőink nem győzik megköszönni készítőinek a Paint Shop Pro nyújtotta kényelmi lehetőségeket a képernyőképek készítésénél és azok csoportos nyomtatásánál. Dönteni tehát nem is olyan nehéz, csak éppen azt kell megnézni, mivel foglalkozunk gyakrabban, és persze mennyi pénz fér a zsebünkbe vagy a pénztárcánkba.

NÁKOVICS LÁSZLÓ

Kodak

A HIVATALOS
MAGYARORSZÁGI
KODAK ÉS
DATAFAB
DISZTRIBÚTOR

DIGITÁLTECHNIKA Kft.

Budapest, 1149 Egressy út 5.
T./f.: 221-6779, 221-6772
Cyfr.: 9024 Nagy I. u. 35.
T./f.: 96/517-500, Fax: 517-501
www.kodakdigital.hu kodak@dit.hu
AFA nélküli árak!

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP AKCIÓ!

1,3 MEGAPIXEL
79.992 Ft

DX3215

3,3 MEGAPIXEL
159.992 Ft

DX3900

EASYSHARE
DOKKOLÓVAL, AKKUVAL

OPTIKAI ÉS DIGITÁLIS
ZOOM

AZ AKCIÓ FEBRUÁR 15-IG TART

Évek óta beszélnek a Linux térnyeréséről, az ingyenes, szabadon fejleszthető kódú új operációs rendszer előnyéről. Sokan elfeledkeznek azonban arról, hogy a Linux nem egyetlen rendszer. A különböző disztribúcióknak nemcsak a neve és tartalma, hanem sok esetben a célja is különbözik. Kétrészes cikkünk szerzője arra vállalkozik, hogy rendet vágjon e disztribúciók olykor áttekinthetetlennek tűnő sűrűjében.

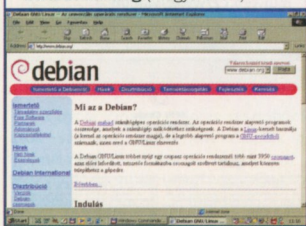
A disztribúciók, amellet, hogy a Linux családba soroljuk őket és ingyenesek, sok mindenben különböznek egymástól. Más a csomagolásuk, más-más segédprogramokat, meghajtószoftveket tartalmaznak. Az élvonalbeli nagy disztribúciók fejlesztése folyamatos, nap mint nap jelennek meg hozzájuk kiegészítések.

A Microsoft programokkal ellentétben, a fejlesztőkhöz vagy a fejlesztői fórumokhoz beküldött hibajelzések nem írótt maradtak, hanem napok, de néha órák alatt elkészülnek a javítások. Ez az előnye annak, ha egy operációs rendszert világszerte több tízezer, sőt százezer programozó fejleszt.

Nagyobb (CD-s) Linux disztribúciók

Debian Linux 2.2.r4

→ Honlap:
www.debian.org (magyarul is!)

LINUX DISZTRIBÚCIÓK (1.)

A bőőség zavara

A *Debiánt* 1993 augusztusában Ian Murdock indította el egy olyan új, nyitott disztribúcióként, amelyet a Linux és a GNU szellemében készítenek. Az volt a szándéka, hogy a rendszert gondosan és lelkiismeretesen állítsák össze, és hasonló gonddal tartsák fenn és támogassák. A fejlesztőgárda a *Free Software* hackereinek kicsiny csoportjaként indult, és fokozatosan nőtt a fejlesztők és a felhasználók nagy, jól szervezett közösségévé. Letölthető és dobozos változata egyaránt van.

SuSE Linux 7.3

→ Honlap:
www.suselinux.hu (magyar nyelven!)

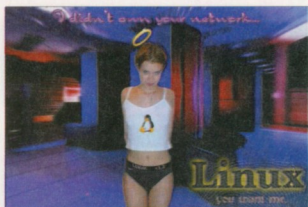
A korlátlan lehetőségeknek, a stabilitásnak, a megbízhatóságnak és a fejlett védelmi mechanizmusok támogatásának köszönhetően a *SuSE Linux 7.3* jelenleg a *legbiztonságosabb és legstabilabb operációs rendszer a piacon*. Most már a rendszerkézikönyv is magyar nyelven olvasható!

Az ingyenes változat mellett üzleti alkalmazásra szánt, komoly technikai supportot is tartalmazó kereskedelmi verziói is megjelentek. Ez az egyike a nagy hardvercégek által is „felvállalt” disztribúcióknak. Letölthető és dobozos változatai is vannak. (A *SuSE 7.3 Live Eval* változatát decemberi számunk CD-mellékletén találhatják.

RedHat Linux 7.2

→ Honlap:
www.redhat.com

Az IBM a napokban jelentette be, hogy mainframe gépeire is kínálja *RedHat* Linuxot. A bővülő platformválaszték mellett a rendszer abban is különlegesen szá-

mít, hogy folyamatosan beépítik az IBM és mások által fejlesztett nagykapacitású háttérrendszerek kezelését. Letölthető és dobozos változata egyaránt van.

Slackware Linux (8.0)

→ Honlap:
www.slackware.com

A *Slackware Linux* egy teljes, 32 bites, többfeladatos Unix-szerű rendszer. Jelenleg a 2.2-es Linux rendszermag sorozat és a 2.1.2-es verziójú GNU C könyvtár (libc6) az alapja. Tartalmaz egy könnyen használható telepítőprogramot, kiterjedt, bármikor elérhető dokumentációt és egy menüs rendszerű csomagkezelő rendszert. Ha a teljes rendszert telepítjük, X Ablak Rendszer, C/C++ fejlesztői környezetek, Perl, hálózati alkalmazások, levélkiszolgáló, hírkiszolgáló, webkiszolgáló, FTP kiszolgáló, a GNU képekészítő program (GIMP), a Netscape Communicator és még sok egyéb program birtokába juthatunk. Mindemellett a Slackware Linux a 386-os-tól a legmodernebb x86-os gépekig tartó számítógép-generációkon is működik, valamint az Alpha processzoros és a SPARC rendszereken! Sajnos a támogatott nyelvek között nem szerepel a magyar, azonban az XFree86-ban, a KDE-ben és a GNOME-ban beállítható, s innentől anyanyelvünkön használhatjuk a Slack-et.

Caldera OpenLinux 3.1, Caldera OpenLinux 64, Caldera OpenUnix

→ Honlap:
www.caldera.com

Mandrake Linux 8.1

→ Honlap:

www.linux-mandrake.com/en

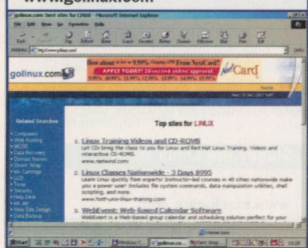
(A programot 2002. januári számunk CD-mellékletén is megtalálhatják.)

Turbo Linux 7

→ Honlap:

www.turbolinux.com**Go! Linux 7.1**

Honlap:

www.golinux.com**VA Linux**

→ Honlap:

<http://www.valinux.com>**Flopilemez Linux disztribúciók**

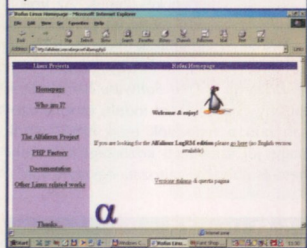
Az előzőekben olyan Linux disztribúciókról volt szó, amelyek mögött komoly fejlesztőgárdák állnak, a rendszert igekeznek a legkorszerűbb hardverekhez is hozzáigazítani. Linuxra azonban nemcsak az új gépeken, hanem a kiöregedő félben levő, vagy már elavult, de még működőképes gépeken is szükség van.

Amikor a hardver szükségése (8 Mbajt alatti memória, kisméretű merevlemez, 386-os vagy 486-os processzor stb.) miatt nem jöhetnek szóba a Microsoft-alapú megoldások, akkor a fentebb felsorolt 6-8 CD-lemezes nagy Linux disztribúciók sem képesek használható megoldást nyújtani. Az ilyen esetekre is van megoldás, csak körül kell nézni. Mi megtettük, így remélhetőleg olvasóink is új életre kelthetik korábban kidobásra szánt vagy a szekrény mélyén porosodó öreg gépeiket.

A következőkben ábécé-rendben következnek a flopin (is) működő mini-Linuxok. A felsoroltakon kívül persze számos olyan is akad, amely kimaradt a listánkból. Ezt mi is fájljuk, de valahol meg kellett húzni a határt. Amennyiben olyan forrássokra bukkannánk, amelyek véleményük szerint megérik a bemutatást, kérjük írják meg a szerkesztőség e-mail-címére, s mi igyekszünk minél hamarabb közkinccsá tenni a beérkező anyagokat.

Alfalinux

→ Honlap:

alfalinux.sourceforge.net/alfaeng.php
p3

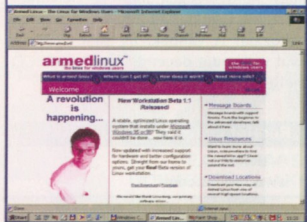
Az *Alfalinux* egy Slackware-szerű Linux disztribúció, két flopilemezen. Nem tartalmaz semmilyen korlátozó/csökkenett/átit rendszerlelet, és benne van minden szükséges alkalmazás a lemezműveletekhez, a helyeállításához és a hálózatkezeléshez.

Szerző: Giancarlo -rofus- Erra, rofus@mindless.com

GNU General Public License (GPL)

ArmedLINUX

→ Honlap:

www.armed.net

Az *ArmedLINUX* közelebb áll egy teljes disztribúcióhoz, mint egy mini-disztribúcióhoz. A FAT-ot használó Win9x/NT/DOS fel-

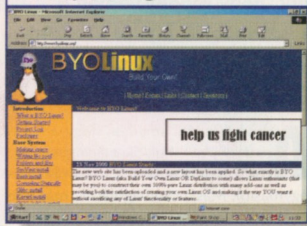
használóknak készült. Ez a disztribúció jelenleg elsősorban a munkaállomás-konfigurációra összpontosít (Glibc2.1), a kábelmodemmel és a hálózati eléréssel rendelkezőkre optimalizál, és vannak kernel-moduljai a legtöbb 3Com, SMC, Tulip és Intel hálókártyához. Emellett támogatja a Voodoo Banshee, Voodoo3 és TNT adaptereket, valamint a legtöbb népszerű hangkártyát is.

Szerző: Austin Gonyou, austin@armed.net

GNU General Public License (GPL)

BYO Linux

→ Honlap:

www.byolinux.org

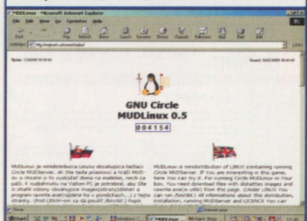
A *BYO Linux* (*Build Your Own Linux*) egy lépérsről lépésre vezető utasításkészlet, amely lehetővé teszi, hogy elkészítsük saját Linux disztribúciókat. Az utasítások könnyen követhetők, és számos add-on (kiegészítő) van hozzá, amelyek lehetővé teszik az operációs rendszer használatát X-munkaállomásként, routerként vagy Apache Web szervertként. Egy sokféleképpen használható „épitd-magad” Linux disztribúciós készletről is van szó.

Szerző: Jonathan Thorpe, linuxprog@jonathanthorpe.com

GNU General Public License (GPL)

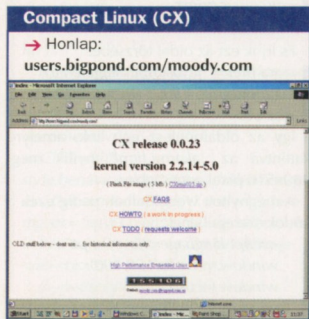
Circle Mud Linux

→ Honlap:

www.jcz.com/vladon

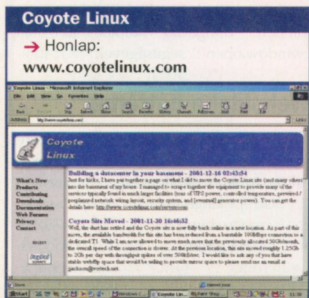
A *Circle Mud Linux* háromlemezes mini-disztribúció a *Circle MUD Server* futtatásához. Alapja a *libc5*. Mellesleg egy jó disztribúció a MUD játékosok számára, akik gyorsan megszokják, és átmenetileg MUD konzollá képesek alakítani bármilyen PC-t.

Szerző: VladoN, vladon@pobox.sk
GNU General Public License (GPL)

A *Compact Linux* egy olyan disztribúció, amelyet villámgyorsan töltődő, RAM-disk alapú rendszerekhez fejlesztettek ki, ahol a lemezrendszer mérete és szűkössége komoly választási szempont. RAM-diszke 8 Mbajtól 100 Mbajtig vagy tovább konfigurálható.

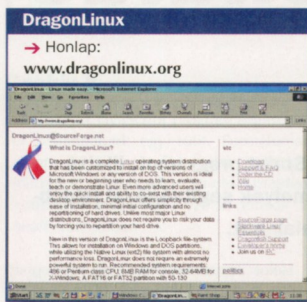
Szerző: Paul Moody, moody.com@bigpond.com.au
GNU General Public License (GPL)

A *Coyote Linux* egy floppy disztribúció azok számára, akik nem csupán az internet-elérésüket akarják megosztani a helyi hálózaton keresztül másokkal. A hozzáférés-megosztáson túl *tűzfal szolgáltatást* is nyújt a belső hálózat védelmére. A

Coyote projekt célja az internet-elérés lehető leggyorsabb és legegyszerűbb megosztása.

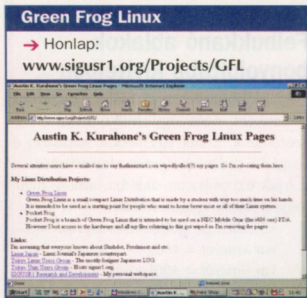
Szerző: Joshua Jackson
GNU General Public License (GPL)

A *DragonLinux* egy internetre készült disztribúció, amely teljes telepítésnél is csak 150 Mbajtnyi helyet foglal el a merevelemen.

Tulajdonképpen egy teljesen funkcionális *UMSDOS/Loopback* hibrid, amelyet hálózati eszközök, egy fordítóprogram (compiler), *X-Windows*, *KDE* és dokumentáció egészíti ki.

Szerző: Karlis Loen, info@dragonlinux.org
GNU General Public License (GPL)

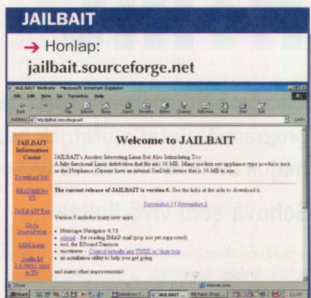

A *Green Frog Linux* egy kisméretű, kompakt Linux disztribúció. Arra szánták, hogy kitudulópont legyen mindazoknak, akik maguk akarják kifejleszteni Linux rendszerük többségét.

Alapjában véve egy csupasz minimális Linux rendszer, amely lehetővé teszi a rendszerindítást, az anyagok lefordítását, és a hálózat használatát. Némi igazítás

kívólan megfelel kis szervereknek is, de az *X* és egy kedvünk szerinti desktop környezet hozzáadásával nagyszerű, teste szhabható desktop (kliens) OS építhető fel belőle.

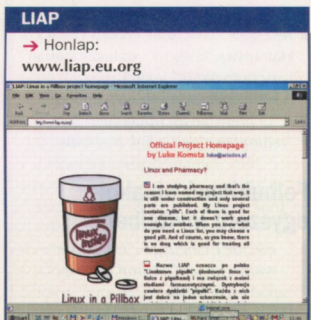
Szerző: Austin K. Kurahone, austin@tlug.gr.jp
Freeware

A *JAILBAIT* *Just Another Interesting Linux But Also Intimidating Too* egy teljesen funkcionális Linux disztribúció, amely elér 16 Mbajton.

Sok modern hálózati alkalmazás, mint például a *Netpliance iOpen*, rendelkezik belső 16 Mbajtnyi SanDisk eszközzel.

Szerző: yeffy
GNU General Public License (GPL)

A *Linux In a Pillbox (LIAP)* egy specializált, könnyen konfigurálható floppy Linux rendszer.

Szerző: Luke Komsta, luke@ariadna.pl
GNU General Public License (GPL)

DR. NAGY GÁBOR
(Folytatjuk)

JAVASCRIPT TIPPEK ÉS TRÜKKÖK

Áramvonalas HTML

Cikkünkben néhány hasznos JavaScript programot, illetve programrészletet mutatunk be, amelyek segítségével feldobhatjuk „szürke” HTML-es weboldalainkat.

Sehová sem vivő linkek

Sok esetben szükség lehet arra, hogy olyan linkek legyenek a weboldalainkon, amelyek ugyan linkként viselkednek (például lehet rájuk kattintani), viszont nem visznek sehová. Ezt kétféleképpen tehetjük meg.

Első módszer:

```
<a href="akarmi" onClick="return false">ez a link rész</a>
```

Ha az `onClick` részbe más JavaScript programrészlet is kerül, akkor a „`return false`” kerüljön hátulra. Ha a link fölé megyünk az egérrel, az fog megjelenni, amit a „`href`” részbe írunk.

Második módszer:

```
<a href="javascript:void(0)">ez a link rész</a>
```

Hátránya, hogy a statusz sorban a „`javascript:void(0)`” jelenik meg.

A két módszert kombinálhatjuk is:

```
<a href="javascript:void(0)" onClick="return false">ez a link rész</a>
```

Felbukkanó ablakok egyszerű kivitelben

```
<SCRIPT language="JavaScript"><!--
window.open("akarmi.html");
//--></SCRIPT>
```

Ekkor az „`akarmi.html`” oldal egy új ablakban nyílik meg.

Ha a felnyíló ablakot szeretnénk kicsit formáztatni, akkor azt a következő módszerrel tehetjük meg:

```
<SCRIPT language="JavaScript"><!--
ablakom = window.open(
"akarmi.html", "ablak", "width=300,
height=250, scrollbars=yes");
//--></SCRIPT>
```

Ekkor az „`akarmi.html`” egy 300 pixel széles és 250 pixel magas ablakban nyílik meg, és mindenképp lesz oldalt és alul csúszka. Ha „`scrollbars=no`”-t írunk még, akkor sem lesz csúszka, ha a weboldalról „`lelőgnak`” a képek és a szövegek.

Szintén új ablak létrehozására alkalmas az alábbi kódészlet, csupán a felhasználónak a linke kell kattintania:

```
<a href="akarmi.html"
target="blank">ez a link rész</a>
```

Itt az előzőekkel szemben nem egy felbukkanó ablakról van szó, hanem a böngészőnk egy független, új ablakba tölti be a kívánt weboldalt, úgy, mintha mi a **Ctrl + N**-et nyomtuk volna.

Felbukkanó ablakok bonyolultabb kivitelben

Az előbbi módszerek hiába egyszerűek, esetenként nem úgy működnek, ahogy szeretnénk. Ennél egy fokkal stabilabb és nagyobb tudású program a következő:

Írjuk ezt abba az oldalba, amely nyitni fogja a másik (a többi) oldalt:

```
<SCRIPT language="JavaScript"><!--
var xmeret = 400;
var ymeret = 400;
var melyik = null;
var segednull = true;
NS4 = (document.layers) ? 1 : 0;
function megjelenito(mit,x,y) {
if (document.layers) y=30;
if ((melyik != null) && NS4) {
segednull = false;
melyik.close();
melyik = window.open(mit,
"ujablak", "top=0, left=0, scrollbars=no,
width="+x+", height="+y);
```

```
xmeret = x;
ymeret = y;
} else {
melyik = window.open(mit,
"ujablak", "top=0, left=0, scrollbars=no,
width="+x+", height="+y);
xmeret = x;
ymeret = y;
}
}
//--></SCRIPT>
```

És írjuk ezt az oldal törzsébe:

```
<a href="javascript:megjenito(
'akarmi.html', 480, 510)">ez a link
rész</a>
```

Így az oldalon lesz egy link, amelyre kattintva az „`akarmi.html`” nyílik meg, 480x510 pixel nagyságban.

A megnyitott weboldalban pedig ezek a kódok szerepeljenek:

```
<script language="JavaScript"><!--
window.moveTo(150,100);
window.focus();
window.resizeTo(opener.xmeret,open
er.ymeret);
opener.segednull = true;
//--></script>
```

Illetve a `body` tagba illesztjük be ezt a részt:

```
onUnload="if (opener.segednull)
opener.melyik = null;return false"
```

Ily módon egymás után hozhatunk létre felbukkanó ablakokat anélkül, hogy azok összeakadnának. Sőt, még a méretüket is tetszés szerint váltogathatjuk az ablakok bezárása nélkül, amelyre egyébként nem minden böngésző képes az alap „`window.open()`” segítségével.

Weboldal a háttérbe

Esetenként előfordulhat, hogy azt szeretnénk, hogy a weboldalunk a háttérbe kerüljön. Írjuk az oldalunkba:

```
<script language="JavaScript"><!--
window.blur();
//--></script>
```

Ha az oldalonként egy másik ablak nyitotta meg, akkor a `window.blur()` helyett írhatjuk ezt is:

```
window.opener.focus();
```

Mind a kettő elveszi az ablakunkról a fókuszot, magyarul háttérbe rakja a weboldalunkat. A második esetben a nyitó oldal kerül az előtérbe.

Kezdőlap beállítása

Ha azt szeretnénk, hogy a weboldalunk látogatói egy-egy kattintással beállíthatassák a mi URL-ünket a böngészőjük kezdőlapjaként, nem kell mást tennünk, mint az itt következő kódrészletet fűzni a weboldalunkba.

```
<SCRIPT LANGUAGE=
"JavaScript"><!--
var url='http://www.akamiesakarmi.
hu';
if ((navigator.appName == "Microsoft
Internet Explorer") && !(navigator.
userAgent.indexOf("Opera")>=0))
document.write('<a HREF
onClick="this.
style.behavior=\url(#default#homepag
e)\';this.setHomePage(\''+url+'\');"><i
mg src="egykep.gif"> Ha ide kattint, akor
ez az oldal lesz az Ön kezdőlapja!
</a><br>');
//--></script>
```

Könyvjelzők

Az oldalunkat megtekintő felhasználóknak azt is felajánlhatjuk, hogy az oldalunk egyetlen kattintással rakják a könyvjelzőik közé. Erre jó a következő kódrészlet:

```
<SCRIPT LANGUAGE="JavaScript">
<!--
var msg = "Rakja ezt az oldalt a
könyvjelzői közé!";
var url=window.location;
var title="Saját lap: ";
if (navigator.userAgent.
indexOf("Opera")>=0) {
msg += " (CTRL-T)";
document.write(msg);
} else {
if ((navigator.appName == "Mic-
rosoft Internet Explorer") &&
(parseInt(navigator.appVersion) >= 4)) {
document.write('<A
HREF="javascript:window.external.Add
Favorite(url,title);" onMouseOver="
window.status=\''+msg+\'"; return true
" onMouseOut=" window.status=\'\';
return true ">'+msg+\'</a>');
} else {
if (navigator.appName
=="Netscape") {
var ctrlk = (
(navigator.userAgent.indexOf("Linux")>=
0) &&
```

```
(parseInt(navigator.appVersion)<=4)) ? "
(ALT-K)" : " (CTRL-D)";
msg += ctrlk;
}
document.write(msg);
}
//--></script>
```

Cookie-k

Az alábbi JavaScript program segítségével beállíthatunk egy sütit. Formátuma: „mentsuti(5)”, ha az 5-ös számot akarjuk eltárolni. A továbbiakban az oldal minden letöltésekor megkapjuk ezt az értéket a „beall” változóban.

```
<script language="javascript"><!--
var beall = 'alapertek';
function olvassuti()
var sutistart = document.
cookie.indexOf("beallsuti=");
if (sutistart!=-1) {
sutistart += "beallsuti=".length;
var sutiend = document.
cookie.indexOf(";",sutistart);
if (sutiend<sutistart) {
suttott = document.
cookie.substring(sutistart);
} else {
suttott = document.
cookie.substring(sutistart,sutiend);
}
beall = suttott;
}
}
function mentsuti(mire){
var mai = new Date();
var atmen = mai.getFullYear()+1;
if (atmen < 2000) atmen += 1900;
var jovo = new Date(atmen,11,11);
jovo = jovo.toGMTString();
document.cookie =
"beallsuti="+mire+";
expires="+jovo+";";
}
//--></script>
```

Űrlapok

Az űrlapok segítségével a felhasználó által kitöltött adatokat kérhetünk be és küldhetünk el a szervernek. A módszer hiányossága, hogy alapesetben a kitöltött adatokat csak egy címre küldhetjük el.

Olykor szükség lehet arra, hogy néhány beállításától függően az adatok más és más helyekre menjenek el. Készítsünk tehát két vagy több független űrlapot. Az első űrlap nézzen úgy ki, mint máskor, míg a többi csak „hidden” (!) elemeket tartalmazzon. Így azok nem jelennek meg a weboldalunkon, mégis ott lesznek.

Az első űrlapunk „form” tagjába írjuk be: „onSubmit=„dont()”;return false” így mikor el akarják küldeni az űrlapot, az nem küldődik el (return false), hanem helyette meghívja a „dont()” JavaScriptes függvényünket.

Két űrlap esetén például illesszük a weboldalunkba a következő kódot:

```
<script language="JavaScript"><!--
function dont() {
if (document.keres.lista.selectedIndex
== 1) {
document.keres2.mit.value =
document.keres.mit.value;
document.keres2.submit();
} else {
document.keres.submit();
}
}
//--></script>
<form name="keres"
action="http://www.akamiesakarmi.hu/
" method="GET"
onSubmit="dont();return false">
<select name="lista">
<option value="egyik">Egyik
választás</option>
<option value="masik">Másik
választás</option>
</select>
<input type="text" name="mit"
size="35">
<input type="submit" name="kuld">
</form>
<form
action="http://www.barmiesakarmi.hu/"
method="post" name="keres2">
<input type="hidden" name="mit"
value="">
</form>
```

A „method” mindkét esetben lehet akár „post”, akár „get”. Az egyes elemeket értelemszerűen kell kitölteni. Például a „http://www.akamiesakarmi.hu/” helyett a szerver URL-jét kell beírni. FORGÁCS PÉTER

TARTALOM

Az 50 legjobb internetes fogás (5.)	84
Böngészőprogramok (3.)	86
Harry Potter és a világháló	88
A Gyűrűk Ura a háló „fogságában”	90
Filmkalózok a hálózaton	92
Internetes adok-kapok	93

Sorozatunkban olyan internetes trükköket mutatunk be, amelyeket a profi hálójárók használnak, de a kezdők is hasznukat vehetik. A legjobb internetes fogások bevetésével ugyanis egyszerűbbé, gyorsabbá, biztonságosabbá, s nem utolsósorban olcsóbbá tehetjük virtuális kalandozásainkat.

41. Felületi varázslat

A Netscape 6 azzal a képességével tűnik ki, hogy a kezelőfelületet néhány egérkattintással teljesen megváltoztathatjuk. Legalább két különböző felület, úgynevezett Témák, állnak már alapbeállításuként a rendelkezésünkre („modern” és „klasszikus”).

2 Nyissuk meg a Nézet alatt az „Téma alkalmazása” illetve (verziótól függően) a „Téma használata” opciót és a Téma előzetes beállításra opciót. Jelöljük ki a Telepített témák alatt a „klasszikus” változatot, és kattintsunk a *Klasszikus hozzárendelés* gombra.

AZ 50 LEGJOBB INTERNETES FOGÁS (5.)

Tipppek mindenkinék

2 Vegyük figyelembe a felhasználási szabályokat, és végül nyugtazzunk OK-val. Zárjuk be a *Beállítások* ablakot. A klasszikus Netscape kezelőfelületet látjuk magunk előtt, ami a program előző verzióiban alapbeállítás volt.

3 Ha vissza akarjuk kapni a „modern” felületet, ismételjük meg az előbbi folyamatot, de a telepített témák közül a „modernet” válasszuk.

42. Még több téma

A Netscape 6 *témakínálatában* nagy számban találunk izléses és akár különleges kezelőfelületeket is.

Menjünk a *Nézet/Téma használata/Új téma-ra*. A Navigator felépíti az internet-

vetlenül a *Nézet/Téma alkalmazás* menüpontból is vezérelhetjük. Így gyorsan váltogathatjuk oda-vissza a különböző felületeket.

A Netscape 6 haladó felhasználóknak saját témák készítéséhez is kínál angol nyelvű útmutatót.

43. A Netscape mint alapértelmezett böngésző

Ha több böngészőt telepítettünk, akkor is csak egy működhet alapértelmezettként. Ez az a böngésző, amely a gépünkön tárolt internetfájlokhoz automatikusan társul. Ha a Netscape 6-ot választjuk standard böngészőnek, akkor járunk el a következők szerint.

1 Kattintsunk a Netscape 6-ban a *Szerkesztés/Beállítások...-ra*, és menjünk a *Beállítások* ablakban az *Egyebek* kategóriára. Válasszuk az előugró listáról a *Desktop-Integration* opciót.

2 Figyeljünk rá, hogy a jobb oldali ablak alsó szélén a *Netscape 6 minden indításakor...-* meg legyen jelölve. A *Fájltípusok* és az *Internet-társítások* alatt jelöljük meg minden bejegyzést keresztel, és zárjuk OK-val az ablakot. A rendszer újraindítása után internet-fájljaink dupla kattintásra a Netscape 6-ba töltődnek be.

44. Bookmarkok és könyvjelzők

A Netscape 6 a telepítéskor automatikusan átveszi az *Internet Explorer „Kedvencek”* könyvtárának tartalmát (*Könyvjelzők/importált IE kedvencek*). A könyvjelzők kezelése Netscape alatt egyszerűsödik, mert a bookmarkokat, amelyeket Netscape 6 alatt tettünk fel, a leg-

kapcsolatot, ha ez még nem történt volna meg. Itt találunk egy témalistát, amelyeket közvetlenül a Netscape 6-ba importálhatunk. Előbb azért olvassuk el az egyes témákhoz tartozó dokumentumot. A *Téma importálása* gombra kattintás után egy keresztelkével választhatunk, hogy az importálandó téma rögtön megjelenjen-e kezelőfelületünk, majd erősítsük meg a választást OK-val. Ha több téma áll a rendelkezésünkre, ezeket köz-

Tipppek, trükkök

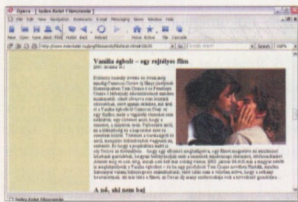
különböző szempontok szerint változhatjuk (Név, URL, utolsó elérés, stb.). Másrészt a bookmarkok és mappák mozgathatók és újrendezése kész győtrelem.

45. Kezdőlap kijelölése

Személyes kezdőlapunkat a *Szerkesztés/Beállítások* menüpont alatt állíthatjuk be. Jelöljük ki a *Navigator* opciót. A jobb oldali ablakban a *Kezdőlap* alatt írjuk be a Cím mezőbe kedvenc webpuncat, és nyugtázzuk OK-val.

46. Kicsi és gyors

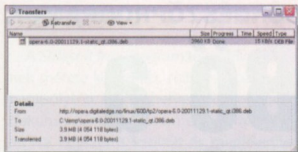
A norvég *Opera* böngésző mostanáig csak kevés internet-felhasználónak tűnt fel, mint alternatíva, illetve kiegészítés az Internet Explorer mellett. Integrált levelezőprogramja, és – ami nagy öröm – beépített *download managere* is van. Ezzel kivédhetjük a hosszabb letöltési folyamatok közben fenyegető kapcsolattör-

szakadások következményeit. Nagyön öröndetes a *Opera* böngésző nagy sebessége is. A modemes kapcsolatot használóknak itt a szó legszorosabb értelmében a pénztárcájukról van szó. Némi kellet zavaró az ingyenes verzióban a kezelőfelület jobb felső területén megjelenő reklámablak. Sajnos egyes weboldalak megjelenítésével vannak gondok, mert a legtöbb online ajánlat speciálisan a széles körben elterjedt Internet Explorer sajtóságaira van szabva.

47. Download manager

Nagyobb állományok letöltése az internetről főleg akkor okoz gondot, ha az online kapcsolat hirtelen megszakad. Az Internet Explorerrel ez alapvetően azt jelenti, hogy új online kapcsolatot épít fel, és mindent előlről kezd, tehát mindegy, hogy a fájl hány százaléka volt

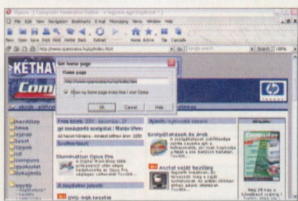
már letöltve, az egész elvész. Nem így az Operánál! A beépített download manager a folyamat közben tárolja a már letöltött adatokat. A letöltést folytathatjuk, amikor csak akarjuk.

1 A *letöltésablak* megnyitásához válasszuk az *Ablak/Speciális ablak/Letöltések* parancsot. Itt egy piros ponttal megjelölve megtaláljuk a fájlt, amelynek a letöltése megszakadt.

2 Kattintsunk jobb egérgombbal a fájlra, és válasszuk a helyi menüben a *Folytatást*. Ehhez online kapcsolatra van szükség. A letöltött fájlokról készült bejegyzés addig marad meg, amíg a helyi menü *Eltávolítás a listáról* opciójával el nem távolítjuk. Vigyázat: ha a *Törlés* opciót választjuk, akkor magát a letöltött fájlt semmisítjük meg.

48. Kezdőlap és teljes képernyő

Személyes kezdőlapunk megadására az *Opera* a *Navigáció/Kezdőlap* megadása menüpont alatt kínál lehetőséget. Vegyük előre a *Globális kezdőlap* mezőt. Egy kattintás az *Aktuális URL* gombra átviszi az éppen betöltött weblapot. Az *Ablakkezdőlap* mezőbe beírjuk kizárólag az első böngészőablakban kívül megnyitott további *Opera* ablakra érvényesek, és csak addig, amíg az ablak

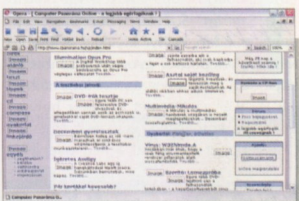

nyitva marad. Ha a mindenkor *Opera* ablakot bezárjuk, akkor az *Ablakkezdőlap* mezőbe írtak is automatikusan törölődnek.

A következő beállítást már az Internet Explorerből ismerjük. Ha egy weboldalt a teljes képernyőméretet kihasználásával akarunk megnézni, akkor ugyanúgy, mint az Internet Explorerrel, az **F11** gombot kell használnunk. Vissza is ugyanezzel a gombbal váltunk.

49. Képek kikapcsolása

Főleg lassú online kapcsolatnál okoznak problémát a letöltendő képelemek. Ilyen esetben kapcsoljuk ki a képek letöltését. Az Internet Explorerrel ez a beállítás elég körülényes, az Operánál vi-

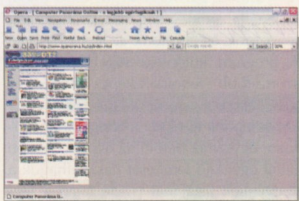

szont egyetlen egérgattintással el tudjuk intézni. Kattintsunk a böngészőablakban balra fent közvetlenül az általános gombok alatt a tévéikonra. Megjelenik egy piros X, és a képmegjelenítést kikapcsoltuk. Két további kattintással visszaállíthatjuk az eredeti állapotot, és a képeket utántölti a program. A g billentyű leütése is ugyanezt eredményezi.

50. Nagy és kicsi

A jobb felső szélén, közvetlenül a reklámablak alatt találunk egy legördülő menüt százalékadatokkal. Itt a weboldal megjelenítésének méretét az eredeti méret 20 százalékától 1000 százalékáig állíthatjuk.

Ez még gyorsabban megy a + billentyűvel a nagyításhoz, és a - a kicsinyítéshez, 10 százalékos lépésekben. A *-gal egy lépésben visszaállíthatjuk az eredeti méretet (100%).

Sorozatunk harmadik részében újabb öt internetböngésző programot mutatunk be. A szoftverek mindegyike freeware vagy shareware, így mindenki azonnal kipróbálhatja, csak fel kell telepíteni azokat CD-mellékletünkről.

GrassHopper

A Santrim Software böngészőprogramja minden igényt kielégít. A három bővíthetővel gyorsan üzembe állíthatjuk a programot, és már használhatjuk is, akár az Internet Explorer helyett. Ez azért különösen egyszerű, mert a GrassHopper ugyanazt a kedvencek listát

A program indításakor egyszerre több kezdőlap is megjelenhet

A GrassHopper ugyanazt a kedvencek listáját használja, mint az Internet Explorer

használja, amit esetleg már korábban létrehozunk és tárolunk az Explorer-ben. A program különlegessége, hogy egyszerre több weboldalt képes letölteni és megjeleníteni. Így például lehet több kezdőlapunk is, ekkor a böngésző indításkor egyszerre betölti az összeset. A több oldal egyidejű letöltését használhatjuk a kedvencek listájánál is, de talán a leg-

BÖNGÉSZŐPROGRAMOK (3.)

Bő a választék

Böngészőprogramok
A cikkben szereplő programokat CD-mellékletünk Cikkek/Internet könyvtárában találhatják.

hasznosabb, amikor egy keresésnél gyorsan be tudjuk tölteni a legfontosabb keresőrendszerek oldalait.

A GrassHopper ismeri és kezelni is tudja a legújabb internetes szabványokat, így könnyen megbirkózik a HTML4, CSS, Java vagy dinamikus HTML oldalakkal.

A kényelmi szolgáltatások között meg kell említeni, hogy külön listából, gyorsan elérhetjük a legutóljára meglátogatott oldalakat, illetve azokat a helyeket, amelyeket mostanában adtunk hozzá a kedvencekhez. Hasznos az a tulajdonsága is, hogy beállíthatjuk az éppen letöltött oldal automatikus és időzített frissítését.

Amiért érdemes kipróbálni

Több oldal párhuzamos letöltése, keresés egyszerre több kereső motorral, az oldalak automatikus frissítése.

A dokumentumablakot tetszőlegesen feloszthatjuk további részekre

több dokumentumot is megnyithatunk. Nem kell ahhoz újabb és újabb böngésző ablakokat nyitni, ha nem akarjuk az éppén olvasott oldalra tölteni a következőt. A sok dokumentum között könnyen váltogathatunk, de választhatjuk azok automatikus elhelyezését is, cascade vagy tile változatban. Még azt is megtehetjük, hogy egy ablakot osztunk fel részekre. Ekkor egy-egy hivatkozásra kattintva, az új oldal csak az adott ablak-részbe töltődik be.

Az Internet Surfer extra szolgáltatásai között találunk egy session logging naplózó rendszert, amellyel pontosan tudjuk követni, merre jártunk a világhálón. A kedvencek listáját vagy a könyvjelzőt egy links manager helyettesíti. Ennek a segítségével tudjuk nyilvántartani, rendezni azoknak az oldalakkal az internetcímét, ahová gyakran ellátogatunk.

Amiért érdemes kipróbálni

Több dokumentum egyidejű kezelése, ablak felosztás, a böngészés naplózása.

Internet Surfer

Ennél a programnál az első megdöbentő adat a méret. A telepítőprogram mindössze 0,5 Mbájtos! A Jack Flacco készítette böngésző ennek ellenére nagyon sok hasznos szolgáltatást rejt. A program használja a Multiple Document Interface-t, így ugyanabban az ablakban

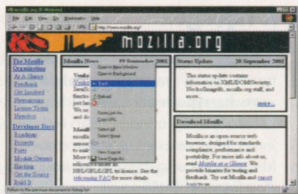

Az Internet Surfer első pillantásra nem sokban különbözik az Internet Explorer-től

K-Meleon

A General Public Licence-szel (GPL) rendelkező programnak a telepítőcsomagja 3,5 Mbajt. A letöltött weboldalak megjelenítéséhez a Mozilla motorját

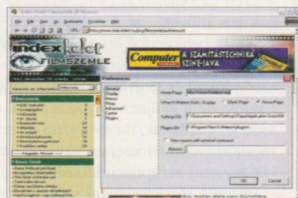

A környezetnek megfelelő menüből gyorsan elérhetjük a legfontosabb utasításokat

használja. Ez már garancia az egyszerűsége, a hatékonyságra és a gyorsaságra. Akár Internet Explorer-t, akár Netscape Navigator-t használtunk eddig, a már meglévő könyvjelzőket és a kedvencek listáját a K-Meleon automatikusan használja.

A letöltött oldalaknál a jobb egérgombra kattintva, mindig az adott helynek megfelelő menü jelenik meg. Ez megkönnyíti a leggyakrabban használt műveleteket, mivel nem kell állandóan az ablak felső részén található menüből kikeresni az utasításokat.

Saját ízlésünk szerint állíthatjuk be a program minden apró tulajdonságát

A kényelmi szolgáltatások között találjuk a *password manager*-t, amely azoknak az oldalaknak az elérését könnyíti meg, ahová csak felhasználónév és jelszó segítségével tudunk bejutni. Az egyszer megadott adatokat a program kívánásra megjegyzi, és legközelebb már automatikusan beírja azokat.

Ahhoz pedig, hogy internetes kalandozásaink nyomait eltüntessük, mindössze egyetlen gombnyomásra van szükség. A *clear disk and cache* ikonra kattintva kitisztíthatjuk a program átmeneti és gyorsító tárolóját.

➔ Amiért érdemes kipróbálni

Gyors és hatékony böngészés, az Internet Explorer és a Netscape Navigator könyvjelzőinek automatikus átvétele.

NetCaptor

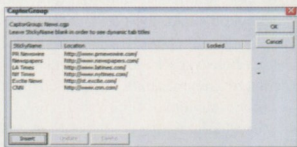
A *Stilesoft Inc.* program telepítőköszletének mérete kevesebb, mint 1 Mbájt. A fő hangsúlyt itt is arra helyezték, hogy több dokumentumot lehessen egyszerre kezelni. Az egyszerre letöltött és megjelenített weboldalak számának csak a memória mérete szab határt. Az oldalak közötti könnyű eligazodást és lépkedést kis címkék könnyítik meg. Az egyes lapok között gyorsan lehet a hivatkozásokat cseréltetni, ehhez használhatjuk a fogd és dobd

Az egyszerre betöltött oldalak között könnyen navigálhatunk a címkék használatával

technikát is. A *CaptorGroups* alkalmazásával csoportosíthatjuk a webhelyeket, így elég egy csoport nevét kiválasztani ahhoz, hogy az odatarozó összes oldalt betöltsa a program.

Kényelmes megoldás, hogy letölthetjük a képek, hangok, animációk, videók letöltését. Ezzel nagyban meggyorsíthatjuk az oldalak megjelenítését. Sokszor hasznos lehet a maguktól megnyíló (pop-up) ablakok blokkolása. A *PopupCaptor* paramétereik között megadhatjuk azoknak a

A NetCaptor előre definiált, tematikus csoportok is tartalmaz

webhelyeknek a címét (akár dzsóker karakterek használatával), ahonnan nem engedjük új ablakok megnyitását.

➔ Amiért érdemes kipróbálni

Tetszőleges számú weboldal egyidejű megjelenítése, oldal csoportok létrehozása, maguktól megnyíló ablakok letiltása.

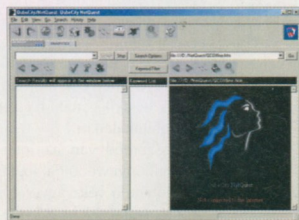
QubeCity/NetQuest

A *QubeCity* 4,4 Mbájtos programja igazi különlegesség. Nem egy hagyományos böngészőprogramról van szó, bár használhatjuk szűrőzészre is. A *NetQuest* fő erőssége a keresés.

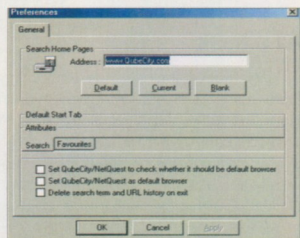
A beépített *intelligent search engine* sokat segíthet, amikor valamit meg szeretnénk találni az internet milliárdnyi oldala között.

A kereséseket az előre megadott keresőrendszerekhez továbbítja a program, majd a beérkezett találatokból elkészít egy, úgynevezett *smart index*-et. Ebből azután egyre szűkíthetjük a valóban értekes találatok listáját.

A *NetQuest*-ben ezen felül minden fontosabb internetes tevékenységhez találunk segédprogramot. Nem kell más

Az osztott ablak külön részén jelennek meg a keresésnek megfelelő találatok

Beállíthatjuk, melyik keresőrendszert használja a program

tenni, mint ingyenesen regisztrálni magunkat a gyártó weboldalán, és máris használhatjuk a *web-fax* vagy a *web-mail* szolgáltatásokat.

➔ Amiért érdemes kipróbálni

Intelligens kereső és indexelő rendszer, web-alapú teljes szolgáltatásomag.

(Folytatjuk)

HARRY POTTER ÉS A VILÁGHÁLÓ

Minden ízű oldalak

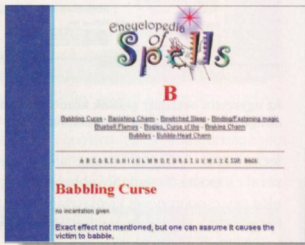
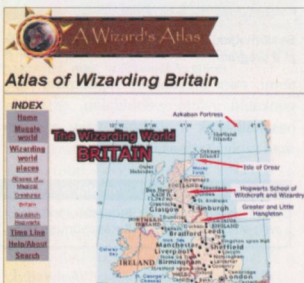
Ha négy évvel ezelőtt egy keresőrendszerbe beírtuk volna Harry Potter nevét, valószínűleg nem kaptunk volna egyetlen találatot sem. Most ugyanerre a kérdésre csaknem kétmillió internetcím a válasz.

Már a regények megjelenése is megbolygatta a világot, a megfilmesített változat bemutatásával pedig, ismét kitört a Potter-láz. Bár vannak, akik szerint ezek a regények illetve a film nem tesz jót a kiskorúak lelkivilágának, a siker és a felkesedés megállíthatatlan.

Ebben nem kis szerepe van az internetnek is, hiszen milliónyi weboldal foglalkozik a kis varázslóanulával vélt vagy valós kalandjaival, szokásaival. Ezek közül válogatunk össze néhány olyat, amit érdemes felkeresni egy igazi Harry Potter rajongónak.

Az alapok

Lehet, hogy hihetetlen, de létezik egy Harry Potter lexikon, amelyben minden alapvető tudnivalót megtalálhatunk. A www.i2k.com/~svderark/lexicon/ címen témakörökbe sorolva érhetjük el a történettel kapcsolatos legfontosabb információkat. Megnézhetjük Anglia és a világ va-

rászattal összefüggő helyeit, megismerhetjük a leghíresebb mágusokat. A *Time Line* segítségével végigkövethetjük a történet idővonalát. Ez a lista persze jóval az első könyv történetének kezdete előlről indul. Az első bejegyzés időszámításunk előtt 382-ből származik, amikor *Ollivanders* megnyitotta varázsboltját.

Az idő előrehaladtával egyre sűrűsödnek a bejegyzések, sőt a könyvek által lefedett résznl már napi beosztású kalendáriumot is találunk.

A varázslatokhoz és a misztikus világhoz különleges lenyék is tartoznak. Egy külön atlaszból ismerhetjük meg a különböző szörnyek tulajdonságait és egy térképről előfordulási helyeiket. Még hazánk is szerepel a listán, nálunk honos ugyanis a *Hungarian Horntail*.

A lexikon természetesen sok háttéranyagot tartalmaz a könyvekről és a filmről is. Többek között, részleteket ismerhetünk meg a már nagyon várt, és 2002. februárjában megjelenő ötödik könyv tartalmáról.

A rajongók

Persze, az internet számára a legtöbb információ a rajongók szolgáltatják. A www.harrypotterfans.net oldalon megtalálható a világ minden táján élő megszállottak által összegyűjtött információk. Külön részben olvashatunk az írónőről, J. K. Rowling-ról. Találhatunk egy hírcsoportot

calendar of events: Harry Potter and the Sorcerer's Stone

"This site is not the thing property, ah it's not!"
- Alice Dunderbaker

NOTES:
The dates given in this calendar are values stated specifically in the books in each language. With the danger of varying dates across books in different regions, we attempt to give the calendar to cover the days of the week given in the book and the dates in 2001 to search for.

July 1991 - July 1992							
SUNDAY	MONDAY	TUESDAY	WEDNESDAY	THURSDAY	FRIDAY	SATURDAY	EVENTS
July 15	16	17	18	19	20	21	
	22	23	24	25	26	27	
	28	29	30	31	1	2	
	3	4	5	6	7	8	
	9	10	11	12	13	14	
	15	16	17	18	19	20	
	21	22	23	24	25	26	
	27	28	29	30	31	1	
	2	3	4	5	6	7	
	8	9	10	11	12	13	
	14	15	16	17	18	19	
	20	21	22	23	24	25	
	26	27	28	29	30	31	
	1	2	3	4	5	6	
	7	8	9	10	11	12	
	13	14	15	16	17	18	
	19	20	21	22	23	24	
	25	26	27	28	29	30	
	31	1	2	3	4	5	
	6	7	8	9	10	11	
	12	13	14	15	16	17	
	18	19	20	21	22	23	
	24	25	26	27	28	29	
	30	31	1	2	3	4	
	5	6	7	8	9	10	
	11	12	13	14	15	16	
	17	18	19	20	21	22	
	23	24	25	26	27	28	
	29	30	31	1	2	3	
	4	5	6	7	8	9	
	10	11	12	13	14	15	
	16	17	18	19	20	21	
	22	23	24	25	26	27	
	28	29	30	31	1	2	
	3	4	5	6	7	8	
	9	10	11	12	13	14	
	15	16	17	18	19	20	
	21	22	23	24	25	26	
	27	28	29	30	31	1	
	2	3	4	5	6	7	
	8	9	10	11	12	13	
	14	15	16	17	18	19	
	20	21	22	23	24	25	
	26	27	28	29	30	31	
	1	2	3	4	5	6	
	7	8	9	10	11	12	
	13	14	15	16	17	18	
	19	20	21	22	23	24	
	25	26	27	28	29	30	
	31	1	2	3	4	5	
	6	7	8	9	10	11	
	12	13	14	15	16	17	
	18	19	20	21	22	23	
	24	25	26	27	28	29	
	30	31	1	2	3	4	
	5	6	7	8	9	10	
	11	12	13	14	15	16	
	17	18	19	20	21	22	
	23	24	25	26	27	28	
	29	30	31	1	2	3	
	4	5	6	7	8	9	
	10	11	12	13	14	15	
	16	17	18	19	20	21	
	22	23	24	25	26	27	
	28	29	30	31	1	2	
	3	4	5	6	7	8	
	9	10	11	12	13	14	
	15	16	17	18	19	20	
	21	22	23	24	25	26	
	27	28	29	30	31	1	
	2	3	4	5	6	7	
	8	9	10	11	12	13	
	14	15	16	17	18	19	
	20	21	22	23	24	25	
	26	27	28	29	30	31	
	1	2	3	4	5	6	
	7	8	9	10	11	12	
	13	14	15	16	17	18	
	19	20	21	22	23	24	
	25	26	27	28	29	30	
	31	1	2	3	4	5	
	6	7	8	9	10	11	
	12	13	14	15	16	17	
	18	19	20	21	22	23	
	24	25	26	27	28	29	
	30	31	1	2	3	4	
	5	6	7	8	9	10	
	11	12	13	14	15	16	
	17	18	19	20	21	22	
	23	24	25	26	27	28	
	29	30	31	1	2	3	
	4	5	6	7	8	9	
	10	11	12	13	14	15	
	16	17	18	19	20	21	
	22	23	24	25	26	27	
	28	29	30	31	1	2	
	3	4	5	6	7	8	
	9	10	11	12	13	14	
	15	16	17	18	19	20	
	21	22	23	24	25	26	
	27	28	29	30	31	1	
	2	3	4	5	6	7	
	8	9	10	11	12	13	
	14	15	16	17	18	19	
	20	21	22	23	24	25	
	26	27	28	29	30	31	
	1	2	3	4	5	6	
	7	8	9	10	11	12	
	13	14	15	16	17	18	
	19	20	21	22	23	24	
	25	26	27	28	29	30	
	31	1	2	3	4	5	
	6	7	8	9	10	11	
	12	13	14	15	16	17	
	18	19	20	21	22	23	
	24	25	26	27	28	29	
	30	31	1	2	3	4	
	5	6	7	8	9	10	
	11	12	13	14	15	16	
	17	18	19	20	21	22	
	23	24	25	26	27	28	
	29	30	31	1	2	3	
	4	5	6	7	8	9	
	10	11	12	13	14	15	
	16	17	18	19	20	21	
	22	23	24	25	26	27	
	28	29	30	31	1	2	
	3	4	5	6	7	8	
	9	10	11	12	13	14	
	15	16	17	18	19	20	
	21	22	23	24	25	26	
	27	28	29	30	31	1	
	2	3	4	5	6	7	
	8	9	10	11	12	13	
	14	15	16	17	18	19	
	20	21	22	23	24	25	
	26	27	28	29	30	31	
	1	2	3	4	5	6	
	7	8	9	10	11	12	
	13	14	15	16	17	18	
	19	20	21	22	23	24	
	25	26	27	28	29	30	
	31	1	2	3	4	5	
	6	7	8	9	10	11	
	12	13	14	15	16	17	
	18	19	20	21	22	23	
	24	25	26	27	28	29	
	30	31	1	2	3	4	
	5	6	7	8	9	10	
	11	12	13	14	15	16	
	17	18	19	20	21	22	
	23	24	25	26	27	28	
	29	30	31	1	2	3	
	4	5	6	7	8	9	
	10	11	12	13	14	15	
	16	17	18	19	20	21	
	22	23	24	25	26	27	
	28	29	30	31	1	2	
	3	4	5	6	7	8	
	9	10	11	12	13	14	
	15	16	17	18	19	20	
	21	22	23	24	25	26	
	27	28	29	30	31	1	
	2	3	4	5	6	7	
	8	9	10	11	12	13	
	14	15	16	17	18	19	
	20	21	22	23	24	25	
	26	27	28	29	30		

hatunk itt képernyő-háttereket, ikonyűjteményt, MP3- és MIDI-állományokat, sőt speciális Winamp skin-eket is. Ha már a képeknél tartunk, érdemes felkeresni a Harry Potter galériát (www.hpgalleries.com). Itt több ezer képre, illusztrációra, filmelőzetesre lelünk. A *Harry Potter Movie Picture Book* képregényként meséli el az első rész történetét, számtalan, a filmből vett illusztrációval.

A rajongók sok-sok oldala közül érdemes még egyet kiemelni. Ez a Harry Potter Network (thehpn.rupture.net) nevet viseli. A rajongók lelkesedésére jellemző, hogy a könyv és a film minden apró részletét alaposan megfigyelik. Így azután hamarosan kiderül, hogy sem az eredeti történet, sem a moziváltozat nem mentes a hibáktól.

A film

Az első könyv folytatásainál is nagyobb várakozás előzte meg a film bemutatóját, s a készítőik várakozásának is bizonyára megfelelt a hatalmas siker.

A hivatalos honlap (www.harrypotterthemovie.co.uk) kezdő animációja és zenéje már legalább olyan sötét és misztikus, mint maga a film. Ha ezen túljutunk, elolvashatjuk a film történetét, megismerkedhetünk a szereplőkkel, készítőikkel. Képgaléria, filmelőzetesek, zenei részletek teszik színesé az oldalt, amelynek hivatalos magyar változata is elérhető a harrypotter.hu.warnerbros.com címen. Itt részt vehetünk játékokban, gyakorolhatjuk a varázslatokat.

Aki ezek után belefáradt a sok Harry Potter oldalba, az nyugodtan dőljön hátra számítógépe előtt és, ha előzetesen telepítette a CD-mellékletünkön is megtalálható képernyővédőt, máris végrehajthatja az első varázslatot. Egy rövid idő elteltével, ha elég kitartóan szegezi tekintetét a képernyőre, egérgattintás nélkül megjelennek rajta a történet fontosabb állomásai, tárgyai és szereplői.

Még nem tudja, hol helyezze el szerverét?

- Ahol **nagy sávszélesség** áll rendelkezésre.
- Ahol választhat a **távközlési szolgáltatók** közül.
- Ahol **szünetmentes üzemeltetést** garantálnak.
- Ahol **számos hosting opció** közül választhat.
- Ahol **számos extra szolgáltatást** vehet igénybe.
- Ahol **biztonságban** van a szervere.
- Ahol **24 órából áll egy nap**.

Ugye most már tudja, hogy hol helyezze el szerverét?

Interware, Magyarország vezető co-location szolgáltatója

www.co-location.hu

Interware

További információ: 1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
Telefon: (06-40) 200-166, www.interware.hu

A Gyűrűk Ura a háló „fogságában”

Ahogy az a személyének és munkásságának dedikált webhelyek számából kitűnik, *John Ronald Reuel Tolkien* a XX. század egyik legnépszerűbb írója. Az oxfordi professzor, nyelvész, író, és „hivatásos” mesemondó Tolkien igazán ragyogó intellektus volt.

Az emlékeztetünkben kedélyes öregürként megmaradt Tolkiennel kapcsolatos cikkünk apropóját – talán mindenki számára nyilvánvalóan – az adta, hogy január 10-én hazánkban is bemutatják az író örökbecsű művének, a *Gyűrűk Ura* trilógiának mozivászra adaptált változatát. Pontosabban csupán a filmpozs első részét, a *Gyűrű Szövetségét*, ugyanis a *Két*

szereplőről, a készítés körülményeiről; képeket, képernyővédeket, e-cdokat tölthetünk le; és nem utolsósorban meghallgathatjuk a film zenéjét (beleértve a filmhez írt két új Enya dalt).

A teljes Tolkien-útmutató a weben – hirdeti magát a **One Ring (onering.virbius.com)**, és el kell ismerni, igazva van. A One Ring átfogó útbaigazítást kínál azoknak, akik Tolkiennel és a műveivel kapcsolatos információkra vadásznak a világhálón. Az oldal gyakorta frissített, és számos kategóriába csoportosítva a Tolkiennel kapcsolatos oldalakat, pontos és jól használható útmutatót nyújt az író nevéhez kötődő weboldalak rengetegében.

Azonban a friss hírek nem az erőssége az oldalnak, így talán nem fogjuk minden egyes nap meglátogatni. Azonban ha egyszer idetévedünk, nehezen szabadulunk...

A **www.tolkienmovies.com** a *Gyűrűk Ura* filmmel foglalkozó egyik, talán a legjobb webhely. Ez volt az első weboldal, amely hírül adta a mozifilm trilógia készültét. Itt találjuk a legfrissebb híreket, képeket és pletykákat, filmelőzeteseket és részleteket, sőt a film szereplőivel kapcsolatos videoanyagokat is. A *TolkienMovies* 1998 óta tartozik a filmmel foglalkozó weblapok krémjébe, és főleg a friss hírek terén erős.

A **www.TolkienSociety.org** az 1969-ben alapított *Tolkien Társaság* hivatalos honlapja. E társaság rendszeresen jelentet meg kiadványokat és szervez eseményeket, hogy J. R. R. Tolkien műveit népszerűsítse. Az oldalon rendkívül részletes információkat találunk Tolkien személyét illetően.

A **www.barrowdowns.com** az egyik leginformatívabb és legelvezetesebb rajongói oldal, amit professzionális design és remek navigálhatóság jellemez. Találunk itt enciklopédiát, cikkeket, kvízzjátékokat, chatet,

Torony csak ez év decemberében, míg a befejező, harmadik rész 2003. karácsonyától várható a mozikban.

Az alább található lista nem teljes – nem is lehet az –, azonban megpróbálja weben fellelhető, igazi „Tolkien-gyöngyszemeket” feltárni.

Természetesen mi mással is nyithatnánk a sort, mint asztal a most a figyelem középpontjában lévő filmtrilógia hivatalos honlapjával. A **www.lordoftherings.net** oldalon információkat kaphatunk a film készítőiről, a

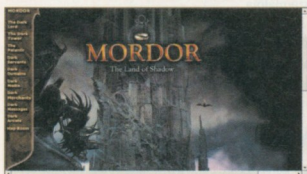
Rolozo Tolkien webhelyen (**www.fan.theonering.net/rolozo**) iratlan mennyiségű, Tolkien ihlette képet találhatunk. A képtárban kereshetünk is, továbbá találunk itt idézetek és a verseket a könyvekből.

A *There And Back Again (thereandbackagain.net)* az egyik legszebb, Tolkien munkásságának dedikált webhely. Az oldal hűen tükrözi Középföldre hangulatát, és bőséges információit szolgált: megtalálhatjuk itt a szereplők bemutatását, illusztrációkat, a fajok leírását, tapátákat és még sok más.

képeket, ork-, hobbit-, tünde- és törp-négenerátort, tünde és törp fontokat és még sok-sok érdekes dolgot. Talán a legizgalmasabb húzás az oldal készítőitől az, hogy hónapról-hónapra kiválasztanak egy témát, melynek különleges figyelmet szentelnek. Ez a webhely kitűnő forrása minden Tolkienien kapcsolatos témának, de talán megint nem egy olyan hely, ahova minden nap ellátogatunk friss információért.

A legemlékezetesebb pontja a kitűnő hanganyag-könyvtára. Itt megtalálhatunk mindent, ami szem-szájnak, vagyis inkább fülnek ingere, kezdve a BBC korabeli rádiójátéktól (13 részesen), egészen magái Tolkienien, aki részleteket olvas fel a Gyűrűk Urából. Aki picit is érti az angolt, az ne hagyja ki ezt a csemegét!

A www.thelandofshadow.com egy olyan hely, amely a sötét oldal mellett kötelezte el magát. Ide várják azokat a vándorokat a webben, akik behatóbban meg akarják ismerni Tolkienien világának sötét oldalát. Az oldal minőségében és látványvilágában a *There And Back Again* szintjén van. Szemet gyönyörködtető stílusban tájaja az információkat Szauron gonosz cinkosairól és azokról a helyekről, amelyeknek pusztán a látványa borzongással tölti el Középföldé lakóit. A webhely árasztja magából a baljós hangulatot, azonban kissé lassú.

A külföldi oldalak végére maradt egy érdekesség: a www.elendornet.net. Az Elendorn egy teljesen ingyenes, szöveges online kalandjáték, amely Középföldén játszódik. Amikor egy játékos csatlakozik a játékba, megkapja az őt körülvevő környezet, tárgyak és lehetséges útirányok leírását. Parancsokat begépelve kommunikálhat a játékkal, például megadhatja, hogy melyik irányba akar menni. Persze tárgyakat is felvehet, beszélgethet, támadhat, sőt, akár nevelhet vagy vicсорoghat is.

Nem feledkezhetünk meg a számos magyar oldal legjobbjaiáról sem, lássuk, mit kínál a web „innenső” oldala:

Az egyik legrégebbi magyar rajongói Tolkienien-oldal a „Völgyzugoly – Az Utolsó Meghitt Otthon(lap)” (volgyzugoly.ini.hu). Itt bőséges információit találunk anyanyelvűnkön az íróról, és természetesen műveiről, megtalálhatjuk a Gyűrűk ura és A Babó közötti fordítási eltérések listáját, a Magyarországon megjelent Tolkienien-művek listáját, a szereplők részletes ismertetését, az íróval, a Középföldével és a mozifilmel kapcsolatos GYIK-et és még sok minden mást. Az alkotók áldozatos munkájának gyümölcszeként talán a legjobb magyar Tolkienien-oldal.

A „legkézenfekvőbb” nevű webhely persze a www.tolkien.hu. A design profi – tényleg szép webhely van alakulóban a magyar Tolkienien-rajongók számára. Alakulóban, mivel számos link még nem működik. Reméljük a készítőik aktivizálják magukat, hiszen igazán nívós oldalra van kilátás...

Az Intercom oldalán (www.intercom.hu) megismerhetjük a film történetét, és számos bulvárjellegű információt olvashatunk.

PINNACLE STUDIO

-Minden DV és USB eszközhöz
-Hollywood Fx 3D átmenetek
-Real-time preview

-Minden Pinnacle Studio termékhez
-Avi, Mpeg1, Mpeg2, RealMedia, Windows Media File
-Vaw, MP3, SmartSound hangkezelés

2001-2002
legjobb video-editáló terméke

EISA

Hivatalos disztribútor:

axico
www.axico.hu
Tel: 342-3255, Fax: 351-2576
sales@axico.hu

PINNACLE Pro-ONE Profesionális videószerkesztő/készítő rendszer

Átértékeltük a valós-idejű videószerkesztés fogalmát!

-Képprójekció, forgatás, nagytítás, kép a képből
-Video, felirat, átmenet, grafika, 3D objektum, állókép
-Hollywood Fx átmenetek

Egyidőben akár 10 effekt vagy filter valós idejű kezelése!

Mindegy valós időben !

Análóg és DV felvétel, MPEG2 export/DVD-készítés, Adobe Premiere 6, Külső csatlakozódoboz, valós-idejű szerkesztés

Filmkálózok a hálózaton

Ami a zenész szakmának már időtlen idők óta gondot okoz, az most a (video)filmkölcsönzőket is fenyegeti. Az MP3-as adatok mellett immár a játékfilmek is egyre gyakrabban cserélnek gazdát az interneten keresztül.

Talán már Ön is hallott a *Kardhal* című filmről, amelyet november végén mutattak be a hazai mozikban, s amelynek premier előtti vetítésén több száz olvasónk is részt vett. Bármilyen meglepő is, egyáltalán nem biztos, hogy ezek az olvasók látták először e filmet Magyarországon. Valószínű ugyanis, hogy néhány találekony szőrös otthon, teljes kényelemben, a monitorán vagy akár tévékészülékén már megnézte ezt a filmet.

Másolni, amit csak lehet

Aról a kérdésről, hogy melyik filmnézési mód jelent nagyobb élményt: nagy vásznon, megfelelő hangminőséggel, vagy egy széken, a számítógép előtt ülve – igazán nincs sem vitatkozni. Mégis sok internet-felhasználó döntött a monitor mellett. A Jack Nicholson filmet (az eredeti címe: The Pledge) már januárban bemutatták az Egyesült Államokban, és azóta DVD-n is forgalomba hozták. Megfelelő kitartással, amely egyébként a Warex-oldalak, valamint P2P szerverek átböngészéséhez elengedhetetlenül szükséges, rá lehet bukkanni a letölthető, krackelt másolatokra. No persze nem is olyan könnyű egy DVD teljes adatmennyiségét kb. 700 Mbájtra redukálni ahhoz, hogy egyáltalán rákerülhessen a hálóra, és onnan CD-re lehessen írni. Néhány időigényes munkafolyamatra ugyanis ehhez is szükség van.

Másolásvédelmi akadályok

Az ipar természetesen próbálja nem tétlenül nézni az effajta tevékenységeket.

A filmipar a DVD bevezetésével egyidejűleg kifejlesztett egy országokonként eltérő kódot. A kód megakadályozza, hogy egy amerikai filmet (Code 1) megnézhessenek Európában (Code 2) vagy Ausztráliában (Code 4), amennyiben a DVD-meghajtót és lejátszókat az egyes országokban egy regionális kódra állítják be. A nagy amerikai filmstúdiók ezen felül bevezették a *Content Scrambling System* (CSS) elnevezésű másolásvédelmi rendszert, és megbízták a *Copy Control Association*-t (másolást ellenőrző társaságot) (DVD-CCA), hogy fejlessze ki a másolásvédelmi módszert. Az *Intel*, a *Sony*, a *Toshiba*, a *Hitachi* és a *Matsushita* vállalatok magába tömörített szövetség set top boxok és digitális videofelvevők számára fejlesztett ki egy új biztonsági standardot, a DTLA-t (Digital Transmission Licensing Administrator), és jelenleg azzal próbálkozik, hogy a másolásvédelmi rendszert eladja a stúdióknak.

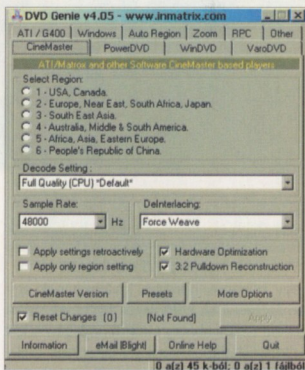
A jogtulajdonosok által bevezetett intézkedések azonban nem górdítenek valódi akadályokat a kalózok útjába. Ahhoz, hogy az országokonként más és más kódot kijátsszák, felhasználják a DVD-meghajtók és -lejátszók azon tulajdonságát, hogy ötször változtathatnak kódot, mielőtt a véglegesen ráállnak. Az interneten fellelhető apró, ingyenesen hozzáférhető *DVD Genie* elnevezésű eszköz egyszerűen visszapergeti a meghajtó vagy a lejátszó-szoftver számlálóját.

Egy évvel ezelőtt a CSS másolásvédelmi rendszer feltörése keltett riadalmat. A *DeCSS* program örült sebességgel terjedt az interneten. A filmipar végül sikeresen

DVD Genie

A cikkben szereplő programot CD-mellékletünk Cikklet/dvd-genie könyvtárában találhatják.

Egy egyszerű program segítségével visszapergethető a meghajtó vagy a lejátszó szoftver-számlálója

keresztül vitte, hogy tilos legyen letölteni a *DeCSS*-t, vagy linkeken keresztül utalni a megfelelő oldalakra.

Népszerűtá válva

Időközben az interneten keresztül már hozzáférhető az ingyenes *Smart Ripper* program, amely meglehetősen kényelmesen intézi a DVD-k másolását és dekódolását. Ezen felül azonban, ahhoz, hogy az ember internetre alkalmas méretűre zsugorítson egy filmet, szükség van még néhány munkafolyamat elvégzésére. A *FlaskMPEG* és a *DivX-Codex* segítségével az adatokat az általánosan kompatibilis *MPEG 4* formátumba kell átalakítani, majd a *VirtualDub*-bal a hangot és a képet lehet optimalizálni.

Nem elegendő azonban semkora igyekezett arra nézve, hogy a filmkálózokat eltántorítsák erősen megkérdőjelezhető tevékenységüktől. Nem ijeszti el őket a részint jelenleg is függőben lévő „ipar kontra illegális másolók” perek. Többé kevésbé legálisan, illetve illegálisan kétszűnnek a másolatok, krackelnek, letöltenek – mindent megtesznek, amit csak elbí a merevlemez. ■

A GNUTELLÁTÓL A KAZAA-IG

Internetes adok-kapok

A zene és a film digitalizálásával és az internet sávszélességének növekedésével egyre népszerűbbekké válnak a fájlcserélő rendszerek. Annak ellenére, hogy szerzői jogvédő szervezetek nagy erővel küzdenek az illegális fájlok illegális cseberberéje ellen, napról-napra újabb rendszerek jelennek meg.

Az utóbbi időben egy új fájlmegosztó-protokoll önállósította magát. A Gnutella egyre nagyobb közkezdveltségnek örvend. Ebben a rendszerben az MP3-as formátum mellett mások kicserélése is van mód. Az aktuális kliensprogramok AVI, MOV, JPEG-képek és más adatformátumokat is tudnak kezelni.

A Gnutella-hálózatokon az MP3-as adatok mellett szoftverek vagy akár azok sorozatszám-generátora is kicserélhető egymás között. Ezek kicsiny méretűek, így gyorsan lehet áramoltatni őket, de ugyanígy illegális másolatokat is találhatunk itt több száz Mbájtos programokról. *Elterjedtek a pornóképek és a legújabb filmek másolatai. Egy 90 perces film letöltése azonban még ISDN vonalon keresztül is sokáig tart.* (A témáról lásd még *Filmkalózkodók a hálózatban* cikkünket.)

Gnutella-programok

A legközkezdveltebb Gnutella-szervent neve Bearshare (www.bearshare.de). A szervent fogalom a szerver és a kliens összeolvadásából keletkezett. A Bearshare szerverre történő bejelentkezést követően, az állandóan újra és újra felveszi a kapcsolatot a többi szerventtel. A talált szerventek listája állandóan változik. A listában megtalálhatjuk ezek DNS-névét és származási helyét (ország, egyetem), a felkínált adatok nagyságát, az átvitel sebességét. A keresés rendkívül egyszerű, és mindössze más szerventek minimális sebessége, és a talált adatok nagysága befolyásolja. Annak elle-

nére, hogy más formátumokat is megmutat, az MP3-okból van a legtöbb találat. A Bearshare egyszerűsége lenyűgöző.

A Gnutella-szerventek között egy további, egyszerűen kezelhető a LimeWire. A programot Java-ban írták és Linux alatt is futtatható. A hálózatra a Bearshare-hez hasonlóan csatlakozik. A LimeWire megmutatja a host-ok, valamint a felkínált adatok számát, illetve nagyságát. A hostok száma erősen ingadozik. Amennyiben néhány csomópontot kikapcsolnak, a hálózat egyes részei – más hostokat is ideértve – hirtelen elérhetetlenné válnak. A hálózat ekkor szétteredezik, és újra fel kell építenünk. Ez a folyamat néhány percet vesz igénybe.

A LimeWire pontrendszere alapján elemzi a találatokat. Az egy csillag például azt jelzi, hogy a letöltés nagy valószínűséggel nem fog sikerülni. A legjobb találatokat négy csillaggal látja el, ezek esetében a letöltés majdnem biztos. A www.limewire.com angol nyelvű honlapon www.azatutalhatunk a Gnutella-hálózatról.

INTERNET különszám

Ha további érdekességekre kíváncsi a fájlcserélő rendszerekkel kapcsolatban, részletes tesztet és bemutatást is olvasna róluk, érdeklí, hogy mit rejtenek az Internet sötét oldalai, tudni szeretné, hogyan készíthet egyszerűen és olcsón honlapot, s igazi internetes gyöngyszemekről olvasna, akkor lapozza fel *INTERNET* különszámunkat, amely mindössze 495 Ft-ba kerül. A különszám megvásárolható az újságosoknál vagy a kiadóban (1091 Bp. Üllői út 25.), megrendelhető telefonon (456-6963), faxon (456-6970) vagy e-mailben (terjesztes@cpanorama.hu), illetve a 129. oldal előtti megrendelőlapon.

A LimeWire statisztikája szerint, közel 40000 host is működhet egyszerre. Tesztünk alkalmával ritkán működött egyszerre 600-nál több.

KaZaA – a médiatár

A KaZaA fájlmegosztó rendszer a Gnutellához hasonlóan működik. A protokoll sajátosságaihoz nem lehet nyilvánosan hozzáférni, de az írói más cégeknek is felkínálják a segítségüket. A rendszer lehető teszi zenei, illetve videoanyagok, képek, szoftverek vagy dokumentumok áramoltatását. A termék egy keresőfunkcióval ellátott honlapból, a média desktopból és egy Winamp plug-in-ből áll. A rendszer kiemelkedő része a média desktop keresőfunkciója, amely jóval fejlettebb, mint a Gnutella-szerventeké. Keresni lehet audió, videó, képek, dokumentumok és szoftverek kategóriában. A keresést később finomíthatjuk. Tesztjeink alkalmával mindig körülbelül 300 ezer felhasználó volt online, akik megközelítőleg 127 Tbájtnyi adatot kínáltak fel.

A média desktop sem működik azonban egy alapszerver nélkül: a Neotrace adatai szerint a KaZaA szervere Floridában van.

A fájlcserélő rendszerekről részletes tesztet és bemutatást találhatunk olvasóink a *Computer Panorama* *INTERNET* különszámában.

INTERNET HAVIDÍJ NÉLKÜL

Alapcsomag
12 óra Internet eléréssel
1990 Ft

Amennyiben a kezdeti 12 óra elfogy káféle bankkártya méretű felhőkártyával frísisítheti hozzáféréssel. Az 1590 Ft-ba kerülő kártya további 12 órást a 3990 Ft-os pedig 36 órást Internet kapcsolatot tesz lehetővé.

www.netelek.hu

Keresse az EnterNet országos viszonteladói hálózatában és a boltokban!

EnterNet 2001 Kft.
1134 Budapest, Csángó u. 8.
Tel.: (1) 412-2001
Fax: (1) 412-2099
info@enternet.hu
www.enternet.hu

Tell me More
A teljesség igényével

5 NYELV x 3 SZINT,
TELJES MAGYAR VÁLTOZAT!

- ✓ Párbeszéd
- ✓ Kiejtés
- ✓ Video
- ✓ Szótár
- ✓ Nyelvtan
- ✓ Gyakorlatok
- ✓ Szociális
- ✓ Egyéni
- ✓ Beszélés
- ✓ Pályázat
- ✓ változat
- ✓ ban is

THE EUROPEAN INFORMATION TECHNOLOGY PRIZE 2001
Winner

PC CD-ROM

BESZÉDFELISMERÉSSSEL

332-03-66, www.nyelvtanulas.hu

A világ nagyvárosai

A 2001. év nagy nyereményjátéka

Minden hónapban három kérdést tettünk fel olvasóinknak. Ezek közül kettő a Computer Panorámában megjelent cikkekhez kapcsolódott, egy pedig a CD-melléklet multimédiás sorozatához, a Világ nagyvárosaihoz.

A helyes választ beküldők között minden hónapban 6 db multimédiás CD-ROM-ot sorsoltunk ki, a Kossuth Kiadó Kontinensről kontinensre sorozatából.

Decembri nyerteseink:

Fehér Péter, Pécs
Kovács Levente, Békéscsaba
Mészáros László, Lakitelek
Tóth Sándor, Püspökladány
Jenei András, Gyöngyöstarján
Kovács Katalin, Paks

Európa CD-ROM
Ausztrália CD-ROM
Dél-Amerika CD-ROM
Afrika CD-ROM
Ázsia CD-ROM
Észak-Amerika CD-ROM

Nyerteseinket postán értesítjük.

DECEMBERI NYERTESEK

WINDOWS

TIPPEK SZÁZSZÁMRA (1.)

Windows a csúcson

Egy PC sebességét a hardver- és szoftverösszetevők együttműködése határozza meg. A legmodernebb és – gyorsabb hardverelemek gyűjteménye is keveset használ önmagában, ha a szoftver elégtelen hozzá, vagy rosszul telepített és konfigurált. Csak a kettőből együtt áll össze a gép.

Windows alapokon

Minden felhasználás alapját az operációs rendszer, mondjuk a *Windows 98* jelenti. Minden szál itt fut össze. A programokat és a hardvert a Windows irányítja és igazítja egymáshoz. A teljes rendszer teljesítményének növeléséhez egyes Windows-beállításokat magunknak kell elvégeznünk. Tuning-alapismereteinkből ki-

A leggyorsabb processzor és a legnagyobb kapacitású merevlemez sem ér sokat, ha operációs rendszerünk rosszul konfigurált. Nézzük meg, hogyan oldhatjuk fel a legkeményebb teljesítményfékezőket, és hogyan járathatjuk csúcsüzemen a Windows-t.

derül, hogyan automatizálhatunk napi folyamatokat, és hogyan használhatjuk okosan a Windows rendszereszközeit – mert csak egy jól karbantartott rendszer lehet gyors rendszer. Emellett eláruljuk, hogyan gyorsíthatjuk meg a belső adatátvitelt, és miként találhatjuk meg a memória optimális beállításait.

Sorozatunkban száznál is több jól használható tipp és ötlet segítségével adunk útmutatót.

2 GYORSTIPP

A háttérkép

Ha PC-nkben kevés a memória, a háttérképeket és asztaltémákat. Kattintsunk a jobb egérgombbal az *Asztal*-ra, a helyi menüben pedig a *Tulajdonságok*-ra. Válasszuk a *Háttér* tulajdonságlapon a *Tapéta* mezőben a *Nincs* opciót, és zárjuk az ablakot.

1 A fájlrendszer helyes beállítása

Amikor a Windows 98-at fejlesztették, a memóriamodulok általános mérete még messze alatta volt a most használatos RAM modulokénak. És bizony sokkal drágább is volt a memória. Ezért programozáskor a merevlemez-cache különböző előzetes beállításait integrálták rendszerbe. Attól függően, hogy mennyi memória van a gépünkben, állítsuk be a következőket.

1 Kattintsunk a *Sajátgép* ikonra a jobb egérgombbal, és nyissuk meg a helyi

menüt. Válasszuk a *Tulajdonságok* menüpontot. Menjünk a *Teljesítmény* regisztrterlapra és kattintsunk a *Fájlrendszer* gombra.

2 A *Merevlemez* lapon a beállításokat a következők szerint végezzük el: 16 Mb-át RAM-hoz válasszuk a *Hordozható* vagy *asztali tokos rendszer* opciót. 32 Mb-át RAM-ig az *Asztali számítógép* beállítás ajánlott. Mindenhez, ami e fölött van, állítsunk be *Hálózati kiszolgálót*. Hagyjuk jóvá OK-val a változtatást.

3 GYORSTIPP

Képernyőkímélő

Kéves memóriával rendelkező gépnél jobb, ha lemondunk a képernyőkímélőről. A memóriafalókat a *Vezérlőpult Programok hozzáadása* mappájából kiindulva távolíthatjuk el. Válasszuk a *Windows telepítő* regisztrterlapot, és jelöljük ki a *Kellékek* pontot. Kattintsunk a *Részletek*-re. Tegyük inaktívvá a *Képernyővédő* elemeket.

7 GYORSTIPP Internet tipp

Az internet-beállításokban is jelentős teljesítménytartalék rejtezőik. Megfelelő fogásokkal az adatátviteli hálózathoz az az Internet Explorerből is számottevő többletsebességet hozhatunk még ki. Ha a számítógépünket még így sem találjuk elég gyorsnak, akkor próbáljuk megváltoztatni a BIOS-beállításokat vagy a rendszerfájlokat, hogy még többet csikarjunk ki PC-nkből.

8 GYORSTIPP Fájlok átnevezése

Ha a rendszerünk annyira megsérülne, hogy a Windows el sem indul, akkor a fájlokat MS-DOS módban kell átneveznünk. Indítsuk el a rendszert a Windows indítólemezeről. A parancs-sorba írjuk be: `c:`, és nyomjuk le az **Enter**-t. A `ren DOS`-paranccsal nevezünk át a `config.sys`-t. Ehhez adjuk ki a következő parancsot: `ren config.sys config.ait`. A sérült rendszerfájl neve most `config.ait`. A `ren config.pss config.sys` paranccsal pótoljuk a sérült rendszerfájlt. Ugyanígy járjunk el a többi rendszerfájlnál is.

9 GYORSTIPP Gyorsabb fájllelés

A *Start* menü megkönnyíti a programok gyors elérését. Egy trükkel saját a fájljainkat is ilyen flottul érhetjük el. A jobb egérgombbal a *Tálca* egy szabad pontjára kattintva nyissuk meg a helyi menüt. Válasszuk az *Eszköztárak/Új eszköztár* menüpontot. Keressük meg a mappát, amelyet a *Tálcáról* szeretnénk elérni. Jelöljük ki, és nyugtazzuk OK-val. Most már közvetlenül a *Tálcáról* érhetjük el a kiválasztott mappa vagy meghajtó valamennyi fájlját.

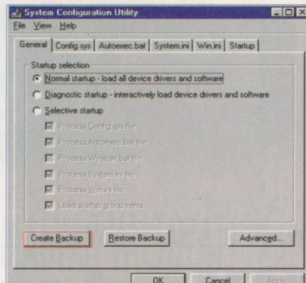
4 A rendszerfájlok biztonsági mentése

A Windows rendszerkonfigurációs programjával egészen egyszerűen készíthetünk biztonsági másolatot az *autoexec.bat*, a *config.sys*, a *system.ini* és a *win.ini* rendszerfájlokról.

1 Nyissuk meg a *Futtatás* ablakot a Windows startmenüjéből. A *Megnyitás* sorba írjuk be: `msconfig`, és OK-val zárjuk az ablakot.

2 Az előőrrő ablakban válasszuk az *Általános* regisztrert, és kattintsunk a *Biztonsági másolat készítése* gombra. A program ezzel automatikusan előállítja az említett rendszerfájlokat.

3 Az aktuális rendszerfájlok `.pss` kiterjesztéssel ugyanabba a könyvtárba kerülnek.

A „Biztonsági másolat készítése” ponttal állíthatjuk elő a rendszerfájlokat

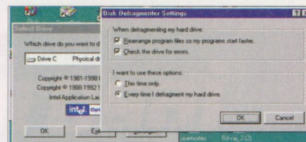
be még egyszer, ahol eredetileg is voltak. A helyreállításához egyszerűen kattintsunk a *Biztonsági másolat visszaállítása* gombra.

5 Sebességnövelés a merevlemezen

A *töredezettségmentesítés* meggyorsítja a merevlemez adatainak az elérését, így a Windows folyamatosabban tud működni. Ehhez az adatokat „összetologatja” a merevlemezen, és lezárja a „lyukakat”. A különösen gyakran használt fájlokat gyorsan elérhető helyre írja.

1 Nyissuk meg a *töredezettségmentesítő* programot a Windows *Start* menüből, a *Programok/Kellékek/Rendszereszközök* útvonalon. A legördülő menüből válasz-
szuk ki az optimalizálandó meghajtót.

2 A következő lépésben bevezetjük el a programbeállításokat. Kattintsunk a *Beállításokra*, és válasszuk ki a *Programfájlok átnevezése...* és a *Meghajtó hiba-*

Töredezettségmentesítéssel is sokat gyorsíthatunk rendszerünkön

ellenőrzése opciókat, és nyugtazzuk OK-val választásunkat.

3 Indítsuk el a *töredezettségmentesítő* eljárását. Ha követni akarjuk a Windows munkáját, kattintsunk a *Részletek*-re. A következő ablakban megfigyelhetjük az újrendezés olvasási és írási folyamatait.

6 Windows telepítőfájlok bevetésre készen

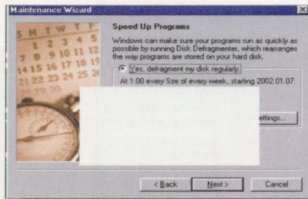
Új hardver telepítéséhez a Windows-nak többnyire szüksége van a telepítő CD-ről a merevlemezre. A telepítőfájlokat, a *setup* fájlokat közvetlenül a gépünkön, és változtassuk meg a hozzájuk tartozó *Registry*-bejegyzést is.

1 Másoljuk a *win98* könyvtárat a Windows CD-ről a merevlemezre. A telepítőfájlok kb. 136 Mb-nyi helyet foglalnak el.

2 Írjuk be a *Start* menü *Futtatás* ablakába: `regedit`. Megjelenik a *Registry-szerkesztő*. Menjünk a *Szerkesztés/Keresés* menüpontra. A keresés mezőbe írjuk be: `SourcePath`, és kattintsunk az OK-ra.

3 Jelöljük ki a bejegyzést, és kattintsunk rá duplán. Írjuk be értékként a merevlemezre található *win98* könyvtárunk elérési útvonalát.

10 Rendszeres karbantartás

Beállíthatjuk a karbantartási műveletek gyakoriságát

A Windows különböző „fedélzeti eszközöket” tart készenlétben, hogy biztosítsa a rendszer zökkenőmentes működését. A *Karbantartó Varázslóval* rendszeresen használhatjuk ezeket a segédeket.

11 Az Autostart mappa kítakarítása

Sok program a telepítéskor beírja magát a *Windows Start* menü *Autostart* (Indítópult) mappájába. Ennek az az előnye, hogy a programok rögtön a rendszer indítását követően rendelkezésre állnak, és közvetlenül a *Start* menüből indíthatók. A hátránya viszont az, hogy minden elindított program erőforrásokat foglal le, és fékezi a gépet. Ha túl sok program van az Indítópulton, a gépünk öszerogyik.

Hogy megakadályozzuk a szükségtelen programok indítását, kattintsunk a

1 Nyissuk meg a *Karbantartás Varázslót* a *Programok/Kellékek* menü alatt. Válasszuk két egymás követő ablakban az *Egényi beállítások*-at, és kattintsunk az OK-ra.

2 Állítsuk be a töredezettségmentesítés, a *ScanDisk*-futtatás és a szükségtelen fájlok törlésének gyakoriságát. Olyan időpontot válasszunk, mikor a számítógép általában be van kapcsolva.

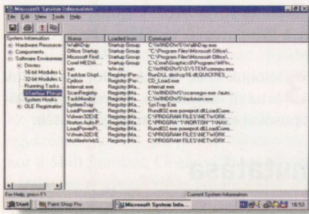
3 Miután a segédprogramokat igényeink szerint konfiguráltuk, és beállítottuk egyéni karbantartási intervallumainkat, fogadtassuk el a beállításokat a *Befejezés* gombbal.

jobb egérgombbal a *Tálcára*, és válasszuk a *Tulajdonságok*-at.

2 Kattintsunk a *Start* menü *programjai* regiszterfülrre. A *Start* menü *tesztreszabása* alatt válasszuk az *Eltávolítás*-t.

3 A következő ablakban a könyvtárán menjünk az *Indítópult* (Autostart) mappára. Jelöljük ki a programokat, amelyekről a *Windows* indításakor le tudunk mondani. Hagyjuk jóvá választásunkat az *Eltávolítás* gombbal.

12 Rendszerbeállítások

A jobb oldali ablakban látjuk az automatikusan induló programokat

A *Windows Registry*-ben is rejtőznek bejegyzések, amelyek automatikusan a memóriába töltenek felhasználásokat. A *Rendszerinformáció* programmal megakadályozhatjuk ezt.

1 Indítsuk el a programot a *Windows Start* menüből, a *Start/Programok/Kellékek/Rendszereszközök/Rendszerinformáció* alatt.

2 A könyvtárán jelöljük ki a *Szoftverkönyvezet/Automatikus indítás* program bejegyzést.

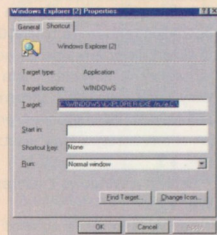
3 Nyissuk meg a menüsoron az *Eszközök/Rendszerbeállítás-szerkesztő*. Menjünk az *Indítópult* regiszterfülrre. A *SystemTray* és a *ScanRegistry* rendszerprogramokat nem szabad kikapcsolni. Távolítsuk el a pipát azok elől a programok elől, amelyekről le tudunk mondani a rendszer indításakor.

13 GYORSTIPP Backup- emlékeztető

Hogy ne feledkezzünk el a rendszerfájlok biztonsági mentéséről, használhatjuk a *Feladatütemező* (Task Planner). Kattintsunk a jobb egérgombbal az óra melletti ikonra, és válasszuk a *Megnyitás*-t. Dupla kattintással az *Ütemezett feladat hozzáadása*, majd a *Tovább* gombra, egy kiválasztóablakba jutunk. Kattintsunk a *Találkozás* gombra, és menjünk a *Windows* mappában a *System* könyvtárba. Írjuk be a *Fájlnév* mezőbe: *mconfig*, és kattintsunk a *Megnyitás* gombra. A következő két ablakban állítsuk be az emlékeztető idejét és gyakoriságát. Végül a *Befejezés* gombbal hagyjuk jóvá a beállításokat.

14 GYORSTIPP Gyors elérés az Intéző indításakor

Ha a saját adatainkat főként a *Windows Intézővel* kezeljük, van egy trükk, amellyel gyorsan elérhetővé válnak a fájljaink. Menjünk a *Start* menüben a *Programok/Windows Intézőre* és nyomjuk le a jobb egérgombot. Válasszuk a helyi menüből a *Tulajdonságok*-at, és menjünk a *Parancsikon* lapra. A *Cél* sorban egészítsük ki az elérési útvonalat ahhoz a könyvtárhoz, amelyet elsőként szeretnénk látni az

Intézőben. A sor végén a *C:* után írjuk be annak a könyvtárnak a nevét, amelyiket az Intéző indításakor el akarunk érni.

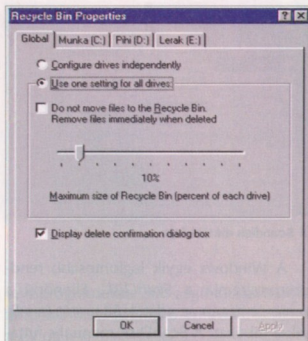

21 Lomtár

Nagyon jól kitalált intézmény a Windowsban a *Lomtár*. Minden fájl, amelyet törölünk, átmenetileg itt tárolódik. A helyreállítás funkcióval a véletlenül kitörölt adatok visszaállíthatók. De a Lomtár alapbeállításain is van mit optimalizálni tárhely és kezelés szempontjából.

1 Először állítsuk praktikusra a Lomtár méretét. Kattintsunk a jobb egérgombbal a *Lomtár* ikonra. Válasszuk a helyi menüből a *Tulajdonságok*-at.

2 Állítsuk be okosan a Lomtár maximális méretét szabályzó csúszkát. Ha nem dolgozunk folyamatosan grafikai programokkal és nagyon nagy kétfájlokkal, akkor általában elegendő a 100 Mb-ot körüli méret.

Állítsuk be okosan a Lomtár maximális méretét szabályzó csúszkát!

22 CD-ROM autostart

Ha egy CD-n autostart fájl van, akkor a CD-ROM meghajtóba helyezésekor a rajta lévő programok automatikusan elindulnak. Nem árt, ha megakadályozzuk az automatikus indítást.

1 Nyissuk meg a *Sajátgép* ikon helyi menüjét az *Asztalon*. Válasszuk a *Tulajdonságok*-at, és nyissuk meg az *Eszközkezelőt*.

2 Jelöljük ki a könyvtárán a CD-ROM-meghajtót. Kattintsunk a jobb egérgombbal a kijelölésre, majd a megjelenő helyi menüből válasszuk a *Tulajdonságok* pontot.

3 A *Beállítások* menüpont alatt távolítsuk el a pipát az *Automatikus lejátszás* előtt. Ezzel kikapcsoltuk a bosszantó autorun funkciót.

23 Újraindítás dupla kattintással

Sok telepítés és új rendszerbeállítás megköveteli a rendszer újraindítását. Sajnos alapbeállításban a Windows mindig mindent előlőről kezd, vagyis a *BIOS-lekérdéssel*. Ez szükségtelenül rabolja az időt. A BIOS-lekérdézzel elkerülendő, egyszerűen tartjuk lenyomva újraindítás-kor a *Shift* gombot. Elegánsabb megoldás persze egy gyorsindítás-parancsikon az *Asztalon*.

1 Nyissuk meg a Windows *Start* menüjéből a *Programok/Kellékek* alatt a *Jegyzetkönyv* (Notepad). A megjelenő ablakba írjuk be:

```
@echo off
exit
```

2 A *Mentés másként* menüparanccsal mentjük a fájlt a merevlemezre. Adjuk a fájlnak az *újrindítás.bat* nevet, és válasszuk a fájl típusnál a *Minden fájl* opciót.

3 Nyissuk meg a fájl helyi menüjében a *Tulajdonságok*-at, és a *Program* lapon jelöljük be a *Kilépéskor bezárás* opciót.

4 A *Speciális beállítások* alatt jelöljük be az *MS-DOS mód* és a *Jelenlegi MS-DOS konfiguráció használata* opciókat.

5 A Windows előállítja a program parancsikonját, amelyet a *Desktop*-ra húzhatunk. Most már dupla kattintással indíthatjuk újra a Windowst.

INFO

A Registry és a Windows 98

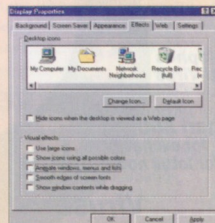
A tuningolásra a *Registry* okos változtatásaival tehetjük fel a koronát. De legyünk óvatossak: a Windows központi regisztrációs adatbázisának változtatásai a teljes rendszerre hatással vannak.

A Registry-vel kapcsolatos tipppek a Windows 98-ra vonatkoznak, és csak az alatt használható! Legrosszabb esetben a kisebb hibák oda vezethetnek, hogy a Windows egyáltalán nem indul el. Ilyenkor a teljes operációs rendszert újra kell telepítenünk, és beállítanunk.

24 GYORSTIPP

Gyorsabb Asztal (Desktop)

A Windows alapbeállítása az *Active Desktop*, így az internetoldalak közvetlenül a desktopfelületbe épülnek. Viszont a Windows ekkor nagyon sok erőforrást használ fel, ami érezhető teljesítménycsökkenéshez vezet. Kapcsoljuk ki az *Active Desktop*-ot úgy, hogy a jobb egérgombbal rákattintunk az *Asztal* egy pontjára, és a helyi menüből az *Active Desktop*-ot választjuk. A *Megjelenítés weblapként* elől távolítsuk el a pipát.

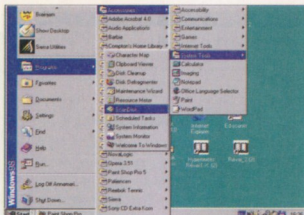
A desktop más beállításainak is van teljesítményfekező hatása. Különösen egy gyengébb videokártyánál tesz jót, ha a *Képernyő tulajdonságai* ablak *Hatások* regisztrációján kikapcsolunk minden opciót.

INFO

Hardver-
gyorsítás

A Windows 98 már benne van a korban. Sok Windows-alapbeállítás még a 32 bites operációs rendszerek kezdeti korszakának követelményeire szabott. Bár azóta alig több, mint három év telt el, hardverkompatibilitás- és teljesítmény dolgában sok minden változott. Nagyteljesítményű eszközök, amelyek akkoriban megfizethetetlenek voltak, és amelyeket csak professzionális területen használtak, azóta egy közepkategóriás PC megszokott tartozékaiá váltak. Ha ezeket a megnövekedett erőforrásokat Windows 98 alatt ki is akarjuk használni, akkor operációs rendszerünkhez és a PC-nkbe épített hardverelemekhez a legújabb meghajtókat és frissítéseket kell beszerezniünk. Forrás az internet.

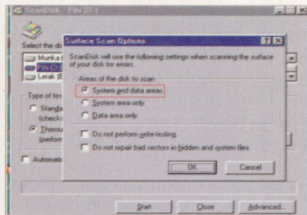
25 A merevlemez karbantartása

A Scandisk elérési útja

A Windows egyik legfontosabb rendszerprogramja a ScanDisk. Ellenőrzi a merevlemezben az adatok állapotát és a fizikai hibákat. A ScanDisk manuális futtatásához a következők szerint járunk el.

1 Hívjuk be a ScanDisket a Windows Start menüjéből, a Programok/ Kellékek/Rendszerezszközök útvonalon. Jelöljük ki az ellenőrzési kívánt meghajtókat.

Az intenzív teszteléshez válasszuk a „rendszer-és adatterület” beállítást

2 Ha az adathordozó fizikai vizsgálatát is végére akarjuk hajtani, akkor a Teljes opciót válasszuk. Az intenzív teszteléshez válasszuk a Beállítások-nál a Rendszer-és adatterület beállítást.

3 Állítsuk be az Automatikus hibajavítás-t. Az Egyebek lapon végezzük le a beállításokat, majd hagyjuk jóvá OK-val.

teljeskörű megoldás

hálózatok megbízható,
biztonságos, teljes védelmeAif
tűzfal védelemMimesweeper
tartalomzűrésSophos
Anti-VirusSybari Antigen
for exchange
for lotus notes

VirusBuster

egy kézből

kliens
szerver
levezetés
tűzfal
védelemtöbbpontos védelem
22 platformon

rendszerintegráció

Microsoft
CERTIFIED
Partner1031 Budapest,
Kalászi u. 11.
tel: 430 8350
240 1546
fax: 242 2130
hotline: (30)
9401 459háttértámogatás
3/24további információkkal a
www.virusbuster.hu
című honlapunkon várjuk!Sybari
Enterprise Protection

SOPHOS

Aif

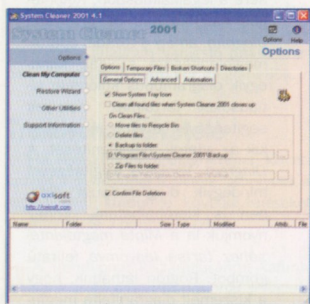
BALTIMORE

FREYA.HU

SYSTEM CLEANER 2001

A rendszertakarító

Egyre többször kell programmaradványokra és átmeneti állományokra vadásznunk. E vészterhes időkben jött el hozzánk e kicsiny program, hogy megszabadítson bennünket minket minden fölösleges fájtól.

Minden testre szabható

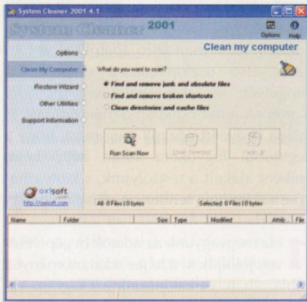
Asok felesleges programmaradvány persze nem feltétlenül a Windows hibája, az esetek többségben a hibás telepítőprogramok vagy a felületes felhasználók tehetnek a „maradékokról”, amelyek aztán szép számmal foglalják a helyet merevlemezünkön. És ez még a 40 Gb-ot tárolók idején sem különösebben iromos, hiszen a különböző DLL és OXC fájllok nemcsak helyet foglalnak, hanem a rendszer adatbázisát is fölöslegesen növelik, az átmeneti állományok pedig akár több száz Mb-nyi szabad helyetől is megfoszthatnak, amelyen akár egy tisztességes programot is tárolhatnánk. S akkor még nem is beszéltünk az internetes szörfözés-kátramaradó cache-állományokról.

Tisztogatás, csak finoman

Az Oxisoft System Cleaner 2001 programja gyorsan felkutatja a több példányban szereplő fájllokat, a semmibe mutató parancsikonokat, a fölöslegessé vált átmeneti állományokat és a réges-régen hasz-

nált programokat. Sőt, segít kitakarítani a felületes munkát végző Uninstall program után is.

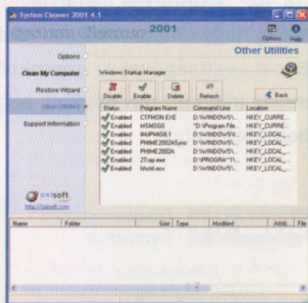
A kuka kiürítéséről is gondoskodik, és eltakarítja a régi *.CHK állományokat, a Windows History és Recent Document listáját. Mindezt persze csak a mi engedélyünkkel, vagyis szem előtt tartva az adatok biztonságát. Az eltakarított állományokat a program kérésünkre tömörítve elraktározza, így a Restore Wizard menüpontban bármikor, dátumra pontosan visszakereshetjük bármilyen állományt, amelyről esetleg időközben kiderült, mégis pótolhatatlan része életünknek.

Akkor hát keressünk!

Hatékony indítás

Az Other Utilities menüpontban megadhatjuk, mely programok indítását engedélyezzük a Windows bootolásokor. Ez nagyon hasznos segítség, hiszen számos program „elfelejt” minket figyelmeztetni arra, hogy a telepítésük után automatikusan töltődnek be a memóriába a rendszer minden egyes indításakor (például a re-

Megadhatjuk, mely programok futhatnak automatikusan

gisztrációkra figyelmeztető kicsiny segédprogramok, amelyek hetente egyszer felhívják figyelmünket egy program regisztrálására).

A System Cleaner felülete nagyon jól átgondolt, a használata egyszerű. Ám az első alkalmazáskor érdemes átrágnunk magunkat a beállításokon, és kellően testre szabni, nehogy olyan dolgokat is kitarítsunk, amelyekre még szükségünk lehet, miközben felesleges állományokat hagyunk a gépen.

Az ellenőrzést, tisztogatást érdemes minimum kéthetente elvégezni, hiszen így megelőzhetjük, hogy Windowsunk megbokrosodjon és sztrájkolni kezdjen. Ezt egyenként a System Cleaner Scheduler-re is bízhatjuk, amely automatikusan lefuttatja az ellenőrzést a megadott időpontokban vagy adott időközönként. A programot az összes 32 bites Windows változaton használhatjuk.

NÁKOVICS LÁSZLÓ

CD-mellékletünkön a System Cleaner 2000 (3.5-ös verzió) teljes verzióját megtalálják. A program használatához külön regisztráció nem szükséges. Az itt ismertetett 4.1-es változat demóját a CIKKEK\SC2001 könyvtárból telepíthetik.

EXCEL

Trendelemzés

Ha már tekintélyes mennyiségű adatot gyűjtöttünk össze, itt az ideje, hogy megpróbáljunk tendenciákat kiolvasni is belőlük. Az Excel segítségével az adatokból trendvonalat generálhatunk, amely megmutatja például, hogy milyen irányt vettek pénzügyi befektetéseink.

GVORSTIPP Diagramelemek formázása

A *Jelmagyarázat* formázása funkció segítségével beállíthatjuk a jelmagyarázat betűtípusát, színét stb., ám az egyes elemek tulajdonságait – például a jelmagyarázat-jel típusát és jellemzőit – nem tudjuk külön-külön megszabni. Egy kis csalafintasággal azonban erre is lehetőség kínálkozik.

Kattintsunk a jelmagyarázatra a bal egérgombbal, mire kijelölődik a jelmagyarázatot tartalmazó keret (azaz megjelennek körülötte a jól ismert fogópontok).

Most kattintsunk – ismét csak a bal egérgombbal – a szóban forgó jelmagyarázat-jelre. A fogópontok itt is arra utalnak, hogy az objektum kijelölődött. Harmadszor is kattintsunk a jelre, de most már a jobb egérgombbal, majd a helyi menüben válasszuk ki a *Jelmagyarázat-jel formázása* menüpontot. Az idevágó párbeszédablakot egyébként kettős kattintással is előcsalogathatjuk. Itt azután lehetőségünk nyílik arra, hogy a jelmagyarázat-jelét egyéni kívánságaink szerint megformázzuk.

Hasonlóképpen kell eljárniuk bármely más objektum esetében: kétszer bal gomb, egyszer jobb gomb, és máris az objektum beállítóablakában vagyunk.

Az Excel kínálta *trendelemzés* ideális eszköz arra, hogy nyomon kövessük tőzsdei befektetéseink alakulását, vagy kiderítsük, mennyit fogytunk a legutóbbi diéta során. Az Excel képes áttekinthetően megjeleníteni az adatokat, ezáltal különféle törvényszerűségeket olvashatunk ki azokból.

Adatbázis létrehozása

Az elemzést megelőzően gondoskodni kell az adatok összegyűjtéséről. Dolgozhatunk például mérési adatokkal, amelyek egy adott paraméter változásait követik, vagy valamely más mennyiség időbeli változásait leíró adatokkal. A táblázat első oszlopában a diagram x-tengelyén ábrázolt mennyiség (pl. idő) szerepel, a másodikban a mért értékek. A példa kedvéért nézzük meg most, hogy a legutóbbi fogyókúra során hétről-hétre miként alakult a testsúlyunk, s kiolvasható-e valamilyen tendencia az adatokból?

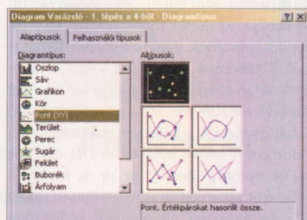
Ha megvagyunk az adatok begépelésével, jelöljük ki a teljes adattartományt a táblázatban, és kattintsunk a *Diagram Varázsló* ikonjára az Excel eszköztárában. A *Diagram Varázsló* négy lépésben hozza létre a kívánt diagramot, a tőlünk menet közben kapott utasítások alapján.

A trendelemzés céljára a legmegfelelőbb a pont- vagy vonaldiagram, tehát az első lépésben válasszuk ki ezek közül valamelyiket, például a *Pont(XY)* diagramot. Ennél az Excel az első oszlopban szereplő mennyiségeket (itt az eltelet hetek számát) az x tengelyen jeleníti meg, a mért testsúlyértékeket pedig az y tengelyen.

INFO

Diagram-típusok

Az Excel számtalan diagramtípust ismer, ezek közül kell kiválasztani az adott feladatra legmegfelelőbbet. Az *oszlop-* vagy *sávdia-*gram segítségével például szemléletesen ábrázolhatjuk az üzleti eredményeket egy adott időszakra vonatkozóan. A *kördiagram* a költségek, bevételek stb. megoszlását mutatja be kövérthetően, a *pontdiagram* pedig a mérési pontok megjelenítésére a legalkalmasabb. Különleges diagramtípus az *árfolyamdiagram*, amely a tőzsdei adatok megjelenítésére szolgál. Mindegyik diagramtípus különféle altípusokat tartalmaz, amelyek segítségével tovább árnyalhatjuk az adatok megjelenítését. A *Diagram Varázsló* segítségével mindegyik diagramtípust először is kipróbálhatunk. Ehhez nyomjuk le a *Minta megtekintéséhez tartsa lenyomva* feliratú gombot. Rögtön láthatjuk, hogy a kiszemelt diagramfajta megfelelő-e az elképzeléseinknek. Ha nem, kereshetünk másikat.

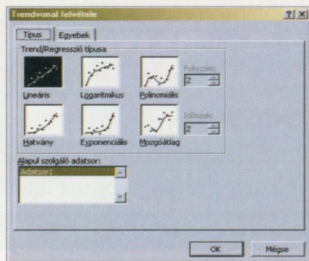

A trendelemzés céljára a legmegfelelőbb a pontdiagram

Az altípusok közül válasszuk ki mindjárt a legelső (Pont. Értékpárok hatásonlított össze). A többi altípus nem felel meg a céljainknak, hiszen azoknál a pontokat vonalak kötik össze, amelyek feleslegesen elterelnék a figyelmet a bennünket most legjobban érdeklő trendvonalról. Kattintsunk a *Tovább* gombra, majd még kétszer a *Továbbra*, végül a *Kész* gombra. A *Diagram Varázsló* ezzel elvégezte a

Ötletek, fogások

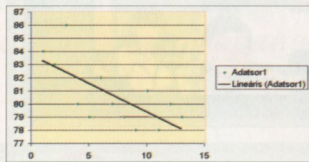
Az Excellel többféle trendvonalat állíthatunk elő

munkáját, és a táblázat mellett megjelenik az adatainkat tartalmazó diagram. Ha módosítani kívánjuk a diagram paramétereit (diagramtípus, feliratok, tengelyek stb.), azt a Diagram Varázsló futása közben, de utólag is bármikor megtehetjük.

Trendvonal felvétele

Ha elkészültünk a diagrammal, következhet a *trendvonal felvétele*, amelynek a segítségével különféle következtetéseket vonhatunk le a ponthalmazból.

1 A trendvonal kiszámításához kattintunk a *Diagram/Trendvonal felvétele* menüpontra. A következő lépésben hatféle trendvonal – a *Lineáris*, a *Logaritmus*, a *Polinomiális*, a *Hatvány*, az *Exponenciális* és a *Mozgóátlag* – közül választhatunk. A Polinomiális trendvonalnál ugyanakkor beállíthatjuk még a *Fokszámot*, a *Mozgóátlagnál* pedig az *Időszakot*. Hogy melyik a legmegfelelőbb trendvonal, sokszor csak többszöri próbálkozásal tudjuk eldönteni.

A trendvonal segítségével tendenciákat olvashatunk ki a ponthalmazból

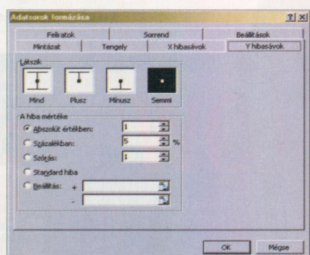
2 Az *Egyebek* föltre kattintva további beállításokat érhetünk el. Megadhatjuk például, hogy hány egységre (a mi esetünkben hétre) előre, illetve visszafelé készítsen *előrejelzést* a program. Beállíthatjuk még, hogy hol legyen a metszéspont,

és megjelenjék-e az egyenlet, valamint az *R-nyegyzet* (a Pearson-féle szorzatmomentum korrelációs együtthatójának négyzete) értéke a diagramon.

3 Az egyszerűség kedvéért a trend-, illetve regressziótípusok közül választjuk ki a legelsőt, azaz a *Lineáris*-t. Kattintsunk az *OK* gombra, mire az Excel automatikusan megjeleníti a kívánt trendvonalat a diagramon.

Hibakezelés

A trendvonal felvétele után a mérési pontok közül jó pár nem illeszkedik pontosan a görbére. A hibák elemzése során el kell tudni dönteni, hogy vajon mérési pontatlanságból erednek-e, vagy valamilyen szignifikáns jelenség következményei. Ha megbizonyosodtunk arról, hogy a méréseink helyesek, akár grafikusán ábrázolhatjuk is az eltéréseket a számított görbétől. Erre szolgálnak az úgynevezett *hibasávok*.

A trendvonalról való eltéréseket hibasávokkal ábrázolhatjuk

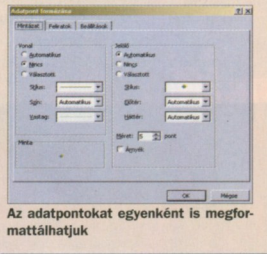
1 Kattintsunk a jobb egérgombbal az adatsorra, és válasszuk ki a helyi menüből az *Adatsorok formázása* menüpontot. A következő párbeszédablakban lapozunk az *Y hibásávok* oldalra.

2 Itt négyféle megjelenítés közül választhatunk. A *Mind* opció választva a hibasáv megjeleníti a plusz és a mínusz eltérést is. A *Plusz* és a *Mínusz* opció a plusz, illetve mínusz eltérés megjelenítésére vonatkozik. A *Semmire* kattintva törölhetjük az adatsorhoz tartozó Y hibasávot.

3 A következő lépésben, az *Adatsorok formázása* párbeszédablakban beállíthatjuk a hiba mértékét is. Itt is több lehetőség közül választhatunk: megadhatjuk a

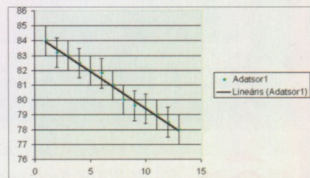
GVORSTIPP Pont kiemelése

A mérési pontok közül egyik-másik különleges jelentőségű lehet, ezért célszerű vizuálisan is kiemelni a többi közül. Ehhez kattintsunk a bal egérgombbal az adatsorra, majd ismét kattintsunk a bal gombbal arra a pontra, amelyet meg akarunk jelölni. Most kattintsunk harmadszor is a pontra – ezúttal a jobb egérgombbal –, ezt követően pedig válasszuk ki a helyi menüből az *Adatpont formázása* menüpontot. A következő ablakban lapozunk a *Mintázat* oldalra. Itt azután a *Jelölő* részben – a párbeszédablak jobb felében – beállíthatjuk a pont stílusát, méretét, az előtér, illetve háttér színét stb.

Az adatpontokat egyenként is megformázzuk

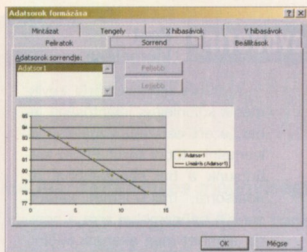
hibát abszolút értékben vagy százalékként, beállíthatjuk a szórás értékét stb. Ha minden beállítással végeztünk, kattintsunk az *OK* gombra.

A hibasávok többek között megmutatják, hogy a mérési pontok belül vannak-e a tűréshatáron

Egy kis kozmetika

A diagram mindenfajta feliratozás és jelmagyarázat nélkül bizony nehezen értelmezhető. A diagram valamennyi elemét pillanatok alatt átváltoztathatjuk az

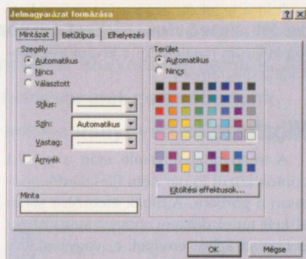

Az adatsorok formázásakor számos opció közül választhatunk

egér jobb gombja segítségével. Itt azonban pontosan kell „célozni” az egérrel: ha nem arra az elemre kattintunk, amelynek meg akarjuk változtatni a tulajdonságait, a helyi menüből éppen csak a legfontosabb funkciók fognak hiányozni. A trendvonal esetében például megtörténhet, hogy a vonal teljesen lefed valamennyi mérési pontot, így nem férünk hozzájuk az egérrel. Itt még az sem segíthet, ha a *Nézet* menüben bekapcsoljuk a *Diagram*

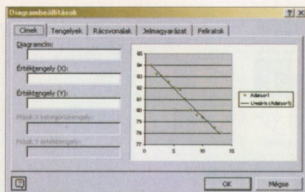
eszköztárat, mert ez sem tartalmazza valamennyi beállítási lehetőséget.

1 Formázzuk meg legelőször is a jelmagyarázatot. A *Diagram* eszköztárban a bal oldali legördülő menüben válasszuk ki a *Jelmagyarázatot*, majd kattintsunk a

A jelmagyarázatot külön is megformáthatjuk

tőle jobbra található *Jelmagyarázat formázása* gombra. A következő párbeszédablakban megváltoztathatjuk a jelmagyarázat betűtípusát, színét és több más paraméterét.

A főbb diagrambeállításokat ugyanabban a párbeszédablakban találjuk

2 Valamely adatpontra rákattintva az *Adatsorok formázása* ablakba jutunk. Itt a feliratoktól a mintázatig számos jellemzőt módosíthatunk.

3 Az eszközpalletán a *Diagramterület formázása* gombra kattintva érhetjük el a legfontosabb beállításokat: a betűtípusokat, az objektumjellemzőket és a mintázatokat. A jobb gombbal rákattintva a diagramra, a *Diagrambeállításoknál* megadhatjuk a diagram címét, a különféle feliratokat, a rácsvonalak jellemzőit.

B.

CASH·FLOW

IGEN, szeretném a Magyarországi CASH FLOW előfizetésének előnyeit élvezni, ezért ezúton

◆ 12 füzetet (egy évre) 6384,- forintért

rendelek a havonta megjelenő gazdasági magazinból (csomagolással és postaköltséggel számolva). Igényelt példányszám számonként ..... darab.

Vállalom, hogy amennyiben nem hosszabbítom meg ezen előfizetésemet, úgy döntésemet az előfizetési periódus lejártá előtt hat héttel írásban közlöm. (Az előfizetési periódus az első füzet kiküldésével veszi kezdetét.)

Kérjük kitöltve a kiadó címére elfazolni, vagy borítékban elküldeni.

CASH FLOW Kiadó Kft. Budapest, Özgida utca 15. Telefon: 325-5049, Fax: 325-5029

Név/Cég neve: .....

Telefonszám: .....

Cím (irányítószámmal): .....

Dátum, aláírás (közületnél bélyegzővel): .....

Magyarország felfedezése

A 2002. év nagy nyereményjátéka

Minden hónapban három kérdést teszünk fel olvasóinknak. Ezek közül kettő a Computer Panorámában megjelent cikkekhez kapcsolódik, egy pedig a CD-melléklet új multimédiás sorozatához, a Magyarország felfedezéséhez.

Játékunk fődíja egy kétszemélyes hétvége a Zemplénben.

Az év végén játékunk résztvevői közül sorsoljuk ki a nyertest, aki a festői Lapis-patak völgyében található Telkibányán gyönyörködhet a természet szépségeiben.

Melyik shareware-t választotta szerkesztőnk a "hónap programjának"?

1. VideoCapture 1.1
2. SI Works Signal Processing Toolkit
3. Systems Sentry 1.5.03

Mi a dobott képkocka?

1. Olyan képkocka, amelyet kitörlünk a képfeldolgozó programból
2. Olyan képkocka, amely nem rögzítődik
3. Olyan képkocka, amelyet duplán tárolunk a merevlemezen

Mikorra épült fel Magyarország legnagyobb temploma, az esztergomi Bazilika?

1. 1848
2. 1869
3. 1912

Az oldal alján található három négyzetbe írja be a helyes válaszoknak megfelelő számokat, és küldje be szerkesztőségünkbe, illetve - feltüntetve elérhetőségét - e-mailen keresztül üzenje meg a három számot a következő címre:

c.panorama@cpanorama.hu

Játékunk támogatója a filmszemle.hu, ahol Magyarország legnagyobb mozifilmes adatbázisa található.

Név: .....

Cím: .....

Telefon: .....

E-mail: .....

Magyarország felfedezése

I.

II.

III.

FEBRUÁR

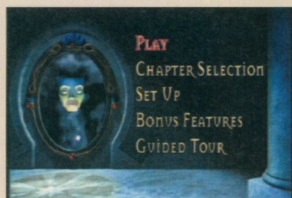
A helyes választ beküldők között minden hónapban 3 db Computer Panoráma ajándéksomagot is kisorsolunk.

**Beküldési határidő:
2002. február 22.**

A hónap lemeze

Hófehérke és a hét törpe – Snow White and the Seven Dwarfs, (InterCom)

A világ első egész estés rajzfilmje, a Disney-hagyomány megteremtője, az Oscar-díjas *Hófehérke és a hét törpe* 1937-es bemutatója óta nem vesztett népszerűségéből, bájjából és bűverejéből. A gonosz mostoha ma is ugyanolyan féltelmetes, Hófehérke még mindig gyönyörű, a törpek 64 év elteltével is ugyanolyan mókások, mint „születésük” idején.

Az egyetlen dolog, ami ebben a bűbajos mesében változott, az a kép és a hang minősége. A digitális felújításnak köszönhetően, a több mint fél évszázada elkészített rajzfilm színei ragyogóan tündökölnek, fülbemászó dallamai kristálytisztán csengenek.

A DVD-változathoz új, Dolby Digital 5.1-es magyar szinkron készítették. A film mellett rengeteg extra is került a lemezre. Megnézhetjük, hogyan készült a rajzfilm, bevezetőket, kommentárokat hallgathatunk meg a film előtt és közben. A híres *Some Day* dal videoklipjét

Barbra Streisand énekl. Aki saját maga is el szeretné énekelni a Törpe indulót, megtalálhatja ennek karaoke változatát, ahol csak olvasni kell a képernyőről az angol szöveget. Azok a gyerekek, akik már sokszor látták a mesét és jól ismerik a történetet, varázstükör-túrára indulhatnak. A törpek nyomába kell eredni a bánya járataiban. Egy-egy elágazásnál a további helyes irány megtalálásához a film történetéhez kapcsolódó kérdésekre kell jó választ adni.

További jelölt

Taxi 2, (InterCom)

Danielt barátja be szeretné mutatni családjának. Ez nem kis feladat, hiszen a lány apja magas rangú katonája, aki még most is mindenkitől pontosságot és engedelmességet kíván. Persze Daniel, fontos taxis feladata miatt elkésik. Ráadásul, foglalkozását is titkolnia kell, miután véletlenül orvosként ismert a családban.

A japán hadügyminiszter látogatásra érkezik Franciaországba, akit különleges védelmi rendszerekkel felszerelt Peugeot-jából Petrával, a rendőrlánnyal együtt elrabol négy rejtélyes kilitűz nindzsa. A nyomozás vezetője kénytelen igénybe venni Daniel vezetői tudását és rendőri tapasztalatait.

Az első résszel együtt, díszdobozban is megvásárolható folytatás lemezére *DTS* és *Dolby Digital 5.1 magyar szinkron* is került.

Az extrák között láthatunk egy dokumentumfilmet a *Taxi 2.* készítéséről, interjúkat a szereplőkkel és előzeteseket. Külön említést érdemel, hogy az extrákat is ellátják magyar felirattal.

További jelölt

Galaxy Quest – Galaktitkos küldetés, (UIP-Duna Film)

Négy évig vetítették a tévében azt a sorozatot, amely veszélyes és mindig sikeres űrküldetésekről szólt. A film szereplői még húsz év múlva is ennek a hírnevéből él-

nek. Országjáró útjaikon az ismert jelmezekben osztogatják aláírásaikat. A *termiánok*, egy földön kívüli faj a *Klatu Nebula* bolygóról, vették a sorozat adásait, és tévédeből történelmi dokumentumoknak vélték azokat, annak mintájára építették fel saját életüket, űrhajójukat. A Földre érkezket, hogy segítséget hívják az ismert hősokeket, hogy velük legyőzzék a nagyon is valóságos, halálos ellenségüket. A színészek csak akció közben döbbennek rá, hogy tényleg az űrben vannak.

A DVD-n a film mellett megnézhetünk hét kimaradt jelenetet és egy werkfilmlet „Űrbéli helyszíneken” címmel.

További jelölt

A Grincs – The Grinch, (Warner Home Video)

Kifalvában a karácsonyra készülődnek. Mindenki az üzleteket rohamozza, a posta dugig van felülműveléssel. Az utolsó pillanatokban mindenki újabb dobozokkal felpakolva igyekszik haza. Egy kislány már unja a felfordulást, nem érti, mire való ez a nyüzsgés, hiszen karácsony ünnepe nem erről szól. Ő azokra gondol, akik egyedül ünnepelnek minden évben, akiket senki sem lát örömmel. Például *Grincse*, a gonosz, büdös szörnyre. Ő a hegyen él egyedül egy barlangban, és csak azért látogat néha a faluba, hogy a többieket bosszantsa. Így talán törleszthet valamit gyerekkori

sérelmeiből. A kislány javaslatára idén őt jelölik az ünnepi mókakirálynak. Ehhez azonban részt kell venni az ünnepeken és az ajándékozásban. Az ötlet Grincsnek sem tetszik, de abban a reményben, hogy tönkre teheti mások örömét, mégis megjelenik az ünnepeken.

A DVD mozgó menüből sok érdekességet érhetünk el. Többek között egy *Faith Hill* videoklipet, *Where are You Christmas* címmel, egy werkfilm, a ki-

maradt jeleneteket és bakikat. *Maszkmester-fokon* címmel egy dokumentum összeállítást láthatunk a különleges arcok elkészítéséről.

A DVD-ajánlók elkészítését a Filmszemle (www.filmszemle.hu) segítette.

A Samsung SyncMaster nyereményjáték nyertesei

Monitor nyert:

Toldi Árpád, Kiskunfélegyháza

Telefont nyertek:

PROLONG Kft., Major Tamás, Barcs
 ROCOM Bt., Béres Róbert, Budapest
 GRAFFY-SOFT Kft., Pálfy Emőke, Budapest
 Molnár Zoltán, Budapest

Hilltop Neszmély Rt., Kokas János, Budapest
 PERCOM Kft., Horváth József, Budapest
 Ranki Adrienn, Budapest
 Szekeres Mariann, Hajdúböszörmény
 Korand Holding Kft., Kálcsai Kornél, Miskolc
 Kövérné Németh Ildikó, Tarján

További jelölt

1492: A Paradicsom meghódítása 1492: Conquest Of Paradise (Ariel International)

Az új hazai DVD-forgalmazónak nem is lehetne jobb bemutatkozás, mint ez a film. Főleg, hogy ezt a tízéves alkotást még külföldön is hiába keresnénk, DVD-n eddig még nem jelent meg. Pedig minden házi filmgyűjtemény előkelő helyére kerülhet.

Az ötszáz éves történetben Kolumbusz Kristóf (*Gerard Depardieu*), a megszálltságáról és kitarásáról ismert tengerész háromboccos hajóján útnak indult Spanyolországból az ismeretlenbe, hogy bebizonyítsa a világnak: létezik egy új és rövi-

debb útvonal a kincseket rejtő Napkelet felé. Hét hosszú évbe telttel, míg sikerült meggyőznie Izabella spanyol királynőt

További jelölt

Csibefutam – Chicken Run, (UIP-Duna Film)

A gyurmafilm főszereplői tyúkok, akik zöld rétről, szabadságról álmodnak. Ennek érdekében mindent meg is tesznek. Edzések, reménykednek, terveket szőnek és próbálnak ki. Jó időben érkezik a szöges-

dórttal védett udvarra az amerikai kakas, aki még repülni is tud. Tudományával nagy reményeket kelt a többiekben is. Csak véletlenül derül ki, hogy beszélni könnyebb, mint cselekedni. Ekkor azonban már ő is megszerette a többieket, kénytelen ő is bizonyítani. Együtt próbálnak kitörni Tepsin új vállalkozásából. A csapat és a tervek készsége segítők a szállítmányozást ellátó patkányok, akik igen jól szórakoznak a többiek erőfeszítésén. Lehet, hogy a kitartás eredményes lesz?

A vidám hangulatú filmhez sok vidám kiegészítő tartozik. Megnézhetünk egy werkfilm, *Baromfilm* címmel. A *Csibefutam kikeltetése* az animációs kulisszatitkokról lebbenti fel a fátylat. Az eredeti előzetesek mellett két speciális előzetes paródiát is láthatunk a *Mission: Impossible* és a *Gladiátor* filmekről.

(*Sigourney Weaver*), hogy támogassa expedícióját, amely egy új kereskedelmi útvonal felfedezésének lehetőségével kecsegtette a Spanyol Koronát.

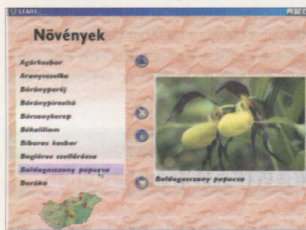
Hetekig tartó hajóútja azonban nem érte el eredeti célját: egy addig ismeretlen kontinens sodródott, ahol paradicsomi állapotok uralkodtak és a bennszülöttek is békésnek voltak. Ám a földi édenkert idilli állapota nem tarthatott sokáig. A hatalomtól, vértől és aranytól megrészegült spanyol gyarmatosítók pokollá változtatták az Új Világot..

Magyarország nemzeti parkjai (I.-II.)

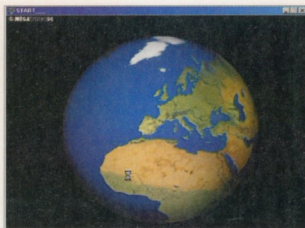

A Veszprög Kft. gondozásában kiadott, Magyarország nemzeti parkjai I-II. CD-ken megjelent anyag alapvetően területi szervezésű, és rövid bevezető után ismerteti a parkok földrajzi környezetének geológiai kialakulását, majd a parkoktól függően részterületenként vagy élőhelyenként mutatja be a növény- és állatvilágot, a történelmi, néprajzi érdekességeket. Az oktatórészeken túl a CD-n játékos kikerdező,

illetve szórakoztató feladatok is találhatóak.

Amikor a szoftvert tartalmazó, szolid kialakítású műanyagdobozt felnyitjuk, egy regisztrációs és egy termékismertető lapot, valamint egy multimédiás anyagokkal csurgó töltött CD-t találunk. A telepítés kifejezetten felhasználóbarát: egyáltalán nem kell a programot telepíteni! Az első rész lemezén a gyökérkönyvtárban található a program indítására szolgáló

fájlokat. Mivel a program maga egyetlen bájtot sem másol fel a számítógép merevlemezére, azzal sem kell foglalkoznunk, van-e elegendő szabad helyünk. Mindez persze nem akadályozza meg, hogy a lustábbak indítóikont készítsenek az asztalra a CD-ről indítható program(ok)hoz.

A rendszer nem kíván futtatásához erőgépet, egy mai közönséges Pentium processzoros gép is megteszi. A memóriából legalább 24 Mb-ja szükséges, de ma már jobb helyeken nem vesznek és nem telepítenek multimédiás számítógépeket 64 Mb-janál kevesebb fizikai memóriával.

A program indításakor pár másodpercnyi várakozás után egy pörgő földgömb jelenik meg egy hangulatos zenei aláfestés kíséretében. Ha nem akarjuk végigvárni ezt a minimit, csak a képre kell az egérrel kattintanunk.

Az információs ablakban utánanézhünk a nemzetközi környezetvédelemmel kapcsolatos egyezményeknek, és sok egyéb hasznos információt is gyűjthetünk.

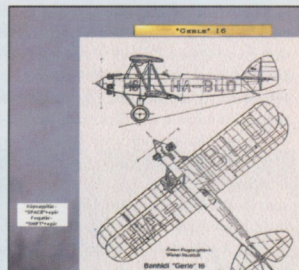
Egyébként a CD-ek egyfajta játékos kikerdezésre is alkalmasak. A kérdések jó részének helyes megválaszolása bizony komoly odafigyelést és tudást igényel, ám vannak közöttük vidámabbak is. A kérdezőfelelek játékon kívül egy kitalálást is választhatunk, illetve a tudáspróbat leszküthetjük a már meglátogatott nemzeti parkok anyagára.

DR. NAGY GÁBOR

A magyar repülés 90 év

„A Magyaroknak is lehetnének szárnyai, ha próbát tenne!” Széchenyi István ezen idézetével indul a See Studio alkotóközössége által készített, a magyar repülés 90 évét bemutató fejlődéstörténeti multimédia CD-ROM.

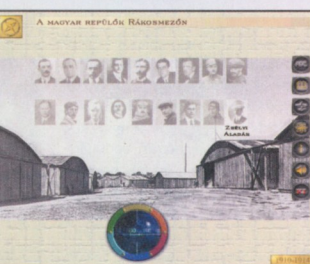
A CD-ROM hat korszakra bontva ismerteti a magyar repülés történetét napjainkig. Részletesen bemutatja a katonai és a polgári repülőgépek, gyártók, tervezők, repülők és repülőszervezetek fejlé-

dését. A CD-n mintegy 500 fotóval illusztrált szócikkből ismerhetjük meg a repülés jeles személyiségeinek életrajzát és a Magyarországon használt repülőgéptípusok adatait. A szöveges információkat a több mint 1500 eredeti archív fotó és grafika, valamint korabeli dokumentumok, újság-, könyv-, film-, és hangrészletek teszik igazán multimédiássá.

A CD-ROM főmenüje egy stílizált múzeumi szobába vezet, ahol a falon elhelyezett képek jelentik a menüpontokat. A jobb oldali falon található a CD fő tartalmi részét kitevő hat történelmi korszakot. A repülés kezdetéről szóló rész 1910 és 1914 között mutatja be a hőskorszakot, a siklórepülőket, léghajókat, s az első motorosrepülő-kísérleteket. Az első világháborút felölő rész a repülőgépipar és a korszak repülőgéparzenálját taglalja. A két világháború között időszakban nyomon követhetjük a polgári repülés fejlődését, a nagy óceánátrepülőket, s természetesen a sportrepülés elindulását is. A második világháborút bemutató részben a háborús eseményeket, a bombázásokat, a repülőgéptípusok fejlődését és az első Királyi Magyar Légierő megalakulását szemléltethetjük. A világháborútól napjainkig íve-

Történelmi áttekintés

lő korszakban a magyar repülés fejlődésén keresztül, képet kaphatunk a légi fegyvernemek, a polgári repülés, valamint a sportrepülés folyamatos fejlődéséről. A hatodik fejezet a magyar űrrepülés és űrrepülés történetével ismerteti meg az olvasókat. A korszakok között egy horizontmérő segítségével kalandozhatunk.

A szoba asztalán elhelyezett *Repüléstörténet* című könyvre kattintva a CD-ROM kiegészítő szöveganyagait található, ahol elolvashatjuk az adott korszak szerzőjének írásait. Ez a fejlődéstörténelmi áttekintés a repülés kezdetétől a Magyar Királyi Honvédség Légierő megalakulásán keresztül, a modern repüléstudomány, az aerodinamika kialakulásáig követi nyomon a magyar repülés jelentős állomásait.

Az iratszekrény fiókjában a kartotékok között címszavak szerint, ábécé sorrendben kereshetünk a CD archívumában. Olyan neves személyiségek életrajzi adatait találhatjuk meg itt, mint *Asbóth Oszkár*, *Rubik Ernő* és *Zélyi Aladár*.

A CD-ROM futtatásához ajánlott konfiguráció: Windows 98/ME, 300 MHz-es processzor, 64 MB-ajti memória és SoundBlaster 32 alapú hangkártya.

SZINCÁS LÁSZLÓ

Mons Sacer Pannoniae, ezer év bencés kultúrtörténete

1996-ban volt ezer éve, hogy *Szent Benedeknek*, a nyugati szerzetesség megalapítójának életművét követve szerzetesek telepedtek le a Kárpát-medencében. A magyarországi bencés rend megalapítói az egykori Római Birodalom provinciájának *Mons Sacer Pannoniae* néven ismert magaslátán emelték első monostorukat. A *Szent Márton monostor* a középkori Európa evangelizációjának és kultúrájának végvára lett, és ezt a szerepét rövid megszakításokkal ezer év óta tölti be. A *Pannonhalmi Apátság*, amely 1996 óta párt-

lan értékű természeti környezetével együtt a *Világörökség* része lett, érdekes multimédiás vállalkozásra szánta el magát. A *Marcato Multimédia* gondozásában megjelent igényes csomagolású CD-ROM sok érdekességet kínál felhasználóinak.

A program indítása után rövid bevezetőn keresztül juthatunk el egy boltviszérű főmenübe. Itt található a három főmenüpontot: a mai Pannonhalmáról, a bencés szerzetesség 1500 éves, valamint Pannonhalma 1000 éves történetéről.

A főmenüpontok mögött rövid, filmszerűen lepergő diavetítések aláfestő zenével, a *Mécs Károly* tolmácsolásában vezetnek be az egyes témakörök rejtelmeibe. Az almenük mögött található témák olvasható információkkal a lapozható képeket nyújtanak újabb információkat a felhasználóknak. Így juthatunk el akár a Szent Márton monostor megalapításától kezdve, a bencés rend reguláin keresztül a mai Pannonhalma életéig.

A CD-ROM-on történő navigációt ikonok segítik. Könnyen elérhető a fő tartalomjegyzék, a *lexikon* ikonra kattintva pedig a legfontosabb kifejezések magyarzataival találkozhatunk, míg a *szövegtárban* rövid angol nyelvű ismertetőt olvashatunk.

Az ikonok között található két érdekesség, a *Regula* és a *Mons Sacer*. Az előbbi

menüpontban olvashatjuk Szent Benedek szerzetes közösségnek írt szabálykönyvét, a Mons Sacer mentőpontban pedig a pannonhalmi apátság történelmi és művészeti emlékeit bemutató háromkötetes, illusztrált, tudományos katalogus lapozgathatjuk.

A CD szövegtára a programban előforduló valamennyi szöveget tartalmazza. Kivétel a Mons Sacer fejezet, amelyben az eredeti könyvoldalak kerültek digitálzásra.

A multimédia CD-ROM futtatásához ajánlott konfiguráció: Windows 98/ME operációs rendszer, 300 MHz-es processzor, 64 MB-ajti memória és SoundBlaster 32 alapú hangkártya.

A gyengébb képességű gépekre is gondoltak a fejlesztők, hiszen számukra készítették egy könnyített verziót.

SZ. L.

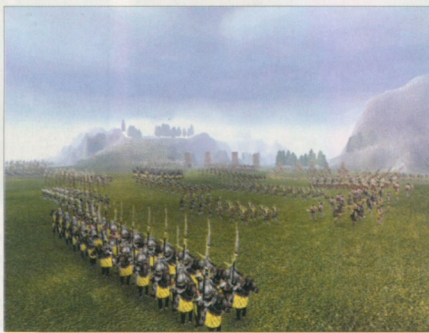

Warrior Kings

ELŐZETES Mostanában az RTS-ek körében a teljes 3D lett az új jelszó. Ennek jegyében készül az angol *Black Cactus* égíse alatt a *Warrior Kings* is. Azonban ez a játék, az *Earth 2150*, a *Dark Reign2* és a *Ground Control 3D*-s stratégiai játékokkal ellentétben nem futurisztikus gépekkel telezsúfolt háborút jelenít meg, hanem egy *fantasy világba* kalauzol. A játékban három oldal, a jó, a rossz és a *technokrata* közül választhatunk. A cél mindhárom esetben meg-egyeznek: az apánk által elvesztett földet kell visszaszerezniük. A játékban saját hadsereget és városokat kell építeniük. Építmenyeink fejlesztése

több lépcsőben történhet: például egy vár esetében négy fejlesztési „szint” van, így azok egyre nagyobbak, erősebbekké válnak. A várakon túl istállókat, templomokat, áldozati oltárokat (hogy elnyerjük

mintegy 120 misszióban vehetünk részt – egészen a végkéjélig. Maga a játék háromféle módon érhet véget, a hozzáállásunktól függően.

INFO www.blackcactus.com

Star Wars: Galactic Battlegrounds

ELŐZETES Nem mondhatni, hogy a *Szilágok Háborújának* rajongói mostanában el lettek volna kényeztetve minőségi játékokkal: igencsak gyengécske alkotások kerültek ki a *LucasArts* kezei közül. Most azonban fordulni látszik a kocka, hiszen végre egy olyan játék van készülőben, amely minden rajongó szívét megdobogtathatja. Az új koncepció ígéretes: a hallatlanul népszerű *Age of Empires II* motorja szolgál alapul a *Star Wars* univerzum sokszínűségéhez.

A *Galaktikus Harcmezők* epikus stratégiai alkotás lesz: 5000 évet ölel fel, az első epizódtól egészen a hatodikig tart. A GB

természetesen rengeteg dologban hasonlít majd az *Age II*-re: a célunk az lesz, hogy az ellenséget lesöpörjük a térképről, saját egységek építésével, új technológiák kutatásával, területünk bővítésével és az ellenséges bázisok ostromával. Négy különböző nyersanyagot kell majd gyűjtögetniük az egységek és az építmények létrehozásához és a kutatáshoz. Nemcsak *Lázadók* és *Birodalmiak* körül bonyolódik majd a cselekmény, hanem szerepet kap a *Naboo*, a

Gungan, a *Kereskedelmi Szövetség* és a *Vukik* is. Körülbelül kétszáz egység lesz a játékban, ami annak is köszönhető, hogy

ELŐZETES

Tom Clancy neve ismerős lehet, hiszen ő a szerzője a *Férías játékok* vagy a *Vadászat a Vörös Októberre* című könyveknek, amelyekből nagyszerű filmek készültek. Az úriemberről egébként még azt is érdemes tudni, hogy ő alapította a *Red Storm* játékegyesítőt céget, amely olyan alkotásokkal örövendeztetett már meg minket, mint a *Rainbow Six* vagy a *Rogue Spear*. Nemsokára megjelenik az újabb hasonló stílusú játékuk, a *Ghost Recon*, amely azonban leginkább egy másik csapat manapság igencsak sikeres játékkára, az *Operation Flashpointra* fog hasonlítani. A történet a közeli jövőbe helyezi a játékost, ahol is amerikai katonákat kell irányítani mélyen az ellenséges vonalak mögött, Kelet-Európa területén. Rengeteg küldetést kell teljesítenie hatfős csapatával: a tankok feltartoztatásától kezdve, a bajtársak kiszabadítását át a hidak felrobbantásáig.

A *Red Storm* korábbi játékaival szemben a belső terek mellett itt sokkal nagyobb hangsúlyt kapnak a külső terepek. Csapatunk minden tagja specializálódott valamire, és csak azzal a fegyverrel tud banni, amelyre kiképzést kapott. Ez azért fontos, mert itt nem ragadhatunk magunkhoz a harcban elesettek mellől bármilyen fegyvert. A készítőik megpróbálják a lehető leghitelesebben ábrázolni a harctéri történéseket, így

Újdonságok

Escape from Alcatraz - Szökés Alcatrazból

A tervek szerint idén tavasszal jelenik meg a *Philos Entertainment Rt.* legújabb játéka, az *Alcatraz*. A fejlesztők kimondva-kimondatlanul is azt szeretnék elérni, hogy alkotásuk megjelenése után a taktikai-akció-kalandjáték műfaj a reneszánszát élje, s hogy az *Alcatraz*t a későbbiekben mint etalon tartásák majd számon. A játék készítése és tesztelése már gőzerővel folyik.

Az *Alcatraz* fejlesztésének ötlete mondhatnánk „házon belül” merült fel. A *Philos Entertainment Rt.* szakemberei egyetértettek abban, hogy a börtöntéma a játékipiacon még kiaknázatlan, így meg kell ragadni az alkalmat és be kell törni a piacra egy ilyen játékkal.

Az *Alcatraz* egy elképzelt, alternatív világban játszódó 3D-s játék, amelyben a korábbi nagy sikerű *Commandos* által bevezetett taktikai-akció vonalat kaland- és akcióelemekkel dúsítják, úgy, hogy a játék e stílusok legjobb elemeit ötvözze, ám mégis egyszerűen kezelhető és szórakoztató legyen. A játékban a karaktereink – szám szerint ötven vannak – a börtönélet

den játékos a magához közel álló variációban (kaland, akció, stratégia) játszhatja majd végig a játékot, ami jelentősen bővítheti a program iránti potenciális érdeklődők körét.

Az *Alcatraz* világa egyébként rengeteg analógiát tartalmaz a mi világunkkal, ugyanakkor politikai helyzete és technológiája teljesen sajátos. A játék politikai helyzetét tekintve leginkább *Orwell 1984*-éhez hasonlít, látványvilága és hangulata az *Elveszett gyermekek* városa című klaszszikus filmmel, míg technológiája a *Verne* által teremtett világgal mutat párhuzamot. Bár az *Alcatraz* egy kitalált világban játszódik, a játékban természetesen szerepel a valós *Alcatraz*-sziget börtöne.

Az *Alcatraz* hangrendszere kihasználja a 3D hangzások nyújtotta lehetőségeket. A különböző hangok a térben az elhelyezkedésüknek megfelelő helyről (3D pozícionálás), illetve a környezeti változásokat figyelembe véve szólnak meg (Environmental Audio).

Az *Alcatraz*ból egyelőre csak az *egyjátékos* verzió készült, később tervezik ennek a bővítését. A játék a nagy világnyelveken (angol, német, francia) kívül magyarul is megjelenik, s a kötelezőnek számító windowos változatokon kívül elkészült egy linuxos(!) verzió is. A játék összes szépsége napjaink új csúcstechnológiájára optimizált, a futtatásához elengedhetetlenül szükséges egy Pentium III 600 MHz-es processzorral felszerelt számítógép, 128 MB-át memória és GeForce DDR alapú videokártya, valamint Direct X 8 és több száz Mb-ajtnyi szabad hely a merevlemezen.

B. S.

A rovatot írta és összeállította:

Csöndes Áron

on

igencsak realiztikus játékot várhatunk. Ennek a hozzáállásnak köszönhető az is, hogy bár lesznek járművek a játékban, mégsem pattanhatunk be bármelyikbe és vezethetjük – egyértelműen nem egy Rambo-szimulátor kíván kezünkbe adni Clancy csapata. Katonáinkat külső szemszögből irányíthatjuk, és különböző parancsokat osztogetherhatunk a hatékony együttes munka érdekében. Mivel a parancsotzogatási rész nem lesz kezelhetlenné bonyolítva, nagyon sok műlik majd csapatársaink mesterséges intelligenciáján is, ahol a készítők azt ígérk: hiteles, megfontolt viselkedést láthatunk majd. Hamarosan már ki is próbálhatjuk ezt a nagszerűnek ígérkező játékot.

INFO www.redstrom.com

az Age II-vel ellentétben, ahol minden civilizáció ugyanolyan paraszttokkal, físzokkal stb. rendelkezik, itt minden oldalon különböző egységek lesznek. Ráadásul más játéktílust is követelnek az egyes oldalak, például a Kereskedelmi Szövetség esetében nem kellene házak a robothadseregnek, míg a Gungan egységek között nem találunk mechanikus járműveket. Földi, vízi és légi egységek egyaránt lesznek (egy-két csemege: Tie, X-Wing vadászgépek, Jedi és Sith harcosok és lépegetők). Számos ismerős karakter is feltűnik majd a képernyőn, így *Darth Vader*, *Leia hercegnő*, *Csibakka*, *Söt Yoda* is.

INFO www.lucasarts.com/products/battlegrounds

részt alkotják, annak szabályait figyelembe véve kell a szökést megtervezni és végrehajtani. A játékos célja, hogy ezt az öt eltérő képességű embert, vagyis a *speciálistáit* megszöktesse a különböző típusú börtönökből, diverzáns (szabotárs) akciókat hajtsanak végre, és hogy végül a megszóktetett rabokból álló kommandó megtalálja és kiszabadítsa a Rend egykori vezérért minden idők legjobb börtönözött börtönéből, az *Alcatraz*ból.

Az, hogy a játékban minden problémára több alternatív megoldás is lesz, egyedülálló rugalmasságot és magas replayability-t (újrajátszhatóságot) jelent. Ezen felül min-

GERICOM SUPERSONIC2 a legújabb generációt képviseli. Itt az idő, hogy újragondolja a Notebookokról alkotott véleményét. A géppen minden technikai újdonság jelen van! Intel Pentium III 1200MHz Tualatin processzor, a leggyorsabb videokártya, az ATI Radeon, TV kimenet, FireWire, FaxModem, hálózati kártya, hatalmas memória és merevlemez. Ezekkel a paraméterekkel Magyarország legnagyobb teljesítményű gépét kínálja Önnek a konkurens árak feléért. Jöjjön el hozzánk és próbálja ki személyesen! A Supersonic2 gép olcsóbb kivitelben is kapható. Ebben a gépben S3 Twister grafikus kártya van, és a kedvező árfelek érdekében a processzor, merevlemez és memória mérete is kisebb mint a csúcs modellben.

- 14.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- VIA chipset, 256k Cache Pentium III processzorban
- **8x sebességű DVD meghajtó**, 1.44MB FDD
- DJ Funkció (közvetlenül vezérelhető CD lejátszás)
- TV-OUT (RCA) kimenet
- Fax Modem 56k V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve, Infra Port, 2 USB port
- SoundMAX Digitalis 3D hangkártya, sztereo hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- 2x Type II vagy 1x Type III PCMCIA csatlakozó
- Soros, párhuzamos, VGA, PS/2, Mikrofon, hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 308mm x 268mm x 39mm, 3kg, metál színben

- Intel Celeron 1000MHz
- 128MB SDRAM
- 8GB merevlemez
- S3 Twister VGA

299.900 Ft

- Intel Pentium III 1100MHz
- 256MB SDRAM
- 20GB merevlemez
- S3 Twister VGA

359.900 Ft

- Intel Pentium III Tualatin 1200MHz
- 256MB SDRAM
- 20GB merevlemez
- ATI RADEON 32MB VGA

409.900 Ft

- Intel Pentium III Tualatin 1200MHz
- 512MB SDRAM
- 30GB merevlemez
- ATI RADEON 32MB VGA

439.900 Ft

2002-BEN IS MAXIMÁLIS TELJESÍTMÉNY, A LEGJOBB ÁRAKON!

WEBBOY

GERICOM WEBBOY akár 1100MHz-es teljesítménnyel, DVD meghajtóval, igen méltányos áron! Modern tervezésű ház, beépített FaxModem és hálózati csatlakozás és legalább 900MHz-es Intel processzor minden változatban megtalálható. A gépet főleg Windows-os otthoni és irodai feladatok ellátására ajánljuk. Az InterNet elérése, Fax küldése és fogadása, számítógép hálózatra való csatlakozás azonnal lehetséges. A kristálytisza képet biztosító 15.1" TFT kijelzővel kategóriáján belül hihetetlenül alacsony áron az Öné lehet!

- Intel Pentium III vagy Celeron processzor
- 3.5" floppy disk meghajtó
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit hálózati kártya
- 128bit 2D&3D SIS Engine VGA + TV OUT
- USB csatlakozó
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Beépített sztereo hangszórók
- 1x PCMCIA (Type I vagy Type II)
- Audio ki- és bemenetek
- Mikrofon, PS/2 csatlakozó
- Infrared Port IrDA 1.1
- Li-Ion nagyteljesítményű akkumulátor
- 315mm x 256mm x 39,5mm, 2.95kg

- 14.1" XGA-TFT
- Intel Celeron 900MHz
- 128MB SDRAM
- 8GB merevlemez
- 24x CD-ROM

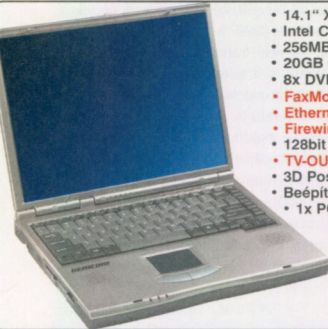
269.900 Ft

- 14.1" XGA-TFT
- Intel Pentium III 1100MHz
- 256MB SDRAM
- 15GB merevlemez
- 24x CD-ROM

329.900 Ft

- 15.1" XGA-TFT
- Intel Pentium III 1100MHz
- 512MB SDRAM
- 30GB merevlemez
- 8x DVD ROM

399.900 Ft

- 14.1" XGA-TFT (1024x768) kijelző
- Intel Celeron 1000MHz
- 256MB SDRAM
- 20GB merevlemez
- 8x DVD meghajtó, 3.5" floppy disk meghajtó
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit hálózati kártya
- Firewire IEEE 1394 csatlakozó
- 128bit 2D&3D SIS Engine videokártya
- TV-OUT kimenet
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Beépített sztereo hangszórók
- 1x PCMCIA, 2x USB csatlakozó
  - Audio ki- és bemenetek
  - Mikrofon, PS/2 csatlakozó
  - Infrared Port IrDA 1.1
  - Li-Ion akkumulátor
  - Hordtáska
  - 308x254x37mm, 2.7kg

OVERDOSE T

319.900 Ft

GERICOM CO. KFT 7100 Szekszárd, Rákóczi út. 34.
Tel: 06-74-510-092 Fax: 06-74-510-093, gericom@tolna.net
GARDEX 9400 Sopron, Újteleki út. 1-5.
Tel: 06-99 524-250, gardex@axelero.hu

CÉDRUS COMPUTER KFT. 1103 Bp. Dömsödi utca 1/b.
Tel.:433-4147, Fax: 264-8549, cedrus@citynet.hu

ACOMP PEST 1134 Bp. Róbert Károly krt. 68.
Tel./Fax: 339-5647, 339-5648, acomp@acomp.hu
ACOMP PÓLUS CENTER 1152 Bp. Szentmihályi út 131.
Tel./Fax: 419-4091, 419-4092, acomp@acomp.hu

Business

Üzlet és informatika

Bankok a neten

Pár éve még csak jóslgattuk, hogy a jövő az online banki szolgáltatásoké. Sok ellenérvet lehetett akkor még felhozni a internetes bankolás ellen, legfőképpen azt, hogy nem biztonságos. Aztán mégis egyre több bank volt kénytelen belátni, hogy online szolgáltatások nélkül előbb-utóbb elveszíti ügyfeleit. Pedig a biztonsággal kapcsolatos aggályok azóta sem szűntek meg. Itt is úgy van azonban, mint a lakásbetörésekkel: attól, hogy vannak betörők, még lakni kell valahol. Azaz élni kell az online banking kínálta lehetőségekkel, hiszen az ezekkel járó kényelem és gyorsaság immár akár pénzben is kifejezhető előnyök.

A magyar bankok is igyekeznek tehát lépést tartani a fejlődéssel, és egyre-másra nyitják meg virtuális bankfiókjukat az interneten.

Nekünk már csak az a dolgunk, hogy kiválasszuk közülük azt, amelyik a legjobban megfelel az igényeinknek.

Cégvilág

Fúziók

Karrier

Sikersztori

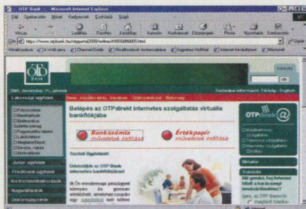
Fókuszban:

Bankok a neten

PÉNZ A HÁLÓN

Bankfiókok az interneten

Magyarországon jelenleg hét bank több mint 120 ezer ügyfele intézheti pénzügyeit az interneten keresztül. A pénzintézetek által nyújtott szolgáltatások, az alkalmazott technológiák, valamint az alkalmazott biztonsági megoldások azonban sok szempontból különböznek, aszerint, hogy a bank milyen szerepet szán ügyfélkapcsolatában a világhálónak.

OTPdirekt

Az OTPdirekt internetes szolgáltatás tulajdonképpen nem más, mint az OTP Bank internetes fiókja, ahol a számlainformációk lekérdezésén túl banki tranzakcióink zömét is elintézhethetjük bármely, a világhálónak kapcsolódó számítógépről. Sőt, a devizabelföldi lakossági ügyfelek immár nemcsak forint folyószámlájuk felett rendelkezhetnek, de B- és C-hitel számlájukat, Értékpapír számlájukat, devizaszámlájukat, Lakossági Megtakarítási Számlájukat és MOBIL Betétszámlájukat is kényelmesen kezelhetik, mégpedig anélkül, hogy bemennének egy bankfiókba. Így az interneten forgalmazhatnak OTP OPTIMA befektetési jegyeket és állampapírokat, a devizaszámlák terhére bankon belül forintot és devizát utalhatnak át, számlakonverziót és lekötést intézhetnek, valamint a B- és C-hitel számlák, illetve a MOBIL Betétszámlák terhére eseti átutalásokat kezdeményezhetnek,

de lekötése vagy éppen ennek megszüntetésére is módjuk van.

Az ügyintézésnek ezt a módját a pénzintézet elsősorban a Lakossági Folyószámlával, Elektronikus Számlacsomaggal vagy Junior Számlacsomaggal rendelkező ügyfeleinek, illetve kisfoglalmú cégeknek és egyéni vállalkozóknak ajánlja. Jelentősebb számla-, illetve pénzforgalmú cégeknek a bank inkább az OTP Ügyféltermi-nált ajánlja, amellyel egy ügyféloldali program segítségével kapcsolt telefonvonalon keresztül intézhetik pénzügyeiket.

Az OTPdirekt szolgáltatás megrendeléséhez szükséges szerződéskiegészítést csak személyesen lehet megkötni, mégpedig bármelyik bankfiókban, illetve értékpapír esetén a bevonni kívánt értékpapír-számlát kezelő fiókban.

Az év internetes bankja

Az OTP Bank nyerte el Az év internetes bankja Magyarországon 2001-ben címet. A szakértőkből álló zsűri több kategóriában is osztott különdíjakat: A legígéretesebb internetes bank különdíjat a CIB Közép-Európai Nemzetközi Bank Rt. nyerte el, a Legjobb technikai környezet különdíjat a HBW Express Takarékszövetkezet kapta.

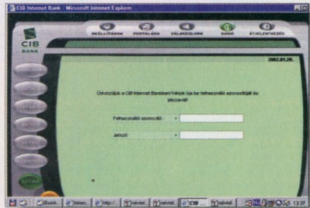
Az Index.hu Rt., a Nemzetközi Bankárképző Központ és a Hewlett-Packard Magyarország Kft. által meghirdetett pá-

CIB Internet Bank

A CIB Internet Bank használata előtt a rendszer automatikusan egy kisebb programot, úgynevezett *applet*-t tölt le a felhasználó gépére. A böngésző beállításától függően erre akár minden egyes belépéskor szükség lehet. Ez azt eredményezi, hogy néhány percet mindig várni kell a bejelentkező képernyő megjelenéséig. Ezt küszöböli ki a CIB honlapjáról elérhető úgynevezett telepített, illetve átmeneti változat.

A telepített változattal az Internet Bankra történő első bejelentkezéskor a számítógép a programot lementi egy külön könyvtárba (ide kizárólag a program töltődik le, a banki adatok nem). Ezt követően az újabb bejelentkezésekkor már másodpercek alatt megjelenik a bejelentkező képernyő.

Amennyiben a telepített változat letöltése valamilyen okból nem lehetséges, az átmeneti – úgynevezett *cache* – változat alkalmazását javasolja a bank. Ebben az esetben az első bejelentkezéskor a program a *Temporary Internet Files* könyvtárba töltődik le, mindössze néhány perc alatt. A következő belépéskor így a program indítása minimális időt vesz csak igénybe. Az átmeneti változat letöltése olyankor lehet hasznos, ha nem otthonról

lyázaon az összesen 10 hazai internetes bankolási lehetőséggel rendelkező pénzintézet közül 6 vett részt: a CIB Bank, a Citibank, HBW Express Takarékszövetkezet, az Inter-Európa Bank, a Kereskedelmi és Hitelbank valamint az OTP Bank. A kiírás kizárólag az internetes lakossági szolgáltatásokra vonatkozott.

A vetélkedés célja az internetes banki szolgáltatások népszerűsítése mellett a felhasználók, illetve potenciális felhasználók (internetező, az Index.hu olvasói) véleményének, tapasztalatainak megismerése volt.

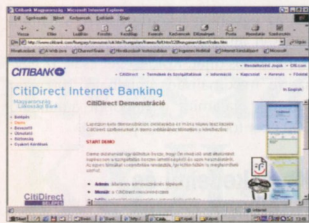
vagy a munkahelyünről, hanem például internetkávészóából, iskolából vagy könyvtárból intézzük banki ügyeinket.

Miután az ügyféloldali program letöltődött, a CIB Internet Bankon keresztül számos szolgáltatás érhető el. A felhasználó információkat kaphat pénzügyi helyzetéről, többek között lekérdezheti banki- és befektetési számláinak egyenlegét, kamatozó betéiteit és hiteleit. Ezen túlmenően ellenőrizheti megbízásait a számlatörténet és -kivonat alapján, megnézheti a közüzemi díjtételeit. A vállalatok részletes kimutatást kérhetnek postai műveleteikről, többféle átutalási és átvezetési megbízást adhatnak, várakozó tételeiket lekérdezhetik, illetve módosíthatják. Lehetővé teszi még postai kifizetést indítani, közüzemi felhatalmazást adni, ezeket módosítani, betéket lekötni, valamint ezeket módosítani vagy éppen feltörni. Egyes hitelek esetén az ügyfelek online is feladhatják igénylésüket, mi több, befektetési – értékpapír – műveleteket is végezhetnek, s befektetési jegyekkel, állampapírokkal és Kincsem kötvényekkel kereskedhetnek.

A kényelmes és a gyorsaságon kívül kedvet csinálhat az internetes bankoláshoz még, hogy a CIB Bank Rt. a banki hozzáférést ingyenesen nyújtja, ráadásul az egyes tranzakciók költsége minden esetben olcsóbbak annál, mintha azokat személyesen, valamely bankfiókból intéznék. Kis- és középvállalkozások esetében ezek a kondíciók még a többi elektronikus csatornánál alkalmazottaknál is kedvezőbbek.

CitiBusiness Direct Internet Bank

A CitiBusiness Direct Internet Bank egy nemzetközi program hazai viszonyokhoz igazított verziója. Segítségével az ügyfelek közvetlenül lekérdezhetik folyószámlájuk aktuális egyenlegét, előkészíthetik forint-átutalási megbízásaikat, megbízásokat adhatnak, lekötethetik és kezelhetik betétei-

ket, hiteleket hívhatnak le, illetve törleszthetik azokat, adminisztrációs célú üzeneteket írhatnak a bank számára, megudhatják az érvényes lekötési kamatokat és átváltási árfolyamokat, kinyomtatathatják számlakivonatokat, megbízást adhatnak deviza kifizetésekre, valamint közvetlenül lekérthetik hitelszámlájuk egyenlegét.

Az Internet Bank használatához nincs szükség semmilyen ügyféloldali programra: működésének egyetlen feltétele az, hogy számítógépünk megfeleljen az előírt minimális követelményeknek, azaz rendelkezzen a minimális – 33,6 kb/s-os – adatviteli sebességgel, valamint internet kapcsolattal.

A Citibank az ügyfeleket a Challenge Response mechanizmus segítségével ellenőrzi: amikor egy ügyfél rákapszolódik az Internet Banking rendszerre, a szerver egy véletlenszerűen kiválasztott számot küld az ügyfél számítógépének, amely ezt a Triple DES algoritmussal kódolja, az ügyfél Citicard kártyája számának és PIN kódjának felhasználásával. A számítógép ezután a kódolt számot visszaküldi a szervernek, amely ennek alapján ellenőrzi a belépő jogosultságát.

Inter-Európa Bank – BankoNET

Az Inter-Európa Bank Rt. (IEB) BankoNET szolgáltatásával a bankszámla-tulajdonosok számítógépükről intézhetnek banki tranzakciókat. A BankoNET-et azok is használhatják, akiknek egyéb-

ként nincs internet hozzáférések, ám telefonvonalra és modemre természetesen mindenképp szükség van. Mivel az internet nyitott hálózat, az IEB úgy látja jobbnak, ha a BankoNET szolgáltatást nem nyílt felületen, internet böngészővel teszi elérhetővé, hanem az ügyfél számítógépére telepített különleges program segítségével. Mivel a BankoNET az ügyfél számítógépen fut, a tranzakciók előkészítése alatt nem kell rajta lenni a világhálón, ami lényeges a telefonköltség szempontjából. A szükséges szoftver letöltését követően a felhasználó a számítógépről átutalásokat indíthat, ellenőrizheti a fo-

lyamatban lévő tranzakcióit, betéti konstrukció választhat magának, forint- és devizabetéteket köthet le, valamint ezek egyenlegét le is kérdezheti, letilthatja bankkártyáját, illetve az IEB Hunnia befektetési jegyéből is vásárolhat magának. Ezenkívül az IE-New York Broker Rt.-nél vezetett értékpapírszámlák egyenlegét is lekérdezheti. Mivel a BankoNET a bankszámlához kapcsolódó kiegészítő szolgáltatás, igénybevételehez mindenképp szükség van egy IEB-nél vezetett bankszámlára. A szolgáltatást csak személyesen lehet megrendelni, hiszen az ügyfélnek a meglévő bankszámlaszerződéshez egy további szerződéssel kell kiegészítenie. A szerződés aláírását követő napokban a rendszer használatához szükséges program – CD lemezen – és a megbízások elektronikus hitelesítését biztosító kulcs –

Az angoloktanás specialista Budapesti színterében

NYELVISKOLA

ÉVEK ÓTA KERESI AZT A NYELVISKOLÁT, AHOL ÓRÁN BE LEHET GYAKOROLNI MINDENT?

NE KERESSEN TOVÁBB! MI VAGYUNK AZ A NYELVISKOLA!

Angolul megtanulni egyszerű!
Igaz, túlbonyolították.
De mi újból egyszerűvé tettük.

„Freeware” bemutat előadásunkon
minden nap kipróbálhatja, hogy
működik.

filopilemen – a bankfiókban vehető át. A BankoNET szolgáltatás telepítése és használata, a lakossági ügyfelek részére a saját számlák közötti átvezetés, valamint az átutalási megbízások ingyenesek.

Raiffeisen Bank Internet Banking

A Raiffeisen Bank Internet Banking szolgáltatásával a felhasználók lekérdezhetik számlakivonatokat – egyenlegüket, forgalmukat – valamint átutalási megbízásokat adhatnak. A rendszer használatához ügyféloldali programra is szükség van, amelyet a felhasználó CD-lemezen vehet át a pénztintézet fiókjában. A rendszer használata előtt a számítógépre feltelepített plug-int az összes olyan felhasználóra vagy számlára érvényesíteni kell, amelyet be kívánunk vonni az internetes ügyintézésbe. E művelet során a program egy úgynevezett „inicializáló levelet” is nyomtat, ahol a felhasználó az elektroni-

kusan és véletlenszerűen generált titkos kulcsát sajátkező aláírásával is hitelesíti. Ezt mindenképpen el kell juttatnia bankba, hogy ott ellenőrizhessék a jogosultságot, hiszen a későbbiekben csak a megfelelő jogosultság birtokosai végezhetnek pénzügyi műveletet a világhálóról.

Családok, cégek számára nagy előny, hogy a plug-in jelenlegi verziója képes több felhasználót is kezelni, azaz a programot több felhasználó is használhatja. A rendszer minden definiált felhasználót egyedi jelszóval lát el, és olyan felhasználó-specifikus adatokat tárol, mint a rendszerparaméterek, a jóváhagyott átutalások, a letöltött számlainformációk. Egy adott felhasználóhoz tartozó információkhoz mindig csak a jogosult személy férhet hozzá, így napközben munkahelyünkönél is bátran intézhetjük pénzügyeinket.

A Raiffeisen Internet Banking szolgáltatásnak sem belépési, sem havi díja nincs,

sőt az egyenleg lekérdezéséért, valamint az eseti átutalásokért sem számolnak fel tranzakciós díjat. Kööttiséget csak az egyszeres maximálisan átutalható 200 ezer forintot, valamint a naponta átutalható 500 ezer forintos korlát jelent.

Kereskedelmi és Hitelbank e-bank

A Kereskedelmi és Hitelbank Rt. (K&H) e-bank szolgáltatása az egy éves kísérleti időszakot követően immár élesben működik. A rendszer érdekessége, hogy a bank, Magyarországon elsőként, chipkártya segítségével azonosítja a világhálón bankoló ügyfeleit. Maga a chipkártya tartalmazza az ügyfél tanúsítványát és privát kulcsát. Ez utóbbi segítségével a képződött üzenet kivonatát lehet kódolni. A webszerver szintén létrehozza a kivonatot, s visszafejtje a kódot, ellenőrzés gyánant, összehasonlíja az ügyfél által elküldött, titkosított kivonattal. Ha a kettő azonos, biztosak lehetünk benne, hogy az üzenet sértetlenül és tartalmi változás nélkül érkezett meg, illetve, hogy az a kártya van jelen, amelynek a nyilvános kulcsát használtuk.

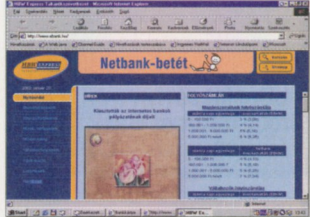
Az e-bank szolgáltatással a felhasználók lekérdezhetik számlaforgalmi és foglaltételek listáját, átutalásokat indíthatnak el, ezeket módosíthatják, illetve törölhetik, bankkártyájukra fedezetet adhatnak. Ami a lekötéseket illeti: az ügyfelek új lekötéseket adhatnak, ezeket tetszőlegesen megbontathatják, módosíthatják, vagy ha éppen úgy alakul, meg is szüntethetik ezeket. A rendszer a bankkártyákkal kapcsolatos ügyek intézését is megkönnyíti, hiszen fő- és társ-kártyát igényelhetünk, limitet módosíthatunk, PIN kódot kérhetünk, illetve megszüntethetjük vagy éppen a lejáratú idő előtt meghosszabbíthatjuk bankkártyánkat. A Kereskedelmi és Hitelbank e-bank szolgáltatása a Lakossági Bankszámlákra, a

Trambulín bankszámlákra, a Megtakarítás Betétzámlákra és a Trambulín Megtakarítási Betétzámlákra, a VISA Classic Hitelkártyákra, valamint az American Express Lakossági Bankkártyákra vehető igénybe. A K&H az e-bankot, a maga biztonsági rendszerével együtt, mint többlétszolgáltatást értékesíti, erre utal is az, hogy az internetes, digitális aláírással hitelesített megbízásokért 20 forintos tranzakciós díjat számolnak fel. Ez a díj nem tartalmazza az e-bank szolgáltatás igénybevételével végrehajtott tranzakcióknak a számlára vonatkozó díjait és költségeit, illetve jutalékait. A hasonló jellegű szolgáltatásokkal ellentétben a K&H e-bank azonosító kártyájának van érvény, illetve havi díja – 2000-2000 forint –, míg a kártyalelvásóért – amely a bank tulajdona – évi 3000 forint használati díjat számolnak fel.

HBW Express Takarékszövetkezet Netbank

A HBW Express Takarékszövetkezet Netbank ügyfelei számára kedvezőbb folyószámla-kamatokat kínál, és az átutalások is kevesebbet kér.

A HBW Express Takarékszövetkezet Privát „alap” csomagjához a Netbank használatán túl – internetes számlainformáció és átutalás a nap 24 órájában –, egy VISA Electron bankkártyát is ad,

amellyel havi egy alkalommal díjmentesen vehetünk fel pénzt a bank valamely automatájából, mindezt mindössze havi 150 forintért. A Privát „plusz” csomag havi 2450 forintot kóstál, ám ezért korlátlan telefonos internet hozzáférést, Netbank használatot és egy VISA Electron kártyát is kap a felhasználó, amellyel havi egy készpénzlevétel szintén ingyenes. A vállalkozói „alap” és a vállalkozói „plusz” csomagokhoz havi 750, illetve 2950 forintért az előbbiekhöz hasonló szolgáltatások járnak.

FÜLÖP NORBERT

VÁLTOZÓ LAPJÁRÁS

Chipkártyás azonosítás a K&H-nál

Tünjön a bankvilág bármily konzervatívnak, statikusnak is, a legkorszerűbb technológiákat alkalmazva próbál megfelelni a kor kihívásainak. A telekommunikáció és az informatika fejlődésével a bankok szerepe is változik, hiszen a mobiltelefon, a POS terminál, az ATM automata vagy éppen a világháló segítségével bármikor eljuttathatják szolgáltatásaikat ügyfeleikhez.

A múltról, a jelenről és természetesen a jövőről beszélgettünk Nemesics Róberttel, az egyik leginnovatívabb hazai pénzügyes, a Kereskedelmi és Hitelbank ügyvezető igazgatójával.

– A bankok hirdetéseit, szolgáltatásait nézve úgy tűnik, mintha technológiai verseny indult volna a pénzügyesek között. Az ügyfelekért vívott harc megpezsdítette a piacot?

– Valóban kialakult egyfajta verseny, ám mivel az ügyfelek többsége meglehetősen nehezen vált pénzügyeset, ezek közvetlen, ügyféltáborát növelő hatása alig érezhető. Ám a Kereskedelmi és Hitelbank a technológiai fejlesztéseket ennek ellenére fontos, stratégiai feladatként kezeli, hiszen úgy látjuk, a bankok szerepe a jövőben jelentősen áttértekelődik, az új körülmények között pedig csak a legkorszerűbb technológiai háttérrel épülő szolgáltatások lesznek majd versenyképesek.

– Úgy tűnik, a K&H az internet-banking, illetve a chipkártya mellett tette le a voksát.

– Valóban, Magyarországon – csaknem 100 milliós fejlesztéssel – mi vezettünk be elsőként chipkártyás-rendszert, így az internet-banking szolgáltatásunkat használó ügyfeleink egy, a számítógépükhöz kapcsolt kártyaolvasón keresztül, saját chipkártyájukkal azonosíthatják magukat. Más bankokkal ellentétben nem kötöttünk kompromisszumot, a jelenlegi kétezer ügyfél pedig azt bizonyítja, hogy a felhasználók igenis értékelik a biztonságot.

– Miben különböznek a K&H, illetve a más bankok által használt rendszerek?

– A legfontosabb különbség a már említett chipkártya, ami a ráoltott digitális aláírással nemcsak azonosítja a felhasználót, hanem a titkosítás révén garantálja, hogy az adatokhoz illetéktelenek ne juthassanak hozzá, illetve ami legalább ilyen fontos, hogy annak tartalmát ne változtathassák meg. Úgy vélem, a chipkártya mindenképp a jövő technológiája, amit az is mutat, hogy a legnagyobb kártyatársaságok – a Visa és az Europay – 2005-től hátrányosabb tranzakciós díjakkal diszpreferálják a mágneskártyákat, ezzel is gyorsítva az áttérést

– A mágneskártyák és a bankjegykiadó automaták megjelenésével sokan azt gondolták, hogy a bankfiókok ideje leáldozott. Végül mind az ATM-ek, mind a fiókok maradtak. Lehet, hogy a chipkártya sem váltja meg a világot?

– Mára bebizonyosodott, hogy az ügyfelek igénylik a személyes kapcsolatot, így a fiókhálózat optimalizálása, nem pedig megszüntetése a cél. A chipkártyák legnagyobb előnye, hogy nemcsak a pénzügyi szektor, hanem az államigazgatás, a társadalombiztosítás, vagy éppen a vállalkozások is használhatják, így az élet minden területén megjelenhet majd. Ez a fogyasztási szokásokat, így a banki szolgáltatások piacát is gyökerestül változtathatja majd meg. Ebben a technológiában a K&H mindenképp az élén jár, amit a már működő e-bank rendszerünk is bizonyít.

– A chipkártya egyelőre csak az internetes banki szolgáltatásoknál használható?

– Igen, jelenleg ez az egyik legfontosabb felhasználási terület. Az a célunk, hogy a világhálóssal kereskedelmet pénzügyi oldalról is éppoly biztonságossá tegyünk, mint amilyen a hagyományos vásárlás. A jövőben például az online üzletek oldalain a vásárlók megtalálhatják majd a logókat, amelyre rákattintva egy űrlapot kérhetnek le, így az online fizetést közvetítők nélkül, magával a pénzügyesetel bonyolíthatják majd le.

Ráadásul, ha mindezt a chipkártyával, illetve az azon lévő elektronikus aláírással kombináljuk, az internetes kereskedelem legtöbb jelenlegi problémájára megoldást találhatunk.

– Ez a rendszer már működik?

– Egyelőre ez a szolgáltatás csak a K&H honlapjáról érhető el, de a cél mindenképp az, hogy az üzletek oldalain közvetlenül is jelen lehessünk.

– A beszélgetésünk kezdetekor említette, hogy a bankok szerepe hamarosan megváltozik. Mire gondolt?

– A pénzügyeset a korszerű technológiáknak – mobiltelefon, internet, ATM, telebank – köszönhetően az élet szinte minden területén jelen lesznek, így a vásárlások egyre nagyobb hányada történik majd készpénzhasználat nélkül.

VARIÁCIÓK A BANKI ÜGYINTÉZÉSRE

Elektronikus vagy internetes bankolás?

Az electronic banking és az internet banking fogalmak körül sok a zűrzavar, pedig a két bankolási forma között mind szolgáltatásaikban, mind a biztonsági megoldások terén nagy különbségek vannak.

Electronic bankingnek – azaz elektronikus banki szolgáltatásoknak – nevezzük azokat a megoldásokat, amelyekben az ügyfél valamilyen eszköz segítségével közvetlen összeköttetésbe kerül a bank számlavezető rendszerével, ahol passzív – például egyenleg lekérdezés – vagy aktív – például átutalási – tranzakciókat intézhet. A leggyakoribb megoldás, hogy az ügyfél számítógépre egy ügyfélprogramot telepítenek, amely a titkosított állományokat többnyire modem és kapcsolt telefonvonalon keresztül juttatja el a bank feldolgozó rendszerébe. Az elektronikus megoldások között azonban számos egyéb módszert is találhatunk, hiszen ma már vezetékes vagy mobil telefonon keresztül, speciális szoftver nélkül is bankolhatunk (például SMS-en vagy WAP-on keresztül).

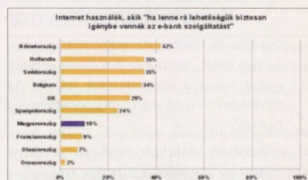
Az internet banking az elektronikus banki megoldások különleges fajtája, amikor az ügyfél és a pénzüintézetek közötti csatorna maga a világháló. Az internet, mint csatorna legnagyobb előnye, hogy banki ügyeinket nemcsak az ügyfélprogramot futtató gépekről intézhetjük, hiszen a világhálón keresztül a világ bármely pontjáról elérhetjük pénzüintézetünket. Az ok, amiért csak kevés bank merészkedik ki a világhálóra, a bizalmatlanság, hiszen folyamatosan röppennek fel hírek az internetre kapcsolt rendszerek sebezhetőségéről. Éppen ezért a bankok egy része sajátos öszvérmegoldást választott: a pénzüintézet oldaláról egy plug-int, azaz egy ügyféloldali programot kell letölteni, és csak ezen keresztül kapcsolód-

hatunk annak rendszeréhez. Ez csak annyiban tér el a korábban már bemutatott electronic bankingtól, hogy az ügyféloldali szoftvert itt vagy lemezen kapjuk meg, vagy a pénzüintézet oldaláról tölthetjük le, míg a másik esetben a telepítést többnyire a bank szakemberei végzik el, mégpedig csak a megadott gépre. Amikor lemezen vehetjük át a programot, felmerül a kérdés, hogy tulajdonképpen minék is az internet, hiszen így éppen a legfontosabb előnye, a helytől való függetlenség vesz el. Ilyen egyébként az *Inter-Európa Bank* megoldása, de a hírek szerint a *Volksbank* is hasonló megoldás bevezetését fontolgatja. A CIB e-bankja a böngészőből való elindítást követően egy JAVA programot tölt le az ügyfél gépre, ami csak ezen keresztül kapcsolódhat a bank rendszeréhez. Az igazi *i-banking* viszont mégiscsak az, amikor a felhasználó csak a böngészőjén keresztül csatlakozik a pénzüintézet szoftveréhez, azaz nem használ JavaScripteket, illetve ActiveX komponenseket.

Az internetes szolgáltatások terjedésének azonban gátat szab, hogy a magyar lakoságnak csak körülbelül 20 százaléka fér hozzá a világháléhoz, közülük is sokan munkahelyen, iskolában vagy éppen egy Teleházban. Ezt támasztja alá az is, hogy a legtöbb napközben, munkaidőben intézik pénzügyeiket, pedig az internetes rendszerek lényege éppen az, hogy a virtuális bankfiókok folyamatosan, a nap 24 órájában üzemelnek. Hátráltatja még a fejlődést az internettel szembeni bizalmatlanság, hiszen a konzervatív bankok jó

Forrás: KÓD Gazdaság- és Média kutató Intézet

Forrás: KÓD Gazdaság- és Média kutató Intézet

Forrás: KÓD Gazdaság- és Média kutató Intézet

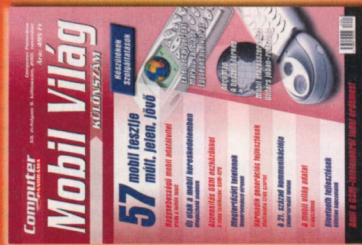
hírnevét csorbítaná egy nyilvánosságra kerülő nagyobb lopás, míg az ügyfelek inkább a pénzüikért aggódnak. A bankok egy része – nem bírva a böngésző titkosításában – ezért ragaszkodik az ügyfélprogramhoz. A *Kereskedelmi* és *Hitelbank* ugyanzenekorok telepít ügyfeleikhez chipkártyaleolvasókat, akik kártyájukkal igazolhatják magukat. Mások megbízna az újabb böngészők 128 bites titkosításában. Mindezek ellenére köztudott, hogy a pénzüintézeteket a crackerek jelentős összegekkel károsítják meg, ám a bankok inkább hallgatnak, és állják a cehtet.

F. N.

A hét különszám egy csomagban
25 % kedvezménnyel mindössze 3120 Ft

Megrendelhető: Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.

Telefon: 456-6963, fax: 456-6970, Internet: www.computerpanorama.hu, E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

ELEKTRONIKUS BANKOK

Tranzakciók éjjel-nappal

Az elektronikus és az internetes banki szolgáltatások között a legnagyobb különbség az, hogy míg az előbbinél közvetlenül, kapcsolt telefonvonalon, az utóbbinál a világhálón keresztül csatlakozhatunk bankunk rendszeréhez. A kommunikációs csatorna természetesen a lehetőségeket is megszabja, hiszen míg az internet banking a világ bármely tájáról elérhető, az elektronikus banki szolgáltatásokat csak meghatározott komputerekre használhatjuk, mégpedig azt követően, hogy a bank szakemberei telepítették a megfelelő ügyféloldali programot. Ez mind a felhasználó, mind a pénzügyi intézet számára nagyobb biztonságot jelent.

Az OTP Ügyfélterminálján megismerhetjük számlaegyenlegünket, az adott számla forgalmát, nyomon követhetjük leköött betéteinket, illetve megtudhatjuk, hogy megérkezett-e a vált átutalásunk. Mivel a számítógépes rendszer az adatokat tárolja, a számlákkal kapcsolatos információkat egy könnyen áttekinthető, csak számlunkra hozzáférhető adatbázisba gyűjthetjük össze. Az Ügyfélterminálban számlacsoportokat hozhatunk létre, így egy terminál több számlát is kezelhetünk.

Az OTP Ügyfélterminál folyamatos kapcsolatot teremt a számítógépünk és az OTP Bank elektronikus számlavezető rendszere között. A szolgáltatás éjjel-nappal folyamatosan működik, a bank Integrált Számlavezető Rendszerének üzemideje alatt megbízásainkat azonnal teljesítik, míg üzemszünetben, a következő „nyitási” elektronikus postafiókban tárolják azokat. Mivel a banki műveleteket minden esetben „elektronikus aláírással” kell engedélyeznünk, illetve a terminálhoz hozzáférők körét mi magunk határozzuk meg, pénzügyeinkhez nem férhetnek hozzá illetéktelenek.

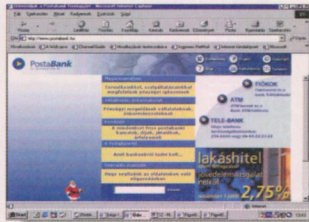
A telefonvonalon érkezett adatok „vételezés” szükséges módem – bérleti díj ellenében – az OTP Banktól is kérhetjük, egyben kiválaszthatjuk az igényeinknek leginkább megfelelő szoftververziót

A rendszeres és jelentős banki forgalmat felmutató cégek és vállalkozások számára szinte minden pénzügyi intézet kínál elektronikus banki szolgáltatásokat, amelyek révén helyből, számítógépről intézhetik pénzügyeiket.

(small, medium, large). A három program-csomag elsősorban a banki műveletek engedélyezésének módjában különbözik. A small változatnál nincs különálló engedélyezési procedúra, a medium esetében aláírás szükséges az engedélyezéshez, míg a large verzióban az aláírás mellett főnöki ellenjegyzésre is szükség van a tranzakciók engedélyezéséhez.

Amennyiben közös telephelyen vagy földrajzi közelségben lévő számlatulajdonosok ugyanazt az elektronikus banki rendszert kívánják használni, ezt közös számlázóképen és telefonvonalon tehetnek. Ilyenkor ugyanarra a gépre több Ügyfélterminál szoftver kerül fel, amelyek egymástól függetlenül működnek.

A Postabank Electra Home Banking szolgáltatással tájékozódhatunk a számlaegyenlegről, számlaforgalomról, számlatörténetről, a napi Giro jóváírásról és könyvelt tranzakciókról, a kamatszámítás módjáról, a postai csekkek értesítőiről, a postai kifizetési utalványok és a csoportos megbízások értesítőiről, az aktuális valuták és devizafolyamokról, a pénzügyi tevékenységük kondícióiról. Ezen túl forintot és devizát utalhatunk át, betételekötési és állandó megbízásokat adhatunk, csoportos átutalásokat és csoportos beszervevényeket készíthetünk elő, valamint levél jellegű megbízásokat adhatunk. A rendszerrel megbízásainkat kinyomtathatjuk, illetve exportálhatjuk és importálhatjuk saját helyi ügyviteli rendszerünkbe is. Mivel a szolgáltatás díja a számlaforgalom függvénye, ha erre nincs szükségünk, akár a teljes rendszer díjmentesen használhatjuk.

A HVB Hungary lakossági ügyfeleinek is elektronikus és nem internetes bankolási lehetőséget kínál. A Spectra Light ügyfélprogrammal megismerhetjük az aktuális kamatokat, árfolyamokat, átutalási megbízásokat adhatunk, betéteket köthetünk le, illetve mondhatunk fel. A rendszeren keresztül tőzsdéi értékpapírokkal kereskedhetünk, de a CA Befektetési Alapcsalád befektetési jegyeire is adható megbízás. A rendszer 24 órában működik, az éjszakai üzemmód ideje alatt előző napi számlakivonat kérhető, az ekkor leadott megbízásokat a következő banki munkanapon dolgozzák fel. A szoftver demóváltozata a pénzügyi tevékenység honlapjáról (www.hvb.hu) letölthető, így könnyen eldönthetjük, hogy a felkínált kezelői felület megfelel-e az igényeinknek.

A nagyobb számlaforgalmú cégek számára a Spectra elektronikus banki ügyfélprogramot ajánlja a HVB Hungary. A program, a Light verzióval több szolgáltatást kínál, így tulajdonképpen a vállalat teljes pénzügyi tevékenységét elektronikus mederbe tereli.

F. N.

PC-ÉPÍTÉS Különszám

Megrendelhető:
Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu
Ára: 595 Ft

Álom PC 10 lépésben

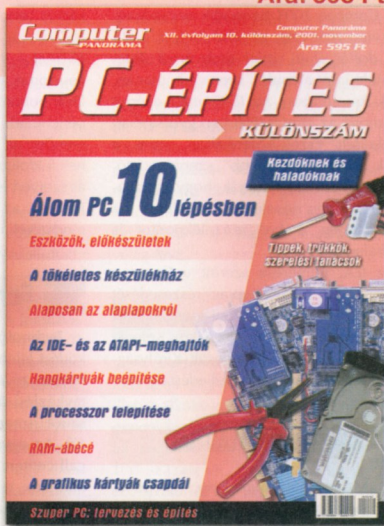
Eszközök, előkészületek

Az IDE- és az ATAPI-meghajtók

RAM-ábécé

A processzor telepítése

A grafikus kártyák csapdái

HÁLÓZATOK Különszám

Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, fax: 456-6970, e-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Ára: 595 Ft

Video-Part Kft.
Panasonic
Legnagyobb választék Magyarországon
www.video-part.hu

DVD-RAM / DVD-R RECORDER **LF-D321E**
129 000,-

- PC DVD író - DVD-R bármely állomány készíthető
- DVD/II DVD író szoftver
- Motion DV Studio editing szoftver, stb...

DVR-E20
389 000,-

DVD Video felvétel - DVD-R, DVD-RAM felvétel és lejátszás egyidejűen. Időtöltés

- Hybrid VBR: optimalizált MPEG-2 tömörítés
- 100.000-szer újírható DVD-RAM lemez
- 12 óra felvétel egy 5.4 GB-os DVD-RAM lemezzel
- DV (i-Link) bemenet, optikai kimenet
- CD-R/RW, DVD Video lejátszás

CF-X1 Editor notebook
559 000,-

- SD kártya slot
- dual DV port
- DVD játszó - Jog tárcsa.
- DV editálás - szoftverekkel

1092 Bp., Ferenc krt. 26-46.
Tel.: 456-3003, 217-3754,
Fax: 217-1288
www.panasonic-online.hu
Áraknak áfá-t nem tartalmaznak.

Ismét vezet a Compaq

A Compaq 2001 harmadik negyedévében visszaszerezte az első helyet a 25 ezer dollár alatti, ipari szabványú (Intel architektúrán alapuló) szerverek piacán, Észak-Amerikában. Az IDC adatai szerint a Compaq az elmúlt félévben gyorsabban növekedett Észak-Amerikában, mint a másik „négy legnagyobb” szervergyártó. Az IDC adatai azt mutatják, hogy Kanadában a Compaq növekedése az utóbbi két negyedévben a hat százalékpontot is meghaladta.

Az IDC felmérése szerint a Compaq megtartotta vezető világszerte részesedését Latin-Amerikában, az ázsiai-csendes-óceáni térségben, Európában, a Közel-Keletben és Afrikában is, és az Egyesült Királyságban öt százalékpontos növekedést ért el.

Synergon a MÁV-nál

A „MÁV Rt. gázolajfeladó, -lefejtő és -tároló berendezéseinek kapcsolódó informatikai rendszer tervezése és kiépítése a MÁV Rt. országos hálózatán, összesen 46 helyszínen” cím alatt meghirdetett közbeszerzési pályázat kihirdetett, nem jogerős nyertese a Hídépítő Rt.-ből, a Csőszer Rt.-ből és a Synergon Informatika Rt.-ből álló komplex konzorcium lett. A konzorcium vezetője a Hídépítő Rt. A projekt megvalósítása 2002-ben kezdődik és két évig tart. A teljes projekt értéke hozzávetőlegesen 1 milliárd forint. A projekt keretében a Synergon szállítja az üzemanyagellátó rendszerek tankautomatáit, az ezekhez kapcsolódó adatfeldolgozó munkaállomásokat és a központi szerveret. Kiépíti az ezeket a rendszereket összekötő adatkommunikációs hálózatokat, és telepíti az alap- és alkalmazási szoftvereket. A rendszer üzemeltetéséhez három éves támogatást nyújt.

Unisys a bankban

A Unisys Magyarország Kft. nyerte el az OTP SAP projektjének hardvereszközök szállítására kiírt pályázatát. Az OTP Bank és a Unisys üzleti kapcsolata 1993-ra nyúlik vissza. A mostani fejlesztés keretében a bank két Unisys ES7000 Enterprise Servert állít rendszerbe.

Az ES7000-et a nagyvállalati szerver-piac igényeinek megfelelően az üzleti-

kritikus megoldások támogatására tervezték. Ezt bizonyítja az SAP standard applikációs benchmark tesztje is, amelyben az ES7000 új világrekordot állított fel. Az ES7000 – 32 Intel Pentium III Xeon processzorral – 24 ezer konkurens SD (Sales & Distribution) standard alkalmazási benchmark útvonal képes kezelni. Ezen túlmenően az OTP Bank kötelező jelentéseinek feldolgozására rendelt Unisys ES7000-es szervert is átadták 2001 december 6-án. Jelenleg az SAP és az SAS alkalmazási rendszerek implementálása zajlik.

Együtt könnyebb

Technológiai és marketing együttműködést jelentett be a telefonalközponti területen tevékenykedő Robert Bosch Kft. távközlési üzletága és a CRM alkalmazásairól ismert Magic Onyx Magyarország Kft. Az együttműködés eredményeként a call centert bevezető vállalkozások olyan komplex telefonos és szoftvermegoldáshoz juthatnak, amely nagyon magas szinten képes támogatni az ügyfélszolgálati, telesales, telemarketing és piackutatási tevékenységeket.

A Unisys Bécsben

Az amerikai technológiaszolgáltató Unisys a jövőben Bécsből fogja irányítani közép- és kelet-európai vállalkozásait. Az Unisys Austria élére 2001 közepén kinevezett Kurt Plattner lett a vezetője a magyar, a lengyel, a cseh és a szlovák fiókoknak is. Az újjászervezés célja, hogy közösen használják ki a térségben rejlő növekedési lehetőségeket.

A Unisys a világ egyik vezető cége az információs zolgáltatásban és az információs technológiában, és mintegy száz országban van jelen. Tavaly a vállalat 6,89 milliárd dolláros (7,73 milliárd eurós) forgalmat realizált.

Technológiacsere

A Compaq és az EMC – a világ két legnagyobb vállalati tárolóeszköz-gyártója – megállapodott, hogy kölcsönösen licenccel egymás tárolóeszköz-rendszereinek alkalmazásprogramozói felületeit (API-jait). A technológiacsere révén a két cég olyan

háttér-felügyeleti alkalmazásokat fejleszthet ki, amelyek mindkét cég információ-tároló-rendszereit képesek felügyelni.

CRM az Atostól

Az Atos Origin Information Technology Kft. kapta meg az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság (ONYF) telefonos ügyfélkapcsolat-menedzsment (CRM) rendszerének kiépítésére szóló fővállalkozási megbízást. Az ONYF tavaly októberben első ízben hívsította felvéiben a mintegy négymillió TB-járuklékfizető arról, hogy egyéni számlájukra tavaly mekkora összegek érkeztek. A kiértékelést követő telefonos, személyes vagy levélbeli megkeresések kezelését tette lehetővé a Call Center és front-end alkalmazás, amelyet az Atos Origin tervezett és helyezett üzembe. A rendszerben jelenleg 30 ügyintéző fogadja a hívásokat, de szükség esetén ez a szám többszöröse is növelhető. Az igazgatóság központjában működő konfiguráció 34 vidéki irodával tart online kapcsolatot. A rendszer alapját az Avaya Definity kommunikációs szerverére épített CRM rendszer (Marketing.Manager) képezi.

Tanács a Matávnak

A Matáv Rt. felkérésére a Carnation Rt. tanácsadói egy konzultációs projekt során elemezték a www.matav.hu website karbantartási és frissítési folyamatait, majd kidolgozták egy testre szabott, komplex tartalom- és workflow menedzsment rendszer tervét. A sikeres tanácsadási projektet követően a Carnation Rt. az Axeler Rt.-vel együttműködve fejleszt ki a Matáv internetes oldalainak tartalmi frissítését és karbantartási munkafolyamatait támogató webes alkalmazásokat.

A Carnation rendszerterve alapján készül majd a Matáv weboldalának új változata

Cégvilág

Piacvezető Minolta

Közel hárommilliárd forintos árbevétellel zárta az évet a Minolta Magyarország. 2000-hez képest ez harmincszázalékos forgalomnövekedést jelent.

Magyarországon negyvenezser lézer nyomtatót adtak el 2000-ben. Ebből 2650-et vásároltak a Minoltától, így a cég a magasan vezető HP után – az OKI-tól némileg lemaradva – a harmadik helyet foglalja el ebben a szegmensben. 2001-ben az év végéig elérték a 4000-es darabszámot is, megszerezve a piaci részesedés tíz százalékát.

A másológépek területén a Minolta már a tizenöt százalékos részesedési arányt ostromolja, ezzel szilárdan tartva második helyét a Canon mögött. 2000-ben 13,3 százaléknál tartottak.

A közbeszerzéseket tekintve a Minoltának sokkal jobb az adatai: az államigazgatási szféra tenderein keresztül forgalmazott másolókat negyven százaléká a Minoltától származik.

A 2000-2001. évet a Minolta a színek évének nyilvánította, ennek kapcsán a köz lézeryomtatók piacára koncentráltak. Magyarországon ebből a ma még vitathatatlanul drágának számító termékből a Minolta adta el a legtöbbet. Szembeszerűen ez hatvan „színerőmű” értékesítését jelenti.

Formában a Fujitsu

A Fujitsu Siemens Computers az információtechnológiai piacon tapasztalható negatív tendenciák ellenére több területen is jelentős mértékben növelte forgalmát, és várhatóan profittal fogja zárni üzleti évét – jelentette be Budapesten a cég újonnan kinevezett elnök-vezérigazgatója, Dr. Adrian von Hammerstein.

Az IT-piacot sújtó recesszió közepette a Fujitsu Siemens Computers az elmúlt hónapokban is meg tudta őrizni korábban is erős piaci pozícióját, és több szegmensben, így például a szerverek, a tárolórendszerek és a professzionális szolgáltatások területén is növelni tudta üzleti forgalmát az előző év azonos időszakához képest. A cég a 2002. márciusában záródó üzleti évet várhatóan 5,9 milliárd eurós forgalommal és pozitív eredménnyel zárja. A magyarországi leányvállalat eredményei – ha lehet – még jobbak: a vállalat tavaly 2,6 milliárd forintos árbe-

vételt ért el, az idén pedig a teljes naptári évre vetítve mintegy 68 százalékos forgalomnövekedést regisztrálhat. Míg 2000-ben a cég még csupán a 13. helyet foglalta el a hazai PC-szállítók rangsorában, a tavalyi év első három negyedévé tekintve előrelépett a hatodik helyre.

Panasonic show

A Westend Hilton Hotelben megrendezett „A kép és hang varázsa” elnevezésű kiállításon a Panasonic is felvonultatta legújabb házimozsi termékeit. Ezek között ott szerepelt a DMR-E20 DVD-felvevő, amely a DVD-R és DVD-RAM lemezekkel egyaránt kompatibilis. A készülék Time Slip funkciója jóvoltából a korábban felvett műsor bármely részlete lejátszható, miközben megy az új műsor felvétele.

A Panasonic EISA-díjas TH-42PW3E plazma-televíziójának továbbfejlesztett változata, a TH-42PW4EX is nagy sikert aratott a bemutatón. 780 kandelaméter fényerejének köszönhetően a plazmatévé világos környezetben is jól használható. A 3000:1 kontrasztarány és a nagy fényerő kombinációja egyedülálló képmínőséget garantál.

A Panasonic DMR-E20 DVD-felvevője egyidejűleg képes felvenni és lejátszani

A Panasonic újdonságai közül a legnagyobb érdeklődés a gyártó által előre összehajlított 5.1 csatornás surround házimozsi rendszereket övezte, amelyeket azoknak ajánlanak, akik nem akarnak időt vesztegetni saját rendszerük darabonkénti összeválogatásával, vagy egyszerűen nem tudnak választani a Panasonic bőséges kínálatából.

Sörgyári B2B

Az R&R Software Rt. az IBM WebSphere technológiája felhasználásával elektronikus kereskedelmi rendszert fejlesztett ki a Brau Union Hungária Sörgyárak Rt. számára. Az

e-ser domain névről elérhető – a legfejlettebb e-business technológiákat képviselő és a háttér vállalatirányítási rendszerekkel teljesen integrált – értékesítési rendszer a rendelési funkciókon kívül gyorsan, könnyen elérhető, naprakész információkat nyújt a nagykereskedők, a kiemelt ügyfelek számára. Az új e-commerce rendszer alapját az R&R Software Rt. FusionR iEC terméke képezi. A kiválóan skálázható, testre szabható megoldás az IBM WebSphere és DB2 technológián alapul, valamint olyan nyílt iparági szabványokat használ, mint a Java, illetve az XML.

Beolvadt az Eco.Net

A Budapesti Értéktőzsdén jegyzett, internetes site-ok és portálok építésével, illetve alkalmazás-fejlesztéssel foglalkozó econet.hu Informatikai Rt. megvásárolta az Eco.Net Hungary Kft. üzletészeinek 100 százalékát. Beolvasszat egy kft. az econet.hu Rt. egyszemélyes társaságként működik tovább. Ezzel lezárul az a folyamat, amelynek keretében az econet.hu Rt. fokozatosan átvette az Eco.Net Hungary Kft. tevékenységét, eszközeit és alkalmazottait.

CAD-per

Új fordulatot vett a Graphisoft Rt. és a CadLine Kft. közötti, 2000. áprilisa óta húzódó per: a CadLine Kft. viszontkeresettel élt a Graphisoft Rt.-vel szemben.

2000. áprilisában a Graphisoft indított pert a CadLine Kft. ellen, mintegy 550 millió forintos kártérítést követelve, mivel állítása szerint annak építészeti szoftvere a Graphisoft egy korábbi, ma már nem forgalmazott szoftverén alapul, és így szerzői jogokat sért.

A CadLine Kft. kérte a kereset elutasítását, egyben viszontkeresetet nyújtott be a Graphisoft Rt. ellen, és tisztességtelen piaci magatartás miatt mintegy 600 millió forint vagyoni és nem vagyoni kártérítést követel.

A CadLine ArchLINE nevű építészeti tervezőszoftvere – amely a Graphisoft állítása szerint az ő szoftverük felhasználásával készült – elsősorban a régi épületek újratervelésére szolgál. A szoftvert eredetileg kizárólag külföldön forgalmazták, és csak másfél éve kapható Magyarországon is.

Őrzi helyét a Synergon

A Synergon Informatika Rt. 2001 harmadik negyedéve során a továbbra is szűkülő informatikai piacon, növekvő verseny mellett őrizte meg piaci pozícióját. Az év első kilenc hónapjában a Synergon konszolidált árbevétele 42%-kal növekedve 13,6 milliárd forintot ért el, míg a nettó fedezet 24%-os emelkedést, az adózás utáni eredmény pedig csökkenést mutat. Az árbevétel terén tapasztalható pozitív változás a Synergon 2000. év során megkezdett regionális terjeszkedési stratégiájának az eredménye, amelynek értelmében a gyengébb belföldi keresletet a környező országokban működő partner-vállalatok konszolidált árbevétele egészíti ki, megteremtve ezáltal a több lábon állás biztonságát.

Derülátó CeBIT

A Deutsche Messe AG 8100 részvevő céggel számol az idei hannoveri CeBIT-en. A külföldi résztvevők száma 3210 lesz, több mint valaha. Bár cégszűkös miatt már voltak lemondások, a szervezők szerint minden piacvezető jelen lesz. A látogatók számát most is 800 ezer körülire várják, bár úgy ítélik meg, hogy az amerikai terrortámadás és az általános gazdasági lassulás esetleg csökkenti az érdeklődők számát.

A szakvásár fő témája idén is a elektronikus kereskedelem további kiépítése lesz, s ezzel a tervezés, a logisztika, a termelés, az értékesítés és a marketing „hálosítása”. A távközlésben várhatóan az UMTS mobilhálózattal kapcsolatos kérdések uralják majd a vásár szakmai programjait.

Infrastruktúra az OM-ek

A Matáv és a Cisco Systems képviselői ünnepélyesen átadták a magyar felsőoktatásnak azt a nagysebességű gerinchálózatot, amely nagy sávszélességű internet-hozzáférést kínál az Oktatási Minisztérium, továbbá számos hazai oktatási intézmény számára. A komplex projekt része a Hungarnet – a Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Iroda (NIIF) által üzemeltetett nemzeti oktatási IP-hálózat – kiszolgálása, amely biztosítja az egyetemeken szá-

mára a gyorsabb hozzáférést a nemzetközi oktatási-kutatási hálózatokhoz.

Ezzel párhuzamosan a Matáv, a Deutsche Telekom alvállalkozójaként, a Bécs–Budapest és Pozsony–Budapest viszonylatban 2,5 gigabit/s sebességű összeköttetéseket épített ki a GEANT paneurópai kutatóhálózatához.

Irány a Science Park

A 700 főt foglalkoztató Ericsson Magyarországon 450 fős K+F részlege a BME és az ELTE tőzsomszedságába, a Science Parkba költözik a tervek szerint 2002 májusában. A költözés két szempontból is jelentős lépés. Először azért, mert a város különböző pontjain dolgozó munkatársak ettől kezdve két korszerű, munkájuk természetéhez jól alkalmazkodó, egymással jól kapcsolódó munkahelyre koncentrálódnak. Másodszor a kutatás-fejlesztés fizikailag is közelebb kerül az egyetemekhez, mint tudásbázisban, ami tovább erősíti az egyetemek és az Ericsson Magyarországon közötti eddig is szoros együttműködést.

Megújult a Kirowski

Új szervezeti felépítés, új cégforma és új weboldal jellemzi a Kirowskit, a magyarországi interaktív piac vezető vállalatát. A 2001 végén részvénytársasággá alakult Kirowski új szervezeti felépítésének alapját az ügyfelek igényeire megoldást kínáló szolgáltatáscsoportok mentén szerveződött üzletágak – összesen hat divízió – képezi.

A 20 millió forintos alaptőkével létrejött új vállalat tulajdonosi köre nem változott, részvényeit továbbra is teljes egészé-

ben magyar magánszemélyek – a cég alapítói és irányítói – birtokolják. Az alapítása óta eltelt öt évben bevételeit és alkalmazottainak számát tekintve is évi 100%-os növekedési ütemet felmutató cég forgalma az elmúlt két évben megközelítőleg a 12-szeresére emelkedett, miközben a vállalat folyamatosan nyereséges volt. A 2001-es év teljes bevételei várhatóan meghaladják majd a 700 milliót forintot.

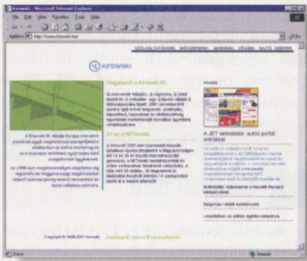
A Kirowski Rt. az interaktív hirdetési piacon 15-20%-os részesedést tudhat magáénak. A cég a szervezeti változások bejelentésével egyidejűleg mutatta be új, gazdag tartalmú és ergonomikus design-megoldásokban bővelkedő weboldalát is. A site – a nyitott, transzparens és tudásalapú szervezeti filozófiából fakadóan – felhasználóbarát módon orientálja az érdeklődőket a számukra releváns információkhoz.

Digitális titkárnő

A Montana Rt. nevéhez fűződik a Bros Rt. megbízói és ügyfelei kiszolgálására szánt, call center által támogatott, központi titkársági funkciókat ellátó integrált szolgáltatórendszer kifejlesztése. A Bros Telecenter elnevezésű rendszer alapját a Montana MonDoc elnevezésű általános integrált irodai keretrendszer és a Globaltelecom Bt. által szállított Avaya Alchemy termékszálláshoz tartozó ArgentBranch nevű hardver alkotja. A rendszer a kisebb cégek és azok ügyfelei számára kínál titkársági funkciókat.

3Com Q2

A 3Com Corporation a 2002-es pénzügyi év második negyedévében 394 millió dollárnyi árbevételt ért el, 4 millió dollárral többet, mint az előző negyedévben. A bruttó árás 133 millió dollár – azaz 33,8% – volt, ami 70 millió dolláros növekedést jelent az előző negyedévhez képest. Az amortizáció, valamint az eszmei vagyontárgyak leírását és az átalakítási költségeket is figyelembe vevő működési költségek 231 millió dollárt tettek ki, ami 76 millió dolláros javulást jelent az előző negyedévhez képest. A nettó veszteség 104 millió dollár volt, azaz részvényenként 0,30 dollár, ami 129 millió dolláros, azaz részvényenként 0,37 dolláros javulást jelent az előző negyedévhez képest.

A Kirowski látogatóit új, felhasználóbarát weboldal fogadja

Hogyan

takaríthat meg

33%-ot?

Rendelje meg
a Computer Panorámát
a következő három hónapra,
kéthavi kéthavi áron
2290 Ft-ért!

* Az akcióban kizárólag olyan kedves vásárlóink vehetnek részt, akik még nem voltak előfizetőink.

Megrendelem a Computer Panorámát a következő 3 hónapra 2290 Ft-ért.

Név:

Cím:

út / utca / tér

hsz.

Telefon, Fax:

E-mail:

Információ: www.computerpanorama.hu

Nokia negyedév

A Nokia december 11-én tette közzé 2001. negyedik negyedévi üzleti gyorsjelentését. Az októberi és novemberi fejleményeket értékelve a vállalat szerint a jelenleg látható trendek alapján a nettó eladások körülbelül 20 százalékkal növekednek majd. A Nokia Network eladások is várhatóan növekednek, de éves összehasonlításban 20 százalékkal esnek, miközben a Nokia Mobile Phones negyedik negyedéves eladásai 25 százalékkal nőnek majd a harmadik negyedévhez képest. Mindezek a becslések megfelelnek a vállalat korábbi előrejelzéseinek. A mobiltelefon-piac a vállalat elvárásainak megfelelően fejlődött: a negyedik negyedévben várhatóan 105-110 millió készüléket sikerül majd értékesíteni.

A Nokia 8310 szépen hozott a Nokia konyhájára a 2001. év negyedik negyedében

A mobiltelefonok piaci árszerenye stabilabb lett, a vállalatnak nincsenek felhalmozott felesleges készletei és a negyedik negyedév első két hónapjában rekord készülék-eladások jelentek meg, így a Nokia továbbra is jelentős részesedés-növekedést vár a mobilkészülékek piacán ebben a negyedévben. A Nokია 8310-es erős startja és az élenkölő USA-beli eladások mind a TDMA, mind a CDMA piacokon jelentősen hozzájárultak a negyedik negyedéves eladásokhoz.

Tanúsított Montana

A Montana Rt. valamennyi műszaki szervezete megszerezte az ISO 9001 minőségi tanúsítványt. A hazai informatikai piacon 1989 óta jelen lévő vállalat rendszerintegrációja és szervezése már korábban megkapta a tanúsítványt. A közelmúltban elvégzett sikeres kibővítő audit után a TÜV Rheinland Euroqua tanúsító cég a tanúsítványt az alkalmazás tanácsadási, az alkalmazásintegrációs, valamint a fejlesztési tevékenységekre is kiterjesztette.

Mindez azt jelenti, hogy ma a Montana Rt. szakmai tevékenységének teljes köre megfelel az ISO 9001 minőségirányítási rendszer követelményeinek.

Nemetschek UK

Az Egyesült Királyságban újonnan alapított leányvállalatával folytatja nemzetközi terjeszkedését a Nemetschek AG. Londontól 80 kilométernyit északra, Greenfield városában található a müncheni székhelyű anyacég 100%-os tulajdoni részesedésével megalakult új fiókirodona. A szívesországbán a Nemetschek építészeti programrendszer képviselőjét mostanáig egy független viszonteladó látta el. A Nemetschek szoftverház egy másik leányvállalata, a 3D multimédia megoldásairól nevezetes Maxon is már több éve sikeresen működik Nagy-Britanniában.

Synergon a bankban

A Synergon Informatika Rt. egy meghívásos pályázat nyerteseként nagy sávszélességű optikai kapcsolatot épít ki a Kereskedelmi és Hitelbank Rt. három budapesti gépterme között. A Synergon által alkalmazott MAN DWDM (Metropolitan Area Network Dense Wavelength Division Multiplexing) technológia alkalmazása Magyarországon úttörő jellegű. A projekt értéke meghaladja a 200 millió forintot. A nagy sávszélességű összeköttetés célja egy nagy biztonságú katasztrófatűrő rendszer kialakítása, a magas fokú adatvédelem és a hatékony kommunikáció feltételeinek megteremtése.

Sun partnerség

Partneri szerződést kötött a Noreg Kft. és a Sun Microsystems. Az együttműködés korábban a Noreg által képviselt Internet Security Systems (ISS) információvédelmi technológia Sun platformon való alkalmazásával indult, majd hamarosan kiterjedt a Noreg egyéb tevékenységi területeire is. A két cég első közös projektje a GIRO Rt. PKI infrastruktúra megvalósításában való részvétel, ahol a Noreg Kft. – a Montana Rt. alvállalkozójaként – a Sun Magyarországi szakembereivel szoros együttműködve alakítja ki a hitelesítési

infrastruktúrát, amelynek egyes komponensei Sun platformon működnek. A Noreg, mint a hazai IT biztonságtechnikai piac egyik jelentős szereplője, számos további lehetőséget lát a Sun partnerségben, mivel a Sun az IT biztonsági termékek által legjobban támogatott platformok egyike.

Terjeszkedik a chello

A chello broadband szélessávú internet-szolgáltató Budapest VII. kerületében, Erzsébetvárosban is megkezdte tevékenységét. A nagysebességű, állandó internetelérést biztosító szolgáltatás fix havi díjért, az UPC kábeltelevíziós hálózaton keresztül érhető el. A chello broadband jelenleg a főváros nyolc kerületében (I., II., IV., VII., XI., XIII., XIV. és XVII.), Budaörsön és Miskolc egész területén kínálja szolgáltatásait.

A chello 24 óras, nagysebességű internet-szolgáltatást kínál 10 900 forintos fix havi díjért. Mivel a felhasználó a kábelhálózaton keresztül lép fel a világhálóra, az internetezés nem foglalja a telefonvonalat és nem terheli a telefonszámlát. A chello előfizetői egy e-mail címért és öt aliat, valamint 10 Mbájt webtárhelyet kapnak saját honlapjuk elhelyezésére. A chello az UPC kábelhálózaton keresztül érhető el, de azok is előfizethetnek rá, akik nem ügyfelei az UPC-nek.

Cisco részleg

A Cisco nemrég megváltoztatta európai, közel-keleti és afrikai (EMEA) forgalmazási stratégiáját, és a Tech Data mellett további hat CDP-vel (Cisco Distribution Partners) működik együtt termékei értékesítésében.

A Tech Data öt éve forgalmaz Cisco termékeket, immár 15 európai országban. A cég mostantól European Cisco Division név alatt fogja össze európai Cisco termékekkel kapcsolatos valamennyi tevékenységét. A részleget a Tech Data International irányítja glándi (Svájc) telephelyéről. A Cisco-termékek központosított európai raktározási és konfigurációs létesítményei továbbra is Belgiumban maradnak. A Tech Data a gyorsan forgó termékeket továbbra is közvetlenül árusítja, kiszolgálva a helyi partnerek igényeit.

Mit tudhat a hálózatról egy fejevadász...?

Mit tudhat a hálózatról egy fejevadász? – sóhajtott széleset legyintve egy kedves cégvezető ismerősöm, aki sokadszorra szembesült az informatika szakosodásának a problémájával. Majd hosszasan keseregve esetete saját esetét, hogy jó nevű headhunter kommandóitját fogadta minden alkalommal, ám ennek dacára, vagy tán éppen ezért, egyik jelölt sem volt képes integrálni virtuális LAN-ba telephelyeit. Pedig főkönyvelőt és két részlegvezetőt is ugyanattól a cégtől kapott, és ók jó választásnak bizonyultak. Mi hát a kisiklás oka? Valóban jogosnak tetszik a kérdés: mit tudhat az informatikáról egy fejevadász?

Vagy mégsem? A helyesen feltett kérdésben mindig ott rejlik a válasz – idézem magamban örökemlékü tanómat, és most megkísérlek kissé mélyebbre e kérdés mögé tekinteni. A fejevadász szolgáltatásaira szükség van, ez már nem vita tárgya. A gyorsan változó gazdasági környezetben nincs idő keresgélni, válogatni a munkaerő-piacon, és még egy multinacionális nagyvállalatnak sem éri meg külön részleget fenntartani, vagy csak egyetlen embert is folyamatosan foglalkoztatni és fizetni abból a célból, hogy időnként az igényeknek megfelelően frissítse a humán

erőforrás-állományát. Azonban a tévedés lehetőségére így sem zárható ki. A tudásalapú gazdálkodás kialakulásának egyik pillére az informatika. A jó vezető ezt tudja, és a piacon maradás érdekében alkalmaznia kell az informatika felkínálta előnyöket, s ha nem profi e területen, hozzáértő segítséggel kell felkutatnia azokat a gurukat, akik felelősséggel bevezetik cégét az elektronikus kereskedelem (e-commerce) világába. Lassan értékmérő a vállalati teljesítményt tükröző rangsorolásokban az elektronizált munkafolyamatok kimutatható részesedése egy teljes vertikum összképében, így minden vállalatnál a sikeres működtetés egyik stratégiai kérdése az informatika üzemeltetése. Már szinte hallom a felzúdulást: „ember, ezzel minden valaminek való vezető tisztában van! Tudni tudja, nem is szabad ezt alábecsülni, de...”

Nos igen, itt az eb sírhantja, ebben a „de”-ben. Működtetni, de kivel? Kell a tapasztalt, jó szakember, de hol van ilyen? És ha van is ilyen – s miért ne lenne, mikor kézzelfogható a konkurencia előretörésének az oka –, meg is szerezhető, de melyik szakterület erősítse? Lehet valamit formalizálni, beskatulyázni, ami önmagában is egy merő formalizmus? Tele RFC-vel, külföldi szakszöveggel spekkelt protokollal és megszállott tekintetű fanatikussal? Ván józan gondolkodású, humán beállítottságú HR-es, aki pontosan tudja, hogy egy Novell rendszeradminisztrátor miért nem akar webfejlesztéssel foglalkozni, vagy első blikkre kiszúrja, ha egy hálózattüzemeltető Linux tűzfalat preferál a Checkpointtal szemben, és nem jön zavarba, ha a kétkulcsos titkosítás mellett az e-sign is szóba kerül? Mert ha van is ilyen, azt fényes nappal, lámpafény nélkül sem könnyen találának meg, pedig ez a szakember kincset ér!

Almodozás helyett maradjunk földközében, és vizsgáljuk meg a tényleges lehetőségeket. Az informatika rendkívüli sokoldalúságot igénylő szakma, ahol különböző szin-

teken, eltérő szakudású embereket kell alkalmazni. Mindegyik ágazat egész embert kíván, már ha professzionális teljesítményt várunk el művelőjétől, ezért az odaillő ember felkutatására minden fő irányvonalban szakértő kell. Egy magunkfajta tanácsadó cég, amely bevételének számottevő részét a fejevadász-vállalkozásból nyeri, csak akkor lehet tartósan sikeres ezen a területen, ha megvannak a szakértői. Ha az üzemeltetőtől az alkalmazói platformig, a fejlesztőtől a karbantartóig mindenről pontos ismeretei vannak, és tisztában van az egyes pozíciók korlátaival is. Vállalatvezetői nyelvre fordítva, pontosan érti a pozíció-leírásokat és határozott keretek között mozog az ajánlata. Például nem kínál profi Java-programozót és security szakértőt egy személyben, és nem keveri a VPN-t a PVC-vel. Nos, ha közelebbről tekintjük a szakmát, akkor egy kiváló fejevadász egyben hozzáértő informatikus is? Talán igen, talán nem.

Mutasd a honlapod, megmondom ki vagy! – akár ezzel a felszólítással is kezdhethetünk a jelöltek szakértelmének a feltérképezését. Egy kellemes megjelenésű, jól strukturált honlap nemcsak esztétikai szempontból minősít. S ahol a küllem megvillanása mellé széles mosollyal társul a tartalom, a több-telephelyes VLAN összehangolására biztos kerül problémamegoldó algoritmus. Ajánlom magunkat.

Beck Szilvia

<http://www.ablemen.hu>

FAX

MEGRENDELŐLAP

Címzett: Computer Panoráma
 1091 Budapest,
 Üllői út 25.
 Terjesztési osztály:
 Tel.: 456-69-64
 Fax: 456-69-70

- Igen, megrendelem a **Computer Panorámát** egy évre mindössze 10 990 Ft-ért és választok egyet az alábbi három CD közül (lásd bővebben az 3. oldalon)
  - Beszélő szótár 1.** (angol)
  - Nemzetközi sportlexikon 1.** (Az olimpiák története)
  - A család orvosa**

A lapot 2001. ....havi számtól kérem.

- Igen, megrendelem a **Computer Panoráma** következő három számát két havi áron 33% kedvezménnyel 2290 Ft-ért. Ezen akcióban kizárólag olyan kedves vásárlóink vehetnek részt, akik még nem voltak előfizetőink.

- Igen, megrendelem a **CAD/CAM** című kiadványt (695 Ft).
- Igen, megrendelem a **Tesztek** című kiadványt (695 Ft)
- Igen, megrendelem az **Internet** című kiadványt (495 Ft)
- Igen, megrendelem a **Mobil Világ** című kiadványt (495 Ft)
- Igen, megrendelem a **PC-ÉPÍTÉS** című kiadványt (595 Ft)
- Igen, megrendelem a **Hálózatok** című kiadványt (595 Ft)
- Igen, megrendelem a **Távközlés** című kiadványt (595 Ft)

A fenti áraink a postaköltséget nem tartalmazzák. A küldeményeket utánvéttel postázzuk.

Számlázási cím:

Cégnév (név): .....

.....

Kapcsolattartó neve/beosztása: .....

.....

Telefón: .....

Fax: .....

E-mail: .....

Cím: □□□□ helység: .....

.....

út/utca/tér:.....

h.sz.:..... em./ajtó: .....

Postacím:

Név: .....

Cím: □□□□ helység:.....

.....

út/utca/tér:.....

h.sz.:..... em./ajtó: .....

Telefón: .....

Az előfizetést csekken

átutalással rendezem.

.....

dátum

.....

aláírás

FAX: 456-69-70

Védd magad!

Szerencsére egyre többen használnak korszerű vírusirtókat és tűzfalakat. Ám ezek nem csodaszerek, és a behatolók, valamint a kártékony programok ellen másképp is védekeznünk kell.

Nézzük, mire érdemes ügyelnünk!

1. tipp Védjük a számítógépünket és az adatainkat megfelelő mennyiségű – lehetőleg minél több – *jelszóval*. Természetesen otthoni gépnél kevesebb jelszó is elég, míg egy munkahelyi, hálózati gép esetén többre is szükség van.

Jelszavakat adhatunk meg például a BIOS-ban, a Lilo-ban (ha telepítjük) és persze a képernyővédőnél. Ez utóbbi azért is hasznos, mert ha elmegyünk a gépünktől, és elfeledkezünk PC-nk védelméről, a képernyővédő néhány perc után automatikusan aktíválódik és megóvja a számítógépünket.

2. tipp Ne használjunk azonos jelszavakat! Nagyon kényelmesnek tűnhet ugyanazt a jelszót használni különböző alkalmazásoknál, de ez a megoldás korántsem biztonságos. Esetleg számunkra kevésbé fontos helyeken – például játékoknál – használhatunk azonos jelszavakat, ám tudatában kell lennünk annak, hogy ezzel ezek védelmi szintjét majdnem a nullára csökkentettük.

3. tipp A jelszavakat ne írjuk fel. Ha mégis felírjuk, mert félünk attól, hogy esetleg elfelejtjük azokat, akkor valamilyen formában kódoljuk őket. Például a jelszó elejére és végére írjunk fals karaktereket. Például az "ac67x" helyett írjuk azt, hogy "t4ac67xdr". Így elegendő a fals karakterek számát megjegyezni, a jelszót azonban csak mi tudjuk "visszaféjteni". (A CD-mellékletünkön egyébként

jelszófejtő tanfolyamot találnak. Az ott „tanultak” is segíthetnek az elfelejtett jelszó „tudatosításában”).

4. tipp A jelszó minden esetben legalább 8 karakter legyen de inkább 10-12. Minél több, annál jobb! A jelszó ne legyen könnyen kitalálható. Semmiképp se legyen értelmes szó – se magyarul, se angolul. Ne használjunk neveket (se kisállatát, se családtagét, se híres emberét). A legjobb, ha a jelszó teljesen megkevert értelmetlen szó. Álljon nagy és kisbetűkből, valamint számokból.

5. tipp Természetesen a jelszavunkat ne adjuk meg senkinek sem, még a rendszergazdának sem. Nem tudhatjuk, hogy nem kerül-e tőle illetéktelen személy tudomására. Sőt, az is elképzelhető, hogy egy cracker adja ki magát rendszergazdának. Ha valamiért mégis megadtuk a jelszavunkat, akkor minél előbb változtassuk azt meg. (A rendszerkarbantartáshoz a rendszergazdának elegendő a saját adminisztrátori jelszava, az ő munkájához nincsen szükség a mi jelszavainkra.)

6. tipp Ha olyan gépen dolgozunk, amelyet mások is használnak, akkor azokon semmiképp se használjuk a passzwordünket (ne onnan nézzük meg például a freemailbox vagy mailboxos leveleinket).

Vannak ugyanis olyan programok, amelyekkel a bilentyűzet használata figyelhető és logolható, s így az illetéktelenek is könnyen hozzáfuthatnak a jelszavakhoz.

7. tipp Ha nem muszáj, ne osszuk meg a me-revlemezünket a hálózaton keresztül. Ha mégis, akkor csak olvasási jogokat adjunk meg, és jelszavasan védjük a hozzáférést. A felesleges szolgáltatásokat, főleg a szervereknél, kapcsoljuk ki.

8. tipp Levelezéskor a kapott levelek mellékleteit ne nyissuk meg, még akkor sem, ha a feladó mezőben egy ismerősünk neve szerepel. A mellékleteket először mentjük lemezre és egy vírusirtóval ellenőrizzük azokat. EXE, COM stb. kiterjesztésű fájlokat még ezután se nyissuk meg!

9. tipp Az üzenetküldő programokon, mint amilyen például az ICQ is – ha csak tehetjük – tiltsuk le az ismeretlenek által küldött üzeneteket.

FORGÁCS PÉTER

ComPass WAP-al

A CPWap szolgáltatás keretében Önök nemcsak a ComPass adatbázist érhetik el WAP-telefonjukról, hanem több ezer egyéb számítástechnikai termék adatait is megtudhatják, és – különféle szempontok megadásával – keresgélhetnek is közöttük.

A táblázatokban szereplő Ú., A. és D. rövidítések jelentése: az adott termék újdonság, akciós, illetve a forgalmazó a hivatalos disztribútora. A termékeket gyártók, illetve árak szerint csoportosítottuk.

Billentyűzet

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Nyelve (pl. magyar)	Csatlakozója	Multi-médiás-e?	Vezeték nélküli-e?	Megjegyzés	Garancia (év)	Ár (Ft, nettó, kisker.)
Standard	n. a.	FEFO Kft.	Magyar	PS2	nem	nem		n. a.	2 900
Samsung	n. a.	Pilot-Comp Kft.	HUN	AT	nem	nem		1	2 500
Samsung	n. a.	Pilot-Comp Kft.	HUN	PS/2	nem	nem		1	2 500
BTC	n. a.	Pilot-Comp Kft.	n. a.	PS/2	nem	nem		1	2 500
BTC	Multimédia	Pilot-Comp Kft.	n. a.	PS/2	igen	nem		1	2 900
Logitech	Dexxa Standard	Pilot-Comp Kft.	US	PS/2, AT	nem	nem		1	3 200
Acer	n. a.	FEFO Kft.	Magyar	PS2	nem	nem		n. a.	3 800
BTC	Multimédia extra	Pilot-Comp Kft.	n. a.	PS/2	igen	nem		1	3 900
Logitech	n. a.	FEFO Kft.	Magyar	PS2	nem	nem	Internet	n. a.	4 200
Logitech	Dexxa Internet Keyboard/US	Pilot-Comp Kft.	US	PS/2, AT	nem	nem		1	4 300
Samsung	n. a.	FEFO Kft.	Magyar	PS2	igen	nem		n. a.	4 600
Acer	n. a.	FEFO Kft.	Magyar	PS2	igen	nem		n. a.	4 700
Logitech	Deluxe Access™ Keyboard	Pilot-Comp Kft.	US	PS/2, AT	nem	nem		3	6 400
Logitech	Internet Keyboard/US layout	Pilot-Comp Kft.	US	PS/2, AT	nem	nem		3	7 400
ACER	Wireless	Pilot-Comp Kft.	HUN	PS/2	nem	igen		1	9 200
Logitech	n. a.	FEFO Kft.	Magyar	n. a.	nem	igen		n. a.	24 600
Logitech	Cordless Desktop iTouch	Pilot-Comp Kft.	US	PS/2, AT	nem	igen	Mouse 2g, 1 PS/2, Serial	5	28 900
Logitech	Cordless Desktop	Pilot-Comp Kft.	magyar	PS/2, AT	nem	igen	Mouse 2g, 1 PS/2, Serial	3	29 400
Logitech	Cordless Desktop Pro	Pilot-Comp Kft.	US	PS/2, AT	nem	igen	Mouse 2g, 1 PS/2, Serial	5	31 000

Monitor

	Típus	Forgalmazó	Képpátló mérete (coll)	Maximális felbontás	Megjegyzés	Garancia (év)	Ár (Ft, nettó, kisker.)
GABA	GABA GA-1454	eBolt	14	1024x768 / 60 Hz		3	29 960
LG	GST563n	FEFO Kft.	15	1024x768		3	33 950
Daewoo	CMC531X	FEFO Kft.	15	1024x768		3	34 650
Belinea	Belinea 102010	eBolt	15	1024x768 / 65 Hz		3	34 900
LG	LG 563N	eBolt	15	1024x768 / 60 Hz		3	35 320
Belinea	102010	Pilot-Comp Kft.	15	1024x768 / 65 Hz		3	36 400
LG	560N	Pilot-Comp Kft.	15	1024x768 / 60 Hz		3	36 800
GABA	GABA GB-1570J	eBolt	15	1280x1024 / 60 Hz		3	37 460
Hyundai	V560	FEFO Kft.	15	1024x768		1+2	38 350
Samsung	SM551s	FEFO Kft.	15	1024x768		1+1+1	38 350
Belinea	Belinea 102020	eBolt	15	1280x1024 / 60 Hz		3	38 420
LG	LG560N	ScanDer Kft.	15	1024x768	0,28 mm	3	39 480
LG	LG563N	ScanDer Kft.	15	1024x768	0,28 mm, TCO'95	3	39 480
Belinea	102020	Pilot-Comp Kft.	15	1280x1024 / 65 Hz		3	39 900
Samsung	S551s	ScanDer Kft.	15	1024x768	0,24 mm (H), MPRII	1+2	40 200
LG	GST575n	FEFO Kft.	15	1024x768		3	40 550
Samsung	S551st	ScanDer Kft.	15	1024x768	0,24 mm (H), TCO'99	1+2	41 820
LG	LG575B	ScanDer Kft.	15	1280x1024	0,28 mm, Fekete	3	43 080
LG	575N	Pilot-Comp Kft.	15	1024x768 / 85 Hz		3	43 300
Hyundai	V570	FEFO Kft.	15	1280x1024		1+2	44 950
LG	LG575n	ScanDer Kft.	15	1280x1024	0,28 mm	3	45 480
LG	575M	Pilot-Comp Kft.	15	1024x768 / 85 Hz	Multimédia	3	45 900
GABA	GABA GB-1770J	eBolt	17	1281x1024 / 60 Hz		3	46 020
LG	LG550m	ScanDer Kft.	15	1024x768	0,28 mm, digitális, MPRII, multimédiás	3	46 680
Samsung	S550b	ScanDer Kft.	15	1280x1024	0,24 mm (H), TCO'95	1+2	46 680
LG	GST771b	FEFO Kft.	17	1024x768		3	46 850
Belinea	Belinea 103020	eBolt	17	1280x1024 / 65 Hz		3	47 080
LG	LG 771B 17" OEM	eBolt	17	1280x1024 / 60 Hz	OEM	3	47 080
LG	LG575e	ScanDer Kft.	15	1280x1024	0,28 mm, OSD, TCO'99	3	47 880
LG	GST775n	FEFO Kft.	17	1024x768		3	49 850
Belinea	Belinea 103025	eBolt	17	1280x1024 / 65 Hz		3	50 300
GABA	GABA GC-1795J	eBolt	17	1024x768 / 65 Hz	(A)	3	50 300
MAG	MAG XJ770	eBolt	17	1024x768 / 60 Hz		3	50 300

Monitor

	Tipus	Forgalmazó	Képfőtő mérete (coll)	Maximális felbontás	Megjegyzés	Garan- cia [év]	Ár [Ft, net- tó, kisker.]
LG	LG57m	ScanDer Kft.	15	1280x1024	0,28 mm, OSD, MPRII, multimédiás	3	51 480
Belinea	103025	Pilot-Comp Kft.	17	1280x1024 / 65 Hz		3	52 600
MAG	570 FD	Pilot-Comp Kft.	15	1280x1024 / 75 Hz	Sony Trinitron	3	53 800
MAG	XJ770 jag	Pilot-Comp Kft.	17	1280x1024 / 65 Hz	Toshiba	3	53 900
Hyundai	V770	FEFO Kft.	17	1280x1024		1+2	57 050
LG	LG700S	ScanDer Kft.	17	1280x1024 / 60 Hz	0,27 mm, OSD	3	57 480
LG	LG775N	ScanDer Kft.	17	1280x1024	0,27 mm, OSD, MPRII	3	57 480
Daewoo	CMC720D	FEFO Kft.	17	1280x1024		3	57 750
Samsung	S753s	ScanDer Kft.	17	1280x1024	0,23 mm (H), TCO'99	1+2	58 320
LG	775N	Pilot-Comp Kft.	17	1024x768 / 85 Hz		3	58 500
Sony	CPDE100	FEFO Kft.	15	1280x1024		3	59 950
Hitachi	HICM615U	ScanDer Kft.	17	1280x1024 / 65Hz	0,23 mm, TCO'99	1+2	59 988
Belinea	Belinea 103045	eBolt	17	1024x768 / 65 Hz		3	62 060
Belinea	103045	Pilot-Comp Kft.	17	1600x1200 / 65 Hz		3	62 900
Samsung	SM753DF	FEFO Kft.	17	1280x1024		1+1+1	62 950
ViewSonic	E70f	FEFO Kft.	17	1280x1024		3	63 950
Samsung	Samsung SyncMaster DynaFlat 753DFX	eBolt	17	1280x1024 / 60 Hz	Sik (Ú.)	3	64 100
LG	LG77m	ScanDer Kft.	17	1280x1024	0,28 mm, OSD, MPRII, Multimédia	3	64 680
Hitachi	HICM615ET	ScanDer Kft.	17	1280x1024 / 65Hz	0,23 mm	1+2	65 880
LG	GST775FT	FEFO Kft.	17	1280x1024		3	65 950
Sony	SON CPD-E100	ScanDer Kft.	15	1280x1024 / 65 Hz	Trinitron, 0,24-0,25 mm, OSD, TCO-99	1	66 600
LG	LG700B	ScanDer Kft.	17	1280x1024 / 60Hz	0,25 mm, OSD, MPRII, TCO'99	3	68 280
Samsung	S753DFX	ScanDer Kft.	17	1280x1024	0,20 mm (H), TCO'99	1+2	69 360
LG	LG 775FT 17" Flatron	eBolt	17	1280x1024 / 60 Hz	Sik	3	69 560
Samsung	Samsung SyncMaster DynaFlat 755DFX	eBolt	17	1600x1200 / 68 Hz	Sik (Ú.)	3	71 600
LG	775 FT	Pilot-Comp Kft.	17	1280x1024 / 60Hz		3	71 800
ViewSonic	G73fm	FEFO Kft.	17	1280x1024		3	71 950
LG	77M	Pilot-Comp Kft.	17	1024x768 / 85 Hz		3	72 900
Samsung	SM755DF	FEFO Kft.	17	1280x1024		1+1+1	73 950
Hyundai	F790D	FEFO Kft.	17	1280x1024		1+2	76 850
LG	GST774FT	FEFO Kft.	17	1280x1024		3	76 950
Samsung	S757P	ScanDer Kft.	17	1920x1440	0,22 mm (H), TCO '99	1+2	77 880
LG	LG775FT	ScanDer Kft.	17	1280x1024	0,24 mm, OSD, TCO'99	3	77 988
Samsung	S755DFX	ScanDer Kft.	17	1600x1200	0,20 mm (H), TCO'99	1+2	80 280
Belinea	106065	Pilot-Comp Kft.	19	1600x1200 / 75 Hz		3	80 800
LG	GST776FM	FEFO Kft.	17	1280x1024		3	80 950
LG	GST795FT	FEFO Kft.	17	1600x1280		3	81 950
LG	LG774FT	ScanDer Kft.	17	1280x1024	0,24 mm, OSD, TCO'95, színes borítás	3	83 880
Hitachi	HICM621FET	ScanDer Kft.	17	1280x1024 / 75 Hz	0,22 mm, TCO'99	1+2	83 988
MAG	786 FD jag	Pilot-Comp Kft.	17	1600x1280 / 60 Hz		3	84 600
MAG	796 FD jag	Pilot-Comp Kft.	17	1600x1280 / 75 Hz		3	86 800
ViewSonic	E790	FEFO Kft.	19	1600x1200		3	87950
Belinea	Belinea 103080	eBolt	17	1600x1200 / 65 Hz		3	89 880
Sony	Sony CPD-E220	eBolt	17	1600x1200 / 65 Hz		3	89 880
LG	LG776FM	ScanDer Kft.	17	1280x1024	0,24 mm, OSD, TCO'95, multimédia	3	89 880
Sony	CPDE230	FEFO Kft.	17	1280x1024		3	90 950
Hyundai	P910	FEFO Kft.	19	1600x1200		1+2	92 250
LG	795 FT	Pilot-Comp Kft.	17	1600x1200 / 75 Hz		3	93 800
LG	LG795FT	ScanDer Kft.	17	1600x1200	0,24 mm, OSD, TCO'99	3	95 880
Sony	SON CPD-E230	ScanDer Kft.	17	1600x1200 / 68 Hz	FD Trinitron, 0,24-0,25 mm, OSD, TCO-99	1	101 400
Samsung	Samsung SyncMaster 950p	eBolt	19	1600x1200 / 75 Hz		3	101 660
Hitachi	HICM625ET	ScanDer Kft.	17	1600x1200 / 75Hz	0,25 mm, TCO'99	1+2	101 988
LG	995E	Pilot-Comp Kft.	19	1600x1200 / 80 Hz		3	104 900
ViewSonic	G90f	FEFO Kft.	19	1600x1200		3	106950
LG	LG795FTP	ScanDer Kft.	17	1600x1200	0,24 mm, OSD, TCO'99, USB	3	107 880

Monitor

10/2001

	Típus	Forgalmazó	Képfőtér mérete (coll)	Maximális felbontás	Megjegyzés	Garancia (év)	Ár (Ft, nettó, kisker.)
Samsung	S757NF	ScanDer Kft.	17	1920x1440	0,25 mm, TCO'99	1+2	107 880
Hitachi	HICM715ET	ScanDer Kft.	19	160x1200 / 75Hz	0,22 mm, TCO'99	1+2	107 988
LG	LG995E	ScanDer Kft.	19	160x1200	0,25 mm, TCO'99	3	107 988
Sony	SON CPD-G220	ScanDer Kft.	17	160x1200 / 76 Hz	FD Trinitron, 0,24-0,25 mm, OSD, TCO-99	1	112 320
Samsung	S950P+	ScanDer Kft.	19	1920x1440	0,22 mm (H), TCO'99	1+2	113 880
Samsung	S900SL	ScanDer Kft.	19	160x1200 / 87Hz	0,26 mm, TCO'99, BNC, rövid képcső	1+2	113 880
Hitachi	HICM721FET	ScanDer Kft.	19	160x1200 / 75Hz	0,20 mm, TCO'99	1+2	118 800
LG	GST915F+	FEFO Kft.	19	1600x1280			118 950
Sony	Sony CPD-E400	eBolt	19	1800x1440 / 60 Hz		3	127 340
Sony	CPDE400	FEFO Kft.	19	1600x1200		3	127 950
MAG	810 FD jag	Pilot-Comp Kft.	19	1856x1392 / 65 Hz		3	129 900
Samsung	S957DF	ScanDer Kft.	19	1920x1440	0,20 mm (H), TCO'99	1+2	130 800
Hyundai	F910	FEFO Kft.	19	1600x1200		1+2	130 950
LG	LG563LE	FEFO Kft.	15	1024x768		3	130 950
Belinea	Belinea 101535 15" TFT LCD	eBolt	15	1024x768 / 75 Hz	TFT LCD	3	133 760
Hitachi	HICM771ET	ScanDer Kft.	19	160x1200 / 75Hz	0,21 mm, TCO'99	1+2	137 880
Samsung	S959NF	ScanDer Kft.	19	1920x1440	0,24 mm, TCO'99	1+2	137 880
Belinea	Belinea 101525 15" TFT LCD	eBolt	15	1024x768 / 75 Hz	TFT LCD	3	142 320
LG	LG915FT+	ScanDer Kft.	19	160x1200	0,24 mm, OSD, TCO'99, USB	3	142 800
Sony	SON CPD-E400	ScanDer Kft.	19	160x1200 / 78 Hz	FD Trinitron, 0,24-0,25 mm, OSD, TCO-99	1	143 040
Hitachi	HICML151X	ScanDer Kft.	15	1024x768 / 75Hz	0,29 LCD, TCO'95	1+2	143 880
ViewSonic	P95f	FEFO Kft.	19	1600x1200		3	144950
LG	LG563LE	ScanDer Kft.	15	1024x768 / 75Hz	TFT, LCD monitor, 0,297 mm, , 31-61 kHz, 56-75 Hz	3	154 800
Hitachi	HICM772ET	ScanDer Kft.	19	180x1350 / 75Hz	0,21 mm, TCO'99	1+2	155 880
ViewSonic	Ve150m	FEFO Kft.	15	1024x768		3	160950
Hitachi	HICML152XW	ScanDer Kft.	15	1024x768 / 75Hz	0,29 mm, 200cd/m2, TCO'99	1+2	161 988
Hitachi	HICML152XWB	ScanDer Kft.	15	1024x768 / 75Hz	0,29 mm, 200cd/m2, TCO'99	1+2	161 988
Samsung	S151s	ScanDer Kft.	15	1024x768	TFT-LCD, 300:1, 0,297 mm, TCO '99	1+2	162 000
Samsung	S151b	ScanDer Kft.	15	1024x768	TFT-LCD, 330:1, 0,297 mm, TCO '99, forgatható képernyő	1+2	174 000
Hyundai	HYU1500M	FEFO Kft.	15	1024x768	TFT	1+2	175 850
LG	LG 560LS 15" TFT LCD	eBolt	15	1024x768 / 85 Hz	TFT LCD	3	176 560
Sony	SON SDM-M51	ScanDer Kft.	15	1024x768 / 75	TFT LCD, multimédiás, 0,3 mm, HzTCO-99	1	185 280
Samsung	S151bm	ScanDer Kft.	15	1024x768	TFT-LCD, 330:1, 0,297 mm, TCO '99, multimédia	1+2	186 000
Sony	SON SDM-M51B	ScanDer Kft.	15	1024x768 / 75 Hz	TFT LCD, multimédiás, 0,3 mm, TCO-99	1	191 400
Sony	SON CPD-G420	ScanDer Kft.	19	160x1200 / 89 Hz	FD Trinitron, 0,24-0,25 mm, OSD, TCO-99	1	193 920
Sony	SON SDM-M51D	ScanDer Kft.	15	1024x768 / 75 Hz	TFT LCD multimédiás, 0,3 mm, TCO-99	1	213 360
LG	LG 221U	eBolt	21	1600x1200 / 65 Hz		3	214 000
Hitachi	HICM811ET+	ScanDer Kft.	21	160x1280 / 75Hz	0,21 mm, TCO'99	1+2	215 880
Samsung	S1100P	ScanDer Kft.	21	160x1200	0,26 mm, TCO'99, BNC	1+2	221 880
Samsung	S151MP	ScanDer Kft.	15	1024x768	TFT-LCD multimédiás, 0,297 mm, 300:1 kontraszt, TCO '95	1+2	223 200
LG	575 MS	Pilot-Comp Kft.	15	n. a.	TFT	3	229 900
Sony	CPDE500	FEFO Kft.	21	2048x1536		3	234 950
LG	LG221U	ScanDer Kft.	21	180x1440	0,26 mm, OSD, TCO'99, USB	3	238 800
Samsung	S1100P+	ScanDer Kft.	21	180x1440	0,25 mm, TCO'99, BNC	1+2	238 800
LG	221U	Pilot-Comp Kft.	21	1600x1200 / 80 Hz		3	244 800
Hitachi	HICM828ET	ScanDer Kft.	21	1920x1440 / 75Hz	0,20 mm, TCO'99	1+2	251 880
Samsung	S151MP/TV	FEFO Kft.	15	1024x768		1+1+1	251 950
Sony	SON CPD-E500	ScanDer Kft.	21	160x1200 / 88 Hz	FD Trinitron, 0,24-0,25 mm, OSD, TCO-99, Mac adapter	1	263 160
Hitachi	HICM821FET	ScanDer Kft.	21	1856x1392 / 72Hz	0,21 mm, TCO'99	1+2	263 880
Hitachi	HICML155XW	ScanDer Kft.	15	1024x768 / 75Hz	0,29 mm, 300cd/m2, TCO'95	1+2	263 880
Sony	SON SDM-M61	ScanDer Kft.	16	1280x1024 / 85 Hz	TFT LCD multimédiás, 0,248 mm, TCO-99	1	265 320

Monitor

	Típus	Forgalmazó	Képfőtér mérete (coll)	Maximális felbontás	Megjegyzés	Garan- cia [év]	Ár [Ft, net- tó, kisker.]
Sony	Sony CPD-E500	eBolt	21	2048x1536 / 60 Hz		3	267 500
Sony	SON CPD-N50ST	ScanDer Kft.	15	1024x768 / 75 Hz	TFT LCD, multimédiás, 0,297 mm, TCO-95	1	278 160
Sony	SON CPD-N50PS	ScanDer Kft.	15	1024x768 / 75 Hz	TFT LCD, 0,297 mm, TCO-95	1	278 160
Samsung	S1200NF	ScanDer Kft.	22	280x1536	0,24 mm, TCO'99, USB+BNC	+2	280 800
Hitachi	HICM823FET	ScanDer Kft.	21	20x1536 / 75 Hz	0,21 mm, TCO'99	+2	281 880
ViewSonic	P225F	FEFO Kft.	22	1800x1440		3	284 950
Hitachi	HICML171SXW	ScanDer Kft.	17	1280x1024 / 75Hz	0,264 mm, 200cd/m2 TCO'99	+2	298 800
Sony	CPDG520	FEFO Kft.	21	2048x1536		3	301 950
Sony	Sony CPD-G520	eBolt	21	1800x1440 / 85 Hz		3	321 000
Hitachi	HICML170XW	ScanDer Kft.	17	1280x1024 / 75Hz	0,264 mm, 200cd/m2 TCO'99	+2	334 800
Hitachi	HICML170XWB	ScanDer Kft.	17	1280x1024 / 75Hz	0,264 mm, 200cd/m2 TCO'99	+2	334 800
Sony	SON CPD-G52Q	ScanDer Kft.	21	180x1440 / 87 Hz	FD Trinitron, 0,24 mm, OSD, TCO-99, E2000, G3/G4 Mac adapter, 4 portos USB hub	1	338 640
Sony	GDMF520	FEFO Kft.	21	1800x1440		3	338 950
Samsung	S171b	ScanDer Kft.	17	1280x1024	TFT-LCD, 400:1, 0,264 mm, TCO '99	+2	358 800
Sony	SON GDM-F520	ScanDer Kft.	21	20x1536 / 86 Hz	FD Trinitron, 0,22 mm, OSD, TCO-99, E2000, Mac adapter, 5 BNC csatlakozó, USB kábel	1	380 520
LG	LG885LE	FEFO Kft.	18	1280x1024		3	383 950
Hitachi	HICML181SXW	ScanDer Kft.	18	1280x1024 / 75Hz	0,264 mm, 200cd/m2 TCO'99	+2	406 800
Hitachi	HICML181SXWB	ScanDer Kft.	18	1280x1024 / 75Hz	0,264 mm, 200cd/m2 TCO'99	3	406 800
LG	LG885LE	ScanDer Kft.	18	1280x1024	TFT LCD monitor, TCO'99	3	418 800
Samsung	S171MP/TV	FEFO Kft.	17	1280x1024		1+1+1	438 950
Samsung	S800FT	ScanDer Kft.	18	1280x1024	TFT-LCD, 50:1, 0,2805 mm, TCO '99	+2	442 800
Sony	SON SDM-M81	ScanDer Kft.	18	1280x1024 / 85 Hz	TFT LCD multimédiás, 0,28 mm	1	487 920
Sony	SON SDM-M81B	ScanDer Kft.	18	1280x1024 / 85 Hz	TFT LCD multimédiás, 0,28 mm, TCO-99	1	513 000
Sony	SON GDM-FW900	ScanDer Kft.	24	1920x1200 / 98 Hz	FD Trinitron, 0,23-0,27 mm, OSD, TCO-99, Mac adapter, 5 BNC csatlakozó	1	548 040
Sony	SON SDM-N80	ScanDer Kft.	18	1280x1024 / 85 Hz	TFT LCD multimédiás, 0,28 mm, TCO-99, USB hub, szuperlapos képernyő, fekete színű	1	654 960
ViewSonic	VPD181 LCD	FEFO Kft.	18,1	1280x1024		3	840 950
Samsung	S210T	FEFO Kft.	21	1600x1200		1+1+1	2 088 950
Samsung	S210T	ScanDer Kft.	21	160x1200 / 67Hz	TFT-LCD, 200:1 kontraszt, TCO '95	+2	2 278 800
Samsung	S240T	ScanDer Kft.	24	1920x1200 / 60Hz	TFT-LCD, 200:1 kontraszt, TCO '95, 16:9 képarány, PIP, PBP	+2	2 748 000

Szünetmentes tápegység

	Típus	Forgalmazó	Teljesít- mény (VA)	Megjegyzés	Garan- cia (év)	Ár [Ft, net- tó, kisker.]
APC	Back 300 MI	FEFO Kft.	300	Négyszög	n. a.	21 600
APC	Back-UPS 300I	Pilot-Comp Kft.	300	3	3	22 655
APC	Back 500 MI	FEFO Kft.	500	Négyszög	n. a.	27 400
APC	Back-UPS 500I	Pilot-Comp Kft.	500	3	3	28 175
APC	Back-UPS 500AVR	Pilot-Comp Kft.	500	Szoftver nélkül	3	35 880
Merlin Gerin	Pulsar EIII500D	FEFO Kft.	480	4,5perc, USB, telefon védő	n. a.	36 000
APC	Back-UPS Pro 280SI	Pilot-Comp Kft.	280	Professzionális szoftverrel	3	38 800
Powerware	PW3110-600I	FEFO Kft.	600	5 perc, LanSafe III	n. a.	42 400
APC	Back-UPS 650MI	Pilot-Comp Kft.	650	3	3	48 185
APC	Back-UPS Pro 420SI	Pilot-Comp Kft.	420	Professzionális szoftverrel	3	50 800
APC	Smart SU420 I	FEFO Kft.	420	színusz, ValueServer sw	n. a.	52 700
APC	Smart-UPS 420INET	Pilot-Comp Kft.	420	Szerverekhez szoftverrel	3	52 700
APC	B.PRO 650SI	FEFO Kft.	650	3	n. a.	65 800
APC	Back-UPS Pro 650SI	Pilot-Comp Kft.	650	Professzionális szoftverrel	3	67 600
APC	Smart-UPS 620INET	Pilot-Comp Kft.	620	Szerverekhez szoftverrel	3	68 800
APC	Smart SU700 I	FEFO Kft.	700	színusz, ValueServer sw	n. a.	76 900
APC	Smart-UPS 700INET	Pilot-Comp Kft.	700	Szerverekhez szoftverrel	3	76 900
APC	Back-UPS Pro 1000I	Pilot-Comp Kft.	1000	Professzionális szoftverrel	3	100 400

Ethernet-kártya

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Főbb paraméterek	Garan- cia (év)	Ár [Ft, net- tó, kisker.]
n. a.	10Mbit NIC	FEFO Kft.	32bit, UTP/BNC, PCI	n. a.	2 900
n. a.	100Mbit NIC	FEFO Kft.	32bit, UTP, PCI	n. a.	2 900
n. a.	Axle 10/100 Realtek	Pilot-Comp Kft.	n. a.	1	2 990
n. a.	Acorp 10/100 MBps PCI UTP	Pilot-Comp Kft.	n. a.	1	3 100
n. a.	KE-PCI Plug&Play kártya BNC+UTP	Pilot-Comp Kft.	n. a.	1	3 400
n. a.	KF-310L 10/100 kártya	Pilot-Comp Kft.	Realtek 8139 Chip	1	3 900
KTi networks	KF310	FEFO Kft.	TP, 10/100, PCI, Realtek chip, WO	n. a.	4 000
SMC	EZ1255TX	FEFO Kft.	TP, 10/100, 32bit, PCI, WOL	n. a.	4 000
n. a.	KTi ET16/P-D2 ISA BNC+UTP 16 bit	Pilot-Comp Kft.	n. a.	1	4 200
n. a.	KF-310 10/100 Base TX PCI kártya	Pilot-Comp Kft.	n. a.	1	4 400
3Com	3CS0H0100TX	FEFO Kft.	FEL XL 10/100BaseTX PCI TP	n. a.	7 600
Intel	CNLA6000	FEFO Kft.	EE-PRO/100 VE, PCI TP, OEM	n. a.	8 800
n. a.	KE-5T HUB	Pilot-Comp Kft.	10Mbps 5 UTP port	1	10 200
Intel	PILA8460C3	FEFO Kft.	EE-PRO/100S, PCI, 3DES (128bit)	n. a.	10 800
SMC	E9432TXM	FEFO Kft.	FEL XL 10/100BaseTX PCI TP	n. a.	11 400
SMC	EZ1211BTKWL	FEFO Kft.	TP/BNC, 10/100, 32bit, PCI, WOL	n. a.	11 700
n. a.	KU-200 USB 10/100 Lan Adapter	Pilot-Comp Kft.	n. a.	1	12 100
n. a.	KE-9TB HUB	Pilot-Comp Kft.	10Mbps 8UTP+1BNC port	1	12 100
3Com	3C905C-TX-NM	FEFO Kft.	FEL XL 10/100BaseTX PCI TP men.	n. a.	12 700
n. a.	PF-16 Fast Eth. PCMCIA II. TX	Pilot-Comp Kft.	10 / 100 Mbps PCMCIA	1	13 200
KTi networks	DF-150	FEFO Kft.	Soho HUB 100, 5xTP	n. a.	14 700
n. a.	100Mbit PCMCi	FEFO Kft.	32bit, UTP, PCMCIA	n. a.	15 600
n. a.	PE-300C Eth. Pocket adap.	Pilot-Comp Kft.	UTP + BNC	1	16 800
3Com	3C980C-TX-M	FEFO Kft.	Fast EtherLink Server, PCI	n. a.	18 000
Intel	WPCR2011WW	FEFO Kft.	Pro/Wireless 2011 PCI PCMCIA tartó	n. a.	21 800
Intel	PILA8470C3	FEFO Kft.	PRO/100S SERVER, 3DES (128bit)	n. a.	23 600
KTi networks	KS-180	FEFO Kft.	Soho Switch 10/100, 8xTP	n. a.	25 300
3Com	OC 3C16790	FEFO Kft.	Switch 5, 5x10/100 unn.	n. a.	30 700
3Com	3C905B-Combo	FEFO Kft.	FEL 10/100BaseTX, PCI TP/BNC	n. a.	39 200
Intel	WPC2011EU	FEFO Kft.	Pro/Wireless 2011 PCMCIA	n. a.	41 800
Intel	PILA8490T	FEFO Kft.	PRO/100+ SERVER adapter	n. a.	47 100
Intel	WEAP2011EU	FEFO Kft.	Pro/Wireless 2011 központ	n. a.	170 300

Egér

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Csatla- kötője	Gombok / görgők száma	Cord- less-e?	Megjegyzés	Garan- cia [év]	Ár [Ft, net- tó, kisker.]
A4Tech	A4Tech	FEFO Kft.	PS2, soros	n. a.	n. a.		n. a.	700
Logitech	SAL34	Pilot-Comp Kft.	PS2	2	nem	OEM (nincs driver)	1	1 472
Logitech	S62	Pilot-Comp Kft.	PS2	3, 1	nem	OEM (nincs driver)	1	1 725
A4Tech	A4Tech	FEFO Kft.	PS2	2 / 1 scroll	n. a.		n. a.	1 800
Logitech	MM35	Pilot-Comp Kft.	Soros	3	nem	OEM (nincs driver)	1	1 900
Logitech	SAL35	Pilot-Comp Kft.	PS2	3	nem	OEM (nincs driver)	1	1 900
MS OEM	MS OEM	FEFO Kft.	Trekker PS2	2 / 0	n. a.		n. a.	1 930
MS OEM	MS OEM	FEFO Kft.	Trekker PS2	n. a.	n. a.		n. a.	2 800
Logitech	SAR48	Pilot-Comp Kft.	PS2	3, 1	nem	OEM (nincs driver)	1	3 000
Logitech	Logitech	FEFO Kft.	PS2 - SAL35	3 / 0	n. a.		n. a.	3 500
Logitech	Mouse 2-button	Pilot-Comp Kft.	PS2, soros	2	nem		n. a.	4 025
Logitech	UB48	Pilot-Comp Kft.	USB	3, 1	nem	OEM (nincs driver)	1	4 100
Logitech	B47	Pilot-Comp Kft.	PS2, USB	3, 1	nem	OEM (nincs driver)	1	4 200
Logitech	Pilot Mouse	Pilot-Comp Kft.	PS2, soros	2	nem		2	5 200
Logitech	Pilot Wheel Mouse	Pilot-Comp Kft.	PS2, USB	2, 1	nem		2	6 100
Genius	EasyPen 3' x 4'	Pilot-Comp Kft.	Digitalizálótábla	n. a.	nem	3' x 4', kézírás	1	6 200
Logitech	Cordless Wheel Mouse	Pilot-Comp Kft.	PS2	2, 1	igen	rádiós	5	8 800
Logitech	Cordless Wheel Mouse	Pilot-Comp Kft.	Soros	2, 1	igen	rádiós	5	8 800
Logitech	Marble Mouse	Pilot-Comp Kft.	PS2, soros	2	nem	lézer technológia	3	9 900
Logitech	MouseMan Wheel	Pilot-Comp Kft.	PS2, USB	3, 1	nem		5	10 900

Piac

Egér

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Csatlakozója	Gombok / görgők száma	Cordless-e?	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
MS optikai	MS optikai	FEFO Kft.	IntelliMouse Explorer, USB	n. a.	n. a.		n. a.	12 400
Microsoft	Intelli Explorer	Pilot-Comp Kft.	n. a.	2, 1	nem		1	12 900
Logitech	TrackMan Marble Wheel	Pilot-Comp Kft.	PS2, USB	2, 1	nem	lézer technológia	5	14 100
Logitech	Cordless MouseMan Wheel	Pilot-Comp Kft.	PS2, USB	3, 1	igen	rádiós	5	16 700
Genius	NewSketch 1212HRII	Pilot-Comp Kft.	Digitalizálótábla	n. a.	nem	12" x 12", Autocadhez is	1	28 900
Logitech	TrackMan Live!	Pilot-Comp Kft.	PS2, soros	3	igen	rádiós	3	33 477
Genius	NewSketch 1812HRII	Pilot-Comp Kft.	Digitalizálótábla	n. a.	nem	18" x 12", Autocadhez is	1	52 900

Szoftver

	Típus	Forgalmazó	Mit tud az adott szoftver	Megjegyzés	Ár [Ft, nettó, kisker.]
N-Tec	SO:Starcraft	eBolt	Játék	A Starcraft MÉRFÖLDKÖ a real-time stratégiai játékok történetében	1 592
N-Tec	Best Seller: Warcraft 2. Battle net	eBolt	Játék	A Warcraft II a folytatása a könyörtelen csatának az Orkok, és az emberek között. Kormányozd Te sikeresen ezt a középkori birodalomra emlékeztető világot, földön, tengeren és levegőben! Kultuszjáték	2 391
N-Tec	Best Seller: Caesar III	eBolt	Játék	A Klasszikus stratégiai játék továbbviszi az első római császár munkásságát, a te irányításod alatt	2 391
N-Tec	Best Seller: Diablo	eBolt	Játék	A szerepjáték, amely olyannyira újító, és előremutató volt, hogy megjelenésétől százezzer új RPG fanatikus eredményezett. Többször kell végigjártszani	2 391
N-Tec	Pharaoh	eBolt	Játék	Építs egy királyságot! Urald a Nilust! Éj örökké! Kőről kőre építheted fel a Sfinxet, a piramisokat, vezesd végig saját dinasztiádat az egyiptomi történelem korszakain	3 192
Profimédia	Angol kiejtésziskola	eBolt	Nyelvoktató		3 340
Profimédia	Üzleti Angol 1	eBolt	Nyelvoktató		3 340
Profimédia	Üzleti Angol 2	eBolt	Nyelvoktató		3 340
Profimédia	ClipDic Deutsch 1	eBolt	Nyelvoktató		3 340
Profimédia	ClipDic Deutsch 2	eBolt	Nyelvoktató		3 340
Profimédia	ClipDic English 1	eBolt	Nyelvoktató		3 340
Profimédia	ClipDic English 2	eBolt	Nyelvoktató		3 340
Profimédia	PICDIC Angol	eBolt	Nyelvoktató		3 340
Profimédia	PICDIC Francia	eBolt	Nyelvoktató		3 340
Profimédia	PICDIC Német	eBolt	Nyelvoktató		3 340
Profimédia	Lopva angolul 1	eBolt	Nyelvoktató		3 880
Profimédia	Lopva angolul 2	eBolt	Nyelvoktató		3 880
Profimédia	Lopva angolul 3	eBolt	Nyelvoktató		3 880
N-Tec	Pharaoh + Cleo csomag	eBolt	Játék	A két nagyszerű stratégiai, városépítő játék a Pharaoh, és az egyetlen hivatalos kiegészítője a Cleopátra egyben, a teljes játékelményért	3 992
N-Tec	Starcraft Battle chest	eBolt	Játék	Starcraft stratégiai játék, és az egyetlen kiadott kiegészítője a Broodwar, most együtt a teljes kikapcsolódásért	4 791
N-Tec	Diablo II	eBolt	Játék	A kultikus szerepjáték második része, lenyűgöző karakterek, új varázslatok. A kaland ott folytatódik, ahol az első rész véget ért	5 271
Symantec	Norton AntiVirus 2000 7.0	Pilot-Comp Kft.	Vírusirtó		14 500
Symantec	Norton Utilites 2001	Pilot-Comp Kft.	Felhasználói program		15 900
MrSoft Kft.	Nexus Contact Manager	MrSoft Kft.	Üzleti kapcsolat nyilvántartó program	Aktívan kereskedők, Direct Mailt alkalmazók mindennapi munkaeszköze. Adatok egyszerű importja-exportja. Felhasználóbarát kezelés. Demo a honlapon (D.)	18 000
Symantec	Norton Ghost 6.5	Pilot-Comp Kft.	Felhasználói program		18 500
MrSoft Kft.	Könyv 2001	MrSoft Kft.	Kettős könyvelő program	Egyszerű, átlátható könyvelés, több céges használat (D.)	29 000
Microsoft	Windows 98 II. OEM	Pilot-Comp Kft.	Operációs rendszer	Magyar	29 800
Microsoft	Windows ME OEM	Pilot-Comp Kft.	Operációs rendszer	Magyar	29 800

Szoftver

	Tipus	Forgalmazó	Mit tud az adott szoftver	Megjegyzés	Ár [Ft, nettó, kisker.]
Microsoft	Windows XP Home OEM	Pilot-Comp Kft.	Operációs rendszer	Magyar	30 200
Sodat Software s.r.o.	OptimAccess Remote Control v 6.0	MrSoft Kft.	A Basic és Plus rendszerek vezérlése a hálózat egyik gépéről	A védelmi paraméterek egy helyről állíthatók online. Magyar nyelvű. Multilicenc (D.)	36 800
Sodat Software s.r.o.	OptimAccess Extension v 6.0	MrSoft Kft.	A Basic és Plus rendszerek kiegészítése	A vezérlő panel paramétereinek finom állítása az NT-hoz hasonló módon. Magyar nyelvű. Multilicenc (D.)	36 800
Borland	C++ Builder 5 Standard	Pilot-Comp Kft.	Programnyelv		43 500
Borland	Delphi 5 Standard	Pilot-Comp Kft.	Programnyelv		43 500
Microsoft	Windows 2000 OEM	Pilot-Comp Kft.	Operációs rendszer	Magyar	43 600
Microsoft	Windows XP Prof. OEM	Pilot-Comp Kft.	Operációs rendszer	Magyar	46 500
MrSoft Kft.	TagInfo 2001	MrSoft Kft.	Tagnyilvántartó program	Szervezetek tagjainak befizetési, adatai. Paraméteres nyomtatás, szűrési lehetőségek, címke nyomtatás. Kapcsolódik a MarketInfo 2001-hez (Ú.)	49 900
Microsoft	Windows NT 4.0 OEM	Pilot-Comp Kft.	Operációs rendszer	Magyar	54 500
MrSoft Kft.	MarketInfo 2001	MrSoft Kft.	Számlázó program	Az előírásoknak megfelelő számlázás, egyszerű, hatékony kezelés. Számlaösszesítő, áru szerinti számlakeresés, ÁFA kimutatás (D.)	55 000
MrSoft Kft.	TanNapló v. 1.2	MrSoft Kft.	Elektronikus osztálynapló, statisztikák, lekérdezések	Tanulók adatai, érdemjegyek, hiányzások kezelése, lekérdezése. (Ú.)	58 000
Applied Software Consultants	aScÓrarend 2000	MrSoft Kft.	Órarend készítés - Professionsális módon	Magyar nyelvű. Ciklikus hetek, osztályok bontása és összevonása, tanárok egyedi igényeinek figyelembevétele, órarend generálás, osztály-, tanterem-, iskolaórarend nyomtatás. Többnyelvű (D.)	59 000
MrSoft Kft.	TanFolyam	MrSoft Kft.	Felnőttképzés tanuló nyilvántartása	Felnőttképzés tanulóinak nyilvántartása, előírt statisztikák, jelentések készítése. Kapcsolódik a MarketInfo 2001-hez (Ú.)	59 900
Corel	CorelDRAW 9 upgr.	Pilot-Comp Kft.	Grafikai tervező		84 100
Microsoft	Office 2000 SBS OEM	Pilot-Comp Kft.	Irodai programcsomag	Magyar	85 900
Microsoft	Office XP Small. OEM	Pilot-Comp Kft.	Felhasználói program	Magyar	86 500
Corel	CorelDRAW 10 upgr.	Pilot-Comp Kft.	Grafikai tervező		88 400
Microsoft	Office 2000 Pro OEM	Pilot-Comp Kft.	Irodai programcsomag	Magyar	96 500
Sodat Software s.r.o.	OptimAccess Basic PC Védelmi Rendszer v.6.0	MrSoft Kft.	PC Védelmi rendszer	Magyar nyelvű. Meggátolja fájlok, alkönyvtárak törölését, felülírását, a Windows 95, 98, NT, 2000 beállításainak megváltoztatását, külső perifériáról programok betöltését, vírusvédelem. Multilicenc. Trial verzió a honlapon (Ú., D.)	96 900
Microsoft	Office XP Prof. OEM	Pilot-Comp Kft.	Felhasználói program	Magyar	97 600
Corel	CorelDRAW 9 upgr. + Print Office	Pilot-Comp Kft.	Grafikai tervező		99 900
Sodat Software s.r.o.	OptimAccess Plus PC Védelmi Rendszer v 6.0	MrSoft Kft.	Védelmi rendszer jelszavas winchester védelemmel	Magyar nyelvű. OptimAccess Basic és egy PLUSZ funkció. A merevlemez jelszavas védeleme. A jelszó a merevlemezben tárolódik, ezért más gépbe áthelyezve sem indul a jelszó megadása nélkül. Multilicenc (D.)	113 500
Corel	WordPerfect Office 2000 Std	Pilot-Comp Kft.	Irodai programcsomag		124 000
Corel	Photo-Paint 9	Pilot-Comp Kft.	Képszerkesztő		131 400
Adobe	Illustrator 9.0	Pilot-Comp Kft.	Kiadványtervező		190 700
Borland	Delphi 5 Professional	Pilot-Comp Kft.	Programnyelv		195 550
Corel	CorelDRAW 10	Pilot-Comp Kft.	Grafikai tervező		203 840
Borland	C++ Builder 5 Professional	Pilot-Comp Kft.	Programnyelv		210 000
Adobe	Premiere 5.1	Pilot-Comp Kft.	Videoszerkesztő		239 600
Adobe	Photoshop 5.5	Pilot-Comp Kft.	Képszerkesztő		266 400
Asia Developme nt PLC	PowerProject v. 5.0	MrSoft Kft.	Projekt Management program	Magyar nyelvű. Hatékony határidő-, erőforrás-, költségtervezés kis és nagy cégeknek. Demo: http://www.mrsoft.hu . Egyfelhasználós és hálózati verzió is (D.)	380 000
Borland	Delphi 5 Enterprise	Pilot-Comp Kft.	Programnyelv		861 200
Applied Software Consultants	GEO4	MrSoft Kft.	Geotechnikai számítások - modulokból	Geotechnikai számítások grafikusan: digitális terepmodellező, lejtő-stabilitás, talaj-összetétel, tartórendszerek, lapszerkezetek, alapok. Oktatási intézményeknek kedvezményű! Az ár a teljes modulrendszerre vonatkozik (Ú., D.)	1 700 000

Szoftver

	Típus	Forgalmazó	Mit tud az adott szoftver	Megjegyzés	Ár [Ft, nettó, kisker.]
WIBU-KEY Systems AG	WIBU-KEY SmartShelter	MrSoft Kft.	HTML dokumentumok speciális védelme a WIBU-KEY hardverkulcs alkalmazásával	Dokumentum védelem. Minden HTML oldal hardverkulcs védelme a szöveggel, grafikával, hangjal, JavaScript-el együtt. Szelektált olvasási lehetőség. Internetes terjesztés. Részletes magyarul levő információ: http://www.mrsoft.hu (U., D.)	Hívjon!
Applied Software Consultants	aScHelyettesítés	MrSoft Kft.	Tanárok helyettesítések kezelése, nyomtatása	az aScÖrendrend vásárlók részére. Többnyelvű (D., A.)	Ingyenes

Videokártya

	Típus	Forgalmazó	Memória [Mbájt]	Csatlakozó [AGP, PCI]	Max. felbontás / színmélység	MPEG - támogatás	2D gyorsítás	3D gyorsítás	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
Trident	Trident 4MB AGP	Pilot-Comp Kft.	4	AGP	2048x1536 / 32	van	van	nincs	Dobozos	1	4 800
S3	S3 Trio 4MB AGP	Pilot-Comp Kft.	4	AGP	2048x1536 / 32	van	van	nincs	Dobozos	1	4 800
S3	Trio	FEFO Kft.	4	AGP	1024x768 / 24	n. a.	n. a.	van	S3 Trio64 4MB	1	5 350
Trident	Trident 4MB PCI	Pilot-Comp Kft.	4	PCI	2048x1536 / 32	van	van	nincs	Dobozos	1	5 900
S3	S3 Trio 8MB AGP	Pilot-Comp Kft.	8	AGP	2048x1536 / 32	van	van	nincs	Dobozos	1	5 900
S3	S3 Savage 4	eBolt	8	AGP	n. a.	DVD gyorsítás	van	van		1	6 280
S3	Savage 4 Pro	FEFO Kft.	16	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	van	S3 Savage 4 Pro 16MB	1	6 650
S3	S3 Savage 4	eBolt	32	AGP	n. a.	DVD gyorsítás	van	van		1	6 720
Trident	Trident 8MB AGP	Pilot-Comp Kft.	8	AGP	2048x1536 / 32	van	van	nincs	Dobozos	1	6 800
S3	S3 Savage 8MB AGP	Pilot-Comp Kft.	8	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	6 800
NVidia	Riva TNT2 Vanta 16MB AGP	Pilot-Comp Kft.	16	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	7 200
S3	S3 Savage 16MB AGP	Pilot-Comp Kft.	16	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	7 400
nVIDIA	n. a.	FEFO Kft.	32	2xAGP	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	Riva TNT 2 M64	1	8 450
NVidia	Riva TNT2 M64 32MB AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	8 500
ATI	Xpert98Pro	FEFO Kft.	8 SD	2xAGP	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	ATI Rage XL	1	8 650
ATI	Xpert@98 8MB AGP	Pilot-Comp Kft.	8	AGP	2048x1536 / 32	van	van	nincs	OEM	1	8 700
S3	S3 Savage 32MB AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	8 700
nVIDIA	n. a.	FEFO Kft.	32	4x AGP	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	Riva TNT 2	1	9 350
NVidia	Riva TNT2 Pro 32MB AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	9 400
NVidia	Riva TNT2 Pro 32MB AGP TV-Out	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	11 100
ATI	Xpert2000 Pro	FEFO Kft.	32 SD	4xAGP	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	ATI Rage128Pro	1	11 550
ATI	Xpert 2000 Pro 32MB AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	OEM	1	11 900
n. a.	nVIDIA GeForce-2 MX200	eBolt	32	AGP	2048 x 1536 / 60 Hz / True Color	van	van	van		1	12 100
nVIDIA	n. a.	FEFO Kft.	32 SD	2/4xAGP	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	GeForce 2 MX200	1	12 150
NVidia	GeForce2 MX200 32MB AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	12 900
n. a.	nVIDIA GeForce-2 MX200 TVout	eBolt	32	AGP	2048 x 1536 / 60 Hz / True Color	van	van	van		1	13 920
Matrox	Millenium G450DH LX	FEFO Kft.	16 DDR	2/4xAGP	1600x1201	n. a.	van	van	Két monitoros (dual head)	1	14 350
NVidia	GeForce2 MX200 TV-Out 32MB AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	14 800

Videokártya

	Typus	Forgalmazó	Memória [Mbájt]	Csatlakozó [AGP, PCI]	Max. felbontás /szín-mélység	MPEG-támogatás	2D gyorsítás	3D gyorsítás	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft. nettó, kisker.]	
ATI	ATI Xpert 2000 Pro TV out	eBolt	32	AGP	2048x1536/75Hz	van	van	van		1	15 100	
ATI	ATI Xpert 2000 Pro 32MB AGP TV-Out	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	OEM	1	16 400	
Abit	Geforce MX400 32MB	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	16 800	
NVidia	Geforce2 MX400 32MB AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	16 800	
n. a.	nVIDIA GeForce-2 MX400	eBolt	64	AGP	2048 x 1536 / 75 Hz/True Color	van	van	van		1	16 920	
NVidia	Geforce2 MX400 64MB AGP	Pilot-Comp Kft.	64	AGP	2048x1536/32	van	van	van	Dobozos	1	17 300	
nVIDIA	n. a.	FEFO Kft.	64	DDR	2/4xAGP	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	GeForce 2 MX400	1	17 450
Asus	AGP7100	FEFO Kft.	32	SDR	n. a.	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	Geforce2 MX 200	1	17 850
NVidia	Geforce2 MX400 32MB AGP TV-Out	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536/32	van	van	van	Dobozos	1	17 900	
Leadtek	Leadtek Winfast Geforce-2 MX200	eBolt	32	AGP	2048x1536/60 Hz/True Color	van	van	van		1	18 100	
Asus	Asus V7100 Geforce2 MX200	eBolt	32	AGP	2048x1536 / 75Hz	van	van	van		1	18 200	
n. a.	nVIDIA GeForce-2 MX400 TVout	eBolt	64	AGP	2048x1536/75 Hz/True Color	van	van	van		1	18 840	
Leadtek	Leadtek Winfast Geforce-2 MX200 TVout	eBolt	32	AGP	2048 x 1536 / 60 Hz / True Color	van	van	van		1	19 260	
ATI	Radeon 7200	FEFO Kft.	64	SDR	4xAGP	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	ATI Radeon LE	1	19 350
Asus	AGP7100	FEFO Kft.	32	SDR	n. a.	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	Geforce2 MX 400	1	19 850
Asus	V7100 Geforce MX200 32MB AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536/32	van	van	van	Dobozos	1	19 900	
3Dfx	Voodoo 4 4500. 32MB AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536/32	van	van	van	OEM	1	20 100	
Matrox	G450 DH 16MB DDR LX / kábel nélkül	Pilot-Comp Kft.	16	AGP	2048x1536/32	van	van	van	OEM	1	20 500	
Asus	Asus V7100 Geforce2 MX200 TVout	eBolt	32	AGP	2048x1536/75Hz	van	van	van		1	21 400	
Elsa	Elsa Gladiac MX 32MB AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536/32	van	van	van	Dobozos	1	21 500	
ATI	ATI Radeon 7200 64MB SDR	Pilot-Comp Kft.	64	AGP	2048x1536/32	van	van	van	OEM	1	21 800	
Asus	V7100 Geforce MX200 TV O. 32MB AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536/32	van	van	van	Dobozos	1	22 700	
Hercules 3D	Prophet 4500 Kyro II	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536/32	van	van	van	Dobozos	1	22 900	
Asus	V7100 Geforce MX400 32MB AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536/32	van	van	van	Dobozos	1	23 900	
Matrox	Millenium G450DH	FEFO Kft.	32	DDR	2/4xAGP	1600x1201	n. a.	van	van	Kétf monitoros	1	26 250
Asus	AGP7100	FEFO Kft.	32	SDR	n. a.	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	Geforce2 MX 400 TVO	1	26 250
NVidia	Geforce2 GTS 32MB AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536/32	van	van	van	Dobozos	1	26 600	
Hercules 3D	Prophet 4500 Kyro II	Pilot-Comp Kft.	64	AGP	2048x1536/32	van	van	van	Dobozos	1	26 800	
Asus	V7100 Geforce MX400 64MB AGP	Pilot-Comp Kft.	64	AGP	2048x1536/32	van	van	van	Dobozos	1	26 900	
Asus	V7100 Geforce MX400 TV O.32MB AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536/32	van	van	van	Dobozos	1	27 800	

Videokártya

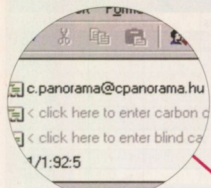
	Typus	Forgalmazó	Memória [Mbájt]	Csatlakozó [AGP, PCI]	Max. felbontás /szín-mélység	MPEG - támogatás	2D gyorsítás	3D gyorsítás	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
Matrox	Millenium G550DH	FEFO Kft.	32 DDR	2/4xAGP	1600x1200	n. a.	van	van	Kétfonitros	1	29 550
nVidia	n. a.	FEFO Kft.	64 DDR	2/4xAGP	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	GeForce2Ti	1	29 750
nVidia	GeForce2 GTS 32MB AGP TV-Out	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	29 900
Matrox	Matrox G550 DH 32MB DDR	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	OEM	1	30 200
ATI	Radeon	FEFO Kft.	32 DDR	4xAGP	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	ATI Radeon, VIVO	1	30 850
nVidia	V7700 Ti DDR	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	31 700
Asus	AGPV7700 Ti	FEFO Kft.	32 DDR	n. a.	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	GeForce2 Ti	1	31 750
nVidia	V7700 Ti DDR	Pilot-Comp Kft.	64	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	40 900
Asus	Asus V7700 32MB DDR RAM TV-Out AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	41 500
Asus	AGPV7700 Ti	FEFO Kft.	64 DDR	n. a.	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	GeForce2 Ti	1	41 650
Asus	Asus V7700 64MB DDR RAM AGP	Pilot-Comp Kft.	64	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	41 700
Asus	AGPV7700 Ti Deluxe	FEFO Kft.	32 DDR	n. a.	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	GeForce2 Ti Deluxe	1	41 850
nVidia	V7700 Ti DDR Deluxe	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	42 400
ATI	ATI All In Wonder 128 PRO 32MB AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	OEM	1	42 500
ATI	ATI Radeon 7500 64MB DDR	Pilot-Comp Kft.	64	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	OEM	1	42 800
Asus	V7100 Deluxe Combo 32MB AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	44 500
Asus	Asus V7700 Deluxe 32MB DDR RAM AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	46 800
nVidia	V7700 Ti DDR Deluxe	Pilot-Comp Kft.	64	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	52 600
Asus	AGPV7700 Ti Deluxe	FEFO Kft.	64 DDR	n. a.	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	GeForce2 Ti Deluxe	1	52 650
Matrox	Matrox G450 Marvel OEM	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	OEM	1	57 100
nVidia	n. a.	FEFO Kft.	64 DDR	n. a.	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	GeForce3Ti200	1	60 550
Asus	AGPV8200 T2	FEFO Kft.	64 DDR	n. a.	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	GeForce3 Ti 200	1	62 550
nVidia	V8200T2 GEFORCE3 Ti200	Pilot-Comp Kft.	64	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	64 700
ATI	ATI All In Wonder Radeon 32MB AGP	Pilot-Comp Kft.	32	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	OEM	1	68 400
Asus	AGPV8200 T2 deluxe	FEFO Kft.	64 DDR	n. a.	1920x1200	n. a.	n. a.	n. a.	GeForce3 Ti 200 Deluxe	1	71 550
nVidia	V8200T2 DELUXE	Pilot-Comp Kft.	64	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	74 900
nVidia	V8200 GEFORCE3	Pilot-Comp Kft.	64	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	92 900
nVidia	V8200 Geforce3 64MB DDR RAM AGP	Pilot-Comp Kft.	64	AGP	2048x1536 / 32	van	van	van	Dobozos	1	94 000
Leadtek	Leadtek Winfast Geforce3 TD DDR TV-out videokártya	eBolt	64	AGP	2048 x 1536 / 75 Hz / True Color	van	van	van		1	99 520

Joystick

	Typus	Forgalmazó	Erővisszacsatolásos?	Főbb paraméterek	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
Gravis	Destroyer Gamepad	Pilot-Comp Kft.	n. a.	Gamepad	1	2 790
Gravis	Eliminator Gamepad Pro	Pilot-Comp Kft.	n. a.	Gamepad	1	5 100
Gravis	Destroyer Extreme	Pilot-Comp Kft.	n. a.	Botkormány	1	5 200
Gravis	Eliminator Precision	Pilot-Comp Kft.	n. a.	Botkormány	1	7 900
Gravis	Destroyer Tiltpad	Pilot-Comp Kft.	n. a.	Gamepad	1	7 900
Logitech	Wingman Extreme 3D	Pilot-Comp Kft.	n. a.	Botkormány	1	10 944
Logitech	Wingman Formula	Pilot-Comp Kft.	n. a.	Kormány és pedál	1	17 880
Logitech	Wingman FormulaForce	Pilot-Comp Kft.	igen	Kormány és pedál	1	28 000
Logitech	Wingman Force	Pilot-Comp Kft.	igen	Erővisszacsatolás	1	29 316

Osztályozzon bennünket!

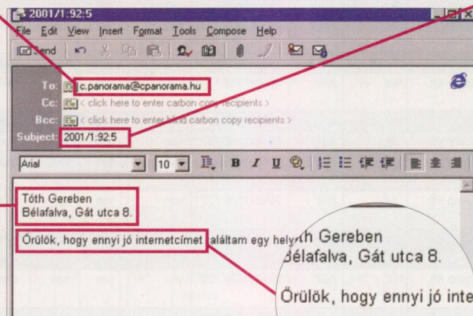
Elyerte a tetszését valamelyik cikkünk? Esetleg bosszankodott valamelyik miatt? Szeretnénk ismerni a véleményét, ezért elkészítjük a **Computer Panoráma olvasói bizonyítványát**, amelyet önök állítanak ki, ha e-mailt küldenek nekünk.

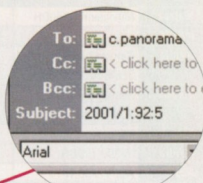
A CP olvasói osztályzat e-mail címé

Kérjük, ne feledkezzenek meg a postai címről sem

Örülök, hogy ennyi jó internetcím

Értékelés a Tárgy mezőben: az első az évszám, majd az újság száma. Ezt egy kettőspont után az értékelni kívánt cikk első oldalának a száma, majd egy újabb kettőspont után az osztályzat követi

Dicséret vagy kritika, legyen bármelyik, ide kerüljön, amit az értékeltek kapcsolatban közölni szeretne

Igy nyerhet!

A sorsoláson minden hónapban minden feladó automatikusan részt vesz (az azonos feladóval többszörösen elküldött e-mailek nem növelik a nyerési esélyt). A szerencsés nyertesek a következő hónapban egy remek kiadványt, *Christian Crumlish: Internet a rohanó embereknek* könyvét kapják.

Igy küldhetnek osztályozó e-mailt a Computer Panorámának:

1. Nyissák meg a levelezőprogramjukat, és készítsenek egy új üzenetet.
2. Címnek a következőt adják meg: **c.panorama@cp panorama.hu**
3. A „Tárgy” (Subject) mezőbe három adatot írjanak, kettősponttal elválasztva:
  - Annak a Computer Panorámának a számát, amely az érintett cikket tartalmazza. Például: 2001/2 (kérjük a példában megadottak szerint írni, vagyis először az évszám, majd a perjel és a lapszám.
  - Az osztályozni kívánt cikk oldalszáma, például: 75.

- A cikknek adott osztályzat (vagyis egy 1 és 5 közötti szám). Kérjük a számjegyek használatát, a + vagy - jel mellőzését. Példáinkban a tárgy sor: 2001/2:75:5, és a jelentése: a Computer Panoráma 2001. februári

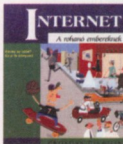
számának 75. oldalán lévő cikkére 5-öst adok. Kérjük a cikk értékelésénél mindhárom adatot megadni.

4. Ha több cikket is értékel, akkor az egyes értékeléseket ne szöközőkkel, hanem pontos vesszővel válassza el egymástól.

5. Az Üzenet mezőben adja meg a postai címét, mert ha nyert, akkor csak így tudjuk postán értesíteni és elküldeni a nyereményét. Ugyancsak ide írhatja le szavakba öntött véleményét.

Christian Crumlish: Internet a rohanó embereknek

Ez a könyv azok számára íródott, akiknek nincsen túl sok idejük arra, hogy felfedezzék az internetet, mégis szeretnének közelebbi barátságba kerülni vele. A vidám színes ábrákkal illusztrált kiadványból mindent megtudhatnak a böngészők használatáról, az elektronikus postai listák kereséséről és csatolásáról, a különféle hírcsoportokról. Kiderül, hogyan kell fájlokat átvinni az Internet archív helyeiről a saját otthoni számítógépre, s még arról is esik szó, hogy miként lehet weboldalakat készíteni és formázni.

Decemberi „bizonyítványosztóink” közül alábbi olvasóinknak kedvezett a szerencse:

- Faludi Gábor (Budapest)
  - Mészáros László (Eger)
  - Varga János (Tápiószőlős)
- A *család orvosa* című multimédiás CD-ROM-ot számukra postán megküldjük.

Amennyiben személyesen is megosztaná velünk a véleményét, küldje el telefonszámát is, további egyeztetésre.

E számunk hirdetői

Ablemen Szem. Tan. Iroda	1115 Bp., Hengermalom u. 2/C	127
Axico	1074 Bp., Dohány u. 67.	91
BlumSoftware	8200 Veszprém, Pf. 508.	11
Borland	1143 Bp., Hungária krt. 79-81.	21
Buda Kft.	1141 Bp., Németpróna u. 35.	33
Cash-Flow	1025 Bp., Özgida u.15.	36;104
CD Multimédia	1054 Bp., Zoltán u. 13.	38
Codra Computer	1119 Bp., Vahot u. 6.	75
Crito	1137 Bp., Szent István krt. 18.	9
Digitáltechnika/DIT	1149 Bp., Egressy út 5.	78
Enternet 2001 Kft.	1134 Bp., Csángó u. 8.	94
Interware	1132 Bp., Victor Hugo u.18-22.	39
Kelly-Tech Kft.	1139 Bp., Úteg u. 6.	69
Kereskedelmi és Hitelbank Rt.	1051 Bp., Vigadó tér 1.	117
Kim-Soft	1112 Bp., Hegyalja út 70.	61
LG	1097 Bp., Könyves Kálmán krt. 3/A	BII;
MatávCom	1107 Bp., Bihari út 6.	49
Mediker	1013 Bp., Attila u. 47.	14
Mercury M.o. Kft.	1141 Bp., Miskolci út 51.	10
Nokia	1092 Bp., Köztelek u. 6.	BIII;
OK Nyelviskola	1067 Bp., Teréz krt. 13.	115
OKI	1051 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út 12.	9
Premiere Kft.	1054 Bp., Bank u. 6.	94
PSINet	1134 Bp., Váci út 37.	63
Qwerty	1111 Bp., Bartók Béla út 14.	51
Ricoh Hungary	1139 Bp., Lomb u. 32.	47
Samsung	1139 Bp., Lehel út 15-17.	BIV; 43
SCH-Computing	1088 Bp., Bródy S. u. 38.	CD
Scriptum	6771 Szeged, Mályva u. 34.	21
SKK Trade	1106 Bp., Pesti út 35.	47
TAIPEI Computer	Taiwan	19
Teta Magnetic	1132 Bp., Rokolya u. 1-3.	CD; 61
VírusBuster	1031 Bp., Kalászi út 11.	100
Vivendi	2040 Budaörs, Puskás Tivadar u.8-10.	15

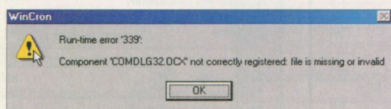
Itt keresse!

Animációkészítés	76
ATX	64
Autostart	95
Baby ATX	64
Backup	95
Bitmap	74
Böngészőprogramok	86
CCD	30
CD-író	41
CD-ROM	108
Combo meghajtó	41
Copy Control Association	92
Diagramtípus	102
Digitális fényképezőgépek	30
Digitális fotózás	30
Dobott képkocka	44
DV	44
DVD-újríró	40
Excel	102
Fájlcserélő rendszerek	93
Fájlrendszer	95
FireWire	44
Gyűrűk ura	90
Harry Potter	88
Háttérkép	95
Hordozható adattároló	41
HTML	82
Internet	84
JavaScript	82
Jelszó	129
Képernyőkímélő	95
Képfeldolgozás	76
Képfrisítés	52
Képszerkesztő	73
Könyvjelző	84
Külső CD-újríró	42
Lézernyomtató	40
Linux disztribúciók	79
Lomtár	95
Másolásvédelem	92
Micro ATX	64
Miditorony	64
Minitorony	64
Monitorok	52
Netscape	84
Notebook	40, 42
OSD menü	52
Photo-CD	30
Photoshop	34
Pixel	74
PPR	30
Registry	95
Rendszerkarbantartás	95
Storyboard nézet	44
Számítógépház	64
Szerverházak	64
Szűrők	34
Tápegység	64
Telepítőfájl	95
TFT LCD kijelző	42
Toronyház	64
Töredetzetségmentesítés	95
Tuningolás	95
Vektoros grafika	74
Ventilátor	64
Videodigitalizáló	44
Virtuális memória	95
VSAT	28
Windows	95

szoftver

WinCron

Sokszor előfordul a napi számítógépes gyakorlatban, hogy a gépet óránként kell(ene) szinkronizálni a szerverhez. A Windows 98 feladatütemezője azonban csak napi egyszeri indítási lehetőségeket kínál. Ezért vagy 24 szinkronizáló taszkot kell létrehozni, vagy keresni kell egy feladatütemező segédprogramot. Nos, a WinCron éppen ilyen.

piac

World Internet Project

A World Internet Project (WIP) egy nemzetközi összehasonlító panelvizsgálat az internet használatának elterjedéséről és annak társadalmi, társadalomlélektani hatásairól. Magyarországon a BME-ITTK és a Társi Rt. (Társadalomkutatási Intézet Rt.) közös kutatócsoportjának nyílt lehetősége a kutatásban való részvételre. Cikkünkben a felmérés eredményeiből csemegézünk.

internet

Új Internet-protokoll

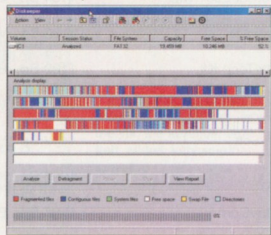
Minden hálózat alapja egy azonosító rendszer. Nemcsak a mai kor technológiai fejlődése, hanem a mindennapi élet forradalmi változása is elképzelhetetlen egy új azonosító rendszer bevezetése nélkül. Ezért fontos, hogy minél hamarabb megbarátkozzunk az új internet-protokollal.

szoftver

Diskeeper 7.0

Kevesen gondolnák, hogy a merevlemezben tárolt adatok töredezettsége milyen komoly „teljesítményfogyó” tényező. Szerencsére van megoldás: a töredezettségmentesítés – és a Diskeeper az egyik legnevesebb program, amely ezt a funkciót kínálja. Bár a Windows 2000-ben is ez a program kapott helyet, ott csupán egy „lecsupaszított” változata található. Igazi teljesítményt és alaposítást csak a teljes verziótól várhatunk és kapunk. Írásunkban bemutatjuk, mit kínál a töredezettségmentesítő királya!

gyakorlat

Professionális levélmenedzment
Windows és Linux platformokra

Sokan szenvednek manapság a vírusos e-mailek áradatától, a kénytelen levelektől (spam). Ezek ellen csak helyi megoldások léteznek (pl. vírusellenőrző) az átlagfelhasználó számára. Amennyiben valamelyik fizetős internetszolgáltatótól (ISP) tárolódnak a levelei, amelyhez a levélfiókokat (POP3) előfizetéséhez kapta, nem sok lehetősége van módosítani az ottani rendszert: ha vírusos e-maileket kap, akkor kénytelen vagy letölteni, vagy webes felületen (pl. Mail2Web) törölni azokat. Vagy van másféle megoldás?

Segíthetünk?

GOND VAN A SZÁMÍTÓGÉPÉVEL?

Bizonyára Önnel is előfordult már, hogy nem úgy működött a gépe, hang- és videokártya, merevlemez, CD-olvasó és -író, valamint DVD-olvasó, hálózatok

Köhler Zsolt, ☎ 456-6976

A következő témákban tud segíteni: alaplap, processzor, memória, hang- és videokártya, merevlemez, CD-olvasó és -író, valamint DVD-olvasó, hálózatok

Gyarmati László, ☎ 456-6977

A következő témákban tud segíteni: projektor, DVD-film, mobiltelefon

Nákovics László

A következő témában tud segíteni: programok telepítése

laszlo.nakovics@cpanorama.hu

zsolt.kohler@cpanorama.hu

laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

KÉRDÉSEI VOLNÁNK AZ AKTUÁLIS SZÁMMAL KAPCSOLATBAN?

Ha a megjelent cikkekek kapcsolatban érdeklí kívánna további információk, esetleg kíváncsi az újságunkba szereplő cégekre, keresse meg szerkesztőinket!

Gyarmati László: 456-6977

Bányai Ferenc: 456-6962

laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

ferenc.banyai@cpanorama.hu

A CP KOMPAKTLEMEZEIVEL KAPCSOLATBAN ÉRDEKLŐDNE?

Ne habozzon megkeresni szerkesztőségünket, ha a CP DVD-inek tartalmáról, a CD-k telepítéséről, futtatásukról szeretne többet is megtudni.

laszlo.nakovics@cpanorama.hu

RÉGEBBI KIADVÁNYAINKAT, KÜLÖNSZÁMAINKAT, KÖNYVEINKET SZERETNÉ MEGRENDELNI, ELŐFIZETNE A CP-RE?

Ha Önnek hiányzik valamelyik régebbi Computer Panoráma, szeretne különszámainkból, könyveinkből rendelni, akkor forduljon terjesztési osztályunkhoz. Ugyancsak itt rendelheti meg a Computer Panorámát, akárcsak évre előre.

Jancsó Emőke 456-6964

emoke.jancso@cpanorama.hu

CP AZ INTERNETEN IS!

Ha Ön felkeresi weboldalunkat a www.computerpanorama.hu címen, akkor tájékozódhat kiadványainkról, belelapozhat aktuális számunkba, érdekesebből olvashatja a számítástechnikai világ legfrissebb híreit, s megrendelheti ingyenes hírlevélünket.

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ESZKÖZT SZERETNE VÁSÁROLNI?

Ha új számítástechnikai eszközt szeretne venni, lapozza fel újságunk ComPass rovatát. Itt nemcsak árak és termékek szerint csoportosítva található meg a legaktuálisabb piaci kínálatot, hanem a mindenkori

Computer
PANORÁMA

Számítástechnikai havi szaklap

XIII. évfolyam 2. szám

Főszerkesztő: Horváth Annamária
Főszerkesztő-helyettes: Bányai Ferenc
Művészeti vezető: Iszka Ildikó
Főmunkatárs: Gyarmati László
Tervező-szerkesztő: Dancs Katalin
Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt
Szerkesztő: Nákovics László, Szincsik László
Munkatárs: Fülöp Norbert
Titkárságvezető: Szőke Erika

Szerkesztőség:

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888, fax: 456-6970
E-mail: c.panorama@cpanorama.hu
Internet: <http://www.computerpanorama.hu>
Címnap: STÉG Stúdió

Kiadó: A HVG Kiadó és a WEKA
Computerzeitschriften-Verlag GmbH
közös vállalata,
a Computer Panoráma Kiadói Kft.

Felelős kiadó: Dely Tamás ügyvezető igazgató
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888

Terjesztés:

Mosolygó Kitti marketing- és terjesztési vezető
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6964, fax: 456-6970, e-mail:
terjesztes@cpanorama.hu

Ügyfélszolgálat hétfő-péntek: 9–17 óráig

Terjeszti: a Hírker Rt., az NH Rt. és alternatív terjesztők
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.

Hirdetésfelvétel:

hirdetési vezető: Tasnádi Rózsa
hirdetésszervező: Kuba Ilona, Háder Judit
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.,
Telefon/fax: 456-6974, fax: 456-6970
E-mail: c.panorama@cpanorama.hu

Hirdetésfelvétel Németországban:

Telefon: 0049-8121-95-1182
Telefax: 0049-8121-95-1627
E-mail: ARieger@wekanet.de

Előfizetés: a kiadónál személyesen, levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy a postahivatalokban, a hírlapkézbesítőknek és a Hírlap-Előfizetési és Elektronikus Posta Igazgatóságon (HELP)
1900 Bp. XIII., (LEHEL) út 10/A, a Postabank Rt.
219-98636/021-12799 pénzforgalmi jelzőszám.

Előfizethető OTP bankkártyával a 266-0000 telefonszámon (H-Szo, 9–20 óráig).

A régebbi számokat keresse a kiadóban, telefon: 456-6964, 1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

A Computer Panorámát készítette:

Levélírást: HVG Press
Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.
1037 Budapest, Kunigunda útja 68.
Felelős vezető: Lázár László ügyvezető igazgató

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket és listát szerzői jog védi. Másolásuk bármilyen formája – fotokópia, mikrofilm készítése, adatrendszerekben való tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

A Hírek és a ComPass rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közlünk.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a különböző akciókon, játékokon résztvevők által megadott adatok nyilvántartásunkba kerülnek. Az adatok megadásával hozzájárulnak ahhoz, hogy a kiadónk akcióira, kiadványaira, szolgáltatásaira felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hirdetéseket a lehető legmagyobb alaposággal gondozza, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

HÍR

Szitty Tamás az Év Menedzsere

A Novell magyarországi irodájának vezetője, Szitty Tamás nyerte el 2001-ben a *Manager of the Year* (az Év Menedzsere) díjat a több mint száz országot tömörítő Novell EMEA (Európa, Közép-Kelet és Afrika) régióban. A megtszerte díj legfőképpen annak az elismerésnek, hogy a magyarországi Novell irodának immár a 24. negyedéve folyamatosan sikerül teljesítenie, illetve túlteljesítenie az üzleti elvárásokat.

– Aligha lehetett volna jobban időzítette ezt a beszélgetést, ugyanis Szitty Tamás éppen most tünntette ki a Novell az Év Menedzsere díjjal, és a vállalat két Best of Comdex díjat is begyűjtött. Bátoran állíthatjuk tehát, hogy jó passzban van most a Novell?

– Most kétszeresen is szerencsés helyzetben vagyunk: a Novell Magyarországnak is jól megy – ami nem meglepő az iroda elmúlt évekbeli teljesítményét tekintve –, és a Novell „worldwide” is jól teljesít. A díjat ugyan én kaptam, de végző soron az egész iroda munkájának az elismerését jelenti. Mégpedig azért, mert Magyarországon évek óta rendszeresen teljesítjük az üzleti tervet – ami az igen komoly elvárások miatt azért nem jelent mindig zökkenőmentesen.

A Novell Magyarországot mindig gyorsan tudott alkalmazkodni a piaci követelményekhez, és ki tudta használni az üzleti lehetőségeket. Az iroda a régió Novell képviselői közül mindig az első között alkalmazta a legújabb üzleti modelleket, így három évvel ezelőtt elsőként tért át a nagyvállalati értékesítésre, s ma már a for-

Beszélgetés Szitty Tamással, a Novell Magyarország ügyvezető igazgatójával

Kell egy csapat

galom 80 százalékát ez adja. Két éve indult Magyarországon a címtáralapú informatikai rendszerek széleskörű elterjesztése a közép- és nagyvállalatok körében. Mintegy másfél éve indult el a professzionális szolgáltatások részleg kiépítése, s ma már negyven fős csapat foglalkozik a felhasználók kiszolgálásával és támogatásával. Számos projekttel a hátunk mögött az a tapasztalatunk, hogy ahol igénybe veszik a professzionális szolgáltatásainkat, gyakorlatilag nem veszünk el felhasználókat, és folyamatosan erősödik a piaci pozíciónk.

– Jól teljesített tehát az iroda, de hát a díjat mégiscsak Szitty Tamás kapta. Ez ezt a díjat nem adják oda ok nélkül...

– Az Év Menedzsere díj valóban az egyik legrangosabb kitüntetés a Novellnél, és a menedzseri munka elismeréseként adják. De a jó menedzser önmagában még nem minden, kell egy jó csapat is, és persze kell egy jó piaci közeg is, mint amilyen ma Magyarországon van. Nálunk a felhasználók igenis fogékonyak az új megoldásokra, technológiákra, és ha belátják azok jelentőségét, hajlandók is azokat bevezetni.

– A Novell időről időre újradefiniálja önmagát. Régen egyet jelentett a NetWare-re, aztán a címtárral. Ma mit jelent a Novell név?

– A Novell a címtáralapú hálózati szolgáltatások vezető gyártója. A NetWare mindig fontos termékünk volt, és ma is ebből származik a bevételünk több mint 50 százaléka. Ugyanakkor az elmúlt években sorra megjelentek a Novell címtáralapú termékei a hálózatfelügyelet, a csoportmunka és a biztonsági megoldások területén, valamint azok az eszközök, amelyekkel a nem a Novell által gyártott termékekkel a címtáralapú rendszerekbe integrálni (pl. a DirXML, amely az adatok és alkalmazások integrációját és automatikus szinkronizációját valósítja meg az informatikai rendszerekben).

Ma a Novellt az különbözteti meg a

leginkább a versenytársaitól, hogy eleve heterogén rendszerekben gondolkodik: ennek egyik legfontosabb eleme, hogy biztosítja a rendszer magját adó címtárat, amely ma már az összes vezető platformon elérhető. Emellett igen széles hálózati szolgáltatás kínálatával képes a teljes hálózati infrastruktúra megvalósítására, de mint mondtam bármilyen külső szolgáltatást is a rendszerbe tud integrálni.

– Néhány jelentősebb üzlet sok-sok milliót hozott a Novellnek, s minden jel szerint a cég az állami megrendelésekből is megkapja a részét. Kik a Novell legjelentősebb ügyfelei?

– Most a közép- és nagyvállalati piac az, amely a leginkább fogékony az innovációra. A kisvállalatok belső informatikai kiszolgálása nagyrészt a hagyományos technikán alapul. A közép- és nagyvállalati piacon egy gyökeresen új gondolkodásmód jelent meg az utóbbi időben, mégpedig a sokat emlegetett címtáralapú megközelítést. Ma már nincs olyan nagyvállalat, amelynek az informatikai stratégiájában ne szerepelne a címtár. És ugyanez a helyzet a kormányzat esetében is. Különösen jelentős az MKGI-vel novemberben megkötött 1 milliárd forint értékű keretszerződés, amely a Novell stratégiai szerepét mutatja a kormányzati informatikában.

BÁNYAI FERENC

NÉVJEGY

Szitty Tamás a Műegyetemen végzett, villamosmérnöként. Utána elvégezte a Közgazdaságtudományi Egyetem mérnök-közügazdász szakát is. Jó pár évig a Digital Magyarországnál „szolgált”, elsősorban üzleti területen, majd az Oracle csapatát erősítette, ahol az államigazgatási üzletág vezetője volt. A Novellhez 1995-ben érkezett, s mind a mai napig a cég ügyvezető igazgatójaként tevékenykedik.

SAMSUNG

SyncMaster

A SyncMaster monitorokkal olyan élményekben lesz részed, amelyet eddig csak a fantáziád produkált! A tökéletes kép- és hangminőséget a HIGHLIGHT ZONE és MouScreen funkciók, illetve multimédiás hangszórók segítik. A sík felületnek és a megnövelt fényerőnek köszönhetően olyan borotvaéles, valóság-hű képet kapsz – használd akár szórakozásra, vagy mindennapi felhasználásra –, amelyhez mindíg ragaszkodni fogsz!

MouScreen

HBC-Focus™

SAMSUNG DIGITall
everyone's invited™